

SLOVANSKÉ GYMNÁZIUM OLOMOUC

150 let výchovy a vzdělávání

Školní vzdělávací program

„*STUDEO GAUDEMUS OMNES*“

Obsah

1.	Identifikační údaje	5
2.	Charakteristika školy	6
2.1	Historie školy	6
2.2	Umístění a kapacita	7
2.3	Materiálně technické podmínky	7
2.4	Pedagogický sbor	8
2.5	Dosavadní zkušenosti, projekty.....	9
2.6	Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	10
2.7	Skladba žáků, jejich zájmy.....	11
3.	Charakteristika školního vzdělávacího programu.....	13
3.1	Zaměření školy	13
3.2	Profil absolventa Slovanského gymnázia Olomouc.....	14
3.3	Organizace přijímacího řízení	14
3.4	Výchovné a vzdělávací strategie	15
3.5	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	17
3.6	Organizace maturitní zkoušky.....	18
3.6.1.	3.6.1. Profilová část maturitní zkoušky.....	18
4.	Průřezová témata.....	20
4.1	Osobnostní a sociální výchova	20
4.2	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	21
4.3	Multikulturní výchova.....	22
4.4	Environmentální výchova	22
4.5	Mediální výchova	23
5.	Učební plán	24
5.1	Učební plán pro čtyřleté gymnázium a vyšší stupeň osmiletého gymnázia.....	24
5.2	Integrace (INT) vzdělávacích oborů	26
5.3	Volitelné předměty	28
5.4	Kurzy	28
6.	Učební osnovy	29
6.1	Český jazyk a literatura.....	29
6.1.1	6.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu.....	29
6.1.2	6.1.2 Osnovy	33
6.2	Anglický jazyk	49
6.2.1	6.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu.....	49
6.2.2	6.2.2 Osnovy	54
6.3	Německý jazyk.....	91
6.3.1	6.3.1 Charakteristika vyučovacího předmětu.....	91
6.3.2	6.3.2 Osnovy	93
6.3.2.1	6.3.2.1 Čtyřleté studium.....	93
6.3.2.2	6.3.2.2 Osmileté studium	105
6.4	Španělský jazyk	116
6.4.1	6.4.1 Charakteristika vyučovacího předmětu.....	116
6.4.2	6.4.2 Osnovy	118
6.5	Francouzský jazyk	125
6.5.1	6.5.1 Charakteristika vyučovacího předmětu.....	125
6.5.2	6.5.2 Osnovy	126

6.6	Ruský jazyk.....	130
6.6.1	Charakteristika vyučovacího předmětu.....	130
6.6.2	Osnovy	132
6.7	Matematika	142
6.7.1	Charakteristika vyučovacího předmětu.....	142
6.7.2	Osnovy	145
6.8	Fyzika.....	151
6.8.1	Charakteristika vyučovacího předmětu.....	151
6.8.2	Osnovy	153
6.9	Chemie	165
6.9.1	Charakteristika vyučovacího předmětu.....	165
6.9.2	Osnovy	167
6.10	Biologie.....	173
6.10.1	Charakteristika vyučovacího předmětu.....	173
6.10.2	Osnovy	176
6.11	Zeměpis.....	185
6.11.1	Charakteristika vyučovacího předmětu.....	185
6.11.2	Osnovy	187
6.12	Základy společenských věd	192
6.12.1	Charakteristika vyučovacího předmětu.....	192
6.12.2	Osnovy	194
6.13	Dějepis	203
6.13.1	Charakteristika vyučovacího předmětu.....	203
6.13.2	Osnovy	205
6.14	Tělesná výchova.....	218
6.14.1	Charakteristika vyučovacího předmětu.....	218
6.14.2	Osnovy	220
6.15	Zdravotní tělesná výchova	230
6.15.1	Charakteristika vyučovacího předmětu.....	230
6.16	Hudební výchova	231
6.16.1	Charakteristika vyučovacího předmětu.....	231
6.16.2	Osnovy	234
6.17	Výtvarná výchova	239
6.17.1	Charakteristika vyučovacího předmětu.....	239
6.17.2	Osnovy	241
6.18	Informatika.....	244
6.18.1	Charakteristika vyučovacího předmětu.....	244
6.18.2	Osnovy	246
7.	Hodnocení žáků a autoevaluace školy	250
7.1	Pravidla pro hodnocení žáků.....	250
7.2	Zásady hodnocení výsledku vzdělávání.....	250
7.3	Komisionální zkoušky	252
7.4	Opravné zkoušky, opakování ročníku.....	253
7.5	Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků.....	253
7.6	Zásady pro hodnocení chování ve škole	253
7.7	Výchovná opatření	254
7.8	Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace	255
7.9	Způsoby hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	256
7.10	Způsoby získávání podkladů pro hodnocení.....	257
7.11	Individuální vzdělávací plán	257

7.12	Autoevaluace školy	258
8.	Přílohy:	259
8.1	Příloha č. 1: Volitelné předměty a nepovinné předměty	260
8.1.1	Nabídka volitelných předmětů (seminářů) a nepovinných předmětů	261
-	"žluté" semináře – alternativa dvouletá a jednoletá	261
-	"zelené" semináře – možnost libovolně kombinovat dvouleté a jednoleté	261
-	možnost změnit dvouletý seminář – pouze ve zvlášť odůvodněných případech na žádost studenta, kterou schvaluje ředitel	261
8.1.2	Volitelné předměty	263
8.1.3	Nepovinné předměty	295
8.2	Příloha č. 2: Roční plán environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty	303
8.3	Příloha č. 3: Dlouhodobý plán environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty ...	304
8.3.1	Úvod	306
8.3.2	Cíle EVVO ve škole	307
8.3.3	Výchovné a vzdělávací strategie	308
8.3.4	Začlenění environmentálních prvků do všeobecně vzdělávacích předmětů	309
8.3.4.1	Český jazyk	309
8.3.4.2	Anglický jazyk	313
8.3.4.3	Německý jazyk	314
8.3.4.4	Francouzský jazyk	315
8.3.4.5	Matematika	315
8.3.4.6	Fyzika	317
8.3.4.7	Biologie	318
8.3.4.8	Chemie	321
8.3.4.9	Tělesná výchova	323
8.3.4.10	Zeměpis	323
8.3.4.11	Dějepis	325
8.3.4.12	Základy společenských věd	327
8.3.4.13	Výtvarná výchova	328
8.3.4.14	Hudební výchova	329
8.3.4.15	Informatika a výpočetní technika	329
8.3.4.16	Rybářský kroužek (studenti nižšího gymnázia)	329
8.3.5	Spolupráce s mimoškolními organizacemi při realizaci EVVO	330
8.3.6	Zapojení pedagogických pracovníků při realizaci EVVO	330

1. Identifikační údaje

Školní vzdělávací program pro gymnaziální vzdělávání

Vzdělávací program školy: osmiletý a čtyřletý vzdělávací program – čtyřleté gymnázium a vyšší stupeň osmiletého gymnázia¹

Studijní forma vzdělávání: denní forma vzdělávání

Název programu: Školní vzdělávací program Slovanského gymnázia Olomouc, č.j.239/2009

Motivační název: „*STUDEO GAUDEMUS OMNES*“

Škola: Slovanské gymnázium Olomouc, tř. Jiřího z Poděbrad 13/936

Adresa: 771 11 Olomouc, tř. Jiřího z Poděbrad 13/936

Elokované pracoviště: Pasteurova 19, 771 11 Olomouc

Ředitel: RNDr. Radim Slouka

Koordinátor ŠVP: RNDr. Radim Slouka

IČO: 00601781

IZO: 000601781

Identifikátor školy: 600 016 943

Tel.: 588501102

Web: www.sgo.cz

E-mail: sgo@sgo.cz, slouka@sgo.cz

Zřizovatel: Olomoucký kraj, Jeremenkova 40a, 779 11 Olomouc

Kontaktní osoba: Mgr. Miroslav Gajdůšek, MBA

Tel.: 585508857, 585508856 (asistentka vedoucího odboru školství, mládeže a tělovýchovy)

Web: www.kr-olomoucky.cz

E-mail: m.gajdusek@kr-olomoucky.cz

Platnost dokumentu od 1. 9. 2018

razítko školy

podpis ředitele

---

¹ Školní vzdělávací program je zpracován podle Rámcového vzdělávacího programu pro gymnaziální vzdělávání

2. Charakteristika školy

2.1 Historie školy

V tomto školním roce oslavilo Slovanské gymnázium 150. výročí svého založení. Za dobu své činnosti nesčetněkrát prokázalo svou životaschopnost, zejména díky dlouhodobě vynikajícím výsledkům v oblasti vzdělávání a výchovy. V době svého založení (1. října 1867) bylo jedinou střední školou s českým vyučovacím jazykem na střední a severní Moravě. Díky jasné koncepci i kvalitní práci a nadšení profesorského sboru vyrostlo Slovanské gymnázium z nesmírně skromných podmínek v elitní centrum vzdělanosti a českého vlasteneckého života. Zejména v této době suplovalo v Olomouci dosud absentující univerzitu. První maturity na Slovanském gymnáziu se uskutečnily v roce 1872 za přítomnosti panovníka císaře Františka Josefa I.

Mezi více než 14 000 absolventy byli a jsou významní vědci, umělci, spisovatelé, pedagogové, lékaři a politikové. Za všechny jmenujme J. E. Františka kardinála Tomáška (maturitní ročník 1918), arcibiskupa pražského a Primase českého, který byl osobností s mimořádným morálním kreditem a mezinárodní autoritou. Nelze zapomenout ani na ty, kteří byli v nacistických koncentračních táborech, na aktivní účastníky odboje, padlé na frontách obou světových válek, i na oběti perzekuce komunistického režimu. Je symbolické, že gymnázium, v němž se v současnosti úspěšně rozvíjí bilingvní česko-francouzská sekce, má mezi svými 96bývalými studenty, kteří za demokratické ideály podstoupili oběť nejvyšší, i pilota Františka Dýmu, jenž 21. května 1940 padl v leteckém souboji při obraně Paříže.

Slovanské gymnázium prošlo více než stoletým vývojem, který svými proměnami odrážel vývoj naší společnosti. K největším deformacím došlo v důsledku reforem poplatných totalitnímu režimu. V roce 1951 bylo Slovanské gymnázium administrativně sloučeno s reálkou a následně vystěhováno z historické budovy v Kosinově ulici, vybudované z dobrovolných sbírek českých vlastenců v roce 1884. I přes svou inspirující intelektuální atmosféru bylo Slovanské gymnázium v roce 1953, po 86 letech hodnotné pedagogické práce, degradováno na jedenáctiletku. Záslužným činem absolventů školy bylo v roce 1969 založení sekce Slovanského gymnázia při Vlastivědné společnosti muzejní. Sekce si v rámci možností daných dobou kladla za cíl sdružovat absolventy školy a uchovat její tradici v povědomí kulturní veřejnosti.

V roce 1968 ředitelství školy usilovalo o znovuzískání čestného názvu Slovanské gymnázium a o renesanci úrovně školy obsahovou změnou výuky v experimentálně zavedených primách a sekundách (1968–1970). Snahou o výraznější profilaci gymnázia v deformovaném školském systému bylo v roce 1986 otevření oboru s rozšířenou výukou matematiky a oboru s rozšířenou výukou cizích jazyků.

K zásadnímu obratu v životě školy došlo až v roce 1990. Dne 19. listopadu 1990 byl řediteli školy RNDr. Vladimíru Bukáčkovi slavnostně předán dekret o navrácení historického názvu Slovanské gymnázium s účinností od 3. září 1990. V tento den bylo otevřeno i sedmileté studium a svoji činnost zahájila bilingvní česko-francouzská sekce. Po nesmírném úsilí, vynaloženém na vyučování v provizorních podmínkách, byla po rekonstrukci zprovozněna a za přítomnosti velvyslance Francouzské republiky dne 13. února 1991 pro výuku předána budova v Pasteurově ulici. Velká zásluha o rozvoj sekce patří i RNDr. Vladimíru Zicháčkovi (ředitel školy v letech 1992 – 2007) a Mgr. Evě Pavlíčkové, která působila 18 let ve funkci zástupce ředitele pro česko-francouzskou sekci.

Současný profesorský sbor se hrdě hlásí k tradici Slovanského gymnázia a v nových podmínkách rozvíjí generacemi vytvořené intelektuální a morální hodnoty. Usiluje o transformaci školy v moderní vzdělávací instituci s širokými možnostmi uplatnění svých absolventů.

2.2 Umístění a kapacita

Slovanské gymnázium Olomouc je nejen jednou z nejstarších středních škol v České republice, ale patří také k největším institucím svého druhu. V minulém školním roce poskytovala vzdělání více než devíti stovkám studentů v 30 třídách – v 10 třídách čtyřletého studia, 14 třídách osmiletého studia a v 6 třídách česko-francouzské sekce. Ředitelství školy, čtyřleté studium a vyšší ročníky osmiletého studia jsou umístěny v kmenové budově na tř. Jiřího z Poděbrad 13. Studenti česko-francouzské sekce a první tři ročníky osmiletého studia se vzdělávají v budově odloučeného pracoviště v Pasteurově ul. č. 19.

Škola poskytuje vzdělání v osmiletém studiu (pro talentované žáky, kteří ukončili 5. třídu základní školy), v šestiletém česko-francouzském studiu (pro výborné žáky 7. tříd základních škol a druhých ročníků osmiletých gymnázií) a ve čtyřletém studiu (pro absolventy 9. tříd ZŠ). Ve všech ročnicích jsou 2–3 paralelní třídy, které v průměru navštěvuje 30 studentů.

2.3 Materiálně technické podmínky

Učebny a specializované pracovny Slovanského gymnázia jsou umístěny ve dvou budovách. Kmenová budova, jež se nachází na tř. Jiřího z Poděbrad 13, je pětipodlažní; jsou zde umístěny třídy čtyřletého studia a vyšší ročníky osmiletého studia, odborné učebny, jazykové učebny, kabinety učitelů, šatny, výměňková stanice a dílna. Historická budova navazuje na plně bezbariérovou komplexní dostavbu školy, která nabízí velkou tělocvičnu, jídelnu a specializované učebny, odborné laboratoře a digitální jazykovou učebnu. Nachází se zde i sekretariát školy a kanceláře vedení školy. Tato dostavba vznikla na místě provizorního pavilonu, který byl postaven na počátku 70. let minulého století.

Budova odloučeného pracoviště v Pasteurově ul. č. 19 je třípodlažní, tvoří ji dvě vzájemně propojená křídla. Zde jsou umístěny nižší ročníky osmiletého studia a česko-francouzská sekce. Tato budova včetně přilehlého areálu prošla v posledních pěti letech výraznou proměnou a komplexní renovací včetně zateplení a výměny střešní krytiny.

Také v této budově jsou učebny, laboratoře, kabinety učitelů, šatny, knihovna, kancelář vedení školy a výdejna stravy. Pro tělesnou výchovu je k dispozici sportovní areál se zázemím. Velká péče je také věnována školní zahradě, která slouží také jako terénní učebna botaniky.

Pro zkvalitnění výuky je škola kontinuálně vybavována pomůckami dle zvyšujících se požadavků moderní výuky. Prostředky na vybavení školy jsou získávány zejména z veřejných zdrojů, ale také ze sponzorských darů a prostředků ESF.

V obou budovách školy jsou zařízeny odborné učebny: zeměpisu, biologie, chemie, fyziky a matematiky, odborné laboratoře, učebny hudební výchovy, výtvarné výchovy, učebny cizích jazyků, včetně digitální jazykové laboratoře a učebna dějepisu a společenských věd. Škola disponuje také třemi učebnami IVT. Učitelé si uvědomují, že největší efekt pro studenty mají poznatky, které si sami vyhledají a odvodí, škola proto nabízí studentům bezplatné využívání školní knihovny, která je velmi dobře vybavena, a také neomezený přístup k internetu, a to i v době mimo vyučování.

Kabinety učitelů jsou vybaveny počítači s připojením na internet, všechny budovy jsou propojeny v rámci lokální sítě školy s wi-fi nádstavbou.

Administrativa školy je vedena v programu Bakaláři, který plně odpovídá standardům GDPR. Škola je zabezpečena přístupovým systémem, který účelně spolupracuje s programem Bakaláři a výrazně tak posiluje bezpečnostní prvky organizace.

V souladu se současnými softwarovými trendy byl modernizován obsah výuky o prvky ICT, do osnov byla zařazena digitalizace obrazu a práce s digitálním fotoaparátem a dalšími multimédii. Z dotačních titulů byly pořízeny výukové programy, které využívají vyučující chemie, fyziky, matematiky, zeměpisu a dalších předmětů. V rámci ICT plánu školy je nastíněna koncepce dosažení standardu MŠMT v ICT vybavení školy. Velká pozornost je věnována také rozvoji dílčích gramotností a to v souladu se Školním vzdělávacím programem.

Slovanské gymnázium má možnost smluvního ubytování studentů v domově mládeže s vychovatelským režimem. Stravování je zajištěno v obou budovách školy ve vlastních jídelnách.

2.4 Pedagogický sbor

Pedagogický sbor Slovanského gymnázia tvoří 79 členů z toho 6 na rodičovské dovolené. Při výběru nových učitelů je kladen velký důraz na kvalitu práce na předchozích pracovištích a také na schopnost jejich aktivní integrace do pedagogického procesu školy. Mezi vyučujícími jsou výrazné pedagogické osobnosti, které svou publikační činností i svým zapojením ve společenském životě města a regionu výrazně přesahují rámec školy.

Kvalitní výuku tedy zajišťují aprobovaní učitelé, členy pedagogického sboru jsou i rodilí mluvčí, kteří působí jednak na francouzské sekci Slovanského gymnázia, ale rozvíjí jazykovou pohotovost studentů i v anglickém, španělském a německém jazyce. Každoročně probíhají pravidelné jazykově metodické stáže vyučujících česko-francouzské sekce.

Učitelé všech aprobací se zúčastňují různých seminářů a kurzů v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a získané poznatky předávají svým kolegům na pravidelných schůzkách předmětových komisí.

Ve škole pracují předmětové komise, jež sdružují učitele stejné aprobace, a to:

- předmětová komise českého jazyka a literatury,
- předmětové komise cizích jazyků,
- komise humanitních předmětů (dějepisu, základů společenských věd),
- komise přírodovědně zaměřených předmětů (biologie, chemie, zeměpisu),
- předmětové komise matematiky, fyziky,
- předmětové komise esteticko-výchovných předmětů (hudební výchovy a výtvarné výchovy),
- předmětová komise tělesné výchovy.

Předmětové komise odborných i výchovných předmětů garantují ve svých předmětech obsahovou správnost výuky, soulad s RVP a ŠVP a její přiměřenost. Zaměřují se na práci s talentovanými žáky, rozvíjejí jejich mimoškolní aktivity. Většina učitelů se snaží zařazovat nové alternativní metody výuky. Celý profesorský sbor absolvoval školení počítačové gramotnosti včetně nástavbových modulů. Toto školení je postupně aktualizováno a doplňováno dle potřeb školy. Garantem tohoto procesu je erudovaný ICT koordinátor. Všichni učitelé jsou také proškoleni na pozici zadavatelů a hodnotitelů společné části maturitní zkoušky.

Mnozí učitelé jsou aktivně zapojeni do práce v odborných komisích předmětových olympiád na všech úrovních, včetně celostátní a soutěže SOČ.

Někteří pedagogové dlouhodobě spolupracují s příslušnými katedrami fakult Univerzity Palackého v Olomouci jako lektoři didaktiky svých předmětů a členové komisí pro státní závěrečné zkoušky. Pedagogové Slovanského gymnázia každoročně pomáhají uvádět kandidáty učitelských fakult UP do pedagogické praxe. Již mnoho let probíhá na SGO i pedagogická praxe britských vysokoškoláků z Durhamu, kteří usilují o diplom učitele angličtiny pro cizince.

Na škole působí dva kvalifikovaní výchovní poradci. Napomáhají při koordinaci práce třídních učitelů, zabývají se profesní orientací studentů a řeší problémy žáků způsobené specifickými poruchami učení. Výchovní poradci po konzultaci s ředitelem školy svolávají výchovnou komisi, která řeší kázeňské a vzdělávací problémy studentů. Ve škole také působí metodik prevence sociálně patologických jevů, dva koordinátoři environmentální výchovy a koordinátor pro tvorbu a evaluaci školních vzdělávacích programů pro jednotlivé typy studia. Od 1. 9. 2017 škola zaměstnává i školního psychologa, který ve spolupráci s výchovnými poradci a metodikem prevence tvoří poradní orgán ředitele školy.

2.5 Dosavadní zkušenosti, projekty

Slovanské gymnázium se v posledních letech zapojilo do řady domácích a i zahraničních projektů.

Od školního roku 2005/2006 se pravidelně zapojujeme do projektů v rámci výzev z ESF. Celkově byla škola zapojena do osmi rozsáhlých projektů, které sama administrovala, a také do celé řady projektů, ve kterých jsme byli partnery. V posledních letech se aktivně zapojujeme zejména do projektů řešených formou zjednodušeného vykazování, tzv. „Šablony“. Tato skutečnost zásadně ovlivnila zlepšenou vybavenost školy i erudovanost pedagogického sboru.

Škola má také dlouhodobě rozpracován program environmentální výchovy. Ve školním roce 2005/2006 vstoupilo Slovanské gymnázium do projektu „Pilotní střední škola Klubu ekologické výchovy a přípravy učitelů pro vzdělávání k udržitelnému rozvoji“. Tento projekt je realizován Klubem ekologické výchovy – KEV – jehož členem je Slovanské gymnázium již delší dobu. Do projektu, který spolufinancuje Evropský sociální fond, je zapojeno 12 středních škol ČR. Jeho vyvrcholením byla mezinárodní konference, která se setkala s velkým ohlasem. V roce 2007 obdržela škola poprvé titul „Škola trvale udržitelného rozvoje“, který opakovaně obhajujeme, stejně jako titul „Zelená škola Olomouckého kraje“.

Dlouhodobý důraz na výchovu k trvale udržitelnému rozvoji vede žáky k pochopení dynamicky se vyvíjejících vztahů mezi člověkem a prostředím. Každá oblast života bude mapována a posuzována z různých úhlů a pohledů, a to z hlediska ekologického, ekonomického, vědecko-technického, politického, ale také občanského. Cílem projektu je, aby žáci chápali vývoj na Zemi v širokých souvislostech, uvědomili si vlastní odpovědnost vůči budoucnosti naší planety a tomu přizpůsobili svůj životní styl a hodnotovou orientaci.

Ve školním roce 2008/2009 naše škola vstoupila do projektu, který je podpořen Ministerstvem školství ČR, Britskou komorou obchodu a průmyslu a spolupracuje s Prague University. Projekt se týká výuky angličtiny a vede k získání mezinárodního certifikátu ELSA před koncem 3. ročníku čtyřletého a 7. ročníku osmiletého studia. Tento projekt byl v důsledku Brexitu ukončen a nahrazen předmětem zaměřeným na přípravu k jazykovým zkouškám.

V naší společnosti se však rozmáhají mnohé negativní jevy – rasismus, šikana, xenofobie, konzumace návykových látek. Proto škola usiluje o to, aby žáci uměli těmto negativním jevům čelit a aby jejich hodnotový žebříček byl dobře nastaven. Navázala tedy úzkou spolupráci s odborně zaměřenými organizacemi, které v návaznosti na preventivní program školy, či aktuální situaci pořádají řadu zajímavých přednášek a besed nejen pro žáky, ale i pro jejich rodiče.

Žáci česko – francouzské sekce pravidelně připravují studijní výměnné pobyty ve Francii. Pobyty v délce 8–10 dnů jsou reciproční, žáci jsou ubytováni v rodinách svých korespondentů. Seznamují se takto s historií, současností, kulturou a zajímavostmi daného regionu.

Partnerské školy:

- Lycée la Martinière Duchère, Lyon, Francie
- Collège Guillaume Cale, Nanteuil le Haudoin, Francie
- Lycée Pergaud, Besançon, Francie
- Collège du Côté, Bons en Chablais

2.6 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Od počátku roku 2006 na Slovanském gymnáziu aktivně pracuje devítičlenná Školská rada. Tvoří ji tři volení zástupci rodičů a zletilých žáků, tři členové pedagogického sboru, další tři členy jmenuje zřizovatel školy.

Na Slovanském gymnáziu působí rovněž Sdružení rodičů Slovanského gymnázia. Rodiče jsou prostřednictvím schůzek SRSG a webových stránek pravidelně informováni o činnosti školy.

Ve škole úspěšně pracuje studentský parlament, v němž jsou zastoupeni studenti ze všech tříd. Tento parlament je v kontaktu nejen s vedením školy a pedagogickým sborem, ale jeho zástupce se účastní i jednání městského zastupitelstva dětí a mládeže.

V průběhu školního roku škola spolupracuje s regionálními institucemi, např. s P-centrem (na úseku protidrogové prevence), s Geografickým informačním centrem, s FNO, s Muzeem umění, s Vlastivědným muzeem, s Moravskou filharmonií, Univerzitní knihovnou, Vědeckou knihovnou, či Státním archivem v Olomouci.

Na základě Smlouvy o vzájemné spolupráci mezi PřF UP v Olomouci a naší školou, která má označení **Fakultní škola Přírodovědecké fakulty UP v Olomouci**, jsou naši žáci zapojeni do přírodovědných projektů vyhlášených touto fakultou. Přírodovědecká fakulta UP je od roku 2006 řešitelem projektu finančně podporovaného grantem MŠMT v rámci Národního programu výzkumu II – Lidské zdroje. Jedná se o aktivity zaměřené na propagaci přírodních věd mezi žáky základních a středních škol.

Projekt má tři sekce – formy práce:

- Labyrint – korespondenčně – elektronická soutěž v chemii (<http://isouteze.upol.cz/chemie>)
- Věda je zábava (www.vedajezabava.upol.cz) – soutěž školních kolektivů, potažmo náplň práce přírodovědných kroužků.
- Projekt Badatel (<http://www.badatel.upol.cz>) – nabízí středoškolským žákům možnost stát se součástí vědeckých týmů, staví na motivaci, umožňuje úspěšným studentům prezentovat své výsledky na seminářích, konferencích, v soutěžích atd. Obory výzkumu jsou chemie, fyzika, biologie a matematika.

Každoročně probíhá také spolupráce s Katedrou algebry a geometrie Přírodovědecké fakulty UP Olomouc, která poskytuje semináře pro žáky se zájmem o matematiku.

Slovanské gymnázium je fakultní školou Pedagogické fakulty, Fakulty tělesné kultury UP i Přírodovědecké fakulty UK v Praze.

2.7 Skladba žáků, jejich zájmy

Na Slovanském gymnáziu Olomouc studují zejména žáci z Olomouckého, Moravskoslezského, Jihomoravského a Zlínského kraje. V posledních letech výrazně přibývá i žáků cizí státní příslušnosti. Tato skutečnost výrazně zvyšuje nároky na kvalitu a přiměřenost pedagogické práce.

Součástí Slovanského gymnázia je také bilingvní francouzská sekce. Dvojjazyčná česko – francouzská sekce byla založena v roce 1990 na základě mezinárodní smlouvy mezi Francií a Českou republikou. Francouzská republika se podílí na materiálním vybavení sekce (učebnice do předmětů vyučovaných ve francouzském jazyce, předplatné novin a časopisů, knihy pro školní knihovnu a výukové materiály), garantuje působení tří francouzských vyučujících a zajišťuje metodické a jazykové stáže vyučujících. Do šestiletého studia jsou přijímáni žáci ze sedmých tříd základních škol z celé Moravy a východních Čech. V průběhu prvních dvou ročníků studia žáci dokončují povinnou školní docházku a současně procházejí intenzivní výukou francouzského jazyka tak, aby ve třetím ročníku zvládli studium pěti předmětů ve francouzštině. Od třetího ročníku jsou vyučovány francouzsky: matematika, fyzika, chemie, dějepis a zeměpis.

Žáci francouzské sekce jezdí pravidelně na výměnné pobyty do frankofonních zemí. Vyučují je kvalifikovaní rodilí mluvčí, o jejichž kvalitách vypovídají jednak výsledky žáků na vysokých školách a jejich uplatnění, ale také divadelní pořady pro širokou veřejnost, jež se studenty připravují. Např. školní divadelní soubor Les Tréteaux připravil premiéru divadelní hry *Metaphor–City*, se kterou zvítězil v soutěži FESTIVADLO BRNO 2006 a postoupil na mezinárodní přehlídku do Maroka. Olomoucké premiéry se zúčastnil osobně autor hry Jacques–Francois Piquet, který velmi ocenil výkony herců i režijní zpracování.

Mnozí z žáků francouzské sekce absolvují část studia na lyceích ve Francii, popř. nastupují po ukončení studia na našem gymnáziu na vysoké školy ve frankofonních zemích.

V rámci výuky cizích jazyků jsou rovněž pořádány exkurze žáků gymnázia do Anglie, Španělska či Itálie. I v ostatních jazycích působí v pedagogickém sboru zahraniční lektori. Ve škole se otvírají (dle poptávky) i nepovinné kroužky nizozemštiny a ruského jazyka. Studenti gymnázia tak mohou získat kromě kvalitní znalosti dvou cizích jazyků i základy jazyka třetího, příp. i získat některý z mezinárodně uznávaných certifikátů (FCE, Dalf, Zertifikat Deutsch, n. Österreichisches Sprachdiplom, ELSA).

Naše gymnázium je také zapojeno do účasti v mezinárodní akci podporující multikulturní vztahy a schopnosti organizovat a vést kolektiv. Tuto akci již 21 let pořádá International Student Leadership Institute, Oberwesel am Rhein, Germeny. Účastní se vždy 25 až 28 národů včetně Američanů. Jednací řeč je anglický jazyk. Jsme jedinou českou školou, která se této akce účastní, a to kontinuálně, s velkým úspěchem.

Fyzickou zdatnost posilují nejen kvalitní a pestré hodiny tělesné výchovy, ale také nepovinný předmět sportovní hry. Mezi žáky je velký zájem především o míčové hry, ale oblibu si získaly i kroužky šermu, horolezectví a šachu. Na všechny hodiny jsou třídy děleny na dvě skupiny (maximálně 16 žáků). Škola je vybavena dvěma tělocvičnami, gymnastickým sálem

a sportovním hřištěm. Pro žáky se zdravotním handicapem je zavedena zdravotní tělesná výchova. Škola pořádá sportovní dny, účastní se řady sportovních her a turnajů, v nichž již získala mnoho pěkných ocenění.

Škola usiluje i o kulturní vyžití žáků, působí zde řada kroužků s esteticko–výchovným zaměřením. Velkou popularitou se může pochlubit Slovanský tyátr – divadelní soubor žáků, jehož představení si získala sympatie olomouckého publika. Činnost Slovanského tyátru přinesla škole za léta jeho existence celou řadu významných ocenění. Někteří jeho členové pokračují po maturitě studiem herectví. Na škole působí také pěvecký sbor a příležitostný studentský orchestr, taneční kroužek, ekologický kroužek a řada dalších.

Pro zájemce z řad žáků jsou pořádány zájezdy do divadla Husa na provázku v Brně, ty si získaly mimořádnou oblibu. Navštěvovány jsou pravidelně také pořady Divadla hudby v Olomouci a představení Moravského divadla.

Z uvedených skutečností je zřejmé, že Slovanské gymnázium poskytuje všem svým žákům vyvážený vzdělávací program a že všestranně pečuje o rozvoj individuality každého žáka.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Zaměření školy

Slovanské gymnázium je školou, která si uvědomuje, že základním subjektem její práce je žák. Veškerá činnost školy je zaměřena na rozvoj schopností, dovedností, návyků a postojů každého jednotlivce, s ohledem na jedinečnost jeho osobnosti. Zaměření školy je výrazně ovlivněno její historií, která v různých etapách svého vývoje akcentovala podle společenské objednávky různé vzdělávací oblasti.

V současné době je vzdělávací program stanoven tak, že harmonicky spojuje jak humanitní, tak i exaktní obory. Obsah výuky vyšších ročníků víceletého studia a čtyřletého studia, pro které je určen tento vzdělávací program, zcela naplňuje cíle gymnaziálního vzdělání, které jsou definovány v RVP G, a je formulován tak, aby odpovídal současnému stavu i perspektivnímu vývoji společnosti.

Vzdělávací program je podepřen stabilizovaným pedagogickým sborem s přiměřenou věkovou strukturou.

Slovanské gymnázium navštěvuje talentovaná mládež, proto hlavním úkolem pedagogického kolektivu je objevit a rozvíjet schopnosti jednotlivců a současně je vést k takovému myšlení a jednání, které je v souladu s udržitelností rozvoje a uvědomění si vlastní zodpovědnosti za další vývoj.

Žáci školy se prostřednictvím Studentského parlamentu SGO aktivně podílejí na činnosti školy. Jejich práva a povinnosti jsou shrnuty ve školním řádu, který také vznikl za aktivního přispění žáků.

Důsledně, prokazatelně a pravidelně jsou žáci instruováni o možném ohrožení zdraví a bezpečnosti při činnostech, jichž se účastní v průběhu vzdělávání i při dalších aktivitách souvisejících s výukou. Škola realizuje dle svých možností co nejvhodnější režim vyučování.

Vše, co zde bylo uvedeno, by měla splňovat každá kvalitní škola. V čem je tedy vzdělávací a kulturní prostředí Slovanského gymnázia výjimečné?

Naše škola je nejstarší českou střední školou na Moravě, v roce 2017 oslavila 150. výročí svého založení.

Díky velké investiční aktivitě posledních let je škola vybavena nejmodernější didaktickou technikou, laboratoře a odborné učebny jsou na vysoké úrovni vybavenosti.

Gymnázium setrvale dosahuje vynikajících výsledků při maturitních zkouškách, stále roste zájem o studium všech studijních oborů.

Mezi absolventy Slovanského gymnázia můžeme nalézt desítky významných osobností ze všech oblastí společenského života, které se tak mohou stát vzory pro současné žáky.

Součástí školy je výjimečně kvalitní česko–francouzská sekce, která vytváří ideální podmínky pro rozvoj jazykových dovedností žáků.

Škola cíleně pečuje o nadané žáky, její žáci trvale dosahují vynikajících výsledků v talentových soutěžích a oborových olympiádách, což je dokladem kvalitní práce pedagogického kolektivu.

Žáci se mohou realizovat v nebývale velkém počtu kroužků, které pro ně organizují jejich učitelé.

Zájmové kolektivy školy mnohdy svou činností přesahují rámec školy a ovlivňují tak kulturní a společenské klima regionu.

3.2 Profil absolventa Slovanského gymnázia Olomouc

Úspěšným ukončením příslušného školního vzdělávacího programu (ŠVP) dosáhne žák vyššího stupně osmiletého a čtyřletého studia střední vzdělání s maturitou. Střední vzdělání s maturitou je i nadále přípravou na vysokoškolské studium, ale zahrnuje také osvojení základních principů orientace na trhu práce včetně uplatnění v zemích Evropské unie.

Jaký by měl být žák Slovanského gymnázia?

Osvojuje si dostatek nových znalostí a dovedností, zkouší je aplikovat při různých činnostech při společné práci ve škole i při samostatné práci doma. Díky vhodné volbě strategií učení rozvíjí svou schopnost celoživotního vzdělávání.

Řeší na úrovni svého věku problémy spojené s výukou i mimo ni.

Učí se nejméně jednomu cizímu jazyku a má možnost učit se další jazykům v rámci volitelných a nepovinných předmětů. Rozvíjí své komunikační dovednosti.

Pomocí nových efektivních metod výuky (skupinová práce, realizace projektů...) se učí pracovat v kolektivu, přijímá svou roli v týmu, respektuje roli ostatních, pomáhá druhým a přijímá pomoc v případě, že ji potřebuje. Umí ocenit úspěch v práci své i ostatních.

Aktivně využívá nové informační a komunikační technologie, pracuje samostatně se zdroji informací, dokáže je třídít, vyhodnocovat a využít v praktickém životě.

Chápe pojem zdravý životní styl, aktivně sportuje dle svých možností, vědomě chrání zdraví své a svých blízkých, dokáže pomoci i ostatním.

Myslí a jedná v souladu s principy trvale udržitelného rozvoje a uvědomuje si vlastní zodpovědnost za další vývoj.

Propojuje poznatky a zkušenosti z různých oborů a uplatňuje tyto poznatky při řešení konkrétních environmentálních problémů v praxi.

Rozumí principu kooperace v řízeném kolektivu, uvědoměle dodržuje stanovená pravidla, zejména pravidla stanovená Školním řádem Slovanského gymnázia.

Citlivě vnímá rozdíly mezi národy, kulturami, respektuje náboženské postoje a duchovní hodnoty druhých.

Učí se rozpoznávat vlastní schopnosti a pokouší se je uplatňovat spolu se získanými znalostmi a dovednostmi. V oblastech, ve kterých je nadán, se účastní soutěží a reprezentuje tak svou školu.

3.3 Organizace přijímacího řízení

Přijímací řízení je organizováno dle platné legislativy. Nejpozději do konce ledna je zveřejněn na webových stránkách školy a na informační tabuli v budově školy nejvyšší možný počet přijímaných uchazečů a obory vzdělání pro následující školní rok.

Přijímací zkouška je realizována testovou formou, zjišťované vědomosti a dovednosti nepřesahují vzdělávací obsah RVP ZV. V současné době jsou konány písemné zkoušky z českého jazyka a matematiky připravovaných organizací CERMAT.

Jednotná kritéria přijímacího řízení pro příslušný školní rok jsou zveřejněna na webových stránkách školy vždy do konce ledna daného roku.

Přihlášky ke vzdělávání podává zletilý uchazeč nebo zákonný zástupce nezletilého uchazeče řediteli školy, a to na předepsaném tiskopisu. Součástí přihlášky nezletilého uchazeče je jeho souhlasné vyjádření.

Každoročně se o všechny typy studia uchází výrazně více zájemců, než může škola uspokojit, což je zárukou a prvním předpokladem pro kvalitní práci celé školy.

3.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Tyto strategie představují společné postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků, které jsou souborem předpokládaných vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot podstatných pro uplatnění v životě. Jsou základem rozvoje předpokladů pro jejich celoživotní vzdělávání.

Klíčové kompetence	Strategie zvolené k dosažení klíčových kompetencí
Kompetence k učení	<p>Učitel vede žáky k efektivnímu vyhledávání informací z různých zdrojů na základě jasně stanovených požadavků včetně časového rozvržení.</p> <p>Učitel pomáhá žákům vytvářet si vlastní učební strategie zadáváním referátů k dané problematice.</p> <p>Žáci se učí organizovat a řídit vlastní učení a motivovat se pro další učení.</p> <p>Učitel vede žáky k aplikaci získaných informací prostřednictvím praktických výukových činností.</p> <p>Žáci se učí zobecňovat, vyvozovat a formulovat závěry na základě vytváření samostatných seminárních prací.</p> <p>Žáci jsou motivováni pro životní styl obohacený o fyzickou stránku.</p> <p><i>Formy vzdělávání – např.:</i> <i>Olympiády, soutěže, srovnávací testy, výměnné jazykové pobyty aj.</i></p>
Kompetence k řešení problému	<p>Učitel zadává žákům praktické úkoly a tím je vede k dovednosti rozpoznat a analyzovat problém.</p> <p>Žáci individuálně či společně řeší úkoly, vzájemně se hodnotí, učí se vyvozovat závěry z vlastních i cizích chyb.</p> <p>Učitel vhodnými příklady a úkoly učí žáky klást jasné a srozumitelné dotazy.</p> <p>Žáci jsou vedeni k orientaci v běžných životních situacích.</p> <p>Učitel zadává samostatné práce, pomáhá žákovi pochopit propojenost jednotlivých oborů, vede žáky k hledání různých řešení problémů a k dovednosti tato řešení obhájit. (využití v debatních klubech, školním časopise, organizaci občanského sdružení).</p> <p>Žáci se zapojují do soutěží, prezentací, výstav, korespondenčních kurzů.</p> <p><i>Formy vzdělávání – např.:</i> <i>Aplikujeme úlohy testového typu a učíme žáky strategii řešení těchto úloh.</i></p> <p><i>Další formy: soutěže, středoškolská odborná činnost, projekty,</i></p>

	<i>kurzy, studentská rada, školní časopis.</i>
Kompetence komunikační	<p>Učitel vede žáky k využívání informačních technologií pro získávání informací a tvorbu výstupů (prezentace, projekty, organizace akcí typu Společenský večer).</p> <p>Učitel směřuje žáky k využívání dostupných prostředků komunikace (knihovna, internet, Studentský parlament aj.)</p> <p>Učitel poskytuje žákům vysokou úroveň výstupních informací v cizích jazycích (zahraniční studijní výměny, výstupy z kurzů).</p> <p>Vedeme žáky ke vhodné komunikaci mezi sebou, s pedagogy i mimo školu.</p> <p>Žáci mají možnost prezentovat ústně i písemně seminární práce, projekty, referáty jak ve škole, tak i na veřejnosti.</p> <p>Rozvíjíme vztahy s jinými školami a subjekty (projekty, mimoškolní aktivity).</p>
<i>Formy vzdělávání – např.:</i>	<i>Využíváme kooperativní formy výuky a vytváříme podmínky pro komunikaci v cizích jazycích (česko – francouzská setkání, zájezdy, dopisy do zahraničí).</i>
Kompetence sociální a personální	<p>Učitel vede žáky ke schopnosti pracovat samostatně, kooperaci a týmové spolupráci zadáváním úkolů, které vyžadují obě formy práce.</p> <p>Učitel vede žáky ke schopnosti společně tvořit a vyhodnocovat, vytváří podmínky při praktických cvičeních pro práci ve skupině a dodržování základních pravidel skupiny.</p> <p>Učitel vede žáky k pozitivnímu vztahu ke zdraví a zdravému životnímu stylu (aktivity v rámci sportovního dne, úkoly v rámci kurzů).</p> <p>Žáci jsou vedeni k respektování pravidel chování ve škole i mimo školu.</p> <p>Žáci jsou vedeni k vytváření hodnotných mezilidských vztahů (mezinárodní projekty, humanitární akce, činnost občanského sdružení).</p> <p>Učitelé se snaží dosáhnout harmonického působení ve všech oborech.</p>
<i>Formy vzdělávání – např.:</i>	<i>Uplatňujeme kooperativní a týmovou práci. Organizujeme výuku ve skupinách vytvořených z více tříd a někdy i z více ročníků.</i>
Kompetence občanské	<p>Žáci jsou vedeni k toleranci a respektování různorodých hodnot člověka (humanitární akce).</p> <p>Učitel vede žáky k přijetí pravidel platných při realizaci praktických činností ve škole a k poznávání zásad bezpečnosti a zdravého životního stylu.</p> <p>Učitel vede žáky k uvědomělému poskytnutí účinné pomoci druhým (organizace mimoškolních aktivit, individuální úkoly v rámci kurzů).</p> <p>Studentský parlament a třídní samospráva se podílejí na tvorbě Školního řádu.</p> <p>Vedeme žáky k respektování ekologických souvislostí (Projekt Voda).</p>

<i>Formy vzdělávání – např.:</i>	<i>Třídní projekty</i>
Kompetence k podnikavosti	Učitel pomáhá odhalit žákům jejich schopnosti a rozvíjet je pomocí školních nebo celostátních soutěží (olympiády, středoškolská odborná činnost). Učitel vede žáky k hodnocení vlastních postupů a výsledků své práce (prezentace, referáty, projekty). Učitel zařazuje do výuky takové aktivity, které seznamují žáky s pracovními příležitostmi.
<i>Formy vzdělávání – např.:</i>	<i>Organizace burzy učebnic, maturitní ples</i>

3.5 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

3.5.1 Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP) je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona a jsou vzdělávání s využitím podpůrných opatření.

Podpůrná opatření mohou zahrnovat poradenskou pomoc školy a školského poradenského zařízení, úpravu organizace, obsahu, hodnocení a forem a metod vzdělávání a školských služeb dle potřeb žáka. Dále se za podpůrné opatření považuje úprava podmínek přijímání ke vzdělávání a ukončování vzdělávání. Podpůrná opatření realizuje škola.

Podpůrná opatření prvního stupně dle vyhlášky 27/2016 Sb. uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (dále PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně zavádí škola na doporučení školského poradenského zařízení (dále ŠPZ), což je obvykle pedagogicko-psychologická poradna nebo speciálně pedagogické centrum. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Zpracování plánu pedagogické podpory

Škola identifikuje speciální vzdělávací potřeby žáka. Na základě žádosti zletilého žáka, nebo zákonných zástupců žáků nezletilých a na doporučení výchovného poradce schválí ředitel školy udělení PLPP. Ten sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli konkrétních vyučovacích předmětů za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu.

S PLPP je seznámen žák, zákonný zástupce žáka a všichni vyučující. Obsahuje popis obtíží žáka, stanovení cílů podpory a způsobů vyhodnocování naplňování plánu a podpisy všech, kdo s ním byli seznámeni. Škola vyhodnocuje naplňování cílů PLPP nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření, obvykle na pedagogické radě.

Pokud tato podpůrná opatření stačí k naplnění SVP žáka, dále je škola používá do té doby, po kterou jsou efektivní. V případě, že škola zjistí, že podpůrná opatření nestačí, doporučí výchovný poradce zletilému žákovi, nebo zákonným zástupcům žáka nezletilého využití poradenské pomoci ŠPZ.

Individuální vzdělávací plán

Individuální vzdělávací plán (dále IVP) je zpracován, vyžadují-li to SVP žáka, na doporučení ŠPZ pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně. Na základě žá-

dosti zletilého žáka, nebo zákonných zástupců žáků nezletilých a na doporučení výchovného poradce schválí ředitel školy udělení IVP. Ten sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli konkrétních vyučovacích předmětů za pomoci výchovného poradce. IVP má písemnou podobu. Je s ním seznámen žák, zákonný zástupce žáka a všichni vyučující. Obsahuje popis obtíží žáka, stanovení cílů podpory a způsobů vyhodnocování naplňování plánu a podpisy všech, kdo s ním byli seznámeni.

IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka. Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka zaznamená do školní matriky informace o zahájení poskytování podpurných opatření podle IVP.

3.5.2 Žáci nadaní a mimořádně nadaní

Jednou z priorit naší školy vyplývající i z jejího typu je také vyhledávání a rozvíjení talentu a mimořádného nadání žáků. Všichni učitelé jsou si vědomi, že vzdělávání této skupiny žáků klade zvýšené nároky na přípravu učitelů, neboť tyto žáci mají své specifické vzdělávací potřeby, na které je třeba reagovat. Vzhledem k charakteru školy se předpokládá vyšší počet takových žáků.

Za nadaného žáka se považuje především žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Formu pedagogické podpory žáků nadaných posoudí ředitel školy na základě doporučení výchovného poradce.

Za mimořádně nadaného žáka se považuje především žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Zjišťování mimořádného nadání včetně vzdělávacích potřeb žáka provádí ŠPZ ve spolupráci se školou.

Mimořádně nadaný žák se podle doporučení ŠPZ může vzdělávat podle PLPP nebo podle IVP. Pravidla jejich schválení, tvorby a provádění se řídí stejnými pravidly jako u žáků se SVP.

3.6 Organizace maturitní zkoušky

Počínaje školním rokem 2009/2010 doznal v návaznosti na platné znění zákona 561/2004 Sb. způsob ukončování studia na středních školách zásadních změn. Maturitní zkouška je tvořena dvěma odlišnými částmi. Společnou – státní a profilovou – školní. Mají-li být oba celky smysluplné, měly by akcentovat odlišné prvky. Současně musí profilová část maturitní zkoušky reflektovat platný vzdělávací program Slováckého gymnázia. V souladu s profilem absolventa Slováckého gymnázia je umožněno vykonat profilovou část maturitní zkoušky ve výjimečných a odůvodněných případech se zohledněním na základě doporučení uznaného diagnostického pracoviště. Žák podává přihlášku k maturitní zkoušce nejpozději k 31. 12. školního roku, ve kterém je maturitní zkouška konána.

3.6.1. Profilová část maturitní zkoušky

Žáci čtyřletého a osmiletého studia jsou zkoušeni ze tří předmětů, které si libovolně volí z vyučovaných předmětů, s výjimkou tělesné výchovy. Tyto zkoušky jsou ústní.

Žáci šestiletého dvojjazyčného studia konají celou maturitní zkoušku na základě výjimky udělené MŠMT.

4. Průřezová témata

Průřezová témata jsou novým prvkem ve vzdělávání. Postupují jako jakýsi formativní prvek celým vzděláváním. Mají především výchovný charakter a měla by stimulovat, ovlivňovat či korigovat postoje, hodnotový systém a jednání žáků. Příznivě ovlivňují osvojování klíčových kompetencí. Jsou povinnou součástí základního a gymnaziálního vzdělávání, promítají se nejen svým výchovným zaměřením, ale i obsahem do vzdělávacích oborů a pomáhají doplňovat či pojíkat, co si žáci během studia osvojili.

Témata je možné realizovat jako součást (INT) vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů (předmětů), ale také jako samostatné semináře (SEM), kurzy (KURZ), besedy (BES) a třídní tematické projekty (PRO).

4.1 Osobnostní a sociální výchova

ROČNÍK	POZNÁVÁNÍ A ROZVOJ VLASTNÍ OSOBNOSTI	SEBEREGULACE, ORGANIZAČNÍ DOVEDNOSTI A EFEKTIVNÍ ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	SOCIÁLNÍ KOMUNIKACE	MORÁLKA VŠEDNÍHO DNE	SPOLUPRÁCE A SOUTĚŽ
1. (KVINTA)	ICT/INT, D/INT, HV/PRO, ZSV/INT, AJ/(p-I) PRO, FJ/INT, ŠJ/INT, RJ/INT	ICT/INT, HV/INT, ZSV/INT, AJ/INT, CJ/INT	NJ/INT, ICT/INT, D/INT, HV/INT, AJ/(F), (p-I) PRO ZSV/INT, FJ/INT, ŠJ/INT, RJ/INT, BI/INT	D/INT, HV/INT, AJ/INT, FJ/INT, ŠJ/INT	ICT/INT, HV/INT, AJ/INT, FJ/INT, ŠJ/INT, BI/INT
2. (SEXTA)	D/INT, VV/PRO, FJ/INT, ŠJ/INT, HV/INT, PRO, BI/INT, CJ/INT	VV/PRO, HV/INT, AJ/PRO, INT, CJ/INT	BI/INT, D/INT, HV/INT, AJ/PRO(F), FJ/INT, ŠJ/INT	D/INT, VV/BES, ZSV/INT, AJ/INT, FJ/INT	HV/INT, AJ/INT, TV/INT, BI/INT
3. (SEPTIMA)	FY/INT, BI/INT, ZSV/INT, FJ/INT, ŠJ/INT, AJ/(P-I) INT	TV/INT, FY/INT, BI/INT	FY/INT, CJ/INT, NJ/INT		TV/INT, FY/INT,
4. (OKTÁVA)	FJ/INT, ŠJ/INT,	FJ/INT, ŠJ/INT	CJ/INT, ICT/INT,	ZSV/INT, D/INT	NJ/INT, TV/INT,

	ICT/INT, NJ/PRO, D/INT		D/INT		ICT/INT, D/INT
--	------------------------------	--	-------	--	-------------------

4.2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

ROČNÍK	GLOBALIZAČNÍ A ROZVOJOVÉ PROCESY	GLOBALNÍ PROBLÉMY, JEJICH PŘÍČINY A DŮSLEDKY	HUMANITÁRNÍ POMOC A MEZINÁRODNÍ ROZVOJOVÁ SPOLUPRÁCE	ŽIJEME V EVROPĚ	VZDĚLÁVÁNÍ V EVROPĚ A VE SVĚTĚ
1. (KVINTA)	D/INT, Z/INT, VV/PRO, AJ/INT,	Z/INT	Z/INT	FY/INT, ICT/INT, CH/INT, HV/PRO D/INT, AJ/(I) PRO, ŠJ/INT	D/INT, AJ/INT
2. (SEXTA)	D/INT, Z/INT, ZSV/INT, AJ/INT,	D/INT, Z/INT, ZSV/INT, AJ/INT,	D/INT, Z/INT, ZSV/INT, AJ/INT	FY/INT, CH/INT, D/INT, Z/INT, ZSV/INT, HV/INT, AJ/(p-I) PRO, ŠJ/INT, FJ/INT, NJ/INT	D/INT, RJ/INT, AJ/INT
3. (SEPTIMA)	Z/INT, AJ/INT, ZSV/INT, BI/INT	Z/INT, ŠJ/INT, BI/INT	Z/INT, ŠJ/INT, ZSV/INT	NJ/INT, FY/INT, CH/INT, ZSV/INT, AJ/INT, ŠJ/INT	ŠJ/INT
4. (OKTÁVA)	AJ/INT, D/INT	AJ/INT, FJ/INT, ŠJ/INT, D/INT	AJ/INT, D/INT	RJ/INT, AJ/INT, NJ/INT, ICT/INT	NJ/INT, AJ/INT, ŠJ/INT, FJ/INT

4.3 Multikulturní výchova

ROČNÍK	ZÁKLADNÍ PROBLÉMY SOCIOKULTURNÍCH ROZDÍLŮ	PSYCHOSOCIÁLNÍ ASPEKTY INTERKULTURALITY	VZTAH K MULTILINGVNÍ SITUACI A KE SPOLUPRÁCI MEZI LIDMI Z RŮZNÉHO KULTURNÍHO PROSTŘEDÍ
1. (KVINTA)	D/INT, CJ/INT, Z/INT, HV/INT, AJ/INT	CJ/INT, AJ/INT	D/INT, CJ/INT, Z/INT, HV/INT, AJ/INT, FJ/INT, ŠJ/INT
2. (SEXTA)	D/INT, CJ/INT, AJ/INT	CJ/INT, AJ/INT, FJ/INT, ŠJ/INT	CJ/INT, HV/INT, AJ/INT, FJ/INT
3. (SEPTIMA)	CJ/INT, RJ/INT, NJ/INT	CJ/INT, FJ/INT, ŠJ/INT	CJ/INT
4. (OKTÁVA)	CJ/INT, ŠJ/INT, FJ/INT, NJ/INT, RJ/INT, D/INT	CJ/INT, D/INT	AJ/INT, CJ/INT, FJ/INT, ŠJ/INT, D/INT

4.4 Environmentální výchova

ROČNÍK	PROBLEMATIKA VZTAHŮ ORGANISMŮ A PROSTŘEDÍ	ČLOVĚK A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ REGIONU A ČESKÉ REPUBLIKY
1. (KVINTA)	BI/INT, D/INT, Z/INT, VV/PRO, AJ/INT, NJ/PRO	TV/KURZ, ICT/INT, CH/INT, BI/INT, D/INT, Z/INT, VV/BES, PRO, HV/PRO, AJ/(F), (p-D), PRO, ŠJ/INT	D/PRO, AJ/INT
2. (SEXTA)	BI/INT, D/INT, NJ/PRO, AJ/INT	FY/INT, CH/INT, BI/INT, Z/INT, AJ/INT, FJ/INT, ŠJ/INT, HV/PRO	AJ/INT
3. (SEPTIMA)	NJ/PRO, BI/INT, AJ/INT	TV/KURZ, FY/INT, BI/INT, Z/INT, AJ/INT, FJ/INT, ŠJ/INT, CH/INT	
4. (OKTÁVA)	AJ/INT, RJ/PRO	FJ/INT, ŠJ/INT, AJ/INT, RJ/INT	ŠJ/INT, D/INT

4.5 Mediální výchova

ROČNÍK	MÉDIA A MEDIÁLNÍ PRODUKCE	MEDIÁLNÍ PRODUKTY A JEJICH VÝZNAMY	UŽIVATELÉ	ÚČINKY MEDIÁLNÍ PRODUKCE A VLIV MÉDIÍ	ROLE MÉDIÍ V MODERNÍCH DĚJINÁCH
1. (KVINTA)	ICT/INT, CJ/INT, VV/BES, PRO, AJ/INT, HV/INT	ICT/INT, CJ/INT, VV/PRO, AJ/INT	NJ/INT, AJ/INT	VV/ PRO, ZSV/INT, AJ/INT	AJ/INT
2. (SEXTA)	CJ/INT, ZSV/INT HV/EXK, AJ/INT	CJ/INT, HV/INT, ZSV/INT, AJ/(I) PRO	HV/INT, AJ/INT	HV/INT, ZSV/INT, AJ/INT	HV/INT, AJ/INT
3. (SEPTIMA)	FY/INT, CJ/INT, FJ/INT, NJ/PRO	NJ/INT, CJ/INT, ŠJ/INT, FJ/INT		CJ/INT, AJ/INT	CJ/INT
4. (OKTÁVA)	NJ/INT, ICT/INT, ŠJ/INT, D/INT	ŠJ/INT, FJ/INT, D/INT		AJ/INT, ŠJ/INT	

5. Učební plán

Následující učební plán je zpracován podle požadavků RVP G s výrazným přihlédnutím k možnostem a profilaci SGO a k výsledkům vstupní analýzy.

5.1 Učební plán pro čtyřleté gymnázium a vyšší stupeň osmiletého gymnázia

	1. ročník (kvinta)	2. ročník (sexta)	3. ročník (septima)	4. ročník (oktáva)	Celkem
Český jazyk a literatura)	3/1	4/1	4/1	4/2	15
Anglický jazyk	4/4	4/4	3/3	4/4	15
Další cizí jazyk	3/3	3/3	3/3	3/3	12
Matematika	4/1	4/2	4/1	4/1	16
Fyzika	3/1	2	3/1	2	10
Chemie	2	3/1	2	2	9
Biologie	2	3/1	2	2	9
Zeměpis	2	2	2	0	6
Základy společenských věd	2	2	2	2	8
Dějepis	2	2	2	0	6
Tělesná výchova	2/2	2/2	2/2	2/2	8
Hudební / Výtvarná výchova	2/2	2/2	0	0	4
Informatika	2/2	0	0	0	2
1. volitelný předmět	0	0	2/2	2/2	4
2. volitelný předmět	0	0	2/2	2/2	4
3. volitelný předmět	0	0	0	2/2	2
4. volitelný předmět	0	0	0	2/2	2
TÝDNĚ	33	33	33	33	132

Poznámky k učebnímu plánu pro čtyřleté gymnázium a vyšší stupeň osmiletého gymnázia:

Obsah a výstupy všech předmětů v učebním plánu vycházejí ze vzdělávacích oblastí a oborů RVP G. Způsob dělení hodin je uveden v časovém a organizačním vymezení charakteristik jednotlivých předmětů.

- 1) **Český jazyk a literatura:** třída se v jedné hodině týdně dělí na skupiny v 1., 2. a 3. ročníku, ve 4. ročníku probíhá dělení ve dvou hodinách týdně. Ve svém obsahu integruje částečně průřezové téma Mediální a multikulturní výchova.
- 2) **Anglický jazyk:** vyučovací předmět realizuje vzdělávací obsah oboru Cizí jazyk v RVP G, třída se ve všech hodinách dělí na skupiny.
- 3) **Další cizí jazyk:** vyučovací předmět realizuje vzdělávací obsah oboru Další cizí jazyk v RVP G, možná volba z jazyka německého, francouzského, španělského a ruského, třída se ve všech hodinách dělí na skupiny.
- 4) **Matematika:** vyučovací předmět realizuje vzdělávací obsah oboru Matematika a její aplikace v RVP G, třída se v jedné hodině dělí na skupiny.
- 5) **Fyzika:** vyučovací předmět realizuje vzdělávací obsah oboru Člověk a příroda v RVP G, ve 3. a 4. ročníku probíhá dělení v jedné hodině týdně. Ve svém obsahu integruje část vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Geologie.
- 6) **Chemie:** vyučovací předmět realizuje vzdělávací obsah oboru Člověk a příroda v RVP G, ve 2. a 3. ročníku probíhají laboratorní cvičení a to tak, že třída je půlená v jedné vyučovací hodině jedenkrát za 14 dní. Ve svém obsahu integruje část vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů Geologie a Výchova ke zdraví.
- 7) **Biologie:** vyučovací předmět realizuje vzdělávací obsah oboru Člověk a příroda v RVP G, v prvním ročníku je třída půlená v jedné vyučovací hodině jedenkrát za 14 dní, ve 2. ročníku probíhá dělení v jedné hodině týdně. V obou ročnících v dělených hodinách probíhají praktická cvičení. Ve svém obsahu integruje část vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů Geologie a Výchova ke zdraví.
- 8) **Zeměpis:** vyučovací předmět realizuje vzdělávací obsah oboru Člověk a příroda v RVP G, ve 2. ročníku probíhá dělení v jedné hodině týdně. Ve svém obsahu integruje část vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Geologie.
- 9) **Základy společenských věd:** vyučovací předmět realizuje vzdělávací obsah oboru Občanský a společenskovědní základ v RVP G, součástí vzdělávacího obsahu je obsah oboru Člověk a svět práce.
- 10) **Tělesná výchova:** výuka je realizována ve skupinách, předmět integruje část vzdělávacího obsahu oboru Výchova ke zdraví z RVP G ve 3. ročníku.
- 11) **Hudební/Výtvarná výchova:** vyučovací předměty realizují vzdělávací obsahy Hudebního a Výtvarného oboru v RVP G.
- 12) **Informatika:** vyučovací předmět realizuje větší část vzdělávacího oboru Informatika a informační a komunikační technologie v RVP G, třída je ve všech hodinách dělena na skupiny, část vzdělávacího obsahu oboru Informatika a ICT je integrována do předmětů Matematika, Chemie.
- 13) **Volitelný předmět (alternativa dvouletá a jednoletá):** Seminář z anglického jazyka, Vybraná témata společenských věd, Společenskovědní seminář, Seminář a cvičení z matematiky, Fyzikální seminář, Praktická fyzika, Laboratorní cvičení z chemie, Biologický seminář, Somatologie a genetika, Tvůrčí psaní, Umění a kultura, Seminář z literatury, Kultura mluveného projevu, Literární interpretace, Umění a kultura, Poslechový seminář.
- 14) **Volitelný předmět (libovolná kombinace dvouletého a jednoletého semináře):** Anglická konverzace, Anglo–americké reálie, Anglická lingvistika, Angličtina – maturation a ELSA, Německá konverzace, Německý dějepis, Německá gramatika, Seminář

z německého jazyka, Hospodářská němčina, Ruská gramatika, Repetitorium z ruského jazyka, Španělská konverzace, Praktická španělština, Reálie v hispánském filmu, Konverzace ve francouzštině, Seminář z francouzštiny, Moderní dějiny, Seminář z dějepisu, Politologie a mezinárodní vztahy, Psychologie, Sociologie, Latina, Diferenciální, integrální počet, Využití ICT ve výuce matematiky, Historie matematiky a fyziky, Využití infinitezimálního počtu, Základy programování, Počítačová grafika, Multimedia a moderní svět, Principy tvorby webových stránek, Moderní fyzika, Elektronika a elektrotechnika, Repetitorium chemie, Bioanorganická chemie, Seminář z biochemie, Chemie vybraných d-prvků, Průmyslová chemie, Toxikologie a ekochemie, Výpočtový seminář, Ekologie, Somatologie a genetika, Morálka a duchovní vývoj lidstva, Deskriptivní geometrie, Aplikace deskriptivní geometrie, Seminář ze zeměpisu, Světová ohniska napětí, Seminář z českých dějin, Vybrané kapitoly moderních dějin, Společenskovědní seminář, Latinský seminář, Základy lékařské/právní latiny, Geografie, Regionální geografie, Socioekonomická a politická geografie.

Vzdělávací obsahy oborů Geologie, Člověk a svět práce, Výchova ke zdraví mají odlišné členění – viz. tabulka 5.1, 5.2, 5.3, 5.4.

5.2 Integrace (INT) vzdělávacích oborů

GEOLOGIE – součást vyučovacích předmětů (INT): Zeměpis (Z), Chemie (CH), Fyzika (FY), Biologie (BI).

Vzdělávací obsah	1. ročník (kvinta)	2. ročník (sexta)	3. ročník (septima)	4. ročník (oktáva)
Složení, struktura a vývoj Země	Z/INT	CH/INT		
Geologické procesy v litosféře	Z/INT, CH/INT, FY/INT			
Voda	Z/INT, CH/INT	CH/INT	Z/INT, CH/INT	
Člověk a anorganická příroda	Z/INT	CH/INT, Z/INT	CH/INT, FY/INT	

Tab. 5.1.

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE – součást vyučovacího předmětu (INT): Základy společenských věd (ZSV), Matematika (M)

Vzdělávací obsah	1. ročník (kvinta)	2. ročník (sexta)	3. ročník (septima)	4. ročník (oktáva)
Trh práce a profesní volba	ZSV/INT		ZSV/INT	
Pracovněprávní vztahy			ZSV/INT	

Tržní ekonomika			ZSV/INT	
Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice			ZSV/INT	
Finance			ZSV/INT	M/INT

Tab. 5.2.

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ – součást vyučovacích předmětů (INT): Chemie (CH), Hudební výchova (HV), Biologie (BI), Základy společenských věd (ZSV), Tělesná výchova (TV).

Vzdělávací obsah	1. ročník (kvinta)	2. ročník (sexta)	3. ročník (septima)	4. ročník (oktáva)
Zdravý způsob života	HV/INT, ZSV/INT	HV/INT	ZSV/INT, BI/INT, CH/INT	
Vztahy mezi lidmi a formy soužití	HV/INT,	HV/INT	ZSV/INT	
Změny v životě člověka a jejich reflexe	HV/INT, ZSV/INT		BI/INT	
Rizika ohrožující zdraví	ZSV/INT	HV/PRO	BI/INT, ZSV/INT	
Ochrana člověka za mimořádných situací	CH/INT	CH/INT, Z/INT	TV – KURZ	

Tab. 5. 3

INFORMATIKA A INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE (ICT) – součást vyučovacích předmětů (INT): Chemie (CH), Matematika (M), Informatika (IVT).

Vzdělávací obsah	1. ročník (kvinta)	2. ročník (sexta)	3. ročník (septima)	4. ročník (oktáva)
Digitální technologie				IVT/INT
Zdroje a vyhledávání informací, komunikace	IVT/INT, M/INT	CH/INT, M/INT	CH/PRO, CH/INT,	M/INT, IVT/INT
Zpracování a prezentace informací	IVT/INT		CH/PRO	IVT/INT

Tab. 5. 4

Poznámky: INT – integrace, PRO – třídní projekt, KURZ – kurz, SEM – seminář, beseda, EX – exkurze

5.3 Volitelné předměty

Volitelné předměty jsou realizovány ve 3. a 4. ročníku, rozšiřují a prohlubují vzdělávací obsah vzdělávacích oborů RVP G. Žáci příslušných ročníků vybírají z každoroční aktuální nabídky, která vychází z poptávky žáků a je uvedena v příloze ŠVP. Výuka je realizována ve skupinách.

5.4 Kurzy

Součástí učebního plánu školy jsou kurzy, jež jsou zařazeny v 1., 3. a 4. ročníku studia. Minimální rozsah ročníkového kurzu jsou 3 dny. Název kurzu, jeho termín, zaměření, jednoznačný výstup a náhradní výstup je uveden v následující tabulce:

Název kurzu	Ročník	Zaměření	Výstup	Náhradní výstup
Literárně–historická exkurze v Praze	3., 4. ročník (septima, oktáva)	Kulturní a vlastivědná exkurze do Prahy.	Započtená účast na kurzu.	Literárně zaměřený projekt na dané téma.
Adaptační kurz	1. ročník (kvinta)	Kurz umožňuje studentům začlenit se do nově vznikajícího třídního kolektivu, nastavit zde pozitivní, kreativní a týmové prostředí a eliminovat v kolektivu nežádoucí jevy.	Započtená účast na kurzu.	Započtená účast na školních aktivitách, které jsou zaměřeny na prevenci sociálně patologických jevů.
Sportovně–turistický kurz	3. ročník (septima)	Letní (popřípadě podzimní) kurz je zaměřen na Výchovu ke zdraví – ochranu člověka za mimořádných situací.	Započtená účast na kurzu.	Započtená účast na pracovních aktivitách ve škole.
Lyžařský kurz (LVVZ)	1. ročník (kvinta)	Týdenní zimní kurz je zaměřen na sport a zdraví.	Započtená účast na kurzu.	Započtená účast na pracovních aktivitách ve škole.

6. Učební osnovy

V následujícím přehledu jsou uvedeny osnovy povinných předmětů Školního vzdělávacího programu Slovanského gymnázia. Osnovy zcela naplňují cíle gymnaziálního vzdělávání, plně integrují stanovená průřezová témata a naznačují zvolené výchovné a vzdělávací strategie sloužící k postupnému rozvíjení klíčových kompetencí.

6.1 Český jazyk a literatura

6.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsahové vymezení předmětu

Ve výuce **českého jazyka a literatury** žáci získávají přiměřené poučení o jazyku – ve svém obsahu i rozsahu prohloubeném ve srovnání se základním vzděláváním – jako východiska ke komunikaci v různých, i náročnějších typech mluvených i psaných textů. To umožní vybudovat kompetence pro jejich recepci a produkci a pro čtení s porozuměním, jež povede k hlubokým čtenářským zážitkům. Učitel iniciuje hovory či úvahy o nich. Rozvoj těchto schopností a dovedností spolu s osvojením vymezených poznatků teoretických je důležitý nejen pro studium češtiny, ale i obecněji, neboť v jazykovém ztvárnění je uloženo mnoho poznatků a nové myšlenky se obvykle vyjadřují přirozeným jazykem.

Cíle vyučovacího předmětu český jazyk a literatura lze dosáhnout při těsném propojení jeho jazykové a literární složky. V cíli jazykového vyučování se zdůrazňuje komunikativní funkce jazyka. Jazykové vyučování plní úlohu integračního činitele všech učebních předmětů gymnázia.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- vnímání a užívání českého jazyka jako mnohotvárného prostředku ke zpracování a následnému předávání informací, vědomostí a prožitků získaných z interakce se světem a se sebou samým, k vyjádření vlastních potřeb a k prezentaci názorů i samostatného řešení problémů a jako prostředku pro další samostatné celoživotní vzdělávání;
- zvládnutí základních pravidel mezilidské komunikace v našem kulturním prostředí a jejich respektování;
- porozumění sobě samému, pochopení své role v různých komunikačních situacích a k vymezení vlastního místa mezi různými komunikačními partnery;
- tvořivé práci nejen s věcným, ale i s uměleckým textem, jež vede k porozumění významové výstavbě textu, k jeho posouzení z hlediska stylového, pozitivně působícího na estetickou, emocionální i etickou stránku žákovy osobnosti;
- vytváření osobitého, objektivně kritického a celkově pozitivního vztahu k literatuře a k vytváření návyku individuální četby umělecké a neumělecké literatury, které se později projeví v celoživotní orientaci žáka;
- formování hodnotových orientací, vkusových preferencí a k citlivému vnímání okolního světa.

b) Časové vymezení předmětu

Předmět **český jazyk a literatura** je realizován ve všech ročnících gymnázia a jeho týdenní hodinové dotace pro jednotlivé ročníky jsou následující:

- 1. ročník (+ 5. ročník víceletého gymnázia) – 3 hodiny (1 dělená)
- 2. ročník (+ 6. ročník víceletého gymnázia) – 4 hodiny (1 dělená)
- 3. ročník (+ 7. ročník víceletého gymnázia) – 4 hodiny (1 dělená)
- 4. ročník (+ 8. ročník víceletého gymnázia) – 4 hodiny (2 dělené)

V hodinách českého jazyka a literatury nebudou výrazné hranice mezi učivem mluvnice, slohového výcviku a literatury. Výuka je vedena tak, aby si žáci uvědomili propojenost jazykové, komunikační i literární výchovy. Přesto bude jedna hodina z celkové týdenní dotace českého jazyka a literatury zaměřena úžeji na jazykovou a slohovou výchovu.

c) Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá většinou v kmenových učebnách s plným počtem žáků. Pro zvýšení efektivity při praktickém procvičování učiva pro upevňování znalostí, při zařazování netradičních forem výuky je zařazena v týdenním plánu výuky jedna dělená hodina s polovičním počtem žáků v 1. až 3. ročníku (+ v 5. až 7. ročníku víceletého gymnázia) a dvě dělené hodiny s polovičním počtem žáků ve 4. ročníku (+ 8. ročníku víceletého gymnázia).

Komunikační a slohovou výchovu, ale i literární výchovu je možno realizovat v netradičním prostředí (tělocvična, atrium, volná příroda, ulice města aj.).

Během studia se mají studenti možnost zúčastnit oborových soutěží a přehlídek, např. je to Olympiáda v českém jazyce, Evropa ve škole, Literární prvotiny, recitační soutěže aj. Do výuky jsou zařazovány literární exkurze, besedy s umělci.

Součástí výuky je spolupráce s regionálními a dle možností i s celostátními kulturními institucemi (divadlo, kino, muzeum, rozhlas, knihovny, archiv aj.).

Na konec 3. ročník (+ 7. ročník víceletého studia), popř. na začátek 4. ročník (+ 8. ročník víceletého studia) je zařazena exkurze v rozsahu tří dnů, jejímž cílem je seznámit studenty s literárními a historickými skvosty hlavního města Prahy. Součástí exkurze je také návštěva divadelních představení.

d) Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají tyto metody, postupy a formy práce (strategie):

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací;
- vede žáky k užívání správné terminologie;
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků;
- sleduje při hodině pokrok všech žáků;
- vede žáky k využívání nových technologií dle možností žáků i školy.

Žák:

- své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj;
- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení;
- kriticky přistupuje ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovává a využívá při svém studiu a praxi;
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci.

Kompetence k řešení problému

Učitel:

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje kreativní možnosti řešení;
- vede žáky k plánování postupů.

Žák:

- rozpozná problém, objasní jeho podstatu, rozčlení ho na části;
- vytváří hypotézy, navrhuje postupné kroky, zvažuje využití různých postupů při řešení problému nebo ověřování hypotézy;
- uplatňuje při řešení problémů vhodné metody a dříve získané vědomosti a dovednosti, kromě analytického a kritického myšlení využívá i myšlení tvořivé s použitím představivosti a intuice;
- kriticky interpretuje získané poznatky a zjištění a ověřuje je, pro své tvrzení nachází argumenty a důkazy, formuluje a obhájí podložené závěry;
- je otevřený k využití různých postupů při řešení problémů, nahlíží problém z různých stran;
- zvažuje možné klady a zápory jednotlivých variant řešení, včetně posouzení jejich rizik a důsledků.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- zadává úkoly, při nichž mohou žáci spolupracovat;
- vede žáky k ohleduplnosti a k respektu k druhému člověku;
- vede žáky k výstižné argumentaci.

Žák:

- s ohledem na situaci a účastníky komunikace efektivně využívá dostupné prostředky komunikace, verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu;
- používá s porozuměním odborný jazyk a symbolická a grafická vyjádření informací různého typu;
- efektivně využívá moderní informační technologie;
- vyjadřuje se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje; je citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnerů v komunikaci;
- prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem;
- rozumí sdělením různého typu v různých komunikačních situacích, správně interpretuje přijímaná sdělení a věcně argumentuje; v nejasných nebo sporných komunikačních situacích pomáhá dosáhnout porozumění.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování;
- dodává žákům sebedůvěru;
- vede žáky k dodržování pravidel.

Žák:

- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky;
- odhaduje důsledky vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích, své jednání a chování podle toho koriguje;
- přizpůsobuje se měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje;
- aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů;
- přispívá k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii;
- projevuje zodpovědný vztah k vlastnímu zdraví a k zdraví druhých;
- rozhoduje se na základě vlastního úsudku, odolává společenským i mediálním tlakům.

Kompetence občanské

Učitel:

- zadává úkoly tak, aby při skupinové práci měli možnost se uplatnit všichni členové týmu;
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních (posilování empatie);
- motivuje k zájmu o kulturní dědictví.

Žák:

- zvažuje vztahy mezi svými zájmy osobními, zájmy širší skupiny, do níž patří, a zájmy veřejnými, rozhoduje se a jedná vyváženě;
- chodu společnosti a civilizace uvažuje z hlediska udržitelnosti života, rozhoduje se a jedná tak, aby neohrožoval a nepoškozoval přírodu a životní prostředí ani kulturu;
- respektuje různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí;
- rozšiřuje své poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot, spoluvytváří je a chrání;
- promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností; k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě, hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování a spoluvytváří podmínky pro jejich naplňování;
- chová se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytne ostatním pomoc;
- posuzuje události a vývoj veřejného života, sleduje, co se děje v jeho bydlišti a okolí, zaujímá a obhájí informovaná stanoviska a jedná k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí.

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- rozvíjí iniciativu a tvořivost žáků, podporuje inovace;
- upozorňuje žáky na jejich možnosti a pomáhá jim v rozhodování o dalším vzdělávání se a budoucím profesním zaměření.

Žák:

- cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti se rozhoduje o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření;
- rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě;
- uplatňuje proaktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost, vítá a podporuje inovace;
- získává a kriticky vyhodnocuje informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech, využívá dostupné zdroje a informace při plánování a realizaci aktivit;
- usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně reviduje a kriticky hodnotí dosažené výsledky, koriguje další činnost s ohledem na stanovený cíl; dokončuje zahájené aktivity, motivuje se k dosahování úspěchu;
- posuzuje a kriticky hodnotí rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti je připraven tato rizika nést;
- chápe podstatu a principy podnikání, zvažuje jeho možná rizika, vyhledává a kriticky posuzuje příležitosti k uskutečnění podnikatelského záměru s ohledem na své předpoklady, realitu tržního prostředí a další faktory.

6.1.2 Osnovy

1. ročník + kvinta	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
JAZYKOVÁ VÝCHOVA	<p>Obecné poučení o jazyce</p> <ul style="list-style-type: none"> – jazyk a řeč – jazyková komunikace – myšlení a jazyk – národní jazyk a jeho útvary – indoevropské jazyky – slovanské jazyky a jejich třídění. <p>Racionální studium textu, jeho technika a metody. Práce se slovníky a encyklopediemi</p> <p>Zvuková stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> – zásady spisovné výslovnosti – zvukové prostředky souvislé řeči <p>Grafická stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> – písmo, jeho vznik a druhy – vztah mezi zvukovou a grafickou stránkou jazyka – hlavní principy českého pravopisu se zřetelem k zvukové stránce češtiny 	<ul style="list-style-type: none"> – odlišuje různé varianty národního jazyka a vhodně jich využívá ve svém jazykovém projevu v souladu s komunikační situací; – efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet); – v mluveném projevu ovládá zásady spisovné výslovnosti a pro účinné dorozumívání vhodně užívá zvukové prostředky řeči (modulace síly, výšky hlasu a tempa řeči; umístění přízvuků a pauz, správné frázování); – v mluveném projevu vhodně užívá nonverbálních prostředků řeči; – v písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější 	<p>PT: Osobnostní a sociální rozvoj (INT) Multikulturní výchova</p> <p>Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby: Všechny vyučovací předměty</p>

	Vývoj jazyka	<p>případy.</p> <ul style="list-style-type: none"> – popíše základní rysy češtiny a vysvětlí zákonitosti jejího vývoje na základě analýzy textu 	
KOMUNIKÁČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	Styl prostě sdělovací	<ul style="list-style-type: none"> – odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru; 	PT: Mediální výchova MV, P a V: všechny vyučovací předměty
	Vypravování	<ul style="list-style-type: none"> – v mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny; – používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení; uplatní textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu; – volí adekvátní komunikační strategie, zohledňuje partnera a publikum; – posoudí a interpretuje komunikační účinky textu. 	
	Charakteristika	<ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje druhy a funkce popisu v prostě sdělovacím i odborném stylu; – stylizuje ústní i písemnou podobu popisu; – rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení; – dokáže popsat své city, pocity, nálady; – dokáže výstižně charakterizovat popisovanou osobu či prostředí; – používá vhodné jazykové prostředky. 	

<p>LITERATURA</p>	<p>ZÁKLADY LITERÁRNÍ VĚDY:</p> <ul style="list-style-type: none"> – literární teorie, literární historie, literární kritika, poetika; interdisciplinárnost literární vědy; literatura a její funkce. 	<ul style="list-style-type: none"> – rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým – objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí – na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu 	<p>PT: Multikulturní výchova</p> <p>MV, P a V: Dějepis, ZSV, Vv, Hv, film, divadlo</p> <p>Návštěvy divadelních a filmových představení dle aktuální nabídky.</p>
	<p>VÝVOJ LITERATURY V KONTEXTU DOBOVÉHO MYŠLENÍ, UMĚNÍ A KULTURY:</p> <p>Nejstarší literatura</p> <ul style="list-style-type: none"> – literatury Předního východu – literatura čínská, indická – Starý zákon, Nový zákon <p>Antika</p> <ul style="list-style-type: none"> – homérské eposy – lyrika – řecká tragédie a komedie – římská literatura doby klasické i císařské – satirická díla <p>Středověk</p> <ul style="list-style-type: none"> – středověký pohled na svět – evropská hrdinská a rytířská epika – dvorská lyrika – staroslověnské písemnictví – Kosmova kronika česká – počátky česky psané literatury – literatura městského typu – náboženské hry 	<ul style="list-style-type: none"> – vystihne podstatné rysy základních period vývoje světové literatury, – uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení – vysvětlí specifčnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny) – rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vyprávěč, postavy) a hodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře – rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu – při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literární- 	

	<ul style="list-style-type: none"> – husitská literatura (Husovo dílo, Petr Chelčický) Renesance – italská, francouzská, španělská a anglická renesance – renesanční novela a román – divadlo – vzdělávací ráz českého humanismu Baroko – charakteristika období – typické žánry na konkrétních textech z české i světové literatury – J. A. Komenský Klasicismus – rozvoj tragédie, komedie a satiry <p>AUTOŘI A DÍLA DLE VÝBĚRU UČITELE!</p> <p>PRÁCE S TEXTEM:</p> <ul style="list-style-type: none"> – metody interpretace textu – interpretační postupy a konvence, význam a smysl, popis, analýza, výklad a vlastní interpretace textu; čtenářské kompetence; interpretace a přeinterpretování – způsoby vyjadřování zážitků z literárních děl a soudů nad nimi (osobní záznamy, anotace, kritika a recenze, polemiky) – jazykové, kompoziční a tematické prostředky výstavby literárního díla – tropy; figury; rytmus, rým a zvukové prostředky poezie; monolog, dialog, přímá a nepřímá řeč, nevlastní přímá a polopřímá řeč; typy kompozice; motiv, 	<p>ho textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech</p> <ul style="list-style-type: none"> – identifikuje využití jednoho textu v textu jiném (intertextovost) a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře – postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí, odhalí eventuální dezinterpretace textu – rozliší texty spadající do oblasti tzv. literatury vážné, středního proudu a literárního braku a svůj názor argumentačně zdůvodní – samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl – tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje – získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl 	
--	--	--	--

	<p>téma</p> <ul style="list-style-type: none"> – text a intertextovost – kontext, vliv a způsoby mezitextového navazování a mezitextové komunikace (motto, citát, aluze), žánry založené na mezitextovém navazování (parodie, traves-tie, plagiát), hraniční rysy textu (předmluva, doslov, ilustrace, obálka; autorský komentář, recenze) 		
--	---	--	--

2. ročník + sexta	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
JAZYKOVÁ VÝCHOVA	<p>Tvarosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> – principy třídění slov na slovní druhy – mluvnické významy jmen a sloves – tvaroslovný systém češtiny a jeho současné vývojové tendence <p>Slovní zásoba a tvoření slov</p> <ul style="list-style-type: none"> – význam slova a jeho složky – změny slovního významu (metafora, metonymie) – slova mnohoznačná, homonyma – systém a rozvrstvení slovní zásoby – obohacování slovní zásoby (univerbizace, multiverbizace, sousloví, klišé) – tvoření slov (odvozování, skládání, zkracování) – přejímání slov – tendence v současné slovní zásobě – neologismy 	<ul style="list-style-type: none"> – správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov; – ve svém projevu uplatňuje znalosti tvarosloví a slovotvorných a syntaktických principů českého jazyka; – využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace; – chápe přenesená pojmenování; – používá samostatně výkladové a jiné slovníky pro určení významu slov. 	<p>PT:</p> <p>Osobnostní a sociální rozvoj (INT)</p> <p>Multikulturní výchova</p>
KOMUNIKAČNÍ	Učitel zařadí dle svého uvážení bud':	<ul style="list-style-type: none"> – volí adekvátní komunikační strategie, zohled- 	<p>PT:</p> <p>Mediální výchova</p>

<p>A SLOHOVÁ VÝCHOVA</p>	<p>A) Publicistický styl</p> <ul style="list-style-type: none"> – publicistické slohové kompoziční a stylizační prostředky – publicistické slohové útvary <p>Reportáž</p> <p>Fejeton</p> <p>nebo:</p> <p>B) Odborný styl</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakteristické rysy – slohové útvary a postupy užívané v odborném stylu. <p>Výklad a výkladový postup</p> <ul style="list-style-type: none"> – kompozice a stylizace – mluvený odborný referát <p>Úvaha</p> <ul style="list-style-type: none"> – jazyk a kompozice – druhy úvah (odborná, publicistická, umělecká, prostá) 	<ul style="list-style-type: none"> – ňuje partnera a publikum; rozeznává manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit; – posoudí a interpretuje komunikační účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří jeho všestrannou analýzou; – efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet); – využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny; – používá různé prostředky textového navazování k zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení; – uplatňuje textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu. – pořizuje z textu výpisky, zpracovává výtahy, konspekty; – efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet); – využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny; – používá různé prostředky textového navazování k zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení; – uplatňuje textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu; 	<p>MV, P a V: všechny vyučovací předměty</p>
---------------------------------	---	--	---

		<ul style="list-style-type: none"> – volí adekvátní komunikační strategie, zohledňuje partnera a publikum; – posoudí a interpretuje komunikační účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří. 	
LITERATURA	<p>VÝVOJ LITERATURY V KONTEXTU DOBOVÉHO MYŠLENÍ, UMĚNÍ A KULTURY:</p> <p>Osvícenství Encyklopedisté</p> <p>Preromantismus</p> <ul style="list-style-type: none"> – francouzský a anglický preromantismus – německé hnutí Sturm und Drang <p>Národní obrození</p> <ul style="list-style-type: none"> – vznik českého národního obrození – obrozenecká věda – inspirace folklórem – divadlo – novinářství <p>Romantismus</p> <ul style="list-style-type: none"> – romantismus ve světové literatuře (autoři a díla dle výběru učitele) – romantismus v české literatuře: – význam Máchova díla pro rozvoj moderní české poezie – K. J. Erben – divadlo v 30. – 50. letech (J. K. Tyl) – přechod od romantismu k realismu v díle K. Havlíčka Borovského a B. Němcové <p>Česká literatura 60. a 70. letech 19. stol.</p> <ul style="list-style-type: none"> – májovci (snaha o realistický pohled): poezie, próza, novinářství (zejm. J. Neruda) 	<ul style="list-style-type: none"> – zná přehled hlavních historických událostí v rakouské monarchii v období od 70. let 18. stol. do r. 1830 – uvědomuje se význam obrozeneckého hnutí – zná hlavní představitele, jejich zaměření, klíčová díla – chápe význam jazyka pro existenci národa – chápe význam poezie, divadla, novin a lidové slovesnosti v českém jazyce – vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení – vysvětlí specifčnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny) – rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým – objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literár- 	<p>PT: Multikulturní výchova</p> <p>MV, P a V: Dějepis, ZSV, Vv, Hv, film, divadlo</p> <p>Návštěvy divadelních a filmových představení dle aktuální nabídky</p>

	<ul style="list-style-type: none"> – ruchovci a lumírovci = škola národní a kosmopolitní (neoromantismus) <p>Světový a český realismus a naturalismus</p> <ul style="list-style-type: none"> – stěžejní díla světové literatury (autoři a díla dle výběru učitele) – podněty světové dramatiky – stěžejní díla světové literatury (autoři dle výběru učitele) – podněty světové dramatiky – realistická povídka a realistický román v české próze 2. pol. 19. stol. (venkovská a historická próza) – vývoj českého dramatu v druhé pol. 19. stol. – Národní divadlo <p>Moderní umělecké směry 2. pol. 19. stol.</p> <ul style="list-style-type: none"> – podněty ze světové literatury (prokletí básníci, symbolismus, impresionismus, dekadence) – směry v české poezii na přelomu století (Česká moderna, Moderní revue, buřiči) <p>AUTOŘI A DÍLA DLE VÝBĚRU UČITELE</p> <p>PRÁCE S TEXTEM:</p> <ul style="list-style-type: none"> – metody interpretace textu – interpretační postupy a konvence, význam a smysl, popis, analýza, výklad a vlastní interpretace textu; čtenářské kompetence; interpretace a přeinterpretování 	<p>ního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí</p> <ul style="list-style-type: none"> – na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu – rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře – rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu – při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech – identifikuje využití jednoho textu v textu jiném (intertextovost) a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře – postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí, odhalí eventuální dezinterpretace textu – rozliší texty spadající do oblasti tzv. literatury vážné, středního proudu a literárního braku a svůj názor argumentačně zdůvodní – samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl – tvořivě využívá informací z odborné literatu- 	
--	--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> – způsoby vyjadřování zážitků z literárních děl a soudů nad nimi (osobní záznamy, anotace, kritika a recenze, polemiky) – jazykové, kompoziční a tematické prostředky výstavby literárního díla – tropy; figury; rytmus, rým a zvukové prostředky poezie; monolog, dialog, přímá a nepřímá řeč, nevlastní přímá a polopřímá řeč; typy kompozice; motiv, téma – text a intertextovost – kontext, vliv a způsoby mezitextového navazování a mezitextové komunikace (motto, citát, aluze), žánry založené na mezitextovém navazování (parodie, travesť, plagiát), hraniční rysy textu (předmluva, doslov, ilustrace, obálka; autorský komentář, recenze) 	<p>ry, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje</p> <p>– získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl</p>	
--	---	--	--

3. ročník + septima	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
JAZYKOVÁ VÝCHOVA	<p>Z historie české jazykovědy</p> <p>Nauka o větě a souvětí (syntax)</p> <ul style="list-style-type: none"> – výpověď a její formy – funkce, obsah, zvuková a grafická stránka výpovědi a věty – aktuální členění výpovědi – věta, její struktura, větné vztahy, vyjádření těchto vztahů – větné členy – souvětí – výstavba textu a jeho 	<ul style="list-style-type: none"> – popíše základní rysy češtiny a vysvětlí základy analýzy textu; – vysvětlí současné vývojové tendence. – využívá znalostí: <ul style="list-style-type: none"> – o větných členech a jejich vztazích – o aktuálním členění výpovědi – o druzích vět podle záměru mluvčího k logickému strukturování výpovědi. Ve svém projevu uplatňuje znalost syntaktických principů ČJ. 	<p>PT :</p> <p>Osobnostní a sociální rozvoj (INT)</p> <p>Multikulturní výchova</p> <p>Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby:</p> <p>Všechny vyučovací předměty</p>

	<p>členění</p> <ul style="list-style-type: none"> – nejčastější stylistické nedostatky <p>Pravopis (ortografie)</p> <ul style="list-style-type: none"> – pravopis lexikální, tvaroslovný, slohotvorný, syntaktický 	<ul style="list-style-type: none"> – dodržuje zásady pravopisu; – s oporou příruček řeší složitější případy; – popíše základní rysy češtiny a vysvětlí zákonitosti jejího vývoje na základě analýzy textu; – vysvětlí současné vývojové tendence. 	
<p style="text-align: center;">KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</p>	<p>Učitel zařadí dle svého uvážení buď:</p> <p>A) Publicistický styl</p> <ul style="list-style-type: none"> – publicistické slohové kompoziční a stylizační prostředky – publicistické slohové útvary <p>Reportáž</p> <p>Fejeton</p> <p>nebo:</p> <p>B) Odborný styl</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakteristické rysy – slohové útvary a postupy užívané v odborném stylu. <p>Výklad a výkladový postup</p> <ul style="list-style-type: none"> – kompozice a stylizace – mluvený odborný referát <p>Úvaha</p> <ul style="list-style-type: none"> – jazyk a kompozice – druhy úvah (odborná, publicistická, umělecká, prostá) 	<ul style="list-style-type: none"> – volí adekvátní komunikační strategie, zohledňuje partnera a publikum; rozeznává manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit; – posoudí a interpretuje komunikační účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří jeho všestrannou analýzou; – efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet); – využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny; – používá různé prostředky textového navazování k zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení; – uplatňuje textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu. – pořizuje z textu výpisky, zpracovává výtahy, konspekty; – efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet); – využívá slohotvorné 	<p>PT: Mediální výchova</p> <p>MV, P a V: Všechny vyuč. předměty</p>

		<p>rozvrstvení výrazových prostředků češtiny;</p> <ul style="list-style-type: none"> – používá různé prostředky textového navazování k zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení; – uplatňuje textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu; – volí adekvátní komunikační strategie, zohledňuje partnera a publikum; – posoudí a interpretuje komunikační účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří. 	
LITERATURA	<p>VÝVOJ LITERATURY V KONTEXTU DOBOVÉHO MYŠLENÍ, UMĚNÍ A KULTURY LITERATURA 1. POL. 20. STOLETÍ</p> <p>Světová literatura do roku 1939</p> <p>POEZIE</p> <ul style="list-style-type: none"> – směry, významné osobnosti a díla světového básnictví (futurismus, kubofuturismus, dadaismus, surrealismus, expresionismus, angloamerická moderna) <p>PRÓZA</p> <ul style="list-style-type: none"> – autoři a díla světové literatury (zážitek války, experimentální román, vrcholy světového realismu) <p>DRAMA</p> <ul style="list-style-type: none"> – významná díla a významné osobnosti světové dramatické tvorby <p>Česká literatura mezivá-</p>	<ul style="list-style-type: none"> – vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení – vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny) – rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým – objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí 	<p>PT: Multikulturní výchova</p> <p>MV, P a V: Dějepis, ZSV, film, divadlo, estetické výchovy</p> <p>Návštěvy divadelních a filmových představení dle aktuální nabídky</p>

	<p>lečného období</p> <p>POEZIE</p> <ul style="list-style-type: none"> – česká meziválečná poezie (prožitek války, avantgarda, reflexivní a meditativní lyrika, poezie duchovní orientace) – poezie z dob nacistické okupace <p>PRÓZA</p> <ul style="list-style-type: none"> – česká meziválečná próza (obraz 1. sv. války, demokratický proud, sociálně–kritická próza, experimentální próza, psychologický román, katolická próza) – próza v době nacistické okupace <p>DRAMA</p> <ul style="list-style-type: none"> – meziválečné české drama a divadlo (tradiční kamenné divadlo + Osvobození divadlo, D 34–41, kabaret) <p>AUTOŘI A DÍLA DLE VÝBĚRU UČITELE PRÁCE S TEXTEM:</p> <ul style="list-style-type: none"> – metody interpretace textu – interpretační postupy a konvence, význam a smysl, popis, analýza, výklad a vlastní interpretace textu; čtenářské kompetence; interpretace a přeinterpretování – způsoby vyjadřování zážitků z literárních děl a soudů nad nimi (osobní záznamy, anotace, kritika a recenze, polemiky) – jazykové, kompoziční a tematické prostředky výstavby literární- 	<ul style="list-style-type: none"> – na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu – rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vyprávěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře – rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu – při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech – identifikuje využití jednoho textu v textu jiném (intertextovost) a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře – postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí, odhalí eventuální dezinterpretace textu – rozliší texty spadající do oblasti tzv. literatury vážné, středního proudu a literárního braku a svůj názor argumentačně zdůvodní – samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl – tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje 	
--	---	--	--

	<p>ho díla – tropy; figury; rytmus, rýma zvukové prostředky poezie; monolog, dialog, přímá a nepřímá řeč, nevlastní přímá a polopřímá řeč; typy kompozice; motiv, téma</p> <ul style="list-style-type: none"> – text a intertextovost – kontext, vliv a způsoby mezitextového navazování a mezitextové komunikace (motto, citát, aluze), žánry založené na mezitextovém navazování (parodie, traves-tie, plagiát), hraniční rysy textu (předmluva, doslov, ilustrace, obálka; autorský komentář, recenze) 	<ul style="list-style-type: none"> – získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl 	
--	---	---	--

4. ročník + oktáva	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
JAZYKOVÁ VÝCHOVA	<p>Jazyková kultura Historický vývoj jazyko- vědy</p>	<ul style="list-style-type: none"> – odlišuje různé varianty národního jazyka a vhodně je využívá; – ovládá zásady spisovné výslovnosti; – užívá zvukové prostředky řeči (modulace, síly, výšky hlasu a tempa řeči, přízvuků a pauz, správné frázování); – vhodně užívá nonverbálních prostředků řeči. – popíše základní rysy češtiny a vysvětlí zákonitosti jejího vývoje na základě analýzy textu; – vysvětlí současné vývojové tendence. 	<p>PT: Osobnostní a sociální rozvoj (INT) Multikulturní výchova Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby: Všechny vyučovací předměty</p>
KOMUNI- KAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	<p>Administrativní styl</p> <ul style="list-style-type: none"> – žádost, životopis, úřední korespondence, drobné administrativní útvary – ustálenost jejich formy, jejich přehlednost 	<ul style="list-style-type: none"> – volí adekvátní komunikační strategie, zohledňuje partnera; – využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny; – používá různé pro- 	

	<p>a úhlednost</p> <p>Umělecký styl</p> <p>Řečnický styl</p> <ul style="list-style-type: none"> – základní druhy řečnických útvarů – předpoklady a požadavky úspěšného řečnického projevu – praktická rétorika se zaměřením na krátké úvahové formy 	<p>středky textového navazování k zvýšení srozumitelnosti přehlednosti a logické souvislosti sdělení;</p> <ul style="list-style-type: none"> – uplatňuje textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu. – rozliší umělecký text od neuměleckého; – nalezne jevy, které činí text uměleckým; – získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl; – shrne a aplikuje dosud získané zkušenosti z jazykové a literární složky předmětu ve vlastní slohové tvorbě; – při tvorbě vlastního textu mluveného i psaného využívá základní principy rétoriky; – ovládá zásady spisovné výslovnosti; – užívá zvukové prostředky řeči (modulace síly, výšky hlasu a tempa řeči, přízvuků a pauz, správné frázování); – vhodně užívá nonverbálních prostředků řeči; – volí adekvátní komunikační strategie, zohledňuje partnera a publikum; – posoudí a interpretuje komunikační účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří. 	
LITERATURA	VÝVOJ LITERATURY V KONTEXTU DOBOVÉHO MYŠLENÍ, UMĚNÍ A KULTURY	<ul style="list-style-type: none"> – vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, významných 	<p>PT: Multikulturní výchova</p> <p>MV, P a V:</p>

	<p>LITERATURA PO R. 1945</p> <p>Světová poválečná literatura</p> <p>POEZIE A PRÓZA</p> <ul style="list-style-type: none"> – obraz války a holocaustu – neorealismus – existencialismus – beatnici a hippies – rozhněvaní mladí muži – postmodernismus – magický realismus – sci-fi, fantasy, antiutopie <p>DRAMA</p> <ul style="list-style-type: none"> – absurdní a psychologické drama (Ionesco, Beckett, Albee) <p>Česká poválečná literatura</p> <p>POEZIE</p> <ul style="list-style-type: none"> – prožitek okupace, války a osvobození – vrcholy české poválečné poezie (Seifert, Halas, Holan, Hrubín) – skupiny (Skupina 42, poezie všedního dne, Host do domu) – z poezie 70. a 80. let – (experimentální poezie, underground, písničkáři) <p>PRÓZA</p> <ul style="list-style-type: none"> – téma okupace, války a osvobození v poválečné literatuře – próza socialistického realismu (informativně) – historická próza – kritická reflexe společenského života v próze 60. – 80. let – exilová a samizdatová literatura 	<p>uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení</p> <p>– vysvětlí specifčnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny)</p>	<p>Dějepis, ZSV, estetické výchovy, film, divadlo</p> <p>Návštěvy divadelních a filmových představení dle aktuální nabídky</p> <p>EXKURZE: LHE Praha (3 – 4 dny)</p>
--	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> – autoři a díla současnosti <p>DRAMA</p> <ul style="list-style-type: none"> – české poválečné drama a divadlo – divadla malých forem – režisérské osobnosti současného divadla <p>AUTOŘI A DÍLA DLE VÝBĚRU UČITELE</p> <p>PRÁCE S TEXTEM</p> <ul style="list-style-type: none"> – metody interpretace textu – interpretační postupy a konvence, význam a smysl, popis, analýza, výklad a vlastní interpretace textu; čtenářské kompetence; interpretace a přeinterpretování – způsoby vyjadřování zážitků z literárních děl a soudů nad nimi (osobní záznamy, anotace, kritika a recenze, polemiky) – jazykové, kompoziční a tematické prostředky výstavby literárního díla – tropy; figury; rytmus, rým a zvukové prostředky poezie; monolog, dialog, přímá a nepřímá řeč, nevlastní přímá a polopřímá řeč; typy kompozice; motiv, téma – text a intertextovost – kontext, vliv a způsoby mezitextového navazování a mezitextové komunikace (motto, citát, aluze), žánry založené na mezitextovém navazování (parodie, travestie, plagiát), hraniční rysy textu (předmluva, doslov, ilustrace, obálka; autorský komentář, recenze) 	<ul style="list-style-type: none"> – rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým – objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí – na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu – rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře – rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu – při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech – identifikuje využití jednoho textu v textu jiném (intertextovost) a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře – postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí, odhalí eventuální dez- 	
--	--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> – interpretace textu – rozliší texty spadající do oblasti tzv. literatury vážné, středního proudu a literárního braku a svůj názor argumentačně zdůvodní – samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl – tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje – získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl 	
--	--	--	--

6.2 Anglický jazyk

6.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsahové vymezení předmětu

Vyučovací předmět Anglický jazyk je vytvořen ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk a naplňuje vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace v RVP G. Anglický jazyk lze studovat jako **cizí jazyk** na vyšším stupni osmiletého gymnázia a na čtyřletém gymnáziu. Výuka navazuje na jazykové znalosti a komunikační dovednosti dosažené na konci základního vzdělávání, jež odpovídají úrovni A2.

Vzdělávání směřuje k osvojení mluvené i psané podoby jazyka na pokročilé úrovni odpovídající úrovni B1, B2 podle Společného evropského referenčního rámce jazyků a k osvojení poznatků potřebných nejen pro vykonání maturitní zkoušky, skládané na SGO většinou, ale také pro získání mezinárodně uznávaných zkoušek.

Cílem předmětu je neustálé prohlubování znalostí jazykových prostředků a slovní zásoby tak, aby žáci spontánně, plynně a gramaticky správně komunikovali v každodenních i méně běžných situacích, a to i písemnou formou.

Předmět rovněž prohlubuje znalosti žáků týkající se anglicky mluvících zemí v Evropě i ve světě a upevňuje tak vědomí existence rozlišných kultur a společností.

Do předmětu jsou integrovány tematické okruhy *Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Sociální komunikace a Spolupráce a soutěž* z průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova. Tematické okruhy *Vzdělávání v Evropě a ve světě, Žijeme v Evropě* z průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, tematické okruhy *Základní problémy sociokulturních rozdílů* z průřezového tématu Multikulturní výchova, dále tematické

okruhy *Problematika organismů a prostředí, Člověk a životní prostředí* z průřezového tématu Environmentální výchova a tematický okruh *Média a mediální produkce* z průřezového tématu Mediální výchova.

b) Časové vymezení předmětu

Třídy jsou ve všech ročnících ve výuce AJ děleny. Výuka probíhá od kvinty a prvního ročníku až do oktávy a čtvrtého ročníku s následující týdenní hodinovou dotací: kvinta a první ročník – 4 hodiny, sexta a druhý ročník – 4 hodiny, septima a třetí ročník – 3 hodiny, oktáva a čtvrtý ročník – 4 hodiny.

Ve třetím ročníku zůstává základní dotace na 3 hodinách, zároveň od třetího ročníku mohou ale studenti volit ještě dvouletý seminář s dvouhodinovou dotací. Ve čtvrtém ročníku je základní dotace opět 4 hodiny, studenti dále pokračují ve dvouhodinovém semináři, který si případně zvolili ve třetím ročníku, anebo si zvolí alespoň seminář Aj jednoletý, opět dvouhodinový. Výběrový jednoletý dvouhodinový seminář reálií a obtížnější gramatiky je další možnou volbou ve 4. ročníku.

Týdenní časová dotace základní výuky v přehledu:

- 1. ročník (+ 5. ročník víceletého gymnázia) – 4 hodiny
- 2. ročník (+ 6. ročník víceletého gymnázia) – 4 hodiny
- 3. ročník (+ 7. ročník víceletého gymnázia) – 3 hodiny
- 4. ročník (+ 8. ročník víceletého gymnázia) – 4 hodiny
-
- Studium probíhá podle řady učebnic Oxford University Press:
- INSIGHT pre- Intermediate +INSIGHT Intermediate
- doplňkové učebnice ENGLISH VOCABULARY ORGANISER

c) Organizační vymezení předmětu

Ve výuce se používají následující formy: výklad, nácvik dialogu, četba textů a práce s nimi, práce ve dvojicích, práce ve skupinách, nácvik písemného projevu, práce se slovníky, práce s audio a video nahrávkami, práce s časopisy a jinými doplňujícími materiály.

Při výuce je využívána práce s učebnicí (součástí jsou pracovní sešity, zvukové a video nahrávky, hry), s internetem (on-line cvičení, autentické texty), s autentickými materiály (prospekty, plánky, mapy, anglický tisk, fotografie, videonahrávky, hry, písně). Hodiny jsou doplněny jazykovými a poznávacími zájezdy do Velké Británie, soutěžemi v anglickém jazyce a odběrem anglicky psaných tiskovin, návštěvami akcí typu divadlo v anglickém jazyce a podobně.

Studenti jsou aktivizováni každoroční účastí v Olympiádě z Aj a překladatelské soutěži pořádané FFUP v Olomouci. Školních kol se účastní tradičně několik desítek studentů.

d) studijní program AJ vyššího gymnázia - rozvržení do ročníků:

Podle tohoto programu žák při 4 a 3 h týdně v základní výuce AJ za 4 roky absolvuje cca 450 hodin náročné výuky ze 3 učebnic a docílí tak požadované úrovně znalostí a dovedností k maturitní zkoušce dle požadavků Evropského referenčního rámce (B1+ B2), státní zkoušce a různým typům mezinárodních zkoušek.

1. ročníky od šk. roku 2014/15

1. ročník:

- 1. pololetí: INSIGHT pre-INTERMEDIATE 1.-3.unit + EVO

- 2. pololetí: INSIGHT pre-INTERMEDIATE 4.-6.unit + EVO
- max. 130 hodin za rok při 4 hodinách týdně

2. ročník:

- 1. pololetí: INSIGHT pre-INTERMEDIATE 6.- 8.unit + EVO
- 2. pololetí: INSIGHTpre-INTERMEDIATE 9.-10. unit + EVO
INSIGHT INTERMEDIATE 1.-.unit + EVO
- max. 130 hodin za rok při 4 hodinách týdně

3. ročník:

- 1. pololetí: INSIGHT INTERMEDIATE 2.- 4. unit + EVO
- 2. pololetí: INSIGHT INTERMEDIATE 4.- 6.unit + EVO
- max. 90 hodin za rok při 3 hodinách týdně

4. ročník:

- 1. pololetí: INSIGHT INTERMEDIATE 7.- 8. unit + MAT.TÉMATA
- 2. pololetí: INSIGHT INTERMEDIATE 9.- 10.unit + MAT. TÉMATA
- max. 105 hodin za rok při 4 hodinách týdně
(z toho 25h lektor = 1h týdně)

e) Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají tyto metody, postupy a formy práce (strategie).

Kompetence k učení

Učitel:

- strukturuje lekce tak, aby výuku přizpůsobil žákům s různými vzdělávacími potřebami;
- látku uvádí jasně a srozumitelně, jazykové dovednosti procvičuje ve smysluplném kontextu, který je žákům blízký;
- na začátek hodin zařazuje tzv. zahřívací aktivity, které mu umožní ověřit si stávající znalosti žáka a vtáhnout ho snadněji do učebního procesu.
- při řešení úkolů nechává učitel prostor pro vlastní postup práce (práce s pracovním sešitem, tvorba a zpracovávání dotazníků, nedokončené příběhy, problémové situace: zjisti, najdi, objednej, reklamuj, vyměň, pográtuluj, oznam...)
- zařazuje do výuky práci se slovníky, jazykovými příručkami a jinými informačními zdroji
- k prohlubování sl. zásoby využívá sekce Vocabulary Insight po každé lekci
- k prohlubování znalosti gramat. jevů na odpovídající úrovni používá cvičení a aktivity v pracovním sešitu a sekci Grammar reference
- zadává žákům testy, ve kterých prokáží svoji schopnost spojovat a kombinovat získané vědomosti v angličtině s využitím poznatků i z jiných předmětů (jazyk český, historie, geografie aj.)
- pravidelným zkoušením a kontrolou domácí práce učitel systematicky opakuje slovní zásobu, gramatické jevy a frazeologii různých oblastí lidského života
- pravidelným poslechem zvukových nahrávek a prodlužováním poslouchaných a opakovaných celků učitel nejen cvičí žákovu paměť, ale také žákovi dokazuje, že více znalostí umožňuje chápat a pamatovat si mnohem lépe i ve větších celcích
- vede žáky ke zpracovávání úkolů do podoby referátů, prezentací, projektů, a to jak individuálních, tak kolektivních, které jsou přednášeny před spolužáky (mohou využít

různé zdroje informací – internet, cizojazyčný tisk, cizojazyčná literatura, dokumentární filmy apod.)

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- jednotlivá témata probírá z různého hlediska a úhlu pohledu, aby si každý žák uplatnil svoje metody řešení a uchopení úkolu;
- nechává žákům volnost při výběru metod a pomůcek při osvojování si látky a při práci na úkolech a cvičeních.
- vede žáky k uplatňování dosud osvojené slovní zásoby a frazeologie a logických úvah při odvozování neznámých výrazů z kontextu
- zařazuje do výuky motivační úkoly, při kterých mohou žáci dobře prezentovat své získané znalosti a individuálně se projevit
- zadává žákům i časově náročnější úkoly, při kterých využívají vědomostí z jiných předmětů a znalostí práce s počítačem
- záměrně zadává takové úkoly, ve kterých se žák musí na dílčí údaje doptat a na jejich základě potom reagovat ve výsledném projevu, dialogu, role play
- nabízí úkoly a cvičení, které žáka připraví na řešení úloh v testech
- zařazuje do výuky úlohy, které typově odpovídají maturitním zkouškám, a tak žáky na ně připraví
- věnuje pozornost sekcím Strategy, kde se žáci seznamují se základními strategiemi, jak pracovat s texty, a to čtenými i slyšenými

Kompetence komunikativní

Učitel:

- uvádí a procvičuje jazykové dovednosti v integrovaných úlohách, při kterých užívá běžný, reálný jazyk
- vede žáky k získání schopnosti plynulého ústního projevu, k získání jistoty při ústním vyjadřování se k tématu pomocí “Role play” cvičení;
- písemnou komunikaci nacvičuje na běžných typech písemného projevu jako je psaní vzkazů, pohledů, dopisů, e-mailů, vyplňování dotazníků, formulářů, popisy míst, osob, psaní úvah apod.
- řízeným dialogem vede žáka ke komunikaci v cizím jazyce
- vede žáky trvale k reprodukci slyšeného
- vede žáky ke komunikaci nejen ve dvojici, ale i ve skupině při konkrétních dialogích: v hotelu, u lékaře, v obchodě, na poště, fiktivní role ve skupině, hádka, plánování víkendu, dovolené...
- vede žáky k aktivní komunikaci s rodilými mluvčími (výuka rodilými mluvčími, diskuse s hosty, komunikace při exkurzi do zahraničí...)
- věnuje pozornost sekci Strategy, kde se žáci seznamují se základními strategiemi pro plánování písemné práce a tvorbu písemného projevu, a sekci Writing guide k nácvičku těchto dovedností

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazuje do hodin opakování látky; úkoly na opakování zadává za domácí úkol nebo na závěr hodin podle aktuálních schopností žáků;
- pro rychlejší žáky připravuje cvičení a úlohy navíc a vede žáky tak k posouzení svých schopností

- zvyšuje motivaci a koncentraci žáků střídáním individuální činnosti s prací v páru nebo v týmu, a tak vede žáky k aktivní spolupráci (dialogy na zadané téma, dotazníky, shromažďování argumentů pro a proti názoru a aktivní argumentace, soutěže k procvičování slovní zásoby a gramatických jevů)
- dává žákům příležitost prezentovat vlastní práci před spolužáky a hájit svá stanoviska, vyjadřovat se k různým tématům a reagovat na problém
- procvičuje s žáky prakticky vyjadřování stanovisek a názorů (diskuse, role play ...)
- k opakování látky využívá sekce Review po každé lekci v učebnici a sekce Cumulative Review po každé sudé lekci

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Učitel:

- pomocí speciálních cvičení vybízí žáky k vyjádření se k tématu sám za sebe, ze své zkušenosti, hodnotit situaci podle vlastního úsudku a stát si za svým názorem;
- zařazuje do hodin témata, která se týkají anglicky hovořících zemí, jejich kultury a historie, využívá k tomu DVD Insight
- zadává žákům úkoly, ve kterých srovnávají způsob života, zvyky a obyčeje u nás, v anglicky mluvících zemích, ale i jinde ve světě ,vč. rozvojových zemí
- chce, aby žáci zaujímalí stanoviska ke společenským, kulturním, geografickým a ekologickým odlišnostem
- organizuje setkání a výuku rodilými mluvčími, exkurze do zahraničí a učí žáky konfrontovat domácí prostředí s nově poznaným, vnímat jiné zvyky, obyčeje a uznávané hodnoty jiných zemí a kultur
- sám diskutuje se žáky o odlišném způsobu života v jiných zemích
- nabízí žákům čtení textů, článků, které jsou zajímavé ze společenského nebo vědeckého hlediska, vč. ukázek z literatury v sekci Literature Insight , aby si rozšířili obzor

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Učitel:

- zařazuje do hodin aktivity, při kterých mají žáci učebnice zavřené, čímž je vybízí k zvýšené pozornosti při naslouchání a reakci na podněty bez „sklopené hlavy nad učebnicí“
- pomáhá žákům zvládnout jazyk a jednotlivé úkoly týkající se porozumění čtenému a slyšenému textu, mluvení, psaní a gramatiky radami, které jsou v učebnici shrnuty vždy v sekci Strategy, vede je tak ke stanovení si cílů a k jejich průběžnému revidování, zadává pravidelně úkoly z Work Book
- uvádí příklady písemných projevů, aby si žáci vytvořili představu, co se od nich v písemném úkolu očekává
- podporuje žáky v iniciativě, tvořivosti, inovaci a vede je k aktivnímu přístupu při vypracovávání školních i domácích prací tím, že zadává dlouhodobější úlohy či projekty, při kterých žáci uplatní své vědomosti, informovanost, nadání a talent
- vede žáky k rozvoji jejich osobního a odborného potenciálu a k jeho využití v osobním a profesním životě
- vede žáky k využití všech dostupných zdrojů a informací, ale také k jejich kritickému vyhodnocení při plánování aktivit
- zadává úkoly spojené s využitím PC a moderních technologií v praxi: vyhledávání informací na internetu, psaní formálních e-mailů, příspěvků na blog, vytváření PC prezentací aj.
- motivuje žáky k dosažení stanovených cílů, požaduje kritické hodnocení dosažených výsledků, vede je k sebehodnocení

6.2.2 Osnovy

Základní výuka podle řady učebnice INSIGHT:

- INSIGHT – Pre-Intermediate – I. a II.ročník
Vstupní úroveň tohoto dílu je v souladu s úrovní A2 a výstupní v souladu s úrovní B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.
- INSIGHT – Intermediate – II.,III.a IV.ročník
Vstupní úroveň tohoto dílu je v souladu s úrovní B1 a výstupní s úrovní B2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Vzdělávací obsahy jednotlivých dílů učebnice INSIGHT jsou rozpracované do očekávaných výstupů učiva jednak po jednotlivých lekcích, jednak souhrnně vždy za celou učebnici.

Vzdělávací obsah celého kurzu Insight Pre-Intermediate

Vzdělávací obsah celého kurzu
Učivo
Gramatika
<ul style="list-style-type: none">
- přítomný čas prostý, přítomný čas průběhový, stavová slovesa
- minulý čas prostý, minulý čas průběhový
- předpřítomný čas
- budoucí děj – <i>will, going to</i>
- předminulý čas
- pomocná slovesa
- vyjádření pravděpodobnosti
- modální slovesa <i>must, mustn't, have to, don't have to</i>
- slovesa + <i>-ing / (to) infinitive</i>
- trpný rod v přítomném, minulém, budoucím a předpřítomném čase
- členy
- počítatelná a nepočítatelná podstatná jména
- neurčitá zájmena
- vztažná zájmena
- osobní zájmena
- ukazovací zájmena
- přídavná jména
- stupňování přídavných jmen
- záporné předpony
- spojky <i>while, when, and</i>
- nultý kondicionál
- první kondicionál
- druhý kondicionál
- přací věty <i>I wish</i>
- nepřímá řeč
- tázací dovětky
- předložky pohybu
Lexikologie
<ul style="list-style-type: none">
- podstatná jména se dvěma významy
- složená podstatná jména
- přípony <i>-ant, -ent, -ance, -ence</i>
- ustálené výrazy se slovesy <i>make a do</i>
- frázová slovesa
- frázové sloveso <i>get</i>

- frázová slovesa týkající se cestování
- frázová slovesa s *out* a *up*
- frázová slovesa týkající se nakupování a prodeje oblečení
- *speak, say, tell, talk*
- přídavná jména ve spojení s předložkami
- složená přídavná jména
- přídavná jména a příslovce
- synonyma, antonyma
- přípony přídavných jmen *-ful, -less*
- příslovce způsobu a míry
- prostředky textové návaznosti *however, but, although, on the one hand, on the other hand*, aj.
- vyjádření pravděpodobnosti příslovci

Témata, komunikační situace a typy textů

Témata a komunikační situace

- předměty denní potřeby, každodenní život, denní program, volnočasové aktivity, pocity, osobní informace, práce dobrovolníků, cestování a dovolená/prázdniny, imigranti
  - přídavná jména popisující místa, města, venkov; smysly; geografické rysy
  - jídlo, potraviny, obaly, zdravá výživa
  - domy a budovy, druhy domů, popis domu, vybavení – nábytek, přístroje, domácí práce, zámky, sídla
  - adrenalinové sporty; lidé, kteří riskují; cestování a cestovatelé; dobrodružství, strach a fobie; lidé, kteří nás dokázali inspirovat; postižení, generace, charakteristika osoby
  - popisování obrázků
  - zločin, trest, chování ve škole, kriminalita ve škole, školní řád / pravidla
  - nabídky, návrhy, reakce na návrh či nabídku
  - obchod a obchodování, statistika, svět a obyvatelstvo, jazyky, anglický jazyk
  - žádost o radu, rada, reakce na radu
  - slovní zásoba a složená podstatná jména týkající se sportu, slovní zásoba týkající se úspěchu
  - úspěch a sport, podvody, největší úspěchy v historii lidstva, stát a společnost
  - vyjádření vlastního názoru, vysvětlení a obhájení vlastního názoru; strategie, jak získat čas na promyšlení
  - slovní spojení týkající se médií
  - média, tisk, bulvár a seriózní tisk, noviny, sekce v novinách, zprávy, filmy, historie BBC, TV program, filmy, filmové žánry, základní informace o filmu (zápletka, hlavní postavy, scénář)
  - sdělování novinek, reakce na dobré a špatné zprávy
  - složená podstatná jména týkající se obchodů a nakupování, slovesa týkající se životního prostředí a globálních problémů
  - cesta oblečení k zákazníkům, prodej a koupě oblečení, látky a materiály, životní prostředí, protesty, kampaně za záchranu životního prostředí, Google, původ věcí
  - přesvědčování, vyslovení souhlasu či nesouhlasu
- #### **Písemný projev**
- neformální dopis - student na výměnném pobytu v zahraničí napíše dopis do časopisu
  - neformální email příteli ze zahraničí
  - blog – zápisy z cest
  - krátké písemné útvary – vzkazy, pozvání, inzeráty, oznámení; zkratky v krátkých písemných útvarech
  - popis pokoje – neformální email
  - osobní profil; popis osoby, kterou obdivuji

- psaní poznámek / zápisky
- úvaha pro a proti – plánování úvahy
- ‚mindmapping‘
- rozdíl mezi formálním a neformálním stylem, formální a neformální korespondencí, formální email
- úvaha – názor – příklady a závěry
- filmová recenze
- popis produktu či vynálezu – interpunkce, psaní velkých písmen, výčet
- Práce se slovníkem a výkladovým slovníkem**
- základy práce s výkladovým slovníkem
- vyhledávání slov stejného a opačného významu, tj. vyhledávání synonym a antonym
- zapisování slovní zásoby
- frázová slovesa – doslovné a nedoslovné výrazy
- slovní druhy
- slovní spojení se slovesy (např. *make, do, commit, pay, break*)
- ‚mindmapping‘
- rozlišení slovních druhů u hesel
- předložky a slovesa
- slovesa s podobným významem
- tvoření slov, koncovky typické pro dané slovní druhy, přípony a předpony

Fonetika

- výslovnost –s - /s/, /z/, /iz/
- výslovnost –ed – /t/, /d/, /id/
- přízvuk na klíčových slovech a frázích
- intonace v dialogu
- spojení slov
- přízvuk ve slově, na slabikách,
- přízvuk u složených podstatných jmen a přídavných jmen
- intonace v otázkách
- rýmy v básni, čtení básně nahlas
- dvouhlásky
- výslovnost *must, have to, should*
- výslovnost *had a would*
- intonace v tázacích dovětcích
- výslovnost zkrácených tvarů
- výslovnost slovesa *to be*
- výslovnost ve slovníku

Reálie

- New York - imigranti v New Yorku, Ellis Island, Central Park, vznik New Yorku – New Amsterdam
- Washington
- Austrálie, Nový Zéland, Queenstown, James Cook
- Kanada
- Den Sv. Patrika
- Stravovací návyky ve Velké Británii
- Život ve 40. letech 20. st. v Anglii, životní styl v současné Velké Británii, životní styl teenagerů
- Znamé budovy a domy známých osobností (např. zámek Highclere a Lord Carnarvon, dům Charlese Darwina)
- Britští vědci (např. Edmund Hillary)
- Americká střední škola, střední škola ve Velké Británii - Eton College, Summerhill

School, povinná školní docházka v Británii v 1. polovině 20. století (WB)

- Silicon Valley, Bill Gates (WB)
- Vývoj anglického jazyka, angličtina jako světový jazyk, keltské jazyky (např. Welsh, Manx)
- Britští spisovatelé – William Shakespeare, Jane Austen, Ian Fleming
- Britská literatura - Lewis Carroll – Alice's Adventures in Wonderland, Charles Dickens – Hard Times, Edith Nesbit – The Railway Children, Sir Arthur Conan Doyle – The Lost World
- Americká literatura - Mark Twain – Huckleberry Finn
- Média v USA a ve Velké Británii – BBC, tisk (noviny), pořady BBC; Pinewood Studios; Google, Internet
- Státní řády a ocenění ve Velké Británii

Očekávané výstupy

Receptivní řečové dovednosti

Žák

- porozumí hlavním bodům a myšlenkám článku na téma, které je mu blízké
- v článku na téma, které je mu blízké, vyhledá konkrétní informace
- porozumí hlavním bodům a myšlenkám slyšeného textu na známé téma
- ve vyslechnutém textu na známé téma vyhledá konkrétní informace
- v mluveném projevu na odpovídající jazykové úrovni identifikuje jednotlivé mluvčí, jejich postoje, názory i pocity
- rozumí rodilým mluvčím i mluvčím, jejichž rodným jazykem není angličtina, pokud hovoří srozumitelně a na jemu známé téma
- identifikuje styly textu, formy písemného projevu a komunikace
- rozliší žánry čteného textu
- rozumí hlavním bodům úryvku z literárního textu
- odvodí význam neznámých slov z kontextu nebo na základě znalosti tvoření slov
- postihne zápletku a konkrétní události ve filmu
- pracuje se slovníky, vč. výkladového slovníku
- využívá média, např. internet

Produktivní řečové dovednosti

Žák

- vyjádří svůj názor na známé téma, a to srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule
- podrobně popíše, ať už ústně či písemně, své okolí, např. svou rodinu, přátele, bydliště, své koníčky a zájmy
- předvídá následný děj čteného textu
- volně a srozumitelně reprodukuje čtený či slyšený text
- sestaví formální či neformální písemný projev, vyjadřuje se logicky jasně a srozumitelně, písemný projev vhodně strukturuje, např. formální či neformální dopis nebo email, popis osoby, úvahu pro a proti, článek do časopisu, zprávu, na blog, aj.
- sdělí svůj názor na známé i méně známé téma
- sestaví a přednese souvislý projev na zadané téma
- provede průzkum názorů svých spolužáků a přednese výsledky průzkumu
- používá vhodnou slovní zásobu, slovní zásoba na všeobecná téma je bohatá
- využívá slovník, vč. výkladového, a to především při práci na méně známém či neznámém tématu

Interaktivní řečové dovednosti

Žák

- vyjádří a obhájí své myšlenky a stanoviska

<ul style="list-style-type: none"> - vede rozhovor na známé i méně známé téma - vyměňuje si názory na známé i méně běžné téma - simuluje běžné i méně běžné situace a rozhovory každodenního života - zahájí, vede a ukončí dialog týkající se každodenních témat - zapojí se do diskuse na běžné i méně běžné téma - diskutuje o složitějších tématech, a to především na základě podpory, např. textu, obrázku - v konkrétní situaci se domluví s rodilým mluvčím - používá vhodné fráze a vhodnou slovní zásobu odpovídající úrovni B1 	
Mezipředmětové vztahy	
Jazyk a jazyková komunikace Český jazyk a Literatura	<ul style="list-style-type: none"> - plánování písemné práce, osnova, prostředky textové návaznosti, interpunkce, formální a neformální styl Neformální dopis pro časopis (U1) Neformální email (U1, WB) Příspěvky na blog (U2) Krátké písemné útvary – vzkazy, pozvánky, inzeráty, oznámení (U3) Popis místnosti (U4) Popis osoby (U5) Práce s básní (U6) Úvaha pro a proti – osnova, vyjádření protikladu (U6) Formální email (U7) Úvaha – vyjádření názoru (U8), Filmová recenze (U9) Popis pracovního postupu (U10) Lewis Carroll – Alice’s Adventures in Wonderland Charles Dickens – Hard Times Edith Nesbit – The Railway Children Sir Arthur Conan Doyle – The Lost World Mark Twain – Huckleberry Finn
<ul style="list-style-type: none"> - Britská literatura - Americká literatura 	
Matematika a její aplikace Matematika a její aplikace	Statistika, práce se statistickými údaji (U7)
Člověk a příroda Fyzika, Chemie Biologie Geografie, Geologie	Vědci (Röntgen, Einstein, Marie Curie (U6, WB), Thomas Edison (U10) Limbická soustava (U5 WB) Sopky (Cumulative review U1 – 2) Globální oteplování (Cumulative review U1 – 10)
Člověk a společnost Občanský a společenskovědní základ	Dobrovolníci v Africe a ve světě (U1) Imigranti v New Yorku (U1) Zločinnost na amerických středních školách, zločiny a tresty, stanovení pravidel (U6)

Dějepis	<p>Vzdělávání v rozvojových zemích (U6) Sociální a globální problémy (U7) Úspěch, motivace, podvody (U8) Politické systémy (U8) Státní vyznamenání (U8) Fair trade (U10) Pompeje (Cumulative review U1 – 2) James Cook a Nový Zéland, Austrálie (U2, WB) Stravovací návyky jeskynních lidí (U3, WB) Život civilního obyvatelstva v Anglii během druhé světové války (U4) Život v antickém Římě (U4, WB) Austrálie, Nový Zéland (U2) Canada, Austrálie (U7, WB)</p>
Geografie	
Člověk a svět práce Člověk a svět práce	<p>Práce badatelů, vědců na neobvyklých místech (U5) Vzdělávání na americké střední škole, internátní britské škole (U6) Touha po vzdělání v rozvojových zemích (U6) Práce se statistickými údaji (U7) Jak si založit firmu (U7) Pracovní hodiny teenagerů v USA (U7, WB) Úspěšní lidé (U8) Pracovní podmínky a odměna, fair trade (U10)</p>
Člověk a zdraví Výchova ke zdraví Tělesná výchova	<p>Zdravá strava a stravovací návyky (U3) Sporty, adrenalinové sporty (U5) sportovci (U8)</p>
Informatika a informační a komunikační technologie Informatika a informační a komunikační technologie	<p>Využívání blogu, emailu, apod. Firmy, společnosti, instituce a lidé v IT, např. Silicon Valley, Yahoo, Google, Bill Gates</p>
Průřezová témata mohou být realizována různými formami ve většině lekcí.	
<p>Osobnostní a sociální výchova – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Sociální komunikace, Morálka všedního dne, Spolupráce a soutěž, Seberegulace, Organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce, Žijeme v Evropě, Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, Vzdělávání v Evropě a ve světě, Globalizační a rozvojové procesy Multikulturní výchova – Základní problémy sociokulturních rozdílů Environmentální výchova – Člověk a životní prostředí Mediální výchova – Média a mediální produkce, Mediální produkty a jejich významy, Uživatelé</p>	

Učivo, očekávané výstupy, mezipředmětové vztahy a průřezová témata jednotlivých lekcí

1. lekce
<p>Učivo</p> <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> - přítomný čas prostý, přítomný čas průběhový, stavová slovesa, členy <p>Lexikologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - přídavná jména ve spojení s předložkami, složená podstatná jména, ustálené výrazy se slovesy <i>make</i> a <i>do</i>, frázové sloveso <i>get</i> <p>Témata, komunikační situace a typy textů</p> <ul style="list-style-type: none"> - předměty denní potřeby, každodenní život, denní program, volnočasové aktivity, pocity, osobní informace, práce dobrovolníků, cestování a dovolená/prázdniny, imigranti - neformální dopis - student na výměnném pobytu v zahraničí napíše dopis do časopisu - neformální email příteli ze zahraničí (WB) - základy práce s výkladovým slovníkem <p>Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none"> - výslovnost ve slovníku - výslovnost -s - /s/, /z/, /iz/ (WB) <p>Reálie</p> <ul style="list-style-type: none"> - New York - imigranti v New Yorku, Ellis Island, vznik New Yorku - New York - Central Park (WB)
<p>Očekávané výstupy</p> <p>Receptivní řečové dovednosti</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - porozumí hlavním bodům článku týkajícího se života lidí v různých částech světa a vyhledá v něm specifické informace - porozumí článku o studentu, který působí jako dobrovolník v Africe, a článku o různých formách dobrovolnictví ve světě - porozumí pořadu v rádiu a vyhledá specifické informace - v slyšeném rozhovoru identifikuje specifické informace a fráze týkající se osobních údajů účastníků rozhovoru - porozumí článku cestujících, kteří dojíždí do školy či do zaměstnání na Manhattan, a vyhledá specifické informace - určí styl dopisu a porozumí neformálnímu dopisu studentů na výměnném pobytu v zahraničí <p>Produktivní řečové dovednosti</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - na základě přečteného článku popíše obrázky a činnost lidí na obrázcích - popíše a srovná dva obrázky na základě článku o dobrovolnících ve světě - popíše obrázek, činnost lidí na obrázku a jejich pocity - srovná svou cestu do školy s cestou pasažérů jedoucích na Manhattan, srovná své spolucestující a jazyky, kterými hovoří - ústně vyjádří svůj názor na výměnný pobyt v zahraničí - do časopisu napíše neformální dopis z výměnného pobytu v zahraničí <p>Interaktivní řečové dovednosti</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - diskutuje s kamarádem o předmětech každodenní potřeby, svému vztahu k nim a svých

<p>pocitech</p> <ul style="list-style-type: none"> - diskutuje s kamarádem o možnosti stát se dobrovolníkem na projektu v zahraničí - zeptá se kamaráda na osobní údaje - odpoví na otázky týkající se osobních údajů - diskutuje s kamarádem o dovolené/prázdninách, typu ubytování, dopravních prostředcích, apod.
Mezipředmětové vztahy
Občanský a společenskovědní základ Český jazyk
Průřezová témata
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce Osobnostní a sociální výchova – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Sociální komunikace Multikulturní výchova - Základní problémy sociokulturních rozdílů

2. lekce
Učivo
Gramatika
– minulý čas prostý, minulý čas průběhový, spojky <i>while, when, and</i> , předložky pohybu
Lexikologie
– synonyma, antonyma, slovesa ve spojení s předložkami
Témata, komunikační situace a typy textů
– přídavná jména popisující místa, města, venkov; smysly; geografické rysy
– blog – zápisy z cest
– práce s výkladovým slovníkem – vyhledávání slov stejného a opačného významu, tj. vyhledávání synonym a antonym
Fonetika
– výslovnost –ed – /t/, /d/, /id/ (WB)
Reálie
– Austrálie, zeměpisné názvy v Austrálii
– Nový Zéland – emaily z prázdnin, Queenstown (DVD)
– James Cook (WB)
– Washington (WB)
– New Amsterdam / New York (WB)
Očekávané výstupy
Receptivní řečové dovednosti
Žák
– postihne hlavní myšlenky článku o opuštěných městech a vyhledá konkrétní informace
– z článku vyvodí pocity osob
– v článku o Světovém dnu laskavosti vyhledá odpovědi na otázky
– porozumí hlavním myšlenkám rozhlasového pořadu o neobvyklém cestovateli a zodpoví konkrétní otázky
– porozumí dialogům, ve kterých se lidé ptají na cestu
– porozumí článku o Austrálii, vyhledá v článku specifické informace
– si přečte blogy a přiřadí k blogům odpovídající obrázky
Produktivní řečové dovednosti
– představí třídě město, které vytvořil ve skupině s jinými žáky
– popíše pocity osob na obrázku
– na základě poslechového textu vytvoří ve dvojici se spolužákem konec příběhu

<ul style="list-style-type: none"> - pohovoří o dobrém skutku, který udělal - s použitím obrázků popíše činnosti lidí - napíše zprávu na blog o zajímavém místě, jež v minulosti navštívil <p>Interaktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - diskutuje o lidech, kteří žili v opuštěných městech, o způsobu jejich života a o důvodech, proč města opustili - diskutuje o městě/ místě, kde bydlí - ve skupině vytvoří nové město, diskutuje o místě, kde se bude nacházet, o obyvatelstvu, vybavení města - diskutuje o místech v České republice - zeptá se na cestu - vysvětlí, jak se dostat na určité místo, a instrukce zopakuje, pokud je o to požádán
<p>Mezipředmětové vztahy</p> <p>Občanský a společenskovědní základ Český jazyk Geografie</p>
<p>Průřezová témata</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Morálka všedního dne, Spolupráce a soutěž, Sociální komunikace Mediální výchova - Mediální produkty a jejich významy</p>

3. lekce

Učivo

Gramatika

- počitatelná a nepočitatelná podstatná jména, neurčitá zájmena (*a little, a few, some, any, much, man, a lot of*), *how much / how many*, složeniny *some, any, no a every*, vztažná zájmena

Lexikologie

- složená podstatná jména, přídavná jména, příslovce

Témata, komunikační situace a typy textů

- jídlo, potraviny, obaly, zdravá výživa
- krátké písemné útvary – vzkazy, pozvání, inzeráty, oznámení; zkratky v krátkých písemných útvarech
- práce se slovníkem – zapisování slovní zásoby

Fonetika

- přízvuk na klíčových slovech a frázích, intonace v dialogu
- vázání slov (WB)

Reálie

- stravovací návyky ve Velké Británii
- Jamie Oliver (WB)

Očekávané výstupy

Receptivní řečové dovednosti

Žák

- ve článku o potravinách vyhledá konkrétní informace
- odvodí význam výrazu podle hesla ve slovníku
- v rozhlasovém pořadu o stravovacích návycích teenagerů rozumí hlavním myšlenkám a vyhledá odpovědi na konkrétní otázky
- v poslechovém textu rozezná klíčová slova a fráze dle intonace
- na základě klíčových slov a frází přiřadí konkrétní informace ke konkrétním mluvčím
- rozumí pozvání a reakci na pozvání

- vyhledá hlavní specifické informace v článku o nezdravé stravě
- určí styl krátkých písemných útvarů
- rozumí krátkým písemným útvarům, např. vzkazům a inzerátům
- najde nejdůležitější informaci v emailu
- identifikuje zkratky používané v písemných útvarech

Produktivní řečové dovednosti

Žák

- popíše obsah ledničky podle obrázku
- vytvoří leták na zdravou svačinku, představí ji spolužákům
- napíše, co obvykle jí na snídani, oběd a večeři
- sdělí, co obvykle dělá o víkendu a co bude dělat tento víkend
- řekne, které potraviny jsou výživné a zdravé
- pohovoří o tradiční české kuchyni
- napíše krátký text, např. vzkaz, pozvánku, inzerát

Interaktivní řečové dovednosti

- diskutuje o zdravých a nezdravých potravinách
- vymění si názory na zdravé stravovací návyky
- diskutuje o plánech na víkend
- vede rozhovor, kde pozývá, odpovídá na pozvánku
- udrží hovor v chodu

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk

Dějepis

Průřezová témata

Environmentální výchova - Člověk a životní prostředí

4. lekce

Učivo

Gramatika

- stupňování přídavných jmen, (*not as*) ... *as, too, enough*, slovesa + *-ing* / infinitiv

Lexikologie

- frázová slovesa
- příslovce, přídavná jména a příslovce, složená přídavná jména, příslovce způsobu a míry

Témata, komunikační situace a typy textů

- domy a budovy, druhy domů, popis domu, vybavení – nábytek, přístroje, domácí práce, zámky, sídla
- popis pokoje – neformální email
- práce se slovníkem – frázová slovesa – doslovné a nedoslovné výrazy

Fonetika

- přízvuk ve slovech, na slabikách, přízvuk u složených podstatných jmen a přídavných jmen (WB)

Reálie

- život ve 40. letech 20. st. v Anglii
- životní styl v současné Velké Británii, životní styl teenagerů
- zámek Highclere a Lord Carnarvon
- známé budovy a domy známých osobností (např. Charlese Darwina) (WB)

Očekávané výstupy

Receptivní řečové dovednosti

Žák

- porozumí článku o životě moderní rodiny ve 40. letech 20. století a vyhledá konkrétní in-

formace

- ve slyšeném monologu rozezná, o které místnosti lidé hovoří, a najde specifické informace
- rozumí krátkým textům o problémech sdílení jednoho pokoje se sourozencem
- ve vyslechnuté přednášce identifikuje faktické údaje a doplní je do tabulky
- porozumí žádosti o svolení a v rozhovoru vyhledá fráze týkající se svolení
- v článku o anglickém šlechtickém sídle rozpozná hlavní myšlenku jednotlivých odstavců textu
- určí styl a rozumí popisu pokoje, který byl napsán pro časopis

Produktivní řečové dovednosti

Žák

- vyjmenuje místnosti v domě/bytě
- popíše svůj oblíbený pokoj
- dle obrázků popíše dva rozdílné studentské pokoje
- ústně popíše obrázky, kde teenageři pomáhají s domácími pracemi
- sdělí svůj názor, zda by teenager měl doma pomáhat
- vyjádří svůj názor na výsledky výzkumu o podílu teenagerů na chodu domácnosti
- na základě vizuálního kontextu článku předvídá obsah
- zopakuje hlavní fakta textu o šlechtickém sídle
- porovná zámek v ČR se zámkem v textu
- popíše objekty na obrázku a pohovoří o věcech, které jsou pro něj důležité
- napíše email s popisem svého pokoje

Interaktivní řečové dovednosti

Žák

- s pomocí vizuální podpory a slovních podnětů diskutuje o životě rodiny během 2. světové války
- porovná životy mužů a žen
- vymění si názory, které přístroje každodenní potřeby by si vzal do minulosti
- dohodne se na pravidlech chování v domácnosti
- požádá o svolení
- odpoví na žádost o svolení
- vede dialog mezi rodičem a dítětem

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk

Dějepis – život v antickém Římě

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – Sociální komunikace

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Žijeme v Evropě

5. lekce

Učivo

Gramatika

- osobní zájmena, ukazovací zájmena, přídavná jména končící na *-ing / -ed*, podstatná jména končící na *-ment* a *-ion*, předpřítomný čas prostý vs minulý čas prostý, předpřítomný čas ve spojení s *already, just, yet, for* a *since*, základní a silná přídavná jména

Lexikologie

- frázová slovesa týkající se cestování, frázová slovesa s *out* a *up*, prostředky textové návaznosti

Témata, komunikační situace a typy textů

- adrenalinové sporty; lidé, kteří riskují; cestování a cestovatelé; dobrodružství, strach a fobie; popisování obrázků; lidé, kteří nás dokázali inspirovat; postižení, generace, charakteristika osoby
- osobní profil, interview s vědcem, popis osoby, kterou obdivuji

Fonetika

- intonace v otázkách (WB)

Reálie

- Den Sv. Patrika
- Edmund Hillary
- Britští vědkyně a dobrodruzi

Očekávané výstupy

Receptivní řečové dovednosti

Žák

- rozezná pocity autora textu
- identifikuje, na které podstatné či vlastní jména navazují osobní nebo ukazovací zájmena, a rozpozná tak, kde patří chybějící informace
- v osobním profilu dobrodruhů vyhledá konkrétní informace
- ve vyslechnutém rozhovoru o výstupu na Everest najde hlavní informaci a posléze také specifické informace
- porozumí inzerátu v novinách
- v rozhlasovém pořadu o fobiích najde základní myšlenku
- v poslechu identifikuje fobie mluvčích a přiřadí k jednotlivým mluvčím konkrétní informace
- v textu o průzkumu Antarktidy vyhledá odpovědi na specifické otázky
- určí styl písemného útvaru, popisu osoby, která nás inspirovala
- rozumí popisu osoby, určí pořadí odstavců v popisu a doplní do textu konkrétní informace

Produktivní řečové dovednosti

Žák

- vyjmenuje přídavná jména popisující pocity osob a jejich charakter
- sestaví profil spolužáka
- vyvodí závěry z obrázků
- z kontextu odvodí význam frázových sloves týkajících se cesty a cestování
- ústně popíše cestu, na kterou se v minulosti vydal
- sestaví písemný popis osoby, jenž jej inspirovala
- napíše dopis do časopisu s popisem osoby

Interaktivní řečové dovednosti

Žák

- vymění si názory na riskování u příslušníků mladších generací
- zeptá se a odpoví na otázky týkající se ochoty riskovat
- zeptá se na předchozí zkušenosti, zájmy a dovednosti, zeptá se, co spolužák dokázal a co by chtěl dokázat v budoucnu, na tyto otázky rovněž odpoví
- diskutuje o svých fobiích, obavách
- vymění si názory na fobie, které jsou typické pro děti, náctileté či dospělé
- diskutuje o událostech a pocitech osob na obrázku
- diskutuje o známých objevitelích a jejich objevech
- vede rozhovor s vědcem

Mezipředmětové vztahy

Geografie

Biologie

Český jazyk

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, Organizační dovednosti a efektivní řešení problémů

6. lekce

Učivo

Gramatika

- budoucí děje – *will, going to*, vyjádření pravděpodobnosti, první kondicionál, nultý kondicionál, složená podstatná jména, záporné předpony (*-un, -im, -ir a -il*)

Lexikologie

- vyjádření pravděpodobnosti příslovci, prostředky textové návaznosti *however, but, although, on the one hand, on the other hand*

Témata, komunikační situace a typy textů

- zločin, trest, chování ve škole, kriminalita ve škole, školní řád / pravidla
- slovní spojení týkající se školy, slovní spojení týkající se kriminality
- nabídky, návrhy, reakce na návrh či nabídku
- psaní poznámek / zápisky, čtení básně, úvaha pro a proti – plánování úvahy, ‚mindmapping‘
- práce se slovníkem – slovní druhy, slovní spojení se slovesy (např. *make, do, commit, pay, break*), ‚mindmapping‘

Fonetika

- rýmy v básni, čtení básně nahlas
- dvouhlásky (WB)

Reálie

- americká střední škola
- Eton College, Summerhill School (WB)
- povinná školní docházka v Británii v 1. polovině 20. století (WB)

Očekávané výstupy

Receptivní řečové dovednosti

Žák

- porozumí článku o situaci na amerických středních školách, do textu doplní konkrétní informace
- rozumí konkrétním informacím v textu o netradiční škole v Indii a jejím řediteli
- ve vyslechnutém rozhovoru o této škole najde specifické informace
- v textu o nebezpečné cestě do jedné školy v Číně identifikuje příklady gramatického jevu
- porozumí návodu, jak nejlépe dělat zápisky při přednášce
- dle návodu identifikuje nejdůležitější informace v přednášce
- ve slyšeném dialogu rozpozná konkrétní informace
- porozumí základním myšlenkám básně
- poslechne si báseň a identifikuje slova, která se rýmují
- určí styl eseje, úvahy pro a proti

Produktivní řečové dovednosti

Žák

- ústně popíše osoby a situaci na obrázku
- vyjmenuje rozdíly mezi školou z textu a svou školou
- napíše věty o své budoucnosti
- sestaví krátký příběh o situaci, která by mohla nastat
- udělá zápisky dle přednášky

- reprodukuje báseň nahlas
- sestaví osnovu eseje, úvahy pro a proti
- sestaví věty vyjadřující kontrast, protiklady
- písemně vyjmenuje argumenty pro a proti posílení počtu přestávek ve škole
- napíše esej, úvahu pro a proti na téma přestávky ve škole, úvahu pro a proti pravidlům ve škole (WB)

Interaktivní řečové dovednosti

Žák

- ve skupině diskutuje o policii ve školách, uvádí argumenty pro a proti přítomnosti policie ve škole a vymění si názory se spolužáky
- diskutuje o vhodných trestech za porušení školního řádu
- odpoví na otázky týkající se školy a porovná svou školu s indickou školou v textu
- zeptá se a odpoví na otázky týkající se her a volnočasových aktivit dětí a teenagerů a diskutuje o jejich prospěšnosti
- nabízí, navrhuje, odpoví na návrh či nabídku
- na základě slovních podnětů diskutuje o tom, čeho by člověk měl dosáhnout, než mu bude 21 let
- vymění si názory na báseň a diskutují o tom, co chtěl básník vyjádřit
- odpoví na otázky týkající se budoucnosti a položí stejné otázky

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk

Občanský a společenskovědní základ

Tělesná výchova

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Sociální komunikace, Morálka všedního dne

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, Vzdělávání v Evropě a ve světě

7. lekce

Učivo

Gramatika

- modální slovesa *must, mustn't, have to, don't have to*, druhý kondicionál, přací věty *I wish*,

Lexikologie

- podstatná jména se dvěma významy, složená podstatná jména z oblasti moderních technologií

Témata, komunikační situace a typy textů

- slovní zásoba týkající se statistických údajů, slovní zásoba týkající se faktografických údajů
- obchod a obchodování, statistika, svět a obyvatelstvo, jazyky, anglický jazyk
- žádost o radu, rada, reakce na radu
- rozdíl mezi formálním a neformálním stylem, formální a neformální korespondencí, formální email
- práce se slovníkem – rozlišení slovních druhů u hesel

Fonetika

- výslovnost *must, have to, should* (WB)

Reálie

- Silicon Valley, Bill Gates (WB)
- Vývoj anglického jazyka, angličtina jako světový jazyk

- keltské jazyky
- Kanada (WB)
- Austrálie (WB)
- Manx (WB)
- pracovní hodiny teenagerů v USA (WB)

Očekávané výstupy

Receptivní řečové dovednosti

Žák

- porozumí tabulce se statistickými údaji o počtu obyvatel naší planety a najde v ní konkrétní údaje
- rozumí článku o zvyšování počtu obyvatel naší planety a vyhledá konkrétní údaje, které doplní do tabulky se statistickými údaji
- ve článku rovněž vyhledá odpovědi na specifické otázky
- porozumí textu pro začínající mladé podnikatele
- ve vyslechnutém rozhovoru s americkými teenagery indiánského původu identifikuje konkrétní informace
- v rozhlasovém pořadu o známých IT firmách najde základní informace a pak rozpozná specifické údaje
- rozumí rozhovoru, kde přítel žádá o radu
- v textu o vývoji anglického jazyka najde původ anglických slov, vyhledá jazyky, které formovaly angličtinu, a další konkrétní informace
- porozumí inzerátu na letní kurz angličtiny v Anglii
- rozezná rozdíly mezi formálním a neformálním stylem a formální a neformální korespondencí, identifikuje fráze typické pro styly

Produktivní řečové dovednosti

Žák

- porovná zemi, kterou v minulosti navštívil, s Českou republikou, zaměří se na obyvatelstvo, jazyk, hudbu, jídlo, oblečení a budovy
- pojmenuje IT firmy, co vidí na obrázku, vysvětlí, čím jsou tyto firmy známé
- ústně popíše osobu na obrázku, co dělá a jak se cítí
- pohovoří o vývoji rodného jazyk, původu českých slov
- sestaví hypotetické věty o současnosti
- sestaví věty přací
- napíše formální email, kde se ptá na podrobnosti letního kurzu angličtiny v Anglii

Interaktivní řečové dovednosti

Žák

- diskutuje o problémech, které v budoucnu může způsobit nárůst počtu obyvatel Země
- diskutuje o jazycích, které vymírají, a jaký dopad to může mít
- vymění si názory o věcech, kulturních a sportovních aktivitách typických pro ČR, vybere to nejlepší, co naše země může nabídnout, a připraví program na víkend, kde představí ČR
- diskutuje o světoznámých podnikatelích a podnicích, obchodech
- diskutuje o pravidlech pro určité situace
- vymění si názory na vynálezy, které nejvíce ovlivňují náš způsob života
- požádá o radu, odpoví či poradí, vhodně reaguje na radu, kterou obdržel

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk

Geografie

Občanský a společenskovední základ

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Sociální komunikace, Spolupráce a soutěž

Výchova k myšlení v globálních a evropských souvislostech – Globalizační a rozvojové procesy

Environmentální výchova – Člověk a životní prostředí

Mediální výchova – Mediální produkty a jejich významy

8. lekce

Učivo

Gramatika

- předminulý čas, *used to*

Lexikologie

- slovesa a předložky, přípony *-ant, -ent, -ance, -ence*

Témata, komunikační situace a typy textů

- slovní zásoba a složená podstatná jména týkající se sportu, slovní zásoba týkající se úspěchu
- úspěch a sport, podvody, největší úspěchy v historii lidstva, stát a společnost
- vyjádření vlastního názoru, vysvětlení a obhájení vlastního názoru; strategie, jak získat čas na promyšlení; gramatické jevy, přídavná jména a fráze
- úvaha – názor – příklady a závěry
- práce se slovníkem – předložky a slovesa

Fonetika

- výslovnost *had* a *would* (WB)

Reálie

- Britští spisovatelé – William Shakespeare, Jane Austen, Ian Fleming
- Státní řády a ocenění ve Velké Británii
- Slavní sportovci (např. Billie Jean) (WB)

Očekávané výstupy

Receptivní řečové dovednosti

Žák

- rozumí citátům o úspěchu
- v textu o úspěšných lidech vyhledá konkrétní informace
- v článku o podvodech ve sportu najde specifické údaje, vyhledá příklady gramatického jevu a sestaví pořadí událostí v textu
- v rozhlasovém pořadu o podvodu v hudebním průmyslu identifikuje hlavní myšlenku a pak konkrétní informace
- v rozhlasovém pořadu rozezná největší úspěchy lidstva a rozpozná specifické informace
- ve slyšeném rozhovoru najde názory mluvčích
- v textu o státních oceněních a řádech vyhledá základní myšlenky a konkrétní údaje
- porozumí osnově úvahy a úvaze, frázím uvádějícím příklady a frázím uzavírajícím úvahu

Produktivní řečové dovednosti

Žák

- uvede příklady k citátům
- popíše obrázek s popovou skupinou
- uvede příklady podvodu v hudebním průmyslu
- vypráví o situacích, kdy něčeho dosáhl, např. vyřešil problém, využil příležitosti, pro něco se rozhodl, atd.
- ústně popíše osoby na obrázku a vyvodí závěry
- porovná své zvyky nyní a v dětství

- ústně popíše osoby na obrázku v činnostech týkajících se soutěží, sportu, apod., a popíše pocity těchto osob
- napíše úvahu

Interaktivní řečové dovednosti

Žák

- diskutuje o úspěšných lidech
- diskutuje o Olympijských hrách, sportovcích a podvodech ve sportu
- ptá se a odpovídá na otázky týkající se určitých situací, a to: kdy se opozdil, kdy se někdo dopustil podvodu, kdy zapomněl na něco důležitého a kdy zjistil něco překvapujícího nebo neobvyklého
- diskutuje o vynálezech a úspěších v historii lidstva
- diskutuje o názorech lidí v rozhlasovém pořadu a vysvětlí své mínění
- vyjádří a obhájí svůj názor a vyslechne vlastní mínění spolužáka
- vymění si názory na státní ocenění a řády v ČR

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk

Tělesná výchova

Občanský a společenskovední základ

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Žijeme v Evropě

9. lekce

Učivo

Gramatika

- nepřímá řeč, tázací dovětky

Lexikologie

- *speak, say, tell, talk*

Témata, komunikační situace a typy textů

- slovní spojení týkající se médií
- média, tisk, bulvár a seriózní tisk, noviny, sekce v novinách, zprávy, filmy, historie BBC, TV program, filmy, filmové žánry, základní informace o filmu (zápletka, hlavní postavy, scénář)
- sdělování novinek, reakce na dobré a špatné zprávy
- filmová recenze
- práce se slovníkem – slovesa s podobným významem

Fonetika

- intonace v tázacích dovětcích
- výslovnost zkrácených tvarů (WB)

Reálie

- Teenageři, média v USA
- Média ve Velké Británii – BBC, tisk (noviny), pořady BBC
- Pinewood Studios

Očekávané výstupy

Receptivní řečové dovednosti

Žák

- porozumí novinových titulkům a přiřadí titulky k obrázkům
- rozpozná hlavní myšlenku v textu s úryvky z novin
- v textu s novinovými úryvky najde konkrétní informace
- porozumí zprávě o zvycích teenagerů v USA a jejich využití médií, v textu vyhledá kon-

krétní informace spojené s konkrétním gramatickým jevem

- rozumí specifickým informacím ve slyšeném rozhovoru
- porozumí strategiím práce s poslechem a aplikuje je při poslechu nahrávky rozhlasového pořadu, rozezná hlavní myšlenku pořadu a posléze také najde specifické údaje
- rozumí sdělení novinky, reakci na zprávu
- identifikuje hlavní myšlenky článku o historii a současnosti BBC
- najde v článku o historii a současnosti BBC konkrétní informace
- rozumí televiznímu programu
- dle intonace rozezná význam tázacího dovětku
- ve filmové recenzi najde základní informace o filmu a vyhledá vhodný závěr recenze, např. citace či rétorické otázky

Produktivní řečové dovednosti

Žák

- sdělí, který novinový titulek je pro něj nejzajímavější
- popíše osobu na obrázku a co tato osoba dělá
- vysvětlí význam ‚multitasking‘ a uvede výhody a nevýhody
- reprodukuje konkrétní informace z textu
- s využitím slovní podpory pohovoří o tricích ve filmu
- převypráví obsah scény ve filmu, popíše, co dělaly osoby v dané scéně, a pohovoří o speciálních efektech, hudbě, scéně a scénáři
- reprodukuje intonaci v tázacích dovětcích
- napíše recenzi na film, který nedávno viděl, uvede všeobecné informace o filmu, zápletku, hlavní osoby a obsazení, příp. jiné informace, vhodně recenzi zakončí

Interaktivní řečové dovednosti

Žák

- diskutuje o důležitosti článků pro webovou stránku a kritériích, jak články vybírat dle jejich důležitosti
- vymění si názory na média v ČR
- sdělí novinky, reaguje na špatné a dobré zprávy
- diskutuje o televizních pořadech v ČR, typech pořadů, které má rád či nerad, a porovná BBC s českými televizními kanály

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk

Občanský a společenskovední základ

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – Sociální komunikace

Mediální výchova – Média a mediální produkce, Mediální produkty a jejich významy, Uživatelé

10. lekce

Učivo

Gramatika

- trpný rod v přítomném, minulém, budoucím a předpřítomném čase
- interpunkce

Lexikologie

- frázová slovesa týkající se nakupování a prodeje oblečení, přípony přídavných jmen *-ful*, *-less*

Témata, komunikační situace a typy textů

- složená podstatná jména týkající se obchodů a nakupování, slovesa týkající se životního prostředí a globálních problémů

- cesta oblečení k zákazníkům, prodej a koupě oblečení, látky a materiály, životní prostředí, protesty, kampaně za záchranu životního prostředí, Google, původ věci
- přesvědčování, vyslovení souhlasu či nesouhlasu
- popis produktu či vynálezu – interpunkce, psaní velkých písmen, výčet
- práce se slovníkem – tvoření slov, koncovky typické pro dané slovní druhy, přípony a předpony

Fonetika

- výslovnost slovesa *to be* (WB)

Reálie

- Google
- Internet
- Thomas Edison (WB)

Očekávané výstupy

Receptivní řečové dovednosti

Žák

- rozumí účelu textu
- porozumí strategiím, jak pracovat se čteným textem
- identifikuje hlavní myšlenky textu o tričku, které se z Lagosu dostalo až k zákazníkům ve Velké Británii
- v textu o cestě oblečení z Nigérie do obchodu ve VB vyhledá konkrétní informace
- v textu o předmětech každodenní potřeby vyhledá konkrétní informace
- určí hlavní myšlenku slyšeného textu
- rozumí recenzi televizního pořadu a najde v recenzi konkrétní údaje
- ve slyšeném rozhovoru identifikuje konkrétní fráze a informace
- z úvodu a závěru článku o Googlu odvodí hlavní myšlenky textu
- v článku o Googlu vyhledá specifické informace
- porozumí strategiím týkajícím se interpunkce v písemném projevu
- rozumí popisu procesu

Produktivní řečové dovednosti

Žák

- pohovoří o svém oblečení
- pojmenuje věci každodenní potřeby na obrázku a sdělí, odkud věci pocházejí
- sdělí, co ví o Googlu
- napíše popis výrobního procesu výrobku či popis vzniku vynálezu, použije vhodné výrazy posloupnosti děje, věnuje pozornost správné interpunkci

Interaktivní řečové dovednosti

Žák

- diskutuje, zda a proč je důležité vědět, odkud pochází oblečení, které si kupuje v obchodech
- vymění si názory, co může udělat pro zlepšení situace lidí, kteří výrobky pro náš trh vyrábějí
- zeptá se a odpoví na otázky týkající se mobilních telefonů a užívání mobilního telefonu
- diskutuje o výhodách a nevýhodách mobilních telefonů a se spolužákem dojde ke společnému závěru
- přesvědčuje spolužáka, vyjadřuje souhlas či nesouhlas s názorem spolužáka
- diskutuje o Googlu a jeho využití
- diskutuje o nových technologiích, zda jsou užitečné a které jsou největším přínosem pro lidstvo

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk

Občanský a společenskovední základ
Informatika a informační a komunikační technologie

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – Morálka všedního dne
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Globalizační a rozvojové procesy
Multikulturní výchova – Základní problémy sociokulturních rozdílů
Environmentální výchova – Člověk a životní prostředí

Vzdělávací obsah celého kurzu Insight Intermediate

Vzdělávací obsah celého kurzu

Učivo

Gramatika

- přítomný čas prostý, přítomný čas průběhový, stavová slovesa
- minulý čas prostý, minulý čas průběhový, předminulý čas
- *used to, would*
- předpřítomný čas prostý vs minulý čas prostý, předpřítomný čas průběhový
- vyjádření budoucího děje pomocí *will, going to, may/might*, přítomný čas průběhový, přítomný čas prostý
- budoucí čas průběhový, předbudoucí čas
- pomocná slovesa
- modální slovesa vyjadřující pravděpodobnost
- modální slovesa *must, have to, don't have to, mustn't, can, can't, may, may not, be (not) allowed to, should, ought to*
- modální slovesa vyjadřující pravděpodobnost v minulosti *must have, can't have, could have, may/might have*
- slovesa + *-ing / (to) infinitive*
- trpný rod
- *have / get something done*
- nepřímá řeč, nepřímá otázka, otázky a příkazy v nepřímé řeči, *whether/if, (not) to*
- první kondicionál
- druhý kondicionál
- třetí kondicionál
- přací věty *I wish / If only*
- vztažné věty vedlejší (určující, neurčující), čárky ve vztažných větách, *who, which, where, whose, that*
- přítomné příčestí, minulé příčestí a vedlejší věty
- podmětné věty *What .... / so/such*
- *It + trpný rod /seems + přídavné jméno*
- zájmena, neurčitá zájmena
- přídavná jména, příslovce
- předložky, spojky

Lexikologie

- složená podstatná jména týkající se cestování
- předpony podstatných jmen *mis-* a *dis-*
- předpony *semi-, under-, over-, re-, co-, inter-*
- podstatná jména končící na *-ness, -ity*
- podstatná jména končící na *-tion, -sion*
- abstraktní podstatná jména týkající se nadání a talentu
- frázová slovesa s *to* a *with*

- frázová slovesa týkající se vztahů
- slovesa *make, do, give, put, have a take*
- slovesa smyslového vnímání
- slovesa ve spojení s předložkami
- frázová slovesa týkající se konfliktních situací
- slovesa vyjadřující rozhodnutí, slovesa vyjadřující činnost v zaměstnání
- slovesa týkající se ústního vyjadřování (např. *whisper, sigh, ...*)
- slovesa týkající se cestování
- slovesa ve spojení se slovní zásobou týkající se charity
- složená přídavná jména
- přídavná jména popisující přístroje
- přídavná jména týkající se umění a popisující umělecká díla
- přídavná jména hodnotící akci, festival
- příslovce
- předložky týkající se popisu obrázků
- *seem, look / look like / look as if*
- spojky *since, because, so that, in order to*
- slova, která se často zaměňují (např. *actually / currently*)
- slova, jež mají vícero významů,
- fráze s *and* (např. *ups and downs*),
- prostředky textové návaznosti *however, but, while, although, besides, in addition, furthermore, what is more, to add to this*
- práce s odstavci
- prostředky textové návaznosti *as far as .... is concerned ..., as for ..., regarding ..., moving on to ...*
- slovní spojení týkající se štěstí, smutku
- slovní spojení týkající se reklamy
- spojení příslovcí a přídavných jmen
- slovní zásoba týkající se množství
- slovní zásoba a fráze týkající se zaměstnání
- ženské a mužské názvy zaměstnání (např. *stewardess, steward x flight attendant*)
- slovní zásoba spojená s internetem
- slovní zásoba týkající se poezie

Témata, komunikační situace a typy textů

Témata a komunikační situace

- popis osoby, charakter, oblečení, móda
- popisování obrázků, vyvozování závěrů z obrázků
- popis zvířat
- cestování, dopravní prostředky, dovolená
- přesvědčování, vyjednávání, dosažení shody
- pocity, sporty, sport ve škole, nezdravý životní styl, zdravotní problémy, nevhodná strava
- sdělování novinek, zpráv, reakce na zprávy
- životní prostředí, problémy ve světě, charita
- vyjádření vlastního názoru, reakce na návrhy
- zločiny, tresty, právo a pořádek
- mladiství v gangu, lhaní, morální dilema
- formální a neformální omluva a přijmutí omluvy
- marketing, reklama, skrytá reklama, fair trade produkty, svátky, obchodování, konzumní společnost
- vyjádření protikladu
- smysly, smyslové vnímání, interview

- stížnosti a žádosti
- ambice, rozhodnutí, pomoc dětem a jejich rodinám v rozvojových zemích
- vyjádření lítosti, rozhodnutí, konfliktní situace
- příprava prezentace, přednášky
- média, sociální sítě, skutečný život vs život online, moderní přístroje
- žádání o vysvětlení, instrukce, podávání vysvětlení či instrukcí, žádost o zopakování, podání vysvětlení, ujištění se, zda jsem správně porozuměl návodu, potvrzení, že jsem porozuměl
- práce s básní, klíčovými slovy v básni, rýmy
- umění – hudba, výtvarné umění, literatura, film, festivaly, organizace akce, festivalu, street art (WB)
- vedení debaty – vyjádření souhlasu, nesouhlasu, přerušení partnera, povzbuzení partnera k vyjádření názoru

Písemný projev

- neformální dopis / email studentu ze zahraničí
- vyprávění, časové údaje ve vyprávění
- osobní dopis / email příteli, vyjádření vlastních postojů
- esej - vyjádření názoru, organizace v rámci odstavce
- novinový článek, dopis čtenáře – reakce na novinový článek, navržení řešení problému
- formální dopis – stížnost, oslovení, závěr formálního dopisu, kdy známe jméno adresáta a kdy jména adresáta neznáme, prostředky textové návaznosti
- zpráva o výsledcích průzkumu veřejného mínění – písemná analýza ankety, grafy, procenta, zlomky
- formální dopis – žádost o zaměstnání
- úvaha pro a proti – věty začínající *It*, jak být nestranný (např. *some / other people believe / claim*)
- recenze, hodnocení festivalu či podobné akce – zdůraznění informace

Práce se slovníkem a výkladovým slovníkem

- základy práce s výkladovým slovníkem
- zápis slovní zásoby, slovní zásoba v kontextu
- vyhledávání složených podstatných jmen, slovosled složených podstatných jmen
- koncovky podstatných jmen, přídavných jmen a příslovci
- práce s předponami, např. *post-*, *maxi-*, *mono-*, *sub-*
- frázová slovesa a slovosled
- slovní spojení ve výkladovém slovníku, např. *business*
- tvoření slov, koncovky typické pro dané slovní druhy, přípony a předpony
- práce s homonymy a homofony
- vyhledávání idiomů ve slovníku
- tvoření nových slov, především ve spojení s počítači a internetem
- vyhledávání ustálených slovních spojení s *and* (např. *pros and cons*), spojení s *by*, *for* a *or* (např. *step by step*)

Fonetika

- samohlásky a dvouhlásky
- souhlásky, hlásky, které nevyslovujeme
- přízvuk u tříslabičných a čtyřslabičných slov
- přízvuk u slovních druhů
- výslovnost 'll a 'd
- 'silent letters'
- intonace a slušnost
- výslovnost u modálních sloves
- výslovnost frázových sloves

- intonace v dialogu
- výslovnost a intonace ve zvolacích větách se *so / such*

Reálie

- Route 66, Z Chicaga do LA (DVD), Williams, USA
- Grand Canyon, USA (WB)
- Zdravotní problémy amerických teenagerů spojené s nezdravým životním stylem, nadváhou a nedostatkem pohybu
- ‚Flashmobs‘ v anglicky mluvících zemích
- Gangy teenagerů v Anglii, návštěva škol ve vězení – prevence
- Dosažení plnoletosti v Anglii
- Parlament mladých v Anglii
- Svátky
- Anglický jazyk (WB)
- Blue Cross – zdravotní péče o mazlíčky ve Velké Británii
- Rosa Parks a Montgomery Bus Boycott, Martin Luther King, segregace, Little Rock Nine – historie USA
- John Keats – anglická literatura
- British Museum, Britské muzeum, Londýn
- WOMAD, Glastonbury - festivaly
- MOMA (Metropolitan Museum of Art), New York
- TV show Britain’s got talent – televizní show (WB)
- Robert Louis Stevenson – Treasure Island (WB)
- George Eliot – Silas Marner (WB)
- Wilkie Collins – The Moonstone (WB)
- France Hodgson Burnett – The Secret Garden (WB)
- Jane Austen – Sense and Sensibility (WB)

Očekávané výstupy

Receptivní řečové dovednosti

Žák

- porozumí hlavním bodům a myšlenkám článků a zpráv zabývajících se současnými problémy, v nichž autoři zauímají určité postoje nebo k problému přistupují ze svého hlediska
- v článku vyhledá konkrétní informace
- porozumí hlavním bodům a myšlenkám delšího projevu a přednáškám, pokud je mu téma dostatečně známé
- za předpokladu, že je mu téma dostatečně známé, sleduje i složitější obsahové linie
- ve vyslechnutém textu na známé téma vyhledá konkrétní informace
- v mluveném projevu na odpovídající jazykové úrovni identifikuje jednotlivé mluvčí, jejich postoje, názory i pocity
- rozumí rodilým mluvčím i mluvčím, jejichž rodným jazykem není angličtina, pokud hovoří na jemu dostatečně známé téma
- rozumí většině televizních zpráv a programů o běžných záležitostech
- rozumí současným prozaickým literárním dílům
- identifikuje styly textu, formy písemného projevu a komunikace, rozliší žánry čteného textu
- odvodí význam neznámých slov z kontextu nebo na základě znalosti tvoření slov
- pracuje s výkladovým slovníkem
- využívá média, např. internet

Produktivní řečové dovednosti

Žák

- jasně a podrobně se vyjádří k celé řadě témat týkajících se oblasti jeho zájmu
- vysvětlí svůj pohled na aktuální problémy a uvede výhody a nevýhody různých možností
- podrobně popíše, ať už ústně či písemně, své okolí, např. svou rodinu, přátele, bydliště, své koníčky a zájmy, a to srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule
- předvídá následný děj čteného textu, volně a srozumitelně reprodukuje čtený či slyšený text
- napíše jasný, podrobný text o různých předmětech vztahujících se k oblasti jeho zájmu
- sestaví formální či neformální písemný projev, vyjadřuje se logicky jasně a srozumitelně, písemný projev vhodně strukturuje, např. neformální email/dopis, formální dopis – stížnost, žádost o zaměstnání, vyprávění
- napíše esej nebo zprávu sdělující důvody na podporu určitého stanoviska nebo proti němu, např. dopis čtenáře – reakce na novinový článek, úvaha pro a proti, recenze
- napíše zprávu o výsledcích průzkumu veřejného mínění a provede písemnou analýzu ankety
- sestaví a přednese souvislý projev na zadané téma
- detailně popíše a porovná dva obrázky
- používá vhodnou slovní zásobu, slovní zásoba odpovídá úrovni B2

Interaktivní řečové dovednosti

Žák

- komunikuje s určitou mírou plynulosti a spontánnosti, takže může normálně konverzovat s rodilými mluvčími, a to na známé i méně známé téma
- aktivně se účastní diskuse ve známém kontextu
- sdělí, vysvětlí a zdůvodní své názory a postoje
- simuluje celou řadu situací, které se týkají oblasti jeho zájmu
- v konkrétní situaci se domluví s rodilým mluvčím
- používá vhodné fráze a vhodnou slovní zásobu odpovídající úrovni B2

Mezipředmětové vztahy

Jazyk a jazyková komunikace

Český jazyk a Literatura

- plánování písemné práce, osnova, prostředky textové návaznosti, interpunkce, formální a neformální styl, odstavce
- neformální dopis / email studentu ze zahraničí (U1)
- vyprávění, časové údaje ve vyprávění (U2)
- osobní dopis / email příteli, vyjádření vlastních postojů (U3)
- esej - vyjádření názoru, organizace v rámci odstavce (U4)
- novinový článek, dopis čtenáře – reakce na novinový článek (U5)
- formální dopis – stížnost, oslovení, závěr formálního dopisu, kdy známe jméno adresáta a kdy jména adresáta neznáme (U6)
- zpráva o výsledcích průzkumu veřejného mínění – písemná analýza ankety (U7)
- formální dopis – žádost o zaměstnání (U8)
- úvaha pro a proti (U9)

<p>- Britská literatura</p>	<ul style="list-style-type: none"> - práce s básní, klíčovými slovy v básni, rýmy (U9) - recenze, hodnocení festivalu či podobné akce (U10) - John Keats (U9) - Robert Louis Stevenson – Treasure Island (WB) - George Eliot – Silas Marner (WB) - Wilkie Collins – The Moonstone (WB) - France Hodgson Burnett – The Secret Garden (WB) - Jane Austen – Sense and Sensibility (WB)
<p>Matematika a její aplikace Matematika a její aplikace</p>	<p>Zpráva o výsledcích průzkumu veřejného mínění – analýza ankety, statistika, grafy, procenta, zlomky (U7) Symetrie obličeje (WB)</p>
<p>Člověk a příroda Biologie</p> <p>Geografie, Geologie</p>	<p>Vzhled a přežití, Mimikry (U1) Mizející světy (U4) Smysly a smyslové vnímání (U7) Psi záchranáři (U7) Delfíni zachránili chlapce před útokem žraloka (U7)</p> <p>Route 66, Z Chicaga do LA, Williams, Grand Canyon (U2) Mount Everest (U2) Paříž (Cumulative review Units 1 – 2) Ostrovy Carteret (U4) Britské muzeum (U9)</p>
<p>Člověk a společnost Občanský a společenskovední základ</p>	<p>Ideál krásy, Móda (U1) Zodpovědný turismus, pomoc místnímu obyvatelstvu (U2) Štěstí, smutek (U3) Attawapiskat Elementary School (U4) Zapojení teenagerů v charitativních projektech (U4) Gangy teenagerů v Anglii (U5) Návštěva škol ve vězení (U5) (WB) Dosažení plnoletosti v Anglii (U5) Parlament mladých v Anglii (U5) Fair trade (U6) Utrácení (U6) Svátky (U6) Postižení (U7) Blue Cross (U7)</p>

Dějepis	Charitativní organizace, které pomáhají rodinám v rozvojových zemích, např. koupí kozy (U8) Route 66 (U2) Rosa Parks a Montgomery Bus Boycott, Martin Luther King, segregace, Little Rock Nine – historie USA (U8)
Člověk a svět práce Člověk a svět práce	Zapojení teenagerů v charitativních projektech a akcích (U4) Fair trade (U6) Hledání zaměstnání, žádost o zaměstnání (U8) Známí umělci (U10)
Člověk a zdraví Výchova ke zdraví Tělesná výchova	Zdravé tělo, zdravý duch (U3) Zdravotní problémy amerických teenagerů, nadváha, nedostatek pohybu (U3) Atlantická výzva (U2) Sporty (U3)
Informatika a informační a komunikační technologie Informatika a informační a komunikační technologie	Fenomén ‘Flashmob‘ (U4) Sociální sítě, sdílení informací, společenské vztahy v digitálním světě (U9)
Průřezová témata mohou být realizována různými formami ve většině lekcí.	
Osobnostní a sociální výchova – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Sociální komunikace, Morálka všedního dne, Spolupráce a soutěž, Seberegulace, Organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce, Žijeme v Evropě, Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, Vzdělávání v Evropě a ve světě, Globalizační a rozvojové procesy Multikulturní výchova – Základní problémy sociokulturních rozdílů Environmentální výchova – Člověk a životní prostředí Mediální výchova – Média a mediální produkce, Mediální produkty a jejich významy, Uživatelé, Účinky mediální produkce a vliv médií	

Učivo, očekávané výstupy, mezipředmětové vztahy a průřezová témata jednotlivých lekcí

1. lekce
Učivo
Gramatika – přítomný čas prostý, přítomný čas průběhový, slovesa + <i>-ing</i> / (to) infinitive, modální slovesa vyjadřující pravděpodobnost
Lexikologie – složená přídavná jména, <i>seem, look / look like / look as if</i> , předložky týkající se popisu obrázků
Témata, komunikační situace a typy textů

- popis osoby, charakter, oblečení, móda,
- popis obrázků, vyvozování závěrů z obrázků
- popis zvířat
- neformální email – neformální dopis studentu ze zahraničí
- práce s výkladovým slovníkem – zápis slovní zásoby, slovní zásoba v kontextu

Fonetika

- samohlásky a dvouhlásky

Očekávané výstupy

Receptivní řečové dovednosti

Žák

- v článku o různých ideálech krásy ve světě vyhledá hlavní myšlenky a posléze také konkrétní informace
- odvodí význam slov z kontextu
- v textu o zvířatech v divoké přírodě najde odpovědi na otázky
- ve slyšeném textu o přežití vyhledá specifické informace
- porozumí rozhovoru s psychologem o důležitosti prvních dojmů
- v rozhovoru s psychologem identifikuje konkrétní informace
- v poslechovém textu identifikuje osoby na obrázku
- v rozhovoru vyhledá specifické fráze týkající se popisu obrázků
- porozumí hlavním myšlenkám článku o stylech módy ve druhé polovině 20. století a v textu vyhledá konkrétní slovní zásobu
- rozumí inzerátu a neformálnímu emailu, odpovědi na inzerát

Produktivní řečové dovednosti

Žák

- popíše své známé nebo příbuzné
- popíše zvířata na obrázku
- detailně popíše osoby na obrázku
- pohovoří o oblečení, které nosí, kde oblečení nakupuje, co nosí nejraději a proč
- připraví si osnovu neformálního dopisu
- napíše neformální dopis / neformální email studentu ze zahraničí

Interaktivní řečové dovednosti

Žák

- diskutuje o západním ideálu krásy a o tom, jak je vzhled důležitý v naší společnosti
- hovoří se spolužáky o tom, jak učinit co nejlepší první dojem
- diskutuje o módě a stylech módy

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk a literatura

Biologie

Občanský a společenskovední základ

Matematika a její aplikace (WB)

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Sociální komunikace

Multikulturní výchova – Základní problémy sociokulturních rozdílů

2. lekce

Učivo

Gramatika

- minulý čas prostý, minulý čas průběhový, předminulý čas, *used to, would*

Lexikologie

- složená podstatná jména týkající se cestování, slovesa týkající se cestování, slovesa ve

spojení s předločkami

Témata, komunikační situace a typy textů

- cestování, dopravní prostředky, dovolená
- přesvědčování, vyjednávání, dosažení shody
- vyprávění, časové údaje ve vyprávění
- práce s výkladovým slovníkem – vyhledávání složených podstatných jmen, slovosled složených podstatných jmen

Fonetika

- souhlásky a souhlásky, které nevyslovujeme

Reálie

- Route 66, z Chicaga do LA (DVD), Williams, USA
- Grand Canyon (WB)

Očekávané výstupy

Receptivní řečové dovednosti

Žák

- rozumí hlavním bodům článku o turistickém průmyslu, který pomáhá místnímu obyvatelstvu, v článku rovněž vyhledá konkrétní informace
- porozumí článku o problémech Mt Everest s odpadky
- pochopí děj příběhu a vyhledá konkrétní informace
- v rozhlasovém pořadu o neobvyklé cestě najde specifické informace
- v poslechovém textu rozpozná počet mluvčích, identifikuje jednotlivé mluvčí a k mluvčím přiřadí konkrétní údaje
- rozumí inzerátům na různé druhy dovolené
- v rozhovoru mezi průvodcem a turisty vyhledá konkrétní fráze
- pozorování příběhům z cest a přiřadí k nim obrázky

Produktivní řečové dovednosti

Žák

- z nabídky vybere druh dovolené, která mu nejlépe vyhovuje, a vysvětlí svou volbu
- popíše cestu nebo dobrodružství, které podnikl
- popíše situace na obrázcích
- popíše místa na obrázcích
- promluví o životě v rodném městě v minulosti v porovnání se současností
- připraví si osnovu příběhu, vytvoří pozadí příběhu a napíše příběh
- popíše cestu, na kterou se nedávno vydal
- napíše o události, kdy se cítil v rozpacích (WB)

Interaktivní řečové dovednosti

Žák

- vede rozhovor o dovolené a volnočasových aktivitách na dovolené
- diskutuje, jak být zodpovědným turistou, tj. neničit životní prostředí na místě
- diskutuje o výhodách a nevýhodách různých typů dovolených
- vede dialog mezi pracovníkem cestovní kanceláře a klientem, jenž si vybírá dovolenou
- hovoří se spolužákem a dohodne se na společné dovolené
- vede rozhovor o zajímavých místech a turistických atrakcích v ČR

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk a literatura

Geografie

Tělesná výchova

Občanský a společenskovední základ

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – Sociální komunikace

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Globální problémy, jejich příčiny a důsledky
Environmentální výchova – Člověk a životní prostředí

3. lekce

Učivo

Gramatika

- předpřítomný čas prostý vs minulý čas prostý, předpřítomný čas průběhový

Lexikologie

- slovní spojení týkající se štěstí, smutku, podstatná jména končící na *-ness, -ity*, příslovce, spojky *since, because, so that, in order to*

Témata, komunikační situace a typy textů

- pocity, sporty, sport ve škole, nezdravý životní styl, zdravotní problémy, nevhodná strava
- sdělování novinek, zpráv, reakce na zprávy
- osobní dopis / email příteli, vyjádření vlastních postojů
- práce s výkladovým slovníkem – koncovky podstatných jmen, přídavných jmen, příslovcí

Fonetika

- přízvuk u tříslabičných a čtyřslabičných slov

Reálie

- Zdravotní problémy amerických teenagerů spojené s nezdravým životním stylem, nadváhou a nedostatkem pohybu

Očekávané výstupy

Receptivní řečové dovednosti

Žák

- chápe hlavní myšlenku jednotlivých odstavců v textu o čokoládě a štěstí, v textu najde odpovědi na konkrétní otázky
- porozumí specifickým informacím v rozhlasovém pořadu o fitness
- rozumí názorům dvou mladých sportovců
- najde konkrétní fráze v dialogu
- v článku o nezdravém životnímu stylu náctiletých Američanů vyhledá konkrétní číselné údaje a informace
- v osobním dopise či emailu najde specifické informace

Produktivní řečové dovednosti

Žák

- popíše a porovná obrázky ze školního prostředí
- vyjádří svůj názor na týmové a individuální sporty
- sdělí své postoje a názory
- napíše osobní dopis příteli či příbuznému, kde sdělí, co je nového

Interaktivní řečové dovednosti

Žák

- diskutuje o štěstí
- diskutuje o tom, jak se udržet fit, a o spojení zdravé mysli a zdravého těla
- vymění si názory o výhodách a nevýhodách sportu
- sděluje novinky, reaguje na zprávy
- klade otázky týkající se každodenního života spolužákovi a na stejné otázky odpovídá

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk a literatura

Tělesná výchova

Výchova ke zdraví

Občanský a společenskovední základ

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Sociální komunikace

4. lekce

Učivo

Gramatika

- vyjádření budoucího děje pomocí *will*, *going to*, *may/might*, přítomného času průběhového a prostého, budoucí čas průběhový, předbudoucí čas

Lexikologie

- předpony *semi-*, *under-*, *over-*, *re-*, *co-*, *inter-*, slovesa ve spojení s předložkami, slovesa ve spojení se slovní zásobou týkající se charity

Témata, komunikační situace a typy textů

- životní prostředí, problémy ve světě, charita
- vyjádření vlastního názoru, reakce na návrhy
- esej – vyjádření názoru, organizace v rámci odstavce
- práce s výkladovým slovníkem – práce s předponami, např. *post-*, *maxi-*, *mono-*, *sub-*

Fonetika

- přízvuk u slovních druhů

Reálie

- ‘Flashmobs‘ v anglicky mluvících zemích

Očekávané výstupy

Receptivní řečové dovednosti

Žák

- rozumí textu o vlivu globálního oteplování a vyhledá v něm konkrétní informace
- v článku o využití sociálních sítí najde specifické informace
- ve slyšeném textu identifikuje hlavní myšlenky a pak také konkrétní údaje
- v rozhlasovém pořadu o protestujících studentech porozumí základním myšlenkám a pak odpoví na konkrétní otázky
- rozumí nadpisům novinových článků
- v rozhovoru identifikuje fráze, kterými lidé vyjadřují své názory
- v textu o podpoře akcí charitativních organizací ve Spojeném království porozumí základním myšlenkám a vyhledá specifické informace
- pochopí esej, která vyjadřuje vlastní názor autora

Produktivní řečové dovednosti

Žák

- reprodukuje informace z článku
- sdělí, co je důležité pro jeho kulturní identitu
- popíše obrázek protestujících studentů a vyvodí z něj závěry
- sdělí, co bude dělat a co v budoucnosti dokončí
- napíše esej, v níž vyjádří své stanovisko ohledně podpory charitativních organizací

Interaktivní řečové dovednosti

Žák

- diskutuje se spolužákem o využívání sociálních sítí a médií
- diskutuje o využívání sociálních sítí a médií k organizaci různých forem veřejného protestu
- sdělí svůj názor na protest studentů základní školy v jedné komunitě v Kanadě
- ve skupině diskutuje o tom, co by mohl udělat pro své spoluobčany či životní prostředí, a připraví kampaň na toto téma

- se spolužákem pohovoří o místních i globálních problémech, charitativních organizacích v ČR a jejich úloze

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk a literatura
 Člověk a příroda
 Člověk a společnost
 Člověk a svět práce
 Informatika a informační a komunikační technologie

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Sociální komunikace, Organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce, Vzdělávání v Evropě a ve světě, Globální problémy, jejich příčiny a důsledky
 Environmentální výchova – Člověk a životní prostředí
 Mediální výchova - Účinky mediální produkce a vliv médií

5. lekce

Učivo

Gramatika

- prostředky textové návaznosti – zájmena, první kondicionál, druhý kondicionál, modální slovesa *must, have to, don't have to, mustn't, can, can't, may, may not, be (not) allowed to, should, ought to*

Lexikologie

- předpony podstatných jmen *mis-* a *dis-*, frázová slovesa s *to* a *with*

Témata, komunikační situace a typy textů

- zločiny, tresty, právo a pořádek
- mladiství v gangu, lhaní, morální dilema
- formální a neformální omluva a přijetí omluvy
- novinový článek, dopis čtenáře – reakce na novinový článek, navržení řešení problému
- práce s výkladovým slovníkem – frázová slovesa a slovosled

Fonetika

- výslovnost *'ll* a *'d*

Reálie

- Gangy teenagerů v Anglii, návštěva škol ve vězení – prevence
- Dosažení plnoletosti v Anglii
- Parlament mladých v Anglii

Očekávané výstupy

Receptivní řečové dovednosti

Žák

- rozumí hlavním myšlenkám článku o gangu a najde ve článku konkrétní informace
- porozumí textu uvádějícímu data týkající se lhaní náctiletých a ve slyšeném textu na toto téma identifikuje jednotlivé mluvčí
- v rozhlasovém pořadu o omluvách vyhledá specifické údaje
- v rozhovorech identifikuje konkrétní situace a konkrétní mluvčí a posléze fráze týkající se omluv
- v článku o dosažení plnoletosti v Anglii rozumí hlavním myšlenkám jednotlivých odstavců textu
- porozumí hlavní myšlence novinového článku a dopisu čtenáře, který je reakcí na tento článek

Produktivní řečové dovednosti

Žák

- uvede příklady situací, kdy je vhodná formální a kdy neformální omluva
- popíše obrázky lidí v různých situacích
- uvede, co smí a nesmí vzhledem ke svému věku
- sdělí svůj názor na obsah novinového článku
- odpoví na otázky týkající se možného zavedení zákazu vycházení teenagerů mladších šestnácti let po deváté večer

Interaktivní řečové dovednosti

Žák

- diskutuje o důvodech, které teenagery vedou ke členství v gangu, a možných řešeních tohoto problému
- sdělí a se spolužáky porovná svůj názor na lhaní v určitých situacích
- se spolužákem vede rozhovor, kde se v různých situacích omlouvá nebo omluvu přijímá
- diskutuje o rozdílech mezi zákony českými a anglickými, diskutuje o věkové hranici, kdy by jedinec měl být zodpovědný za své činy
- diskutuje o alternativách zákazu vycházení teenagerů mladších šestnácti let po deváté večer

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk a literatura

Občanský a společenskovědní základ

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Sociální komunikace, Morálka všedního dne, Seberegulace

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Vzdělávání v Evropě a ve světě

Mediální výchova – Uživatelé

6. lekce

Učivo

Gramatika

- trpný rod, *have / get smething done*

Lexikologie

- slovní spojení týkající se reklamy, slovní zásoba týkající se množství, prostředky textové návaznosti *however, but, while, although, besides, in addition, furthermore, what is more, to add to this*, slovesa *do, make, give, put, have a take*

Témata, komunikační situace a typy textů

- marketing, reklama, skrytá reklama, fair trade produkty, svátky, obchodování, konzumní společnost
- vyjádření protikladu
- formální dopis – stížnost, oslovení, závěr formálního dopisu, kdy známe jméno adresáta a kdy jméno adresáta neznáme, prostředky textové návaznosti
- práce s výkladovým slovníkem – slovní spojení ve výkladovém slovníku, např. *business*

Fonetika

- silent letters

Reálie

- Svátky
- Anglický jazyk (WB)

Očekávané výstupy

Receptivní řečové dovednosti

Žák

- v textu o skryté reklamě na ulici, v kavárně, apod. vyhledá konkrétní informace
- rozumí letáčku, který propaguje fair trade oblečení
- v rozhlasovém rozhovoru z módní přehlídky najde specifické údaje
- v rozhlasovém pořadu o utrácení britských teenagerů identifikuje konkrétní informace a data
- porozumí hlavní myšlence jednotlivých částí textu o tradičních svátcích, ve stejném textu vyhledá specifické informace
- rozumí formálnímu dopisu - stížnosti

Produktivní řečové dovednosti**Žák**

- uvede, co jej ovlivňuje při výběru produktu
- popíše obrázky týkající se fair trade a sdělí, co ví o přínosu fair trade
- uvede příklady obchodů, které prodávají výrobky fair trade, a sdělí, zda tyto výrobky kupuje, a uvede příklady výrobků
- sestaví anketu na téma utrácení
- popíše situace a osoby na obrázcích týkajících se nakupování a obchodů
- pohovoří o svátcích, které slaví, uvede své oblíbené svátky a vysvětlí, proč si je oblíbil
- napíše formální dopis – formální stížnost

Interaktivní řečové dovednosti**Žák**

- diskutuje se spolužáky o skryté reklamě na ulici
- se spolužákem si vymění informace o obchodech, které prodávají fair trade výrobky
- diskutuje o vhodném dárku pro přítele/přítelkyni a dohodne se se spolužákem na vhodném dárku
- se spolužákem porovná angloamerické svátky s českými, diskutuje o českých svátcích a jejich původu

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk a literatura

Občanský a společenskovední základ

Člověk a svět práce

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – Sociální komunikace, Morálka všedního dne

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce

Mediální výchova – Účinky mediální produkce a vliv médií

7. lekce**Učivo****Gramatika**

- nepřímá řeč, nepřímá otázka, otázky a příkazy v nepřímé řeči, *whether / if, (not) to*

Lexikologie

- práce s odstavci, slovesa smyslového vnímání, spojení příslovcí a přídavných jmen, podstatná jména končící na *-tion, -sion*, prostředky textové návaznosti *as far as ... is concerned ..., as for ..., regarding ..., moving on to ...*, slovesa týkající se ústního vyjadřování (např. *whisper, sigh, ...*)

Témata, komunikační situace a typy textů

- smysly, smyslové vnímání, interview
- stížnosti a žádosti
- zpráva o výsledcích průzkumu veřejného mínění – písemná analýza ankety, grafy, pro-

<p>centa, zlomky</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce s výkladovým slovníkem – práce s homonymy a homofony <p>Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none"> - intonace a slušnost <p>Reálie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Blue Cross – zdravotní péče pro mazlíčky ve Velké Británii
<p>Očekávané výstupy</p> <p>Receptivní řečové dovednosti</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí článek o jednom ze smyslů, a to o chuti - pochopí hlavní myšlenky rozhlasových zpráv - v novinovém článku o lavině identifikuje základní informaci - v rozhlasovém pořadu o zrakových a sluchových postiženích rozumí základním myšlenkám a posléze vyhledá konkrétní informace - porozumí situacím a identifikuje fráze, kde si lidé stěžují nebo žádají, aby protějšek něco vykonal - ve zprávě o výsledcích veřejného mínění vyhledá hlavní myšlenky jednotlivých odstavců <p>Produktivní řečové dovednosti</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše obrázek týkající se jednoho ze smyslů a sdělí, který smysl považuje za nejdůležitější - popíše obrázky, kde psi pomáhají lidem v určitých situacích - popíše, co slyší, cítí a vidí při procházce lesem - provede průzkum veřejného mínění, analyzuje výsledky ankety a napíše závěrečnou zprávu o výsledcích průzkumu <p>Interaktivní řečové dovednosti</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - diskutuje o smyslech - diskutuje se spolužákem o chutích teenagerů - se spolužákem vede rozhovor mezi chlapcem, kterého zachránila skupina delfínů před útokem žraloka, a reportérem - hovoří se spolužáky o smyslech a smyslových postiženích - vede se spolužákem dialog, kde si stěžuje na nějaký problém nebo žádá spolužáka, aby něco udělal
<p>Mezipředmětové vztahy</p> <p>Český jazyk a literatura Matematika a její aplikace Biologie Občanský a společenskovědní základ</p>
<p>Průřezová témata</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální komunikace, Morálka všedního dne, Organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Mediální výchova – Mediální produkty a jejich významy</p>
<p>8. lekce</p>
<p>Učivo</p> <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> - třetí kondicionál, práci věty <i>I wish / If only</i>, modální slovesa vyjadřující pravděpodobnost v minulosti <i>must have, can't have, could have, may/might have</i> <p>Lexikologie</p>

- slovní zásoba a fráze týkající se zaměstnání, ženské a mužské názvy zaměstnání (např. *stewardess, steward x flight attendant*), frázová slovesa týkající se konfliktních situací, slovesa vyjadřující rozhodnutí, slovesa vyjadřující činnost v zaměstnání

Témata, komunikační situace a typy textů

- ambice, rozhodnutí, pomoc dětem a jejich rodinám v rozvojových zemích
- vyjádření lítosti, rozhodnutí, konfliktní situace
- příprava prezentace, přednášky
- formální dopis – žádost o zaměstnání
- práce s výkladovým slovníkem – vyhledávání idiomů ve slovníku

Fonetika

- výslovnost u modálních sloves

Reálie

- Rosa Parks a Montgomery Bus Boycott, Martin Luther King, segregace, Little Rock Nine – historie USA

Očekávané výstupy

Receptivní řečové dovednosti

Žák

- rozumí textu o pomoci dětem a rodinám v rozvojových zemích
- ve slyšeném textu o pomoci dětem a rodinám v rozvojových zemích najde konkrétní údaje
- v poslechovém textu, přednášce, vyhledá slova, jež nezná, a odhadne jejich význam z kontextu
- v přednášce o populární kultuře najde specifické informace
- rozumí osnově přednášky, vyslechne si stejnou přednášku a identifikuje fráze, jak přednášku zahájit, informace v přednášce seřadit, uvést příklady a přednášku ukončit
- vyhledá hlavní myšlenku v textu o Rose Parks a identifikuje hlavní myšlenky jednotlivých odstavců
- rozumí inzerátům na zaměstnání a formálnímu dopisu, formální žádosti o zaměstnání

Produktivní řečové dovednosti

Žák

- pohovoří o svých představách ohledně budoucího zaměstnání, svém nadání, vášních
- na základě obrázků odhadne obsah textu
- sdělí tři věci, které by chtěl ve svém životě změnit, a uvede tři rozhodnutí, kterých lituje
- připraví si přednášku na téma jeho vášně / zájmu
- popíše situaci na obrázku a odhadne, co se na obrázku odehrává
- napíše formální dopis, žádost o zaměstnání, odpověď na inzerát

Interaktivní řečové dovednosti

Žák

- v článku o neobvyklém výběru zaměstnání vyhledá specifické informace
- diskutuje o tom, co je při výběru zaměstnání důležité
- diskutuje o činnosti malé charitativní organizace, jež pomáhá rodinám v rozvojových zemích
- hovoří se spolužákem o důležitých rozhodnutích ve svém životě
- sdělí svůj názor na různá omezení
- diskutuje o segregaci a diskriminaci, co by mohl v dané situaci dělat, jak pomoci segregaci a diskriminaci odstranit

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk a literatura

Občanský a společenskovědní základ

Dějepis

Člověk a svět práce

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – Sociální komunikace, Morálka všedního dne, Organizační dovednosti a efektivní řešení problémů

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce, Globální problémy, jejich příčiny a důsledky

Multikulturní výchova – Základní problémy sociokulturních rozdílů

9. lekce

Učivo

Gramatika

- vztažné věty vedlejší (určující, neurčující), čárky ve vztažných větách, *who, which, where, whose, that, It* + trpný rod / *seems* + přídavné jméno

Lexikologie

- frázová slovesa týkající se vztahů, slova, která se často zaměňují (např. *actually / currently*), přídavná jména popisující přístroje, slova, jež mají vícero významů, slovní zásoba spojená s internetem, slovní zásoba týkající se poezie

Témata, komunikační situace a typy textů

- média, sociální sítě, skutečný život vs život online, moderní přístroje
- žádání o vysvětlení, instrukce, podávání vysvětlení či instrukcí, žádost o zopakování, podání vysvětlení, ujištění se, zda jsem správně porozuměl návodu, potvrzení, že jsem porozuměl
- práce s básní, klíčovými slovy v básni, rýmy
- úvaha pro a proti – věty začínající *It*, jak být nestranný (např. *some / other people believe / claim*)
- práce s výkladovým slovníkem – tvoření nových slov, především ve spojení s počítači a internetem

Fonetika

- výslovnost frázových sloves

Reálie

- John Keats – anglická literatura
- British Museum – Britské muzeum v Londýně

Očekávané výstupy

Receptivní řečové dovednosti

Žák

- v článku o sociálních kontaktech a přátelství v digitálním světě, např. na sociálních sítích vyhledá konkrétní informace
- ve slyšeném textu rozpozná jednotlivé přístroje a identifikuje jednotlivé mluvčí
- rozumí dialogu mezi zákazníkem, který si neví rady s přístrojem, a operátorem zákaznické linky, v rozhovoru identifikuje fráze typické pro tento dialog
- porozumí básni a obsahu básně o moderních technologiích, sociálních sítích, apod., v básni najde klíčová slova a fráze, rýmy
- rozumí úvaze o výhodách a nevýhodách stálého připojení k internetu

Produktivní řečové dovednosti

Žák

- reprodukuje obsah článku o dlouholetém přátelství dvou žen a popíše tyto ženy na obrázku
- pojmenuje přístroje na obrázku a seřadí je dle důležitosti
- mluví o přístroji a jeho využití
- řekne, jaký druh poezie mají mladí lidé v naší zemi rádi

- vyjádří výhody a nevýhody stálého připojení k internetu

Interaktivní řečové dovednosti

Žák

- se spolužákem vede rozhovor dvou neznámých ve vlaku
- diskutuje o výhodách a nevýhodách sdílení informací na sociálních sítích a vztazích v digitálním světě, o budoucnosti společenských kontaktů
- diskutuje o svých online přátelích, porovnává tyto vztahy s přátelstvím s lidmi, s nimiž se setkává tváří v tvář
- se spolužákem hovoří o návodech k přístrojům, zda je využívá, rozumí jim, atd.
- se spolužákem vede rozhovor mezi zákazníkem, jenž si neví rady s přístrojem, a zaměstnancem zákaznické linky

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk a literatura

Informatika a informační a komunikační technologie

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – Sociální komunikace

Mediální výchova – Uživatelé

10. lekce

Učivo

Gramatika

- přítomné a minulé přičestí a vedlejší věty, neurčitá zájmena, podmětne věty *What ..., so / such*

Lexikologie

- abstraktní podstatná jména týkající se nadání a talentu, fráze s *and* (např. *ups and downs*), přídavná jména týkající se umění a popisující umělecká díla, složená přídavná jména, přídavná jména hodnotící akci, festival

Témata, komunikační situace a typy textů

- umění – hudba, výtvarné umění, literatura, film, festivaly, organizace akce, festivalu, street art (WB)
- vedení debaty – vyjádření souhlasu, nesouhlasu, přerušení partnera, povzbuzení partnera k vyjádření názoru
- recenze, hodnocení festivalu či podobné akce – zdůraznění informace
- práce s výkladovým slovníkem – vyhledávání ustálených slovních spojení s *and* (např. *pros and cons*), spojení s *by, for a or* (např. *step by step*)

Fonetika

- výslovnost a intonace ve zvolacích větách se *so / such*

Reálie

- WOMAD, Glastonbury - festivaly
- MOMA (Metropolitan Museum of Art), New York
- TV show Britain's got talent – televizní show (WB)

Očekávané výstupy

Receptivní řečové dovednosti

Žák

- v článku o světoznámých umělcích vyhledá hlavní myšlenky a pak konkrétní informace
- rozumí rozhovoru s terapeutem, jenž využívá při své práci umění, vyhledá hlavní myšlenky i konkrétní informace
- porozumí debatě o výtvarné výchově ve školách, identifikuje fráze vyjadřující souhlas, nesouhlas, fráze, jak slušně přerušit partnera, nebo fráze, jak partnera povzbudit k vyjádření vlastního názoru

- v článku o známých festivalech najde konkrétní údaje

Produktivní řečové dovednosti

Žák

- pojmenuje umělce na obrázku a sdělí, co ví o jejich díle
- reprodukuje obsah článku o světoznámých umělcích
- řekne svůj názor, jak se dva známí umělci liší, jak je jako děti vnímalo okolí, jak se cítí geniální děti
- popíše obrázky tancujících lidí a vyvodí z nich závěry
- reaguje na výroky týkající se tanečního projektu
- sdělí svůj názor na festivaly v textu a pohovoří o festivalech v ČR

Interaktivní řečové dovednosti

Žák

- diskutuje o schopnostech a nadání, které by chtěl mít
- ve skupině debatuje o výběru studijních předmětů ve škole
- dohodne se se spolužákem, co si vezmou na hudební festival

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk a literatura

Výtvarná výchova?

Hudební výchova?

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti

Mediální výchova – Média a mediální produkce

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Žijeme v Evropě

6.3 Německý jazyk

6.3.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsahové vymezení předmětu

Vyučovací předmět Německý jazyk je vytvořen ze vzdělávacího oboru cizí jazyk z RVP G. Německý jazyk lze studovat jako cizí jazyk na vyšším stupni osmiletého gymnázia a na čtyřletém gymnáziu.

Vzdělávání směřuje k osvojení mluvené i psané podoby jazyka na pokročilé úrovni odpovídající úrovni B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky a osvojení poznatků potřebných pro získání mezinárodně uznávaných zkoušek.

Do předmětu jsou integrovány tematické okruhy Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Sociální komunikace a Spolupráce a soutěž z průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova, tematické okruhy Vzdelávání v Evropě a ve světě, Žijeme v Evropě z průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, tematické okruhy Základní problémy sociokulturních rozdílů z průřezového tématu Multikulturní výchova, tematické okruhy Problematika vztahů organismů a prostředí, Člověk a životní prostředí z průřezového tématu Environmentální výchova a tematické okruhy Média a mediální produkce z průřezového tématu Mediální výchova.

b) Časové vymezení předmětu

Na hodiny je třída dělena ve všech ročnících. Výuka probíhá od kvinty a prvního ročníku až do oktávy a čtvrtého ročníku s následující týdenní hodinovou dotací: v kvintě a prvním ročníku 3 hodiny, v sextě a v druhém ročníku 3 hodiny, v septimě a třetím ročníku 3 hodiny, v oktávě a čtvrtém ročníku 3 hodiny.

Týdenní časová dotace:

- 1. ročník (+ 5. ročník víceletého gymnázia) – 3 hodiny
- 2. ročník (+ 6. ročník víceletého gymnázia) – 3 hodiny
- 3. ročník (+ 7. ročník víceletého gymnázia) – 3 hodiny
- 4. ročník (+ 8. ročník víceletého gymnázia) – 3 hodiny

a) Organizační vymezení předmětu

Ve výuce se používají následující formy: výklad, nácvik dialogů, četba textů a práce s nimi, práce ve dvojicích, práce ve skupinách, nácvik písemného projevu, práce se slovníky a audio nahrávkami.

Při výuce je využívána práce s učebnicí (součástí jsou pracovní sešity, zvukové nahrávky, hry), s internetem (on–line cvičení, autentické texty), s interaktivní tabulí (interaktivní cvičení všeho druhu) a s autentickými materiály (prospekty, plánky, německý tisk, fotografie, video-nahrávky, hry, písně). Hodiny jsou doplněny jazykovými nebo poznávacími zájezdy do německy mluvící země, soutěžemi v němčině a odběrem německého tisku.

b) Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají tyto metody, postupy a formy práce (strategie):

Kompetence k učení

Učitel:

- Při řešení úkolů nechává učitel prostor pro vlastní postup práce (práce s pracovním sešitem, tvorba a zpracování dotazníků, nedokončené příběhy, problémové situace: zjistit, najít, objednat...).
- Žáci zpracovávají úkoly do podoby referátů, zpráv, prezentací a přednášejí je před spolužáky (využívají různých zdrojů informací – internet, cizojazyčný tisk, cizojazyčná literatura).
- Učitel zařazuje do výuky práci se slovníky, jazykovými příručkami a jinými informačními zdroji.
- Učitel zadává žákům testy, ve kterých prokáží svoji schopnost spojovat a kombinovat získané vědomosti v němčině s využitím poznatků i z jiných předmětů.
- Pravidelným ústním zkoušením a kontrolou domácích cvičení učitel systematicky opakuje slovní zásobu.
- Pravidelným poslechem zvukových nahrávek a prodlužováním vyslechnutých i opakovaných celků učitel cvičí žákovu sluchovou paměť.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- Učitel vede žáky k uplatňování dosud osvojené slovní zásoby a logických úvah při odvozování neznámých výrazů z kontextu.
- Učitel zařazuje do výuky motivační úkoly, při kterých mohou žáci projevit své získané znalosti a individuálně se projevit (zjistit čas, domluvit si schůzku, získat určitou situaci...).
- Učitel zadává žákům i časově náročnější úkoly, při kterých žáci využívají vědomostí z jiných předmětů a znalostí práce s počítačem.

- Učitel záměrně zadává takové úkoly, ve kterých se žáci musí doptat na dílčí údaje, na základě kterých pak reagují ve výsledném projevu, dialogu či scéně.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- Řízeným dialogem vede učitel žáka ke komunikaci v cizím jazyce.
- Učitel vede žáky k reprodukci slyšeného.
- Učitel vede žáky ke komunikaci ve dvojici i ve skupině (návčik konkrétních dialogů – v hotelu, u lékaře, v obchodě, na poště, fiktivní role ve skupině, hádka, plánování dovolené, víkendu...).
- Učitel vede žáky k aktivní komunikaci s rodilými mluvčími (diskuse s hosty/lektory, komunikace při exkurzi do zahraničí...).

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- Učitel zařazuje práci ve dvojicích i ve skupinách (dialogy na určité téma, dotazníky, shromažďování argumentů pro a proti k tématu, soutěže na procvičování slovní zásoby a gramatických jevů, ...).
- Žák dostává příležitost prezentovat svou práci před spolužáky a svá stanoviska hájit.
- Učitel s žáky procvičuje vyjadřování stanovisek a názorů (v diskusích, rozhovoru, přidělení konkrétní role...).

Kompetence občanské

Učitel:

- Učitel zadává žákům úkoly, ve kterých srovnávají způsob života, zvyky a obyčeje u nás a v německy mluvících zemích a zaujímají stanoviska ke společenským, kulturním, geografickým a ekologickým odlišnostem.
- Zorganizuje setkání s rodilými mluvčími nebo exkurzi do zahraničí, a tím konfrontuje žáka se životem, zvyky a hodnotami jiné země.
- Diskutuje se žáky o odlišném způsobu života v jiných zemích.

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- Učitel vede žáky k rozvoji jejich osobního a odborného potenciálu, a k jeho využití v osobním a profesním životě.
- Vede žáky k tvořivosti, aktivnímu přístupu, podporuje jejich vlastní iniciativu a inovace.
- Vede žáky k využití všech dostupných zdrojů a informací, k jejich kritickému vyhodnocení při plánování aktivit.
- Učitel motivuje žáky k dosažení stanovených cílů, požaduje kritické hodnocení dosažených výsledků.

6.3.2 Osnovy

6.3.2.1 Čtyřleté studium

1. ročník	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky PT a MV
Téma:			
Předsta-	Fonetika	Poslech	Po celou dobu stu-

<p>vování (pozdravy, abeceda, hláskování, názvy zemí, bydliště)</p> <p>Rodina (věk, povolání, moje rodina)</p> <p>Koníčky (záliby, sport, roční období)</p> <p>Dárky (dárek k narozeninám, barvy, oblečení, rozhovor v obchodě, blahopřát k narozeninám)</p> <p>Bydlení (adresa a PSČ, popsat své bydliště, domácí zvířata, pojmenovat jednotlivé místnosti)</p> <p>Jídlo a pití (základní potraviny a nápoje, nákupní lístek, objednat si v kavárně, regionální speciality)</p> <p>Týdenní program (dny v týdnu, školní předměty, denní program, domluvit si schůzku)</p> <p>Zdraví (části lidského těla, bolesti a obtíže,</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ abeceda ○ hláskování ○ samohlásky <i>a, e, i, o, u</i> ○ přehlásky <i>ä, ö, ü</i> ○ dvojhlásky ○ výslovnost <i>r, -er</i> ○ výslovnost <i>f, v, w</i> ○ výslovnost <i>s: [s] x [z]</i> ○ <i>Ich-Laut, Ach-Laut</i> ○ němé <i>h</i> ○ cizí slova ○ délka samohlásek ○ slovní přízvuk ○ jazykolam <p>Pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ porovnání zvukové a grafické podoby jazyka ○ psaní cizích slov ○ psaní velkých písmen u podstatných jmen ○ interpunkce <p>Tvarosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ podstatná jména <ul style="list-style-type: none"> ○ rod podstatných jmen ○ člen určitý, neurčitý a nulový ○ skloňování podstatných jmen v jednotném čísle (1. a 4. pád) ○ množné číslo podstatných jmen ○ skloňování podstatných jmen v množném čísle (1. a 4. pád) ○ vlastní jména osob ○ přídavná jména <ul style="list-style-type: none"> ○ přídavné jméno v přísudku ○ zájmena <ul style="list-style-type: none"> ○ osobní zájmena v 1. pádě ○ přivlastňovací zájmena v 1. pádě ○ zájmeno <i>kein</i> v 1. a 4. pádě ○ zájmena <i>was, wer</i> v 1. pádě ○ číslovky <ul style="list-style-type: none"> ○ číslovky 0–100 	<ul style="list-style-type: none"> ○ vhodně reaguje na jednoduchá sdělení a instrukce učitele ○ v mluveném projevu rozliší jednotlivé mluvčí ○ identifikuje hlavní myšlenky jazykově nekomplikované nahrávky ○ v nahrávce najde odpovědi na předem zadané otázky <p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ plynule a foneticky správně nahlas přečte krátký souvislý text obsahující známou slovní zásobu ○ orientuje se v jednoduchých textech v učebnici ○ rozliší hlavní a doplňující informace ○ najde v textu odpovědi na předem zadané otázky ○ vyhledá a shromáždí informace vztahující se k předem zadané otázce <p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ jednoduše reprodukuje hlavní myšlenky přečteného nebo vyslechnutého textu pomocí známé slovní zásoby ○ odpovídá na jednoduché otázky týkající se známých témat ○ krátce pohovoří o sobě a své rodině, svých zálibách a o tom, kde bydlí ○ pojmenuje základní druhy zboží v obchodech a nákupních střediscích ○ umí si koupit něco k 	<p>dia – hry na procvičení slovní zásoby, komunikativní hry</p> <p>výukové programy písničky sledování výukových programů na videu a DVD samostatný projev – monolog prezentace křížovky</p> <p>Osobnostní a sociální výchova (průběžně) P1.1, P1.5</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (průběžně) P2.4</p> <p>ZE – regionální geografie</p> <p>CJL – zvuková stránka jazyka, tvarosloví, skladba</p> <p>TV – sporty a volnočasové aktivity, zdravá výživa a zdravý životní styl</p> <p>BI – lidské tělo, nemoci</p> <p>IVT – práce s médii (internet)</p>
--	--	--	---

<p>můj životní sty</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ číslovky 100–1000 ○ označení míry, hmotnosti a množství ○ časové údaje ○ určování času ○ slovesa ○ časování sloves v přítomném čase ○ časování sloves <i>sein</i> a <i>haben</i> v přítomném čase ○ časování sloves se změnou na kmeni v přítomném čase (<i>fahren, laufen, lesen, sehen, essen, nehmen</i>) ○ časování způsobových sloves v přítomném čase ○ časování sloves s odlučitelnou a neodlučitelnou předponou v přítomném čase ○ tykání a vykání ○ <i>ich möchte...</i> ○ příslovce ○ tázací příslovce <i>wann, wie, wo, woher</i> ○ předložky ○ předložky <i>aus, in, nach</i> lexikálně, např. ve spojení s geografickými názvy <p>Skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ slovosled ve větě oznamovací a tázací (otázka doplňovací a zjišťovací) ○ přímý a nepřímý pořádek slov ve větě oznamovací ○ spojení <i>es gibt</i> ○ zápor (<i>nein, nicht, kein</i>) ○ <i>doch</i> v odpovědi na zápornou otázku ○ postavení infinitivu 	<p>jídla a pití, objednat si v kavárně, domluvit si schůzku</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ vylíčí své zdravotní potíže, dá tip, co dělat při zdravotních potížích, popíše své tělo ○ zahájí, vede a ukončí jednoduchý dialog na známé téma ○ při mluvení dbá na správnou výslovnost a gramatickou správnost <p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ vyplní jednoduchý formulář ○ napíše krátký osobní dopis a vzkaz ○ orientuje se v dvojazyčném slovníku (tištěném, on-line), správně ho při psaní používá ○ při psaní dbá na gramatickou správnost ○ napíše přání a blahopřání k různým příležitostem a odpoví na ně ○ sestaví logicky a jasně strukturovaný jednoduchý text na známé téma ○ písemně formuluje svůj názor na známé téma 	
------------------------	--	--	--

	<p>ve větě</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ postavení příslovečného určení času a místa ve větě ○ postavení odlučitel- né předpony ve větě <p><u>Komunikativní funkce</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ pozdravit a rozloučit se ○ hláskovat ○ představit sebe a jinou osobu ○ vyjádřit, co se mi líbí a nelíbí ○ vyjádřit souhlas a nesouhlas ○ blahopřát k narozeninám ○ vyjádřit prosbu a poděkovat ○ domluvit si schůzku ○ vyjádřit lítost ○ omluvit svou nepřítomnost ○ vyplnit formulář ○ napsat pozvánku ○ napsat přání k narozeninám ○ napsat jednoduchý e-mail ○ tvořit otázky a odpovídat na ně ○ jednoduše vyprávět a popisovat ○ vést jednoduchý rozhovor 		
--	--	--	--

2. ročník	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky PT a MV
Téma:			
<p>Volný čas (počasí, návštěva kina, domluvit si společný program, můj volný čas)</p> <p>Oslavy (měsíce, datum narození, zorganizovat oslavu, ad-</p>	<p><u>Fonetika</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ výslovnost <i>p, t, k</i> ○ dvojhlásky ○ frikativy [s], [z], [ʃ], [g] ○ výslovnost <i>k, ck, c</i> ○ výslovnost <i>sp, st</i> ○ výslovnost <i>ng</i> ○ pravopis slov s [i:] ○ výslovnost <i>sch, tsch,</i> 	<p>Poslech</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ vhodně reaguje na sdělení a instrukce učitele ○ v nahrávkách identifikuje hlavní myšlenky ○ určí téma nahrávky ○ rozliší různé citové zbarvení promluvy 	<p>Osobnostní a sociální výchova (průběžně) P1.1, P1.3, P1.5</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a</p>

<p>vent, nakupovat na vánočním trhu, vánoční a novoroční přání)</p> <p>Orientace ve městě (dopravní prostředky, budovy ve městě, koupit si jízdenku, zeptat se na cestu, popsat cestu, Berlín)</p> <p>Vzhled a oblečení (oblíbené oblečení, kde nakupují oblečení, vzhled, popis osoby: vzhled, povahové vlastnosti a oblečení)</p> <p>Jídelní zvyklosti (denní režim, oblíbené jídlo, koupit potraviny na trhu, rezervovat místo v restauraci)</p> <p>Můj domov (zařízení bytu, můj pokoj, internát, společné bydlení, hotel Mama)</p> <p>Můj den (průběh dne, pracovní aktivity ve volném čase, kapesné)</p>	<p><i>tz</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ ráz ○ slovní přízvuk <p>Pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ porovnání zvukové a grafické podoby jazyka ○ psaní cizích slov ○ interpunkce <p>Tvarosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ podstatná jména <ul style="list-style-type: none"> ○ skloňování podstatných jmen v singuláru a plurálu ○ (1., 3., 4. pád, nulový člen) ○ přídavná jména <ul style="list-style-type: none"> ○ 2. a 3. stupeň přídavných jmen v přísudku ○ zájmena <ul style="list-style-type: none"> ○ zájmena <i>wer</i> (1., 3., 4. pád) a <i>was</i> (1. a 4. pád) ○ skloňování přivlastňovacích zájmen v singuláru a plurálu ○ (1., 3., 4. pád) ○ vyjadřování českého <i>svůj</i> ○ skloňování osobních zájmen (1., 3., 4. pád) ○ skloňování zájmena <i>kein</i> v singuláru a plurálu (1., 3., 4. pád) ○ číslovky <ul style="list-style-type: none"> ○ datum ○ časové údaje: měsíce <ul style="list-style-type: none"> • označení míry, hmotnosti a množství (<i>Pfund</i>) ○ časové údaje: <i>morgens, vormittags, mittags, gestern, vorgestern</i> ○ určování času – dokončení (<i>Uhr x Stunde</i>) ○ slovesa <ul style="list-style-type: none"> ○ časování sloves <i>ein-</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ○ oddělí hlavní a vedlejší informace v logicky strukturovaném textu ○ najde odpovědi na předem zadané otázky <p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ plynule a foneticky správně nahlas přečte krátký souvislý text ○ identifikuje hlavní myšlenky textu, se slovníkem pracuje i s detaily ○ najde v textu odpovědi na předem zadané otázky ○ vyhledá a shromáždí informace vztahující se k předem zadané otázce ○ odvodí význam některých neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismu ○ orientuje se v dvojazyčném slovníku (tištěném, on-line), správně ho při překladu používá <p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text pomocí známé slovní zásoby ○ při mluvení dbá na správnou výslovnost a gramatickou správnost ○ plynule odpovídá na otázky týkající se známých témat ○ shrne a ústně sdělí běžné obsahově jednoduché informace ○ jednoduše formuluje 	<p>globálních souvislostech (průběžně) P2.4</p> <p>Médiální výchova P5.1, P5.3</p> <p>ZE – regionální geografie</p> <p>CJL – zvuková stránka jazyka, tvarosloví, skladba</p> <p>TV – sporty a volnočasové aktivity</p> <p>IVT – práce s médií (internet)</p> <p>Literárně-historická exkurze do německy mluvící země</p>
---	---	--	--

<p>Prázdniny (cestování, plánování cesty, německy mluvící země, jazykový kurz v zahraničí, hostitelská rodina)</p>	<p><i>laden a basteln</i> v přítomném čase</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ rozkazovací způsob ○ časování slovesa <i>wissen</i> v přítomném čase ○ slovesa <i>stehen, stellen, liegen, legen</i> ○ préteritum sloves <i>haben</i> a <i>sein</i> ○ perfektum vybraných sloves <ul style="list-style-type: none"> ○ příslovce ○ 2. a 3. stupeň příslovcí ○ předložky ○ předložky se 3. pádem ○ předložky se 4. pádem ○ předložky se 3., resp. 4. pádem ○ předložky místní a časové <p><u>Skladba</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ podmět <i>man</i> a <i>es</i> ○ postavení předmětů ve větě (3. a 4. pád) ○ slovosled ve větě rozkazovací ○ shoda podmětu s přísudkem ○ zápor <i>nichts</i> ○ větný rámec: postavení přičestí minulého ve větě ○ souřadicí spojky <i>und, aber, oder</i> ○ bezespojkové věty <p><u>Komunikativní funkce</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ navrhnout program ○ oslovit kamaráda a dospělého ○ vyjádřit názor ○ vyjádřit doporučení ○ vyjádřit (ne)spokojenost ○ domluvit si brigádu ○ požádat o zopakování ○ vést telefonický roz- 	<p>svůj názor na známé téma</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ hovoří o různých formách bydlení ○ popíše svou dovolenou ○ zeptá se na cestu, popíše polohu objektu, požádá o informaci, popř. pomoc ○ popíše, jaké oblečení má na sobě ○ hovoří o počasí <p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ zformuluje jednoduchý formální dopis ○ napíše pozdrav z dovolené ○ píše o známé osobnosti ○ orientuje se v dvoj-jazyčném slovníku (tištěném, on-line), správně ho při psaní používá ○ při psaní dbá na gramatickou správnost 	
---	---	--	--

	<p>hovor</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ napsat vánoční a novoroční přání ○ napsat jednoduchý e-mail ○ napsat vzkaz ○ napsat inzerát ○ popsat cestu ○ tvořit otázky a odpovídat na ně ○ jednoduše vyprávět a popisovat ○ vést jednoduchý rozhovor 		
--	--	--	--

3. ročník	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky PT a MV
Téma:			
<p>Zdraví (objednat se u lékaře, rozhovor u lékaře, vyjádřit obtíže, popsat nehodu, reklama na léky, rozhovor v lékárně, onemocnění: migréna, obezita)</p> <p>Kultura (nabídka kulturních akcí: divadlo, kino, koncert, výstava, portrét populárního zpěváka, hudební žánry a festivaly, hudba na internetu, návštěva kina, filmová kritika, divadelní projekt, graffiti)</p> <p>Cestování (typy ubytování, nabídka a rezervace ubytování na internetu, rezervace ubytování tele-</p>	<p>Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ výslovnost <i>b, d, g</i> ○ výslovnost <i>i, ii, ü, y</i> ○ výslovnost <i>e, ee, eh, ä, äh</i> ○ výslovnost <i>ng, nk</i> ○ pravopis slov s [s] ○ pravopis slov s [t] ○ výslovnost slov s <i>-ig, -lich</i> ○ upevňování správné výslovnosti dvojhlasek ○ délka samohlásek ○ slovní přízvuk ○ výslovnost cizích slov ○ jazykolam <p>Pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ porovnání zvukové a grafické podoby jazyka ○ psaní cizích slov ○ interpunkce <p>Tvarosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ podstatná jména <ul style="list-style-type: none"> ○ slabé skloňování podstatných jmen v singuláru a plurálu ○ (1., 3., 4. pád) ○ zeměpisné názvy, jména obyvatel 	<p>Poslech</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ rozumí hlavním myšlenkám textu ○ pochopí základní smysl běžné konverzace ○ dokáže zachytit detailní informaci ve slyšeném textu ○ rozumí dílčím informacím v krátkých textech <p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ rozumí obsahu jednoduchých textů ○ umí přiřadit kratší texty k situacím či obrázkům ○ pochopí hlavní myšlenky nepříliš těžkých autentických materiálů ○ orientuje se v delším textu na běžné téma a pochopí důležité informace ○ vyhledá určitou detailní informaci v jednoduchém textu (např. dopise, programu, inzerátu) ○ odvodí pravděpodobný význam no- 	<p>Osobnostní a sociální výchova (průběžně) P1.1, P1.3, P1.5</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech P2.4, P2.5</p> <p>Multikulturní výchova (průběžně) P3.3)</p> <p>Mediální výchova (průběžně) P5.1, P5.2, P5.4</p> <p>ZE – regionální geografie</p> <p>CJL – zvuková stránka jazyka, tvarosloví, skladba</p> <p>IVT – práce s médii (internet)</p>

<p>fonicky, doporučení a reference, nabídky cestovní kanceláře, rozhovor v cestovní kanceláři, zimní dovolená: nákup skipasu) Média (rádio a televize: reklama, nabídka pořadů, internet a facebook, noviny a časopisy, četba) Doprava (výhody a nevýhody jednotlivých dopravních prostředků, autem po Evropě, navigace, zeptat se na cestu, pokuty, jízda na černo a výmluvy, dopravní zprávy v rozhlase) Konzumní společnost (obchodní centra: názvy obchodů, prodejní strategie, stížnosti a reklamace, životní standard, přebytek jídla a jejich využití) Škola (představit svoji školu, partnerská škola, systém německého školství, studium v zahraničí,</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ určování rodu podstatných jmen, zdvojnásobení ○ číslo podstatných jmen, tvoření slov ○ přídavná jména ○ skloňování přídavných jmen v přívlasku se členem určitým a neurčitým v singuláru a plurálu (1., 3., 4. pád) ○ přídavná jména odvozená od geografických názvů ○ zájmena ○ <i>dieser, jeder (alle), alles, viele</i> ○ <i>jemand, niemand</i> ○ <i>welcher, was für ein</i> ○ <i>einer, keiner, meiner</i> ○ příslovce ○ <i>nie(mals)</i> ○ <i>anderthalb</i> ○ zájmenná příslovce ○ číslovky ○ základní: 1000 a více, letopočet ○ řadové: datum, další příklady ○ násobné: <i>einmal, zweimal</i> ○ slovesa ○ časování zvrtných sloves v přítomném čase ○ časování sloves <i>unterhalten, tun</i> a <i>werden</i> v přítomném čase ○ 1. budoucí čas ○ préteritum modálních sloves ○ préteritum sloves <i>werden</i> a <i>wissen</i> ○ perfektum sloves pomocných, sloves smíšeného časování a dalších slabých ○ předložky 	<p>vých slov z kontextu</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ aktivně používá různé typy slovníků <p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ reprodukuje stručně obsah přečteného nebo vyslechnutého textu pomocí známé slovní zásoby ○ plyně odpovídá na otázky týkající se známých témat ○ klade zdvořilostní otázky ○ dorozumí se v jednoduchých každodenních situacích ○ umí popsat obrázek ○ vyjádří jednoduše svá přání a popíše přání druhých ○ umí podat zprávu o událostech v minulém čase ○ popíše v rozhovoru s lékařem své zdravotní obtíže a zranění ○ umí nakoupit léky v lékárně ○ vypráví o svém vztahu k hudbě, divadlu, kinu a výstavám ○ popíše kulturní a společenské akce ve svém městě/regionu ○ objedná si telefonicky v cestovní kanceláři pobyt v zahraničí ○ vyjádří nespokojenost s ubytováním ○ popíše vlastní zkušenosti s médii ○ porovná výhody a nevýhody dopravních prostředků ○ pojmenuje oddělení v obchodním centru ○ jednoduše popíše vzdělávací systém v 	<p>Tv - sporty HV, VV – kultura ZSV – vzdělání</p>
--	---	---	--

<p>plány po střední škole) Sport (vrcholový sport a sportovní aktivity ve volném čase, turnaje, olympijské hry, fanoušci, sportovní zprávy, letní a zimní sporty, sportovní příležitosti ve Švýcarsku, školní výlet do Švýcarska)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ předložky ve spojení s geografickými názvy <p>Skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ přímý pořádek slov v otázce zjišťovací ○ postavení zvrátěného zájmena <i>sich</i> ve větě hlavní a vedlejší ○ slovosled ve větě vedlejší ○ zápor <i>niemand, nie(mals)</i> ○ překlad českého <i>ještě ne, už ne</i> ○ souřadící spojky <i>sondern, denn</i> ○ souřadící spojky <i>darum, deshalb, sonst, trotzdem, außerdem</i> ○ vedlejší věty se spojkami <i>als, damit, dass, obwohl, weil, wenn</i> ○ nepřímé otázky (spojka <i>ob</i>) ○ vedlejší věty vztažné uvozené zájmeny <i>der, die, das</i> ○ v 1., 3. a 4. pádě ○ vedlejší věty přirovnávací se spojkami <i>wie, als</i> <p>Komunikativní funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ vyjádřit, jak se cítím ○ formulovat odůvodnění ○ vyjádřit radost ○ vyjádřit stížnost ○ vyjádřit oblibu ○ formulovat výmluvu ○ reklamovat zboží ○ vyjádřit pravděpodobnost ○ vyjádřit politování a lhostejnost ○ tvořit otázky a odpovídat na ně ○ jednoduše vyprávět a popisovat 	<p>Německu</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ vypráví o své škole a svých plánech do budoucna ○ popíše druhy sportu a možnosti sportování ○ naplánuje třídní výlet do Švýcarska ○ vypráví o sportovních akcích a událostech <p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ napíše krátké vzkazy týkající se běžného života ○ popíše jednoduchým způsobem minulé události a osobní zážitky ○ písemně formuluje svá přání a své plány ○ napíše e-mail, v němž požádá o rezervaci ubytování ○ sestaví odpověď na inzerát ○ napíše e-mail o svých zážitcích z cesty do zahraničí ○ jednoduše popíše vybraný film a vyjádří k němu svůj názor ○ sestaví jednoduchý portrét o oblíbeném zpěvákovi ○ písemně doporučí oblíbenou knihu ○ sestaví krátkou stížnost ○ představí písemně svou školu ○ popíše své oblíbené sporty a sportoviště ○ při psaní dbá na gramatickou správnost ○ orientuje se v dvojazyčném slovníku, 	
---	--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> ○ vést jednoduchý rozhovor ○ popsat cestu ○ napsat inzerát ○ reagovat písemně na inzerát ○ napsat e-mail 	<p>správně ho při psaní používá</p>	
--	--	-------------------------------------	--

4. ročník	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky PT a MV
Téma:			
<p>Svátky a tradice (německy mluvící země a Evropa, Tři králové, masopust, karneval, Velikonoce, letní slavnosti a Oktoberfest, Mikuláš, Vánoce)</p> <p>Pracovní trh (moje povolání: výhody a nevýhody, práci hledají a nabídky práce: inzeráty a typy, životopis, žádost o pracovní místo, pohovor ve firmě, vysněné povolání, neobvyklé profese, profesní</p>	<p>Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ výslovnost <i>l</i> ○ výslovnost <i>j</i>: [j], [dg], [g] ○ upevňování správné výslovnosti samohlásek a souhlásek ○ asimilace znělosti a ráz ○ slovní přízvuk ○ výslovnost cizích slov ○ větná melodie ○ jazykolam <p>Pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ porovnání zvukové a grafické podoby jazyka ○ psaní cizích slov ○ interpunkce <p>Tvarosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ podstatná jména <ul style="list-style-type: none"> ○ skloňování podstatných jmen v singuláru a plurálu (2. pád) ○ slabé skloňování podstatných jmen v singuláru a plurálu (2. pád) ○ zpodstatnělá přídavná jména a přídavná jména a přídavná jména ○ přídavná jména <ul style="list-style-type: none"> ○ skloňování přídavných jmen v přívlastku se členem určitým a neurčitým v singuláru a plurálu (2. pád) ○ skloňování přídavných jmen v přívlastku se 	<p>Poslech</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ rozliší hlavní a doplňující informace v textu ○ pochopí podstatu myšlenek ve spisovných projevech rodilých mluvčích ○ dokáže identifikovat detailní informace v textech z každodenního života ○ dokáže sledovat výměnu názorů v běžné konverzaci <p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ rozumí nekomplikovaným textům s tématy všedního dne ○ čte jednoduché společenskovední texty ○ pochopí obsah středně těžkých autentických materiálů ○ shrne hlavní myšlenku textu (např. článku) a orientuje se v něm ○ vyhledá v textu dílčí myšlenky a pracuje s nimi ○ odvodí pravděpodobný význam neznámých slov z kontextu ○ aktivně používá různé typy slovníků ○ aktivně pracuje s mapou německy mluvících zemí ○ užívá různé techniky čtení podle typu textu a účelu čtení 	<p>Osobnostní a sociální výchova (průběžně) P1.1, P1.3, P1.5</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech P2.4, P2.5</p> <p>Multikulturní výchova (průběžně) P3.3</p> <p>ZE – regionální geografie</p> <p>CJL – zvuková stránka jazyka, tvarosloví, skladba</p> <p>DE – historické události, architektura</p> <p>ZSV – volba povolání, význam vzdělání, mezilidské vztahy</p> <p>IVT – práce s médií (internet)</p> <p>TV – zdravý životní styl</p>

<p>portrét známé osobnosti) Cestování (Berlín: prohlídka města, stručné dějiny, Berlínská zeď, Berlín dnes – multikulturní metropole, dovolená: oblíbené destinace, počasí v Evropě, cestovní horečka, portrét profesionálního cestovatele) Německo (příroda, turistické cíle, všední den, zvyklosti, známé výrobky, osobnosti, německý jazyk: dialekty, hovoří německy, rčení) Mezilidské vztahy (rodina, přátelé, sociální síť, lidské vlastnosti, zvěrokruh, typicky německé vlastnosti, šikana: škola, facebook) Zdraví (příklady civilizovaných lidí: alergie, stres, cestovní medicína, očkování, život handicapovaných lidí, mezinárodní organizace Lékaři bez hranic)</p>	<p>členem nulovým v singuláru a plurálu (1., 2., 3. a 4. pád)</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ skloňování stupňovaných přídavných jmen v přívlastku se členem určitým a neurčitým v singuláru a plurálu ○ (1., 2., 3. a 4. pád) ○ zájmena ○ skloňování přívlastňovacích zájmen v singuláru a plurálu (2. pád) ○ zájmeno <i>wer</i> (2. pád) ○ skloňování zájmena <i>kein</i> v singuláru a plurálu (2. pád) ○ zájmena <i>andere, beside, ein paar, einige, manche, mehrere, wenige</i> ○ příslovce ○ příslovce na <i>(e)stens, -st</i> ○ příslovce s <i>irgend-, nirgend-</i> ○ směrová příslovce ○ číslovky ○ zlomky, desetinná čísla a procenta ○ slovesa ○ perfektum slabých a silných sloves a sloves smíšeného časování ○ perfektum modálních sloves ○ plusquamperfektum ○ přičestí přítomné a minulé ○ konjunktiv préterita, opis <i>würde</i> + infinitiv ○ trpný rod: přítomný čas, préteritum, infinitiv přítomný trpný 	<p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ shrne nejdůležitější myšlenky přečteného nebo vyslechnutého textu ○ odpovídá detailně na otázky týkající se každodenního života ○ dokáže vést a ukončit jednoduchou konverzaci v rámci známých tematických okruhů ○ dokáže se do určité míry vyjadřovat pomocí opisných prostředků ○ umí jednoduše vysvětlit problém a navrhnout řešení ○ umí srozumitelně předat informace ○ umí připravit jednoduchou prezentaci ○ pojmenuje klady a zápory běžných povolání a s nimi související činnosti a dovednosti ○ umí si vybrat povolání a svůj výběr odůvodnit ○ aktivně se účastní přijímacího pohovoru na pracovní místo ○ charakterizuje povahové vlastnosti člověka ○ popíše mezilidské vztahy ○ vypráví o tradicích a zvycích ○ vypráví o cestování a oblíbených turistických lokalitách (např. Berlín) ○ vypráví o zvyklostech a každodenním 	
---	--	---	--

<p>Včera a dnes (příklady z historie: vynálezy a vynálezci, technika: přítel nebo nepřítel, historie módy a obchodních domů, četba: bajka, pohádka)</p> <p>• Rakousko (turistické cíle, všední den, zvyklosti, co je typicky rakouské, známé produkty, osobnosti)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ příklady synonymních sloves ○ použití slovesa <i>lassen</i> ○ předložky ○ předložky se 2. pádem (<i>außerhalb, während, wegen, laut, trotz</i>) ○ částice ○ modální částice <p>Skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ zápor: příslovce s <i>nirgend-</i> ○ vyjadřování několikanásobného záporu ○ vyjadřování českého <i>ani</i> ○ <i>es</i> jako korelát ○ náhradní infinitiv ○ infinitiv závislý na podstatném a přídavném jménu ○ infinitiv závislý na slovesu ○ infinitivní konstrukce s <i>zu, um ... zu</i> ○ porušování větného rámce: po <i>wie</i> a <i>als</i>, vztažné věty, infinitivní konstrukce s <i>zu</i> ○ vedlejší věty časové se spojkami <i>bevor, bis, nachdem, seitdem, während</i> ○ předčasnost děje v minulosti v souvětí se spojkou <i>nachdem</i> ○ vedlejší věty se spojkami <i>da, sodass, so ..., dass</i> ○ použití konjunktivu préterita v podmínkových větách se spojkou <i>wenn</i> ○ vedlejší věty vztažné uvozené zájmeny <i>der, die, das</i> ve 2. pádě 	<p>životě v Německu a Rakousku</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ popíše známé německé a rakouské osobnosti, produkty a turistické lokality ○ umí používat některé výrazy z hovorové němčiny ○ popíše některé civilizační nemoci ○ poradí, jak se zbavit stresu ○ umí hovořit o životě tělesně postižených ○ popíše některé objevy a vynálezce ○ vyjádří svůj vztah k technice <p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ popíše podrobně v osobním dopise své zážitky a pocity ○ písemně formuluje své sny, naděje a cíle ○ napíše vyprávění o události, kterou zažil ○ sestaví krátkou zprávu ○ napíše motivační dopis, ve kterém reaguje na pracovní nabídku ○ napíše životopis ○ napíše portrét o známé osobnosti ○ připraví program pro turisty ○ napíše článek o cestování do školního časopisu ○ sestaví prezentaci o Německu a Rakousku ○ popíše detailně blízkou osobu ○ napíše článek o sociálních sítích ○ formuluje písemně 	
---	--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> ○ vedlejší věty vztažné uvozené zájmeny, příslovci a zájmenými příslovci <p><u>Komunikativní funkce</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ vyjádřit opačný názor ○ vyjádřit radu a doporučení ○ popsat statistiku ○ vyjádřit soucit ○ ucházet se telefonicky o pracovní místo ○ přemluvit kamaráda ○ porovnat výhody a nevýhody ○ vyjádřit přání a touhy ○ přivítat hosty ○ tvořit otázky a odpovídat na ně ○ vést rozhovor ○ souvisle vyprávět a popisovat ○ napsat e-mail ○ napsat motivační dopis ○ napsat strukturovaný životopis ○ napsat inzerát ○ reagovat písemně na inzerát ○ napsat charakteristiku ○ napsat článek ○ sestavit prezentaci 	<p>radu a doporučení při nezdravém životním stylu</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ • orientuje se v dvojjazyčném slovníku, správně ho při psaní používá 	
--	--	--	--

6.3.2.2 Osmileté studium

Kvinta	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky PT a MV
Téma:			
Volný čas (počasí, návštěva kina, domluvit si společný program, můj volný čas) Oslavy (měsíce,	<u>Fonetika</u> <ul style="list-style-type: none"> ○ výslovnost <i>p, t, k</i> ○ dvojhlasky ○ frikativy [s], [z], [ʃ], [g] ○ výslovnost <i>k, ck, c</i> ○ výslovnost <i>sp, st</i> 	Poslech <ul style="list-style-type: none"> ○ vhodně reaguje na sdělení a instrukce učitele ○ v nahrávkách identifikuje hlavní myšlenky 	Osobnostní a sociální výchova (průběžně) P1.1, P1.3, P1.5

<p>datum narození, zorganizovat oslavu, advent, nakupovat na vánočním trhu, vánoční a novoroční přání)</p> <p>Orientace ve městě (dopravní prostředky, budovy ve městě, koupit si jízdenku, zeptat se na cestu, popsat cestu, Berlín)</p> <p>Vzhled a oblečení (oblíbené oblečení, kde nakupují oblečení, vzhled, popis osoby: vzhled, povahové vlastnosti a oblečení)</p> <p>Jídelní zvyklosti (denní režim, oblíbené jídlo, koupit potraviny na trhu, rezervovat místo v restauraci)</p> <p>Můj domov (zařízení bytu, můj pokoj, internát, společné bydlení, hotel Mama)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ výslovnost <i>ng</i> ○ pravopis slov s [i:] ○ výslovnost <i>sch, tsch, tz</i> ○ ráz ○ slovní přízvuk <p>Pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ porovnání zvukové a grafické podoby jazyka ○ psaní cizích slov ○ interpunkce <p>Tvarosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ podstatná jména <ul style="list-style-type: none"> ○ skloňování podstatných jmen v singuláru a plurálu ○ (1., 3., 4. pád, nulový člen) ○ přídavná jména <ul style="list-style-type: none"> ○ 2. a 3. stupeň přídavných jmen v přísudku ○ zájmena <ul style="list-style-type: none"> ○ zájmena <i>wer</i> (1., 3., 4. pád) a <i>was</i> (1. a 4. pád) ○ skloňování přivlastňovacích zájmen v singuláru a plurálu ○ (1., 3., 4. pád) ○ vyjadřování českého <i>svůj</i> ○ skloňování osobních zájmen (1., 3., 4. pád) ○ skloňování zájmena <i>kein</i> v singuláru a plurálu (1., 3., 4. pád) ○ číslovky <ul style="list-style-type: none"> ○ datum ○ časové údaje: měsíce ○ označení míry, hmotnosti a množství (<i>Pfund</i>) ○ slovesa <ul style="list-style-type: none"> ○ časování sloves <i>einladen</i> a <i>basteln</i> v přítomném čase ○ rozkazovací způsob ○ časování slovesa 	<ul style="list-style-type: none"> ○ určí téma nahrávky ○ rozliší různé citové zabarvení promluvy ○ oddělí hlavní a vedlejší informace v logicky strukturovaném textu ○ najde odpovědi na předem zadané otázky <p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ plynule a foneticky správně nahlas přečte krátký souvislý text ○ identifikuje hlavní myšlenky textu, se slovníkem pracuje i s detaily ○ najde v textu odpovědi na předem zadané otázky ○ vyhledá a shrmáždí informace vztahující se k předem zadané otázce ○ odvodí význam některých neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismu ○ orientuje se v dvojjazyčném slovníku (tištěném, on-line), správně ho při překladu používá <p>Mluvení</p> <p>reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text pomocí známé slovní zásoby</p> <p>při mluvení dbá na správnou výslovnost a grama-</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (průběžně) P2.4</p> <p>Médiální výchova P5.1, P5.3</p> <p>ZE – regionální geografie</p> <p>CJL – zvuková stránka jazyka, tvarosloví, skladba</p> <p>TV – sporty a volnočasové aktivity</p> <p>IVT – práce s médií (internet)</p>
--	--	---	---

	<p><i>wissen</i> v přítomném čase</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ slovesa <i>stehen, stellen, liegen, legen</i> ○ préteritum sloves <i>haben a sein</i> <p>○ příslovce</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ 2. a 3. stupeň příslovců <p>○ předložky</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ předložky se 3. pádem ○ předložky se 4. pádem ○ předložky se 3., resp. 4. pádem <p>Skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ podmět <i>man a es</i> ○ postavení předmětů ve větě (3. a 4. pád) ○ slovosled ve větě rozkazovací ○ shoda podmětu s přísudkem ○ zápor <i>nichts</i> <p>Komunikativní funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ navrhnout program ○ oslovit kamaráda a dospělého ○ vyjádřit názor ○ vyjádřit doporučení ○ vyjádřit (ne)spokojenost ○ domluvit si brigádu ○ požádat o zopakování ○ vést telefonický rozhovor ○ napsat vánoční a novoroční přání ○ napsat jednoduchý e-mail ○ napsat vzkaz ○ napsat inzerát ○ popsat cestu ○ tvořit otázky a odpovídat na ně ○ jednoduše vyprávět a popisovat ○ vést jednoduchý rozhovor 	<p>tickou správnost</p> <ul style="list-style-type: none"> • plynně odpovídá na otázky týkající se známých témat • shrne a ústně sdělí běžné obsahově jednoduché informace • jednoduše formuluje svůj názor na známé téma • hovoří o různých formách bydlení <p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ zformuluje jednoduchý formální dopis ○ napíše pozdrav z dovolené ○ píše o známé osobnosti ○ orientuje se v dvojjazyčném slovníku (tištěném, on-line), správně ho při psaní používá ○ při psaní dbá na gramatickou správnost 	
--	--	--	--

Sexta	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky PT a MV
Téma:			
<p>Můj den (průběh dne, pracovní aktivity ve volném čase, kapesné)</p> <p>Prázdniny (cestování, plánování cesty, německy mluvící země, jazykový kurz v zahraničí, hostitelská rodina)</p> <p>Zdraví (objednat se u lékaře, rozhovor u lékaře, vyjádřit obtíže, popsat nehodu, reklama na léky, rozhovor v lékárně, onemocnění: migréna, obezita)</p> <p>Kultura (nabídka kulturních akcí: divadlo, kino, koncert, výstava, portrét populárního zpěváka, hudební žánry a festivaly, hudba na internetu, návštěva kina, filmová kritika, divadelní projekt, graffiti)</p> <p>Cestování (typy ubytování, nabídka a rezervace ubytování na internetu, rezervace ubytování telefonicky, doporučení)</p>	<p>Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ výslovnost <i>b, d, g</i> ○ výslovnost <i>i, ii, ü, y</i> ○ výslovnost <i>e, ee, eh, ä, äh</i> ○ výslovnost <i>ng, nk</i> ○ pravopis slov s [s] ○ pravopis slov s [t] ○ výslovnost slov s <i>-ig, -lich</i> ○ upevňování správné výslovnosti dvojhlasek ○ délka samohlásek ○ slovní přízvuk ○ výslovnost cizích slov ○ jazykolam <p>Pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ porovnání zvukové a grafické podoby jazyka ○ psaní cizích slov ○ interpunkce <p>Tvarosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ podstatná jména <ul style="list-style-type: none"> ○ slabé skloňování podstatných jmen v singuláru a plurálu ○ (1., 3., 4. pád) ○ určování rodu podstatných jmen, zdrobněliny ○ tvoření slov ○ přídavná jména <ul style="list-style-type: none"> ○ skloňování přídavných jmen v přívlastku se členem určitým a neurčitým v singuláru a plurálu (1., 3., 4. pád) ○ zájmena <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>dieser, jeder (alle), alles, viele</i> ○ příslovce 	<p>Poslech</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ rozumí hlavním myšlenkám textu ○ pochopí základní smysl běžné konverzace ○ dokáže zachytit detailní informaci ve slyšeném textu ○ rozumí dílčím informacím v krátkých textech <p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ rozumí obsahu jednoduchých textů ○ umí přiřadit kratší texty k situacím či obrázkům ○ pochopí hlavní myšlenky nepříliš těžkých autentických materiálů ○ orientuje se v delším textu na běžné téma a pochopí důležité informace ○ vyhledá určitou detailní informaci v jednoduchém textu (např. dopise, programu, inzerátu) ○ odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu ○ aktivně používá různé typy slovníků <p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ popíše svou dovolenou ○ zeptá se na cestu, popíše polohu objektu, požádá o informaci, popř. pomoc ○ popíše, jaké oblečení má na sobě ○ hovoří o počasí 	<p>Osobnostní a sociální výchova (průběžně) P1.1, P1.3, P1.5</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech P2.4, P2.5</p> <p>Multikulturní výchova (průběžně) P3.3)</p> <p>Mediální výchova (průběžně) P5.1, P5.2, P5.4</p> <p>ZE – regionální geografie</p> <p>CJL – zvuková stránka jazyka, tvarosloví, skladba</p> <p>IVT – práce s médii (internet)</p> <p>Tv - sporty</p> <p>HV, VV – kultura</p> <p>ZSV – vzdělání</p> <p>Literárně-historická exkurze do německy mluvící země</p>

<p>a reference, nabídky cestovní kanceláře, rozhovor v cestovní kanceláři, zimní dovolená: nákup skipasu) Média (rádio a televize: reklama, nabídka pořadů, internet a facebook, noviny a časopisy, četba)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ <i>anderthalb</i> ○ číslovky ○ časové údaje: <i>morgens, vormittags, mittags, gestern, vorgestern</i> ○ určování času – dokončení (<i>Uhr x Stunde</i>) ○ základní: 1000 a více, letopočet ○ řadové: datum, další příklady ○ násobné: <i>einmal, zweimal</i> ○ slovesa ○ perfektum vybraných sloves ○ časování zvratných sloves v přítomném čase ○ časování sloves <i>unterhalten, tun</i> a <i>werden</i> v přítomném čase ○ slovesa s odlučitelnou a neodlučitelnou předponou ○ préteritum modálních sloves ○ předložky ○ předložky místní a časové <p>Skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ větný rámeček: postavení přičestí minulého ve větě ○ souřadící spojky <i>und, aber, oder</i> ○ bezspojkové věty ○ přímý pořádek slov v otázce zjišťovací ○ postavení zvratného zájmena <i>sich</i> ve větě hlavní a vedlejší ○ slovosled ve větě vedlejší ○ souřadící spojky <i>sondern, denn</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ○ reprodukuje stručně obsah přečteného nebo vyslechnutého textu pomocí známé slovní zásoby ○ plynně odpovídá na otázky týkající se známých témat ○ klade zdvořilostní otázky ○ dorozumí se v jednoduchých každodenních situacích ○ umí popsat obrázek ○ vyjádří jednoduše svá přání a popíše přání druhých ○ umí podat zprávu o událostech v minulém čase ○ popíše v rozhovoru s lékařem své zdravotní obtíže a zranění ○ umí nakoupit léky v lékárně ○ vypráví o svém vztahu k hudbě, divadlu, kinu a výstavám ○ popíše kulturní a společenské akce ve svém městě/regionu ○ objedná si telefonicky v cestovní kanceláři pobyt v zahraničí ○ vyjádří nespokojenost s ubytováním ○ popíše vlastní zkušenosti s médii <p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ napíše krátké vzkazy týkající se běžného života ○ popíše jednoduchým způsobem minulé události a 	
--	--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> ○ souřadící spojky <i>darum, deshalb, sonst, trotzdem, außerdem</i> ○ vedlejší věty se spojkami <i>als, damit, dass, obwohl, weil, wenn</i> <p><u>Komunikativní funkce</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ vyjádřit, jak se cítím ○ formulovat odůvodnění ○ vyjádřit radost ○ vyjádřit stížnost ○ vyjádřit oblibu ○ formulovat výmluvu ○ reklamovat zboží ○ vyjádřit pravděpodobnost ○ vyjádřit politování a lhostejnost ○ tvořit otázky a odpovídat na ně ○ jednoduše vyprávět a popisovat ○ vést jednoduchý rozhovor ○ popsat cestu ○ napsat inzerát ○ reagovat písemně na inzerát ○ napsat e-mail 	<ul style="list-style-type: none"> ○ osobní zážitky ○ písemně formuluje svá přání a své plány ○ napíše e-mail, v němž požádá o rezervaci ubytování ○ sestaví odpověď na inzerát ○ napíše e-mail o svých zážitcích z cesty do zahraničí ○ jednoduše popíše vybraný film a vyjádří k němu svůj názor ○ sestaví jednoduchý portrét o oblíbeném zpěvákovi ○ písemně doporučí oblíbenou knihu ○ sestaví krátkou stížnost ○ při psaní dbá na gramatickou správnost ○ orientuje se v dvojazyčném slovníku, správně ho při psaní používá 	
--	---	---	--

Septima	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky PT a MV
Téma:			
Doprava (výhody a nevýhody jednotlivých dopravních prostředků, autem po Evropě, navigace, zeptat se na cestu, pokuty, jízda na černo a výmluvy, dopravní zprávy v rozhlase) Konzumní	<u>Fonetika</u> <ul style="list-style-type: none"> ○ výslovnost <i>l</i> ○ výslovnost <i>j</i>: [j], [dg], [g] ○ upevňování správné výslovnosti samohlásek a souhlásek ○ asimilace znělosti a ráz ○ slovní přízvuk ○ výslovnost cizích slov ○ větná melodie ○ jazykolam 	Poslech <ul style="list-style-type: none"> ○ rozliší hlavní a doplňující informace v textu ○ pochopí podstatu myšlenek ve spisovných projevech rodilých mluvčích ○ dokáže identifikovat detailní informace v textech z každodenního života ○ dokáže sledovat výměnu názorů v běžné konverzaci 	Osobnostní a sociální výchova (průběžně) P1.1, P1.3, P1.5 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech P2.4, P2.5 Multikulturní výchova (průběžně) P3.3

<p>společnost (obchodní centra: názvy obchodů, prodejní strategie, stížnosti a reklamace, životní standard, přebytek jídla a jejich využití)</p> <p>Škola (představit svoji školu, partnerská škola, systém německého školství, studium v zahraničí, plány po střední škole)</p> <p>Sport (vrcholový sport a sportovní aktivity ve volném čase, turnaje, olympijské hry, fanoušci, sportovní zprávy, letní a zimní sporty, sportovní příležitosti ve Švýcarsku, školní výlet do Švýcarska)</p> <p>Mezilidské vztahy (rodina, přátelé, sociální sítě, lidské vlastnosti, zvěrokruh, typicky německé vlastnosti, šikana: škola, facebook)</p> <p>Včera a dnes (příklady z historie: vynálezy a vynálezci, technika: přítel nebo nepřítel,</p>	<p>Pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ porovnání zvukové a grafické podoby jazyka ○ psaní cizích slov ○ interpunkce <p>Tvarosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ podstatná jména <ul style="list-style-type: none"> ○ skloňování podstatných jmen v singuláru a plurálu (2. pád) ○ slabé skloňování podstatných jmen v singuláru a plurálu (2. pád) ○ číslo podstatných jmen ○ jména obyvatel ○ přídavná jména <ul style="list-style-type: none"> ○ přídavná jména odvozená od geografických názvů ○ zájmena <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>jemand, niemand</i> ○ <i>welcher, was für ein</i> ○ <i>einer, keiner, meiner</i> ○ skloňování přivlastňovacích zájmen v singuláru a plurálu (2. pád) ○ zájmeno <i>wer</i> (2. pád) ○ skloňování zájmena <i>kein</i> v singuláru a plurálu (2. pád) ○ příslovce <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>nie(mals)</i> ○ zájmenná příslovce ○ číslovky <ul style="list-style-type: none"> ○ zlomky, desetinná čísla a procenta ○ slovesa <ul style="list-style-type: none"> ○ 1. budoucí čas ○ préteritum sloves <i>werden</i> a <i>wissen</i> ○ perfektum sloves pomocných, sloves smíšeného časování a dalších slabých a silných sloves ○ perfektum modál- 	<p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ rozumí nekomplikovaným textům s tématy všedního dne ○ čte jednoduché společenskovední texty ○ pochopí obsah středně těžkých autentických materiálů ○ shrne hlavní myšlenku textu (např. článku) a orientuje se v něm ○ vyhledá v textu dílčí myšlenky a pracuje s nimi ○ odvodí pravděpodobný význam neznámých slov z kontextu ○ aktivně používá různé typy slovníků ○ aktivně pracuje s mapou německy mluvících zemí ○ užívá různé techniky čtení podle typu textu a účelu čtení <p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ porovná výhody a nevýhody dopravních prostředků ○ pojmenuje oddělení v obchodním centru ○ jednoduše popíše vzdělávací systém v Německu ○ vypráví o své škole a svých plánech do budoucna ○ popíše druhy sportu a možnosti sportování ○ naplánuje třídní výlet do Švýcarska ○ vypráví o sportovních akcích a událostech ○ charakterizuje povahové vlastnosti člověka 	<p>ZE – regionální geografie</p> <p>CJL – zvuková stránka jazyka, tvarosloví, skladba</p> <p>DE – historické události, architektura</p> <p>ZSV – volba povolání, význam vzdělání, mezilidské vztahy</p> <p>IVT – práce s médií (internet)</p> <p>TV – zdravý životní styl</p>
--	--	--	---

<p>historie módy a obchodních domů, četba: bajka, pohádka)</p>	<p>ních sloves</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ předložky ○ předložky ve spojení s geografickými názvy ○ předložky se 2. pádem (<i>außerhalb, während, wegen, laut, trotz</i>) <p>Skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ zápor <i>niemand, nie(mals)</i> ○ překlad českého <i>ještě ne, už ne</i> ○ nepřímé otázky (spojka <i>ob</i>) ○ vedlejší věty vztažné uvozené zájmeny <i>der, die, das</i> ○ v 1., 3. a 4. pádě ○ vedlejší věty přirovnávací se spojkami <i>wie, als</i> ○ infinitiv závislý na podstatném a přídavném jménu ○ infinitiv závislý na slovesu ○ infinitivní konstrukce s <i>zu, um ... zu</i> <p>Komunikativní funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ vyjádřit opačný názor ○ vyjádřit radu a doporučení ○ popsat statistiku ○ vyjádřit soucit ○ ucházet se telefonicky o pracovní místo ○ přemluvit kamaráda ○ porovnat výhody a nevýhody ○ vyjádřit přání a touhy ○ přivítat hosty ○ tvořit otázky a odpovídat na ně ○ vést rozhovor ○ souvisle vyprávět a popisovat ○ napsat e-mail 	<ul style="list-style-type: none"> ○ popíše mezilidské vztahy ○ popíše některé objevy a vynálezy ○ vyjádří svůj vztah k technice <p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ představí písemně svou školu ○ popíše své oblíbené sporty a sportoviště ○ popíše podrobně v osobním dopise své zážitky a pocity ○ písemně formuluje své sny, naděje a cíle ○ napíše vyprávění o události, kterou zažil ○ sestaví krátkou zprávu ○ napíše motivační dopis, ve kterém reaguje na pracovní nabídku ○ napíše životopis ○ napíše portrét o známé osobnosti ○ připraví program pro turisty ○ napíše článek o cestování do školního časopisu ○ sestaví prezentaci o Německu a Rakousku ○ popíše detailně blízkou osobu ○ napíše článek o sociálních sítích ○ formuluje písemně rady a doporučení při nezdravém životním stylu ○ orientuje se v dvojazyčném slovníku, správně ho při psaní používá
--	---	---

	<ul style="list-style-type: none"> ○ napsat motivační dopis ○ napsat strukturovaný životopis ○ napsat inzerát ○ reagovat písemně na inzerát ○ napsat charakteristiku ○ napsat článek 		
--	--	--	--

Oktáva	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky PT a MV
Téma:			
<p>Svátky a tradice (německy mluvící země a Evropa, Tři králové, masopust, karneval, Velikonoce, letní slavnosti a Oktoberfest, Mikuláš, Vánoce)</p> <p>Pracovní trh (moje povolání: výhody a nevýhody, práci hledají a nabídky práce: inzeráty a tipy, životopis, žádost o pracovní místo, pohovor ve firmě, vysněné povolání, neobvyklé profese, profesní portrét známé osobnosti)</p> <p>Cestování (Berlín: prohlídka města, stručné dějiny, Berlínská zed', Berlín</p>	<p>Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ výslovnost <i>l</i> ○ výslovnost <i>j</i>: [j], [dg], [g] ○ upevňování správné výslovnosti samohlásek a souhlásek ○ asimilace znělosti a ráz ○ slovní přízvuk ○ výslovnost cizích slov ○ větná melodie ○ jazykolam <p>Pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ porovnání zvukové a grafické podoby jazyka ○ psaní cizích slov ○ interpunkce <p>Tvarosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ podstatná jména <ul style="list-style-type: none"> ○ zpodstatnělá přídavná jména a přídavná jména a přídavná jména ○ číslo podstatných jmen, ○ zeměpisné názvy jména obyvatel ○ přídavná jména <ul style="list-style-type: none"> ○ skloňování přídavných jmen v přívlastku se členem určitým a neurčitým v singuláru a plurálu (2. pád) 	<p>Poslech</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ rozliší hlavní a doplňující informace v textu ○ pochopí podstatu myšlenek ve spisových projevech rodilých mluvčích ○ dokáže identifikovat detailní informace v textech z každodenního života ○ dokáže sledovat výměnu názorů v běžné konverzaci <p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ rozumí nekomplikovaným textům s tématy všedního dne ○ čte jednoduché společenskovední texty ○ pochopí obsah středně těžkých autentických materiálů ○ shrne hlavní myšlenku textu (např. článku) a orientuje se v něm ○ vyhledá v textu dílčí myšlenku a pracuje s ní ○ odvodí pravděpodobný význam neznámých slov z kontextu 	<p>Osobnostní a sociální výchova (průběžně) P1.1, P1.3, P1.5</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech P2.4, P2.5</p> <p>Multikulturní výchova (průběžně) P3.3</p> <p>ZE – regionální geografie</p> <p>CJL – zvuková stránka jazyka, tvarosloví, skladba</p> <p>DE – historické události, architektura</p> <p>ZSV – volba povolání, význam vzdělání, mezilidské vztahy</p> <p>IVT – práce s médii (internet)</p>

<p>dnes – multi-kulturní metropole, dovolená: oblíbené destinace, počasí v Evropě, cestovní horečka, portrét profesionálního cestovatele)</p> <p>Německo (příroda, turistické cíle, všední den, zvyklosti, známé výrobky, osobnosti, německý jazyk: dialekty, hovorová němčina, rčení)</p> <p>Zdraví (příklady civilizačních nemocí: alergie, stres, cestovní medicína, očkování, život handicapovaných lidí, mezinárodní organizace Lékaři bez hranic)</p> <p>Rakousko (turistické cíle, všední den, zvyklosti, co je typicky rakouské, známé produkty, osobnosti)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ skloňování přídavných jmen v přívlastku se členem nulovým v singuláru a plurálu (1., 2., 3. a 4. pád) ○ skloňování stupňovaných přídavných jmen v přívlastku se členem určitým a neurčitým v singuláru a plurálu (1., 2., 3. a 4. pád) ○ zájmena <ul style="list-style-type: none"> ○ zájmena <i>andere, beside, ein paar, einige, manche, mehrere, wenige</i> ○ příslovce <ul style="list-style-type: none"> ○ příslovce na <i>-(e)stens, -st</i> ○ příslovce s <i>irgend-, nirgend-</i> ○ směrová příslovce ○ číslovky <ul style="list-style-type: none"> ○ zlomky, desetinná čísla a procenta ○ slovesa <ul style="list-style-type: none"> ○ perfektum slabých a silných sloves a sloves smíšeného časování ○ plusquamperfektum ○ přičestí přítomné a minulé ○ konjunktiv préterita, opis <i>würde</i> + infinitiv ○ trpný rod: přítomný čas, préteritum, infinitiv přítomný trpný ○ příklady synonymních sloves ○ použití slovesa <i>lassen</i> ○ částice <ul style="list-style-type: none"> ○ modální částice <p>Skladba</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ aktivně používá různé typy slovníků ○ aktivně pracuje s mapou německy mluvících zemí ○ užívá různé techniky čtení podle typu textu a účelu čtení <p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ shrne nejdůležitější myšlenky přečteného nebo vyslechnutého textu ○ odpovídá detailně na otázky týkající se každodenního života ○ dokáže vést a ukončit jednoduchou konverzaci v rámci známých tematických okruhů ○ dokáže se do určité míry vyjadřovat pomocí opisných prostředků ○ umí jednoduše vysvětlit problém a navrhnout řešení ○ umí srozumitelně předat informace ○ umí připravit jednoduchou prezentaci ○ pojmenuje klady a zápory běžných povolání a s nimi související činnosti a dovednosti ○ umí si vybrat povolání a svůj výběr odůvodnit ○ aktivně se účastní přijímacího pohovoru na pracovní místo ○ vypráví o tradicích a zvycích ○ vypráví o cestování a oblíbených turistických lokalitách (např. Berlín) 	<p>TV – zdravý životní styl</p>
--	---	---	---------------------------------

	<ul style="list-style-type: none"> ○ nepřímé otázky (spojka <i>ob</i>) ○ vedlejší věty vztažné uvozené zájmeny <i>der, die, das</i> ○ v 1., 3. a 4. pádě ○ vedlejší věty přirovnávací se spojkami <i>wie, als</i> ○ zápor: příslovce <i>nirgend-</i> ○ vyjadřování několikanásobného záporu ○ vyjadřování českého <i>ani</i> ○ <i>es</i> jako korelát ○ náhradní infinitiv ○ porušování větného rámce: po <i>wie</i> a <i>als</i>, vztažné věty, infinitivní konstrukce s <i>zu</i> ○ vedlejší věty časové se spojkami <i>bevor, bis, nachdem, seitdem, während</i> ○ předčasnost děje v minulosti v souvětí se spojkou <i>nachdem</i> ○ vedlejší věty se spojkami <i>da, sodass, so ..., dass</i> ○ použití konjunktivu préterita v podmínkových větách se spojkou <i>wenn</i> ○ vedlejší věty vztažné uvozené zájmeny <i>der, die, das</i> ve 2. pádě ○ vedlejší věty vztažné uvozené zájmeny, příslovci a zájmenými příslovci <p><u>Komunikativní funkce</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ vyjádřit opačný názor 	<ul style="list-style-type: none"> ○ vypráví o zvyklostech a každodenním životě v Německu a Rakousku ○ popíše známé německé a rakouské osobnosti, produkty a turistické lokality ○ umí používat některé výrazy z hovorové němčiny ○ popíše některé civilizační nemoci ○ poradí, jak se zbavit stresu ○ umí hovořit o životě tělesně postižených <p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ popíše podrobně v osobním dopise své zážitky a pocity ○ písemně formuluje své sny, naděje a cíle ○ napíše vyprávění o události, kterou zažil ○ sestaví krátkou zprávu ○ napíše motivační dopis, ve kterém reaguje na pracovní nabídku ○ napíše životopis ○ napíše portrét o známé osobnosti ○ připraví program pro turisty ○ napíše článek o cestování do školního časopisu ○ sestaví prezentaci o Německu a Rakousku ○ popíše detailně blízkou osobu ○ napíše článek o sociálních sítích ○ formuluje písemně rady a doporučení při nezdravém ži- 	
--	--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> ○ vyjádřit radu a doporučení ○ popsat statistiku ○ vyjádřit soucit ○ ucházet se telefonicky o pracovní místo ○ přemluvit kamaráda ○ porovnat výhody a nevýhody ○ vyjádřit přání a touhy ○ přivítat hosty ○ tvořit otázky a odpovídat na ně ○ vést rozhovor ○ souvisle vyprávět a popisovat ○ napsat e-mail ○ napsat motivační dopis ○ napsat strukturovaný životopis ○ napsat inzerát ○ reagovat písemně na inzerát ○ napsat charakteristiku ○ napsat článek ○ sestavit prezentaci 	<p>votním stylu</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ orientuje se v dvoj-jazyčném slovníku, správně ho při psaní používá 	
--	--	---	--

6.4 Španělský jazyk

6.4.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu

Vyučovací předmět Španělský jazyk vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Další cizí jazyk a vznikl rozpracováním vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace z RVP G.

Obsahem předmětu je výuka španělského jazyka, která směřuje k dosažení cílové úrovně B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Při naplňování obsahu je věnována pozornost všem průřezovým tématům.

Cílem předmětu je osvojení si jazykových znalostí a komunikativních dovedností, rozvíjení schopností žáka dorozumět se tímto jazykem v běžných situacích, využívat ho v praktických činnostech a také získání všeobecné orientace týkající se španělsky mluvících zemí.

Časové vymezení předmětu

Týdenní časová dotace:

- 1. ročník (+ 5. ročník víceletého gymnázia) – 3 hodiny
- 2. ročník (+ 6. ročník víceletého gymnázia) – 3 hodiny

- 3. ročník (+ 7. ročník víceletého gymnázia) – 3 hodiny
- 4. ročník (+ 8. ročník víceletého gymnázia) – 3 hodiny

Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá ve skupinách, zpravidla v kmenových třídách. Aktivaci a prohloubení získaných vědomostí umožňuje studentům komunikace s rodilou mluvčí, která vyučuje konverzaci. Seznamuje studenty se životem a zvyklostmi lidí žijících ve Španělsku a rozšiřuje slovní zásobu tematických okruhů. Výuka s rodilou mluvčí probíhá ve 2. až 4. Ročníku v rozsahu 1 vyučovací hodiny týdně. Látka je označena kurzívou. Během studia se studenti mohou účastnit soutěže ve španělské konverzaci a v případě dostatečného zájmu může být zorganizován poznávací zájezd do Španělska. Ve vyšších ročnících mohou žáci s hlubším zájmem o španělštinu pokračovat ve studiu také v rámci volitelných předmětů.

Výchovné a vzdělávací strategie

Jsou zaměřené na rozvíjení těchto klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- do výuky zařazuje různé metody práce – dialog, práci ve skupinách, řízenou diskusi, samostatnou práci
- ověřuje učivo, klade otázky
- rozvíjí schopnost žáků pracovat s informacemi, zadává úkoly, ve kterých žáci samostatně vyhledávají a zpracovávají informace v široké nabídce informačních zdrojů
- vede k četbě originálních textů, učí pracovat se slovníky a příručkami, požaduje najít v neznámém textu hlavní myšlenku a podstatné informace
- žáci jsou vedeni ke hledání souvislostí jak u jazykových struktur tak u slovní zásoby, využívají srovnání s jinými jazyky
- rozvíjí a podporuje zájem žáků o studium cizího jazyka

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- při výkladu učiva postupuje od jednoduchého ke složitějšímu, umožňuje žákům samostatně řešit jazykové problémy a vyvodit závěry
- ve výuce simuluje modelové situace z praktického života
- poukazuje na souvislosti jednotlivých oborů, žáci jsou vedeni k využívání mezipředmětových vztahů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- poskytuje prostor ke komunikaci s partnerem i ve skupině, nabízí a umožňuje komunikaci s rodilým mluvčím
- vytváří situace, do kterých se mohou žáci dostat ve španělsky mluvícím prostředí
- kultivuje vyjádření a obhájení vlastního názoru, vyžaduje zřetelnou argumentaci
- vede žáky k naslouchání a respektování názoru druhých
- součástí výuky je práce s poslechovými texty

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- podporuje jednak práci samostatnou, kde žák uplatní své individuální vědomosti a do-

- vednosti i práci týmovou, kde rozvíjí své schopnosti spolupracovat
- připomíná tradice, při výuce využívá hry, aktivně zapojuje žáky do společenských akcí, soutěží, přednášek, besed
- využívá nabídky výukových programů – rozhlas, televize, video, internet
- doporučuje zájezdy/pobyty

Kompetence občanské

Učitel:

- učí porozumět kultuře a zvykům jiných lidí a respektovat je
- vytváří v povědomí žáků tolerantní přístup k různorodým jazykovým a kulturním zvláštnostem dané jazykové oblasti

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- vede žáky k zodpovědnosti za svoji práci a své jednání
- vyžaduje plnění zadaných úkolů, dodržování dohodnuté kvality a termínů při vypracování úkolů

6.4.2 Osnovy

1. ročník + kvinta	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
	<p>Fonetika a pravopis výslovnost a pravopis jednotlivých hlásek (evropská norma španělštiny) dvojhlásky, trojhlásky, slovní přízvuk, intonace oznamovacích, tázacích a zvolacích vět, interpunkce (specifické znaky), hláskování</p> <p>Mluvnice člen určitý a neurčitý, vynechávání členu, rod a číslo podstatných a přídavných jmen, postavení přídavných jmen oslovení tú–usted, vosotros–ustedes, ser–estar–hay: rozdíly časování pravidelných a nepravidelných sloves v přítomném čase zvrtná slovesa rozkazovací způsob: tykání a vykání základní spojky, předložky a příslovce místa zájmena osobní podmětá, předmětá nepřízvučná, ukazovací zájmena a při-</p>	<p>Poslech a čtení rozumí jednoduchým pokynům a reaguje na ně, čte správně s porozuměním jednoduché upravené texty, porozumí jednoduchému mluvenému projevu na běžné téma (viz. učivo) přednesenému pomalu, zřetelně a spisovně</p> <p>Ústní a písemný projev jednoduše, gramaticky správně a stručně popíše své okolí, zájmy a aktivity s nimi související (viz. učivo) sestaví krátký souvislý text na jednoduché téma</p> <p>Interaktivní řečové dovednosti jednoduše zformuluje svůj názor, informaci opraví, zapojí se do jednoduché konverzace, dokáže se vyjádřit k tématům z oblasti jeho zájmů</p>	<p>VMEaGS Žijeme v Evropě (INT) Španělsky mluvící země – zvyky, životní styl Španělština ve světě OSV Sociální komunikace Poznávání a rozvoj osobnosti Morálka všedního dne – rodina Spolupráce a soutěž (INT) EV Člověk a životní prostředí (INT) Bydlení, doprava MV Multilingvní situace, spolupráce mezi lidmi (INT). Regiony Španělska</p>

	<p>vlastňovací zájmena nesa- mostatná vazba me gusta, me queda me encanta, me parece, ge- rundio, krácení vět estar + gerundio (průběhový čas) polovětné vazby – antes de, después de, al, para + infi- nitiv</p>		
	<p>Slovní zásoba a témata osobní údaje, národnosti profese základní informace o rodi- ně, vztahy v rodině, bydle- ní, části domu, nábytek jídlo, stravovací návyky, speciality, výrazy míry a množství nákupy – potraviny, oble- čení, barvy, materiály zá- jmy a záliby popis osob a předmětů základní přídavná jména kvalifikující časové údaje, hodiny, da- tum, dny v týdnu, měsíce, letopočet orientace ve městě, do- pravní prostředky číslovky základní a řadové Reálie Madrid; Španělsko a ze- mě Latinské Ameriky – zá- kladní zeměpisné údaje bydlení – rozdíly, typy, výhody speciality španělské a latin- skoamerické kuchyně svátky a tradice Španělska a Latinské Ameriky možnosti nákupu, nákupní místa Komunikativní dovednos- ti a situace pozdravy, představování sebe/jiných osob formální a neformální, rozloučení, poděkování souhlas, nesouhlas, vyjád- ření preferencí</p>		

	žádost o informaci, podat informaci, potvrdit ji, opravit; požádat o svolení, zeptat se na cenu, na věk, na adresu objednat jídlo v restauraci		
--	---	--	--

2. ročník + sexta	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
	<p>Fonetika a pravopis upevňování návyků správné výslovnosti, vázání slov pravopisné změny v morfologii odlišnosti ve výslovnosti zemí Latinské Ameriky</p> <p>Mluvnice přivlastňovací zájmena samostatná zájmena neurčitá a záporná ser/estar + přídavné jméno stupňování přídavných jmen dvojice předmětných osobních zájmen nepřízvučných časové ukazatele, ukazatele frekvence opisný budoucí čas, neosobní slovesa u počasí (llover, nevar, helar) sloveso doler souvětí podmínková reálná příčestí minulé minulé časy (pretérito perfecto, indefinido, imperfecto)</p>	<p>Poslech a čtení čte plynule s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti rozumí textům psaným běžně užívaným jazykem o známých záležitostech, odhadne význam neznámých slov na základě osvojené slovní zásoby orientuje se v textu, rozpozná nejdůležitější informace, určí postoje jednotlivých mluvčích</p>	<p>VMEaGS Žijeme v Evropě (INT) Život ve španělsky mluvících zemích, zvláštnosti a odlišnost OSV Poznávání a rozvoj lidské osobnosti (INT) Potřeby fyziologické a duševní Stavba a funkce lidského organismu Rozvíjení poznání, schopností, zájmů a hodnot Sociální komunikace (INT) EV Člověk a životní prostředí (INT) Krajina – typy, rozmanitost, využívání Meteorologické a klimatické jevy</p>
	<p>Slovní zásoba a témata členění krajiny, místa pro odpočinek aktivity ve volném čase, sporty počasí, roční období domácí práce cestování, ubytování v hotelu denní režim, pracovní program dne popis fyzických a psychických</p>	<p>Ústní a písemný projev krátce plynule promluví na známé téma sdělí jednoduché informace, pocity, plány, napíše kratší jednoduše členěný text týkající se okruhu jeho zájmů, popíše zážitek, jednoduchý příběh (neformální dopis) Interaktivní řečové dovednosti</p>	<p>MV Psychosociální aspekty interkulturality (INT) Kulturní dědictví hispánského světa – poznáváme umění a historii Španělska a Latinské Ameriky</p>

	<p>kých stavů, charakteru zdraví, lidské tělo</p> <p>Realie</p> <p>Španělsko v evropském kontextu</p> <p>historické události</p> <p>Andalusie – zajímavá místa a památky</p> <p>malíři Španělska a Latinské Ameriky</p> <p>latinskoamerická hudba</p> <p>klima Latinské Ameriky</p> <p>Mexiko – návštěva hlavního města</p> <p>Komunikativní dovednosti a situace</p> <p>pozvání – přijmout, odmítnout, domluvit schůzku; vzkaz</p> <p>vyjádření nutnosti, možnosti, zákazu, pochybnosti a nejistoty</p> <p>reakce – souhlas, nesouhlas, netečnost</p> <p>omluva, vysvětlení, odpuštění</p> <p>plány do budoucna, úmysl, požadavek</p> <p>vlastnictví</p> <p>mluvíme o minulosti – události, vyprávění o životě osob</p>	<p><i>při setkání s rodilým mluvčím se zapojí do rozhovoru na běžné téma, dokáže zahájit, vést a dokončit dialog</i></p> <p><i>poskytne informaci, reaguje na otázky</i></p>	
--	--	--	--

3. ročník + septima	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
	<p>Fonetika a pravopis</p> <p>psaní velkých písmen</p> <p>dělení slov</p> <p>rytmické členění výpovědi</p> <p>odlišnosti ve slovní zásobě zemí Latinské Ameriky</p> <p>internacionalizmy</p> <p>Mluvnice</p> <p>opakování minulých časů</p> <p>ser/estar</p> <p>llevar + gerundio</p> <p>futuro imperfecto</p> <p>imperativo – rozkazy pro tykání a vykání, zákazy, vyjádření nutnosti: hace</p>	<p>Poslech a čtení</p> <p>čte správně, plynule a dostatečně rychle nekomplikované faktografické texty, přirozeně intonuje, používá správný přízvuk slovní i větný</p> <p>rozumí popisu událostí, pocitů, jednoduše formulovaných návodů, u složitějších textů pochopí téma, zorientuje se v obtížnějším rozhovoru</p> <p>Ústní a písemný projev</p> <p>srozumitelně reprodukuje</p>	<p>OSV</p> <p>Poznávání a rozvoj osobnosti (INT)</p> <p>Mezilidské vztahy</p> <p>Zdraví, nemoci – prevence</p> <p>Ekonomické vztahy ve společnosti, ženy v pracovním procesu</p> <p>EV</p> <p>Člověk a životní prostředí (INT)</p> <p>Vliv lidských čin-</p>

	<p>falta (que) subjuntivo – spojovací způsob přítomný, tvoření pravidelné i nepravidelné prací věty (ojalá) condicional simple vyjád- ření domněnky, pravděpo- dobnosti pretérito pluscuamperfecto – předminulý čas přímá a nepřímá řeč, ne- přímá otázka souslednost časová v indikativu futuro perfecto zájmena vztažná přísloušné věty časové (cuando, en cuanto), espe- rar (que) stupňování, nepravidelný komparativ, srovnávání superlativ absolutní přísloušné věty příčinné (porque)</p>	<p>přečtený nebo vyslechnutý méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžné téma formuluje svůj názor, uve- de argumenty píše věcně i formálně správně jednoduchá sděle- ní, krátké zprávy (formální dopis)</p>	<p>ností na životní prostředí, ekolo- gické chování MV Psychosociální aspekty multikul- turality (INT) Zvláštnosti a od- lišnosti sociokul- turního prostředí Zvyky a tradice MeV Média, mediální produkty a jejich významy (INT) Porovnávání růz- ných typů mediál- ního sdělení, zís- kávání a využívání informací – rekla- ma interview, inze- rát</p>
	<p>(no) es necesario, bueno, importante, conveniente, imprescindible (que), cómo es posible que no puede ser que neosobní struktury – se impersonal; parecer Slovní zásoba a témata osobní údaje, dokumentace – formulář, životopis charakterové vlastnosti člověka, pocity, stavy, me- zilidské vztahy svět práce, zaměstnání, profese, pracovní vztahy cestování, dopravní pro- středky, turistika volný čas, záliby média – televize, tisk, in- ternet španělská a latinskoame- rická kuchyně svátky turistické zajímavosti zdraví Realie Hispanická populace USA</p>	<p>Interaktivní řečové doved- nosti <i>komunikuje s jistou dávkou sebedůvěry, v každodenních situacích používá vhodné a grama- tický správné výrazy a fra- zeologické obraty respektuje zvyklosti a zá- kladní pravidla zdvořilosti</i></p>	

	<p>perly kulturního dědictví lidstva – Kuba: La Habana</p> <p>Andaluzie: Granada</p> <p>arabské a křesťanské umění v Córdobě</p> <p>Vánoce ve Španělsku</p> <p>postavení ženy ve španělské společnosti</p> <p>Komunikativní dovednosti a situace</p> <p>vyjádření pocitů – radost, smutek, zklamání, obava, překvapení, údiv, lítost, přání, prosba, nabídka – svolení, odmítnutí informace, stížnost, žádost</p> <p>vyjádření názoru, reakce – souhlas, nesouhlas</p> <p>vzdálenost, přibližnost</p>	
--	--	--

4. ročník + oktáva	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
	<p>Fonetika a pravopis</p> <p>interpunkce v souvětí</p> <p>základní rozlišení regionálních variant evropské španělštiny</p> <p>odlišná grafická forma jazykových projevů (dopis: adresa, oslovení)</p> <p>Mluvnice</p> <p>pretérito perfecto de subjuntivo</p> <p>pretérito imperfecto de subjuntivo</p> <p>pretérito plusquamperfecto de subjuntivo</p> <p>qué/cuál</p> <p>vztažné věty</p> <p>vedlejší věty příslovečné</p> <p>přípustkové</p> <p>podmínkové věty ireálné</p> <p>para (que) – věty účelové</p> <p>věty způsobové</p> <p>souslednost časová</p> <p>v subjuntivu</p> <p>věty předmětné – (no) creo</p> <p>que, quiero (que)</p> <p>me gustaría</p> <p>te/le importa que</p>	<p>Poslech a čtení</p> <p>užívá různé techniky čtení, člení text, rozpozná hlavní závěry v jasně uspořádaných argumentativních textech a v novinových článcích,</p> <p>postřehne i detaily</p> <p>využívá různých druhů slovníků</p> <p>odhadne význam neznámých slov v kontextu</p> <p>porozumí hlavním myšlenkám autentického projevu</p> <p>přiměřené složitosti, zachytí i specifické informace</p> <p>Ústní a písemný projev</p> <p>dorozumí se v běžných životních situacích</p> <p>zdůvodní své jednání</p> <p>jednoduše vypráví obsah knihy, filmu, popíše událost, zážitek</p> <p>dovede zformulovat střed-</p>	<p>VMEaGS</p> <p>Vzdělávání v Evropě a ve světě (INT)</p> <p>Vzdělávací systém Španělska a ČR, srovnání</p> <p>Možnosti studia a uplatnění v zemích EU</p> <p>Globální problémy, jejich příčiny a důsledky (INT)</p> <p>Nárůst populace, zvyšování koncentrace obyvatelstva, nezaměstnanost, chudoba, kriminalita</p> <p>OSV</p> <p>Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (INT)</p> <p>Záliby, plány, formy trávení volného času, modernizace domácnosti</p> <p>Efektivita řešení</p>

	<p>acabo de + infinitiv pienso + infinitiv polovětné vazby s infinitivem, gerundiem, participiem spojovací výrazy myšlenek – conectores discursivos tvoření slov opakování minulých časů</p>	<p>ně dlouhý písemný projev na dané téma využívá překladové slovní- ky při zpracovávání proje- vu na méně běžná témata</p>	<p>problémů (INT) Osobní a pracovní vztahy</p>
	<p>Slovní zásoba a témata služby, řemesla, práce a úkoly spojené s chodem domácnosti problematika současného bydlení studium – výuka, předmě- ty, zkoušky, význam studia ciz. jazyků kultura – divadlo, filmy, koncerty, výtvarné umění, literatura (oblíbená kniha) nákupy – oblečení, slevy, akce, vybavení domácnosti, formy placení problémy současného svě- ta: člověk a společnost, člověk a příroda, varianty španělštiny Reálie a literatura vzdělávací systém ve Špa- nělsku významné osobnosti špa- nělských a latinskoameric- kých dějin zajímavá místa Španělska a Latinské Ameriky významné kulturní osob- nosti a události společenský život lidové svátky v Latinské Americe velká obchodní centra, ná- kupy přes internet Komunikativní dovednos- ti a situace identifikace osob popis zážitků a událostí vyprávění děje filmu, ob- sahu knihy; životopis debata, diskuse – návrhy, argumentace, propagace,</p>	<p>Interaktivní řečové doved- nosti <i>poradí si ve většině situací při návštěvě španělsky mluvící zemi, využívá širo- ké spektrum osvojených gramatických a lexikálních prostředků k popsání zážit- ků, událostí, plánů, zdů- vodní vlastní názory, oko- mentuje názory odlišné</i></p>	<p>EV Člověk a životní prostředí (INT) Geografie Latinské Ameriky – klimatické změn- ny, odlesňování, problémy s pitnou vodou, recyklace odpadu Životní prostředí regionu Olomouc a České republiky (INT) MV Sociokulturní roz- díly (INT) Svátky Latinské Ameriky Spolupráce mezi lidmi z různého kulturního prostře- dí (INT) Vyprávění o udá- lostech a životě velkých osobností Španělska a Latin- ské Ameriky MeV Média, jejich pro- dukty a vliv na uživatele (INT) Tisk, televize, in- ternet</p>

	nabídka pomoci reakce – doporučení, příkaz žádost o dovození/laskavost plány do budoucna, zdůvodnění/vysvětlení		
--	--	--	--

6.5 Francouzský jazyk

6.5.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsahové vymezení předmětu

Vyučovací předmět se jmenuje Francouzský jazyk, vychází ze vzdělávacího oboru Další cizí jazyk a pokrývá vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace podle RVP G. Do předmětu jsou integrovány dílčí aspekty většiny průřezových témat. Francouzský jazyk se vyučuje na vyšším stupni gymnázia po celou dobu studia.

Výuka francouzštiny směřuje k osvojení mluvené i psané formy jazyka od úplných začátků na pokročilou úroveň odpovídající úrovni B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Klade si za cíl studenty motivovat k zájmu o francouzštinu a frankofonní země a pomáhat k upevnění schopnosti komunikovat obecně.

b) Časové vymezení předmětu

Týdenní hodinové dotace předmětu v jednotlivých ročnících:

- 1. ročník (5. ročník) – 3 hodiny
- 2. ročník (6. ročník) – 3 hodiny
- 3. ročník (7. ročník) – 3 hodiny
- 4. ročník (8. ročník) – 3 hodiny

c) Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá po celé 4 roky ve skupinách, zpravidla v kmenových učebnách, dle aktuální potřeby jsou některé hodiny vyučovány v učebně s dataprojektorem, případně v alternativním prostředí (atrium, park, divadlo, kino aj.). Během studia se studenti mohou účastnit soutěže ve Francouzské konverzaci.

d) Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají tyto metody, postupy a formy práce (strategie):

Kompetence k učení

Učitel:

- ve výuce využívá různých metod práce – dialog, řízený rozhovor, práce ve skupinách, samostatná práce, brainstorming
- vede žáka k hledání souvislostí u jazykových struktur, k porovnání s mateřštinou a ostatními jazyky
- zadává úkoly, v nichž žák samostatně vyhledává a zpracovává informace v cizojazyčném textu
- zařazuje do výuky práci s cizojazyčnými slovníky

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- postupuje od jednoduššího ke složitějšímu, dává žákům prostor k samostatnému řešení jazykových problémů
- buduje v žáku schopnost vystihnout hlavní myšlenku, orientovat se i v textu s neznámými výrazy, které logicky odvozuje
- zadává i náročnější úkoly, při nichž žáci uplatňují poznatky z jiných předmětů a využívají různé zdroje informací (internet, cizojazyčný tisk, cizojazyčná literatura)

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáka k aktivizaci získaných vědomostí pomocí modelových situací z běžného života
- umožňuje komunikaci s rodilými mluvčími (volitelná konverzace s lektorem, poznávací zájezdy do Francie, besedy)

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- rozvíjí schopnost spolupráce, vyjádření vlastního názoru, respektování odlišných názorů prací ve dvojicích či skupinách
- zařazuje do výuky hry, soutěže

Kompetence občanské

Učitel:

- napomáhá poznávání a pozitivnímu vnímání jiných kulturních hodnot lidí žijících v odlišném jazykovém prostředí
- vyžaduje plnění domácích úkolů

Kompetence pracovní

Učitel:

- posiluje u žáků schopnost soustavné práce s dlouhodobými cíli
- požaduje dodržování termínů při vypracování úkolů
- požaduje dodržování dohodnuté kvality

6.5.2 Osnovy

1. ročník + kvinta	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
	Fonetika a pravopis Systém fr. souhlásek, samohlásek a polosouhlásek. Podoba fr. věty. Intonace věty, rytmus, vázání. Mluvnice Přítomný čas pravidelných a nepravidelných sloves.	Poslech a čtení Rozumí jednoduchým pokynům a reaguje na ně. Čte správně s porozuměním jednoduché upravené texty. Porozumí jednoduchému mluvenému projevu na běžné téma (viz. učivo) přednesenému pomalu, zře-	VMEaGS Žijeme v Evropě (INT) OSV Morálka všedního dne Sociální komunikace

	<p>Ženský rod a množné číslo podstatných a přídavných jmen. Člen určitý, neurčitý, dělivý, stažené tvary členu. Osobní zájmena samostatná a nesamostatná. Přivlastňovací a ukazovací zájmena nesamostatná. Tázací zájmeno <i>quel</i>. Neurčité zájmeno <i>tout</i>. Vztažná zájmena. Základní číslovky. Stupňování přídavných jmen a příslovčí. Vyjádření záporu. Vyjádření rozkazu a otázky. Předložky místní.</p> <p>Slovní zásoba a témata Národnosti, profese, osobní údaje. Základní přídavná jména kvalifikující, barvy. Rodina. Škola. Záliby. Dny v týdnu, měsíce, datum, hodiny. Jídlo. Oblečení, materiály. Počasí, roční období.</p> <p>Komunikativní dovednosti a situace Představení se, oslovení, poděkování, omluva. Žádost, otázka, pozvání. Odmítnutí, souhlas. Vyjádření názoru, přání. Vyjádření citového vztahu, strachu. Popsat osobu, místo. Objednání v restauraci, nakupování.</p> <p>Reálie Francie – známá místa, okolní státy. Svátky ve Francii. Francouzi a volný čas. Francouzská kuchyně. Školství ve Francii a u nás.</p>	<p>telně a spisovně. Ústní a písemný projev Jednoduše, gramaticky správně a stručně popíše své okolí, zájmy a aktivity s nimi související (viz. učivo). Sestaví krátký souvislý text na jednoduché téma</p> <p>Interaktivní řečové dovednosti Jednoduše zformuluje svůj názor, informaci opraví. Zapojí se do jednoduché konverzace. Dokáže se vyjádřit k tématům z oblasti jeho zájmů.</p>	<p>Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Spolupráce a soužití (INT) EV Člověk a životní prostředí (INT) MV Multilingvní situace, spolupráce mezi lidmi (INT)</p>
--	---	---	---

2. ročník + sexta	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
	Fonetika a pravopis Upevňování návyků správ-	Poslech a čtení Čte plynule s porozuměním	VMEaGS Žijeme v Evropě

	<p>né výslovnosti.</p> <p>Mluvnice Řadové číslovky. Zvratná slovesa. Blízká budoucnost. Minulý čas složený. Budoucí čas jednoduchý. Faktitivní vazba sloves. Osobní zájmena v předmětu přímém, nepřímém, zájmeno <i>y, en</i>. Vazba <i>ne... que</i>. Časové výrazy a předložky. Podmínka, příčina, účel.</p> <p>Slovní zásoba a témata Bydlení, město. Dopravní prostředky. Denní činnosti. Práce. Volný čas. Části těla. Zdraví. Média.</p> <p>Komunikativní dovednosti a situace Zeptat se na cestu, popsat cestu. Hovořit o denním programu. Vyjádření názoru, argumentace. Vyjádření souhlasu, nesouhlasu, nadšení, neochoty. Blahopřání, dopis. Návštěva lékaře. Vyjádření účelu, příčiny.</p> <p>Reálie Francouzská kultura (televize, noviny, rádio, film, hudba, literatura). Ekologické otázky. Paříž.</p>	<p>texty přiměřeného rozsahu a náročnosti. Rozumí textům psaným běžně užívaným jazykem o známých záležitostech. Odhadne význam neznámých slov na základě osvojené slovní zásoby. Orientuje se v textu, rozpozná nejdůležitější informace, určí postoje jednotlivých mluvčích.</p> <p>Ústní a písemný projev Krátce, plynule promluví na známé téma. Sdělí jednoduché informace, pocity, plány. Napíše kratší, jednoduše členěný text týkající se okruhu jeho zájmů, popíše zážitek, jednoduchý příběh (neformální dopis).</p> <p>Interaktivní řečové dovednosti Při setkání s rodilým mluvčím se zapojí do rozhovoru na běžné téma. Dokáže zahájit, vést a dokončit dialog poskytnout informaci, reaguje na otázky.</p>	<p>(INT) OSV Poznávání a rozvoj lidské osobnosti (INT) Sociální komunikace (INT) Rozvíjení poznání, schopností, zájmů a hodnot (INT) EV Člověk a životní prostředí (INT) MV Psychosociální aspekty interkulturality (INT)</p>
--	---	---	---

3. ročník + septima Téma:	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
	<p>Fonetika a pravopis Upevňování návyků správné výslovnosti.</p> <p>Mluvnice Passé composé, imparfait, shoda přičestí minulého. Přivlastňovací zájmena, vztažná zájmena, ukazova-</p>	<p>Poslech a čtení Čte správně, plynule a dostatečně rychle nekomplikované faktografické texty, přirozeně intonuje, používá správný přízvuk slovní i větný. Rozumí popisu událostí, pocitů, jednoduše formulovaných návodů, u</p>	<p>OSV Poznávání a rozvoj osobnosti (INT) EV Člověk a životní prostředí (INT)</p>

<p>cí zájmena, neurčitá zájmena. Blízká minulost. Vyjádření účelu. Subjonctif. Tvoření příslovcí. Časové výrazy. Předčasnost, následnost. Dvojí zájmena, zájmena nahrazující větu. Trpný rod.</p> <p>Slovní zásoba a témata Média. Umění. Reklama. Móda. Historie. Ekologie.</p> <p>Komunikativní dovednosti a situace Vyprávění v minulosti. Zepstat se na názor. Zhodnocení. Vyjádření radosti, zlosti, četnosti. Vyjádření nespokojenosti, zákazu, příkazu, dojmu.</p> <p>Reálie Francouzská hudba, umění a kultura. Francouzská věda. Francouzské národní parky.</p>	<p>složitějších textů pochopí téma, zorientuje se v obtížnějším rozhovoru.</p> <p>Ústní a písemný projev Srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžné téma. Formuluje svůj názor, uvede argumenty. Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení, krátké zprávy (formální dopis).</p> <p>Interaktivní řečové dovednosti Komunikuje s jistou dávkou sebedůvěry, v každodenních situacích. Používá vhodné a gramaticky správné výrazy a frazeologické obraty. Respektuje zvyklosti a základní pravidla zdvořilosti.</p>	<p>MV Psychosociální aspekty multikulturality (INT)</p> <p>MeV Média, mediální produkty a jejich významy (INT)</p>
---	--	--

4. ročník + oktáva	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
	<p>Fonetika a pravopis Upevňování návyků správné výslovnosti.</p> <p>Mluvnice Vyjádření příčiny a důsledku. Podmiňovací způsob. Podmínkové věty. Větné konektory, souslednost časů. Gérondif, přičestí přítomné, přídavné jméno slovesné.</p> <p>Slovní zásoba a témata Pocity, počítky. Chudoba, solidarita, lidská práva.</p> <p>Komunikativní dovednosti a situace Vyjádření výtky, omluvy,</p>	<p>Poslech a čtení Užívá různé techniky čtení, člení text, rozpozná hlavní závěry v jasně uspořádaných argumentativních textech a v novinových článkách, postřehne i detaily. Využívá různých druhů slovníků. Odhadne význam neznámých slov v kontextu. Porozumí hlavním myšlenkám autentického projevu přiměřené složitosti, zachytí i specifické informace.</p> <p>Ústní a písemný projev Dorozumí se v běžných životních situacích. Zdůvodní své jednání. Jednoduše</p>	<p>VMEaGS Vzdělávání v Evropě a ve světě (INT) Globální problémy, jejich příčiny a důsledky (INT) OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (INT) Efektivita řešení problémů (INT)</p> <p>EV Člověk a životní prostředí (INT)</p>

	<p>smutku, radosti. Vyjádření protikladu, překvapení. Stížnost, obhájení názoru. Telefonický rozhovor.</p> <p>Reálie Ekologie. Paříž. Frankofonní země – Kanada, Švýcarsko, Belgie.</p>	<p>vypráví obsah knihy, filmu, popíše událost, zážitek. Dovede zformulovat středně dlouhý písemný projev na dané téma. Využívá překladové slovníky při zpracovávání projevu na méně běžná témata.</p> <p>Interaktivní řečové dovednosti Poradí si ve většině situací při návštěvě francouzsky mluvících zemí, využívá široké spektrum osvojených gramatických a lexikálních prostředků k popsání zážitků, událostí, plánů, zdůvodní vlastní názory, okomentuje názory odlišné.</p>	<p>MV Sociokulturní rozdíly (INT)</p> <p>MeV Média, jejich produkty a vliv na uživatele (INT)</p>
--	--	---	---

Ve 3. a 4. ročníku (resp. 7. a 8.) jsou do výuky zařazována témata související s přípravou na maturitní zkoušku (dle aktuální potřeby).

6.6 Ruský jazyk

6.6.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsahové vymezení předmětu

Vyučovací předmět Ruský jazyk je vytvořen ze vzdělávacího oboru cizí jazyk z RVP G. Ruský jazyk lze studovat jako **cizí jazyk** na vyšším stupni osmiletého gymnázia a na čtyřletém gymnáziu.

Vzdělávání směřuje k osvojení mluvené i psané podoby jazyka na pokročilé úrovni odpovídající úrovni B1 podle Společného evropského referenčního rámce jazyků a osvojení poznatků potřebných pro získání mezinárodně uznávaných zkoušek.

Do předmětu jsou integrovány tematické okruhy Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Sociální komunikace a Spolupráce a soutěž z průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova, tematické okruhy Vzdělávání v Evropě a ve světě, Žijeme v Evropě z průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, tematické okruhy Základní problémy sociokulturních rozdílů z průřezového tématu Multikulturní výchova, tematické okruhy Problematika vztahů organismů a prostředí, Člověk a životní prostředí z průřezového tématu Environmentální výchova a tematický okruh Média a mediální produkce z průřezového tématu Mediální výchova.

b) Časové vymezení předmětu

Týdenní hodinové dotace předmětu v jednotlivých ročnících:

- 1. ročník – 3 hodiny
- 2. ročník – 3 hodiny

- 3. ročník – 3 hodiny
- 4. ročník – 3 hodiny

c) Organizační vymezení předmětu

Ve výuce se používají následující formy: výklad, nácvik dialogů, četba textů a práce s nimi, práce ve dvojicích, práce ve skupinách, nácvik písemného projevu, práce se slovníky a audio nahrávkami.

Při výuce je využívána práce s učebnicí (součástí jsou pracovní sešity, zvukové nahrávky, hry), s internetem (on–line cvičení, autentické texty), s interaktivní tabulí (interaktivní cvičení všeho druhu) a s autentickými materiály (prospekty, plánky, ruský tisk, fotografie, videonahrávky, hry, písně). Hodiny jsou doplněny jazykovými nebo poznávacími zájezdy do ruský mluvící země, soutěží v ruštině a odběrem ruského tisku.

d) Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají tyto metody, postupy a formy práce (strategie):

Kompetence k učení

Učitel:

- Při řešení úkolů nechává učitel prostor pro vlastní postup práce (práce s pracovním sešitem, tvorba a zpracování dotazníků, nedokončené příběhy, problémové situace: zjistit, najít, objednat...).
- Žáci zpracovávají úkoly do podoby referátů, zpráv, prezentací a přednášejí je před spolužáky (využívají různých zdrojů informací – internet, cizojazyčný tisk, cizojazyčná literatura).
- Učitel zařazuje do výuky práci se slovníky, jazykovými příručkami a jinými informačními zdroji.
- Učitel zadává žákům testy, ve kterých prokáží svoji schopnost spojovat a kombinovat získané vědomosti v němčině s využitím poznatků i z jiných předmětů.
- Pravidelným ústním zkoušením a kontrolou domácích cvičení učitel systematicky opakuje slovní zásobu.
- Pravidelným poslechem zvukových nahrávek a prodlužováním vyslechnutých i opakovaných celků učitel cvičí žákovu sluchovou paměť.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- Učitel vede žáky k uplatňování dosud osvojené slovní zásoby a logických úvah při odvozování neznámých výrazů z kontextu.
- Učitel zařazuje do výuky motivační úkoly, při kterých mohou žáci projevit své získané znalosti a individuálně se projevit (zjistit čas, domluvit si schůzku, získat určitou situaci...).
- Učitel zadává žákům i časově náročnější úkoly, při kterých žáci využívají vědomostí z jiných předmětů a znalostí práce s počítačem.
- Učitel záměrně zadává takové úkoly, ve kterých se žáci musí doptat na dílčí údaje, na základě kterých pak reagují ve výsledném projevu, dialogu či scéně.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- Řízeným dialogem vede učitel žáka ke komunikaci v cizím jazyce.
- Učitel vede žáky k reprodukci slyšeného.
- Učitel vede žáky ke komunikaci ve dvojici i ve skupině (návčik konkrétních dialogů – v hotelu, u lékaře, v obchodě, na poště, fiktivní role ve skupině, hádka, plánování dovolené, víkendu...).
- Učitel vede žáky k aktivní komunikaci s rodilými mluvčími (diskuse s hosty/lektory, komunikace při exkurzi do zahraničí...).

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- Učitel zařazuje práci ve dvojicích i ve skupinách (dialogy na určité téma, dotazníky, shromažďování argumentů pro a proti k tématu, soutěže na procvičování slovní zásoby a gramatických jevů, ...).
- Žák dostává příležitost prezentovat svou práci před spolužáky a svá stanoviska hájit.
- Učitel s žáky procvičuje vyjadřování stanovisek a názorů (v diskusi, rozhovoru, přidělí konkrétní role...).

Kompetence občanské

Učitel:

- Učitel zadává žákům úkoly, ve kterých srovnávají způsob života, zvyky a obyčeje u nás a v německy mluvících zemích a zaujímají stanoviska ke společenským, kulturním, geografickým a ekologickým odlišnostem.
- Zorganizuje setkání s rodilými mluvčími nebo exkurzi do zahraničí, a tím konfrontuje žáka se životem, zvyky a hodnotami jiné země.
- Diskutuje se žáky o odlišném způsobu života v jiných zemích.

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- Učitel vede žáky k rozvoji jejich osobního a odborného potenciálu, a k jeho využití v osobním a profesním životě.
- Vede žáky k tvořivosti, aktivnímu přístupu, podporuje jejich vlastní iniciativu a inovace.
- Vede žáky k využití všech dostupných zdrojů a informací, k jejich kritickému vyhodnocení při plánování aktivit.
- Učitel motivuje žáky k dosažení stanovených cílů, požaduje kritické hodnocení dosažených výsledků.

6.6.2 Osnovy

1. ročník + kvinta	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
КАК ТЕБЯ ЗОВУТ?	Komunikace – představování, dotazy a odpovědi, jak se kdo jmenuje. Slovní zásoba – představování. Gramatika – použití sporného slovesa <i>быть</i> v oznamovacím způsobu pří-	Umí se představit, dokáže představit i jiné osoby. Vede jednoduchý rozhovor na téma představování. Dbá na správnou ruskou výslovnost a intonaci. Zvládá část ruské abukvy v tištěné i psané formě.	hry na procvičení slovní zásoby, komunikativní hry, výukové programy, písničky, sledování výukových programů na videu a DVD, samostat-

	<p>tomného času, vyjádření protikladu.</p> <p>Zvuková a grafická stránka jazyka – poučení o přízvuku, intonace tázacích a oznamovacích vět. Písmena: <i>a, κ, м, т, o, б, з, э, в, н, у, е, я.</i></p>		<p>ný projev – monolog, prezentace, křížovky. Pokročilejší studenti, kteří přijdou již se znalostí ruského jazyka – hlavně azbuky, které se v 1. ročníku věnuje většina času – budou pracovat podle tohoto plánu od lekcí, které končí nácvikem azbuky a budou se podrobněji věnovat konverzačním tématům, práci s neznámými texty a poslechovým článkům, reáliím a tvorbě ruských a sovětských autorů (platí po celou dobu výuky).</p>
ПОЗНАКОМЬТЕСЬ!	<p>Komunikace – pozdravy při setkání a při loučení, seznamování, představování, telefonický rozhovor, jak si domluvit setkání. Oficiální a neoficiální oslovení.</p> <p>Slovní zásoba – pozdravy, seznamování, představování, telefonická domluva setkání.</p> <p>Gramatika – číslovky 1 – 10 v 1. pádě, 1. pád podstatných jmen v oslovení.</p> <p>Zvuková a grafická stránka jazyka – rozlišování přízvučných a nepřízvučných slabik, intonace tázacích a oznamovacích vět. Písmena: <i>з, д, и, ъ, л, н, ч, ш, ы, р, с, в.</i></p>	<p>Zvládá základní pozdravy při setkání a při loučení, umí představit sebe, členy své rodiny i přátele, dokáže sestavit jednoduchý telefonický rozhovor a domluvit si setkání, čte a vypráví se správnou intonací, zvládá další část ruské abecedy slovem i písmem.</p>	<p>OSV – Sociální komunikace (INT).</p>
ВЫ ГОВОРИТЕ ПО-РУССКИ?	<p>Komunikace – dotazy a odpovědi, odkud kdo je, kde kdo bydlí, kolik je ko-</p>	<p>Umí zodpovědět na otázky odkud kdo je, kde kdo bydlí a kolik je komu let. Do-</p>	

	<p>mu let, který jazyk kdo zná. Pozvání na návštěvu. Poděkování. Omluva. Slovní zásoba – místo bydliště, stáří, Země – jejich obyvatele a rodný jazyk, pozvání, poděkování, omluva. Dny v týdnu. Gramatika – číslovky 11 – 20 v 1. pádě, spojení číslovky 1 – 5 ve spojení s údaji na hodinách. Časování sloves <i>жить, знать, говорить</i> v přítomném čase. Zvuková a grafická stránka jazyka – pohyblivý přízvuk, intonace oznamovacích a tázacích vět. Písmena: <i>ж, ф, ц, и, ё, ю, в</i>. Pořadí písmen azbuky. Funkce jotovaných písmen. Psaní záporu <i>не</i> u sloves. Pravopis jmen příslušníků národů.</p>	<p>káže vyjmenovat dny v týdnu, některé země, jejich příslušníky a rodný jazyk. Vede rozhovor na téma pozvání na návštěvu. Dokáže poděkovat a omluvit se. Umí popsat obrázky na výše uvedená témata a sestavovat krátké rozhovory. Zvládá další část ruské abecedy slovem i písmem a dokáže odříkat z paměti celou ruskou abecedu.</p>	
<p>У ДИМЫ В ГОСТЯХ</p>	<p>Komunikace – Dotazy a odpovědi při telefonování. Vyjádření radosti a údivu. Odstraňování jazykových nedorozumění. Dotazy a odpovědi, jak se co řekne ruský. Slovní zásoba – telefonování, návštěva u přítele, dárky. Gramatika – číslovky 30 – 100 v 1. pádě. Podstatná jména mužského a ženského rodu (<i>брат, мама</i>) v 1., 2. a 3. pádě jednotného čísla. Osobní zájmena v 1. a 3. pádě. Časování sloves <i>звонить, быть, забыть</i>. Budoucí čas. Zvuková a grafická stránka jazyka – nepřízvučné <i>о, а</i>. Pohyblivý přízvuk sloves <i>учить, посмотреть</i> v jednotném čísle. Intonace zvolacích vět. Porovnání intonace oznamovacích a</p>	<p>Umí sestavit telefonický rozhovor s informací o místě bydliště, dokáže vyjádřit radost nad předaným dárkem, opravuje jazykové chyby. Pracuje se slovníkem a odhaduje význam vyznačených slov. Recituje báseň Vladimíra Vysockého a seznamuje se s jeho životem a dílem. Zvládne vyřešení křížovky, samostatně pohovoří o dárcích, které se podávají při různých příležitostech u nás a v Rusku. Opakuje a procvičuje celou ruskou abecedu.</p>	

	tázacích vět. Souhrnné opakování azbuky.		
НАША СЕМЬЯ	Komunikace – členové rodiny, další příbuzní, kdo kde pracuje, studuje, chodí do školy. Slovní zásoba – rodina, škola, povolání. Gramatika – podstatná jména po číslovkách 1, 2, 3, 4. Osobní zájmena v 1 – 3. pádě. Přivlastňovací zájmena v 1. pádě čísla jednotného a množného. Další časování sloves. Otázky s есть . Zápor нет . Věty s pomlčkou a bez ní. Zvuková a grafická stránka jazyka – pohyblivý přízvuk sloves учить , учиться . Změny intonace otázek podle jejich smyslu.	Umí popsat členy rodiny a další příbuzné. Je schopen tvořit k tomuto tématu otázky a odpovědi. Informuje o tom, kdo kde pracuje, chodí do školy nebo studuje. Dokáže k těmto tématům sestavit souvislé vyprávění. Pracuje se slovníkem, odhaduje význam neznámých slov	OSV – Sociální komunikace.
ПРОФЕССИЯ	Komunikace – dotazy a odpovědi o tom, čím kdo je, čím kdo chce (nechce) být, povolání – všeobecně, co koho zajímá a co se komu líbí. Slovní zásoba – povolání, zájmy. Gramatika – názvy profesí mužů a žen, 7. pád č. j. podstatných jmen , 4. pád osobních zájmen , další časování sloves. Fonetika – nepřízvučné о , а , е . Pohyblivý přízvuk sloves v přítomném čase. Výslovnost tvrdého a měkkého л . Výslovnost zakončení zvrtných sloves.	Podává přehled různých povolání, hovoří o povolání svých rodičů a dalších členů rodiny a přátel, seznamuje nás se svými zájmy a s využitím volného času, pracuje s obrazovým materiálem a se slovníkem, odhaduje na základě osvojené slovní zásoby a kontextu význam neznámých slov.	
2. ročník + sexta	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
СВОБОДНОЕ ВРЕМЯ	Komunikace – Co kdo dělá ve volném čase, dotazy a odpovědi o zájmové činnosti, pozvání na kulturní akci.	Prezentuje své zájmy a podává přehled o různých zájmových činnostech. Sestaví na toto téma písemně souvislý jednoduchý text.	

	<p>Slovní zásoba – zájmy, koničky, hudební a literární žánry, hudební nástroje.</p> <p>Gramatika – časování dalších sloves, slovesa se skupinou –ова–/–ева, slovesné vazby.</p> <p>Fonetika – nepřízvučné samohlásky, výslovnost tvrdého a měkkého л.</p>	<p>Dokáže sestavit pozvání na kulturní akci a je schopen předvést na toto téma rozhovor. Na základě přečtených textů umí stručně pohovořit o spisovatelích Pasternakovi a Tolstém.</p>	
ЗНАКОМСТВО	<p>Komunikace – seznámení, dopisování, o co se kdo zajímá, korespondence.</p> <p>Slovní zásoba – zájmová činnost, slovní obraty v korespondenci</p> <p>Gramatika – časování dalších sloves, slovesné vazby, skloňování osobních zájmen.</p> <p>Fonetika – intonace otázek a odpovědí, výslovnost zakončení zvrtných sloves.</p>	<p>Prezentuje své zájmy a podává přehled o různých zájmových činnostech. Sestaví na toto téma souvislé vyprávění. Umí napsat správně ruskou adresu a dokáže sestavit seznamovací inzerát a odpověď na něj. Reprodukuje vyslechnutý text. Využívá slovník u neznámých textů.</p>	
В ШКОЛЕ	<p>Komunikace – dotazy a odpovědi při zápisu do jazykového kurzu, orientace ve školní budově, dotazy a odpovědi o studiu.</p> <p>Slovní zásoba – studium, škola, školní místnosti, zaměstnanci školy.</p> <p>Gramatika – řadové číslovky v 1. a 6. pádě, datum, minulý čas, vykání, další vazby sloves.</p> <p>Fonetika – výslovnost ж, ш, pohyblivý přízvuk slovesa быть v min. čase.</p>	<p>Zvládne situaci při zápisu do jazykového kurzu, jednoduše a souvisle popíše třídu, rozmístění učeben a kabinetů ve škole. Na základě dané slovní zásoby tvoří rozhovory a sestavuje krátká vyprávění. Pracuje s odborným textem a na základě kontextu odhaduje význam neznámých slov.</p>	
НА ЗАНЯТИЯХ	<p>Komunikace – dotazy a odpovědi o školních předmětech, známkách a rozvrhu hodin.</p> <p>Slovní zásoba – učební předměty, známky u nás a v Rusku, rozvrh hodin.</p> <p>Gramatika – předložkové vazby odlišné od češtiny, skloňování zájmen кто, что, skloňování dalších typů podstatných jmen.</p>	<p>Prezentuje rozvrh hodin a vyučovací předměty. Dokáže stručně pohovořit o školství u nás a v Rusku. Čte doplňkové texty se slovníkem. Je schopen reprodukovat neznámý text.</p>	

	Fonetika – intonace otázek s tázacím slovem, výslovnost ч.		
КАК ТУДА ПОПАСТЬ	Komunikace – Dotazy a odpovědi týkající se orientace ve městě a použití dopravních prostředků. Slovní zásoba – orientace ve městě, dopravní prostředky. Gramatika – další časování sloves, infinitivní věty, vyjádření českého tam. Fonetika – výslovnost ш, výslovnost spojení předložky zakončené souhláskou a se slovem začínajícím na samohlásku.	Dokáže se orientovat ve městě. Informuje o dopravních prostředcích a možnosti jejich použití. Prezentuje moskevské metro a srovnává ho s pražským. Čte neznámé texty a odhaduje význam neznámých slov a obrátů.	
В ТОРГОВОМ ЦЕНТРЕ	Komunikace – dotazy a odpovědi při nakupování, co komu sluší x nesluší, kdo koho kde potkal Slovní zásoba – obchody, nakupování, zboží. Gramatika – časování dalších sloves, skloňování dalších typů podstatných jmen, pohyblivé –о–, –е, u podstatných jmen, 4. p. množného čísla životných a neživotných podstatných jmen. Fonetika – výslovnost ц a skupin souhlásek дц, тц.	Dokáže popsat síť obchodů a prezentuje zboží, které lze dostat v jednotlivých obchodech. Sestavuje na toto téma rozhovory a krátká vyprávění. Čte se slovníkem doplňující texty a pracuje s nimi.	

3. ročník + septim	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
ДВЕ СТОЛИЦЫ РОССИИ	Komunikace – vyprávění o pamětihodnostech města, otázky a odpovědi na toto téma Slovní zásoba – prohlídka města, pamětihodnosti Petrohradu a Moskvy. Gramatika – skloňování podstatných jmen středního rodu, nesklonná podstatná jména, vazby s předložkami. Fonetika – intonace otázek	Dokáže stručně pohovořit o nejznámějších památkách Petrohradu a Moskvy. Používá k tomu obrazový materiál. Sestavuje krátké rozhovory. Pracuje s doplňujícími texty.	PRO

	a vět vyjadřujících obdiv.		
ПРИЕЗЖАЙТЕ В ПРАГУ	<p>Komunikace – informace o našem hlavním městě, co zajímá turisty, co by se jim mělo ukázat.</p> <p>Slovní zásoba – prohlídka města, pamětihodnosti a zajímavá místa Prahy.</p> <p>Gramatika – skloňování podstatných jmen v množném čísle.</p> <p>Fonetika – intonace tázacích vět.</p>	<p>Dokáže stručně pohovořit o nejznámějších památkách našeho hlavního města, používá k tomu obrazový materiál. Sestavuje na toto téma rozhovory. Pracuje s doplňkovými texty a se slovníkem.</p>	PRO
ВСТРЕЧА	<p>Komunikace – setkání přátel po časovém odstupu. Dotazy a odpovědi jak se komu daří, co je nového, kde kdo byl.</p> <p>Slovní zásoba – pozdravy, setkání, novinky z osobního života.</p> <p>Gramatika – sloveso вернуться, vyjádření nutnosti.</p> <p>Fonetika – opakování intonace.</p>	<p>Dokáže reagovat na otázky při setkání, tvoří vhodné odpovědi, sestavuje krátké rozhovory, charakterizuje komunikaci v různých zemích. Pracuje se slovníkem.</p>	
КАК КТО ВЫГЛЯДИТ	<p>Komunikace – dotazy a odpovědi jak kdo vypadá, komu je kdo podobný, jak se obléká. Oblékání při různých příležitostech. Vypĺňování dotazníku.</p> <p>Slovní zásoba – popis vzhledu osoby, konkurs, oblékání, barvy, vlastnosti člověka.</p> <p>Gramatika – vyjádření podobnosti, skloňování přídavných jmen podle vzoru новый, skloňování řadových číslovek, vyjádření data.</p> <p>Fonetika – opakování – intonace otázek.</p>	<p>Využívá slovní zásobu k popisu vzhledu člověka a jeho vlastností. Dokáže sestavit rozhovor na téma konkurs. Umí pohovořit o oblečení pro různé příležitosti. Pracuje s texty. Reprodukuje přečtené či slyšené. Je schopen popsat umělecký portrét.</p>	
ОДЕЖДА	<p>Komunikace – móda, oblečení při různých příležitostech a ve všech ročních obdobích, módní přehlídka.</p> <p>Slovní zásoba – druhy oblečení, módní doplňky,</p>	<p>Dokáže popsat oblečení a doplňky pro slavnostní a všední dny. Prezentuje oblečení v jednotlivých ročních obdobích. Je schopen zorganizovat a předvést</p>	

	<p>módní přehlídka. Gramatika – vyjádření vzájemnosti a nutnosti, vazba учиться на кого, zájmena какой, который, předložka для, časování dalších sloves. Fonetika – opakování – intonace otázek.</p>	<p>módní přehlídku, sestavuje rozhovory. Popisuje ruský národní kroj. Pracuje s doplňkovými texty.</p>	
МЫ РАЗНЫЕ	<p>Komunikace – povahové vlastnosti člověka, zdůvodňování vlastních stanovisek, komu je třeba pomoci, komu je a není možno důvěřovat, dopis do redakce a jeho obsah. Slovní zásoba – kladné a záporné vlastnosti člověka, obsah dopisu. Gramatika – další slovesné vazby odlišné od češtiny, psaní data, skoňování zpodstatněných přídavných jmen, spojky потому что, поэтому, vyjádření možnosti, nemožnosti, nutnosti, potřeby.</p>	<p>Popisuje vlastnosti lidí v blízkém okolí. Dokáže sestavit dopis do redakce novin. Seznamuje se s literární charakteristikou člověka a s životem a dílem Puškina, Čechova a Turgeněva. Dokáže stručně pohovořit o jejich nejvýznamnějších dílech.</p>	
ПОГОДА	<p>Komunikace – počasí v jednotlivých ročních obdobích, předpověď počasí, turistika, cestování, činnosti za různého počasí, vyjadřování časových údajů. Slovní zásoba: počasí, roční období, turistika, cestování Gramatika – skloňování přídavných jmen měkkých, vyjadřování data a letopočtu.</p>	<p>Charakterizuje jednotlivá roční období z hlediska počasí. Dokáže pohovořit na téma turistika cestování. Používá správné časové údaje. Seznamuje se s tvorbou Levitana a Lermontova. Dokáže stručně pohovořit o jejich dílech.</p>	

4. ročník + oktáva	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
СИБИРЬ	<p>Komunikace – podnebí, příroda, nerostné bohatství na Sibiři, významná města a střediska této oblasti, vyjadřování zeměpisných a časových údajů. Slovní zásoba – příroda,</p>	<p>Dokáže pohovořit o přírodě, nerostném bohatství a významných střediscích na Sibiři. Pracuje s mapou a obrazovým materiálem. Seznamuje se s životem a dílem Solženicyna. Pra-</p>	

	<p>živočišné a rostliny, Sibiř a její přírodní krásy. Gramatika – určování hodin, vyjádření přibližnosti, základní číslovky od 100 výše, 3. stupeň přídavných jmen. Fonetika – intonace tázacích a zvolacích vět.</p>	<p>cuje se slovníkem při četbě odborných textů.</p>	
<p>ЭКОЛОГИЯ – МОЁ ПРИЗВАНИЕ</p>	<p>Komunikace – život v souladu s přírodou, ochrana životního prostředí, ekologické aktivity. Slovní zásoba – ochrana životního prostředí. Gramatika – další slovesné vazby, časování slovesа давать a sloves odvozených, skloňování podstatných jmen typu тетрадь.</p>	<p>Dokáže na základě textů a obrazového materiálu pohovořit o ekologických problémech na Sibiři, ale i ve svém nejbližším okolí. Informuje o ekologických aktivitách v Rusku a u nás. Seznamuje se s životem a dílem Astafjeva.</p>	<p>EV – Problematika vztahů organismů a životního prostředí (PRO), Clovek a životní prostředí</p>
<p>ДОБРО ПОЖАЛОВАТЬ В МОСКВУ</p>	<p>Komunikace – dotazy a odpovědi při objednávání noclehu v hotelu, komunikace v různých situacích na letišti nebo na nádraží, při celní a pasové kontrole, při uvítání a odjezdu hosta. Aeroflot a jeho historie, významná moskevská nádraží a letiště. Slovní zásoba – na letišti, na nádraží, v hotelu. Gramatika – určování hodin, další slovesné vazby, časování dalších sloves, částice ли a spojka если, podmíňovací způsob, podmíňkové věty.</p>	<p>Zvládne běžné situace na letišti a na nádraží. Dokáže si objednat nocleh v hotelu a sestavit na toto téma rozhovor. Umí popsat hotel a jeho vybavení. Dává informace o odjezdech a příjezdech dopravních prostředků. Na základě textů a obrazového materiálu hovoří o historii Aeroflotu a významných moskevských letištech a nádražích.</p>	
<p>ГДЕ МЫ ПОБЕДАЕМ</p>	<p>Komunikace – situace v restauraci, při stolování, při nakupování potravin. Slovní zásoba – stravování, v restauraci stolování, nápoje, pokrmy, jídelní lístek. Gramatika – rozkazovací způsob, další časování sloves. Fonetika – intonace vět vyjadřujících údiv.</p>	<p>Zvládá běžné situace v restauraci nebo v rychlém občerstvení. Dokáže si objednat podle jídelního lístku nápoje a pokrmy. Dovede charakterizovat jednotlivé národní kuchyně. Sestavuje jednoduché recepty. Orientuje se v prodejně potravin. Popisuje základy stolování a sestavuje přehled denních</p>	

		jídel. Tvoří rozhovory na téma stravování a nákup potravin. Seznamuje se s životem a dílem Gogola.	
ПРОЧЬ ОТ ЭТИХ СЕРЫХ БУДНЕЙ!	Komunikace – životní styl, co komu pomáhá, co komu poradit, z čeho je možno se radovat. Slovní zásoba – životní styl, činnosti pracovního dne a o víkendu, svátky u nás a v Rusku. Gramatika – další slovesné vazby, neurčitá zájmena a příslovce, 2. stupeň přídavných jmen a příslovcí.	Vypráví o současném životním stylu, o tom, jak překonat jednotvárnost života. Sestavuje na toto téma krátké rozhovory. Je schopen popsat klady a záporny současné civilizace a zdůvodňuje svá stanoviska. Na základě textu a obrazového materiálu informuje o důležitých svátcích u nás a v Rusku. Pracuje s doplňkovými texty a se slovníkem.	

ПРОЧЬ ОТ ЭТИХ СЕРЫХ БУДНЕЙ!	Komunikace – životní styl, co komu pomáhá, co komu poradit, z čeho je možno se radovat. Slovní zásoba – životní styl, činnosti pracovního dne a o víkendu, svátky u nás a v Rusku. Gramatika – další slovesné vazby, neurčitá zájmena a příslovce, 2. stupeň přídavných jmen a příslovcí.	Vypráví o současném životním stylu, o tom, jak překonat jednotvárnost života. Sestavuje na toto téma krátké rozhovory. Je schopen popsat klady a záporny současné civilizace a zdůvodňuje svá stanoviska. Na základě textu a obrazového materiálu informuje o důležitých svátcích u nás a v Rusku. Pracuje s doplňkovými texty a se slovníkem.	
------------------------------------	---	--	--

Téma:	Učivo: УЧЕБНИЦЕ РАДУГА – ПО-НОВОМУ 5	Školní výstup – žák:	Poznámky
ПОЧЕМУ ВЫ ИЗУЧАЕТЕ РУССКИЙ ЯЗЫК?	Komunikace: význam znalostí cizích jazyků, cizí jazyky ve škole, hodina cizích jazyků Slovní zásoba: cizí jazyky Gramatika: časování dalších sloves, zájmena , slovesné vazby, věty se spojkou чтобы	Vypráví o významu znalostí cizích jazyků, hovoří o individuální motivaci pro výuku cizích jazyků, pracuje s doplňkovými texty, hovoří o rusky píšících autorech a jejich knihách.	
ХОЧУ КУПИТЬ КВАРТИРУ	Komunikace: zařízení bytu, popis místností, možnosti bydlení, přednosti bydlení ve městě a na vesnici	Popisuje jednotlivé místnosti v bytě a jejich zařízení, zdůvodňuje přednosti bydlení ve městě a na vesnici,	

	<p>Slovní zásoba: zařízení místností v bytě, možnosti bydlení</p> <p>Gramatika: rozkazovací způsob, skloňování přivlastňovacích zájmen, další skloňování podstatných jmen, slovesné vazby</p>	<p>pracuje s doplňkovými texty.</p>	
ЗДОРОВЬЕ И СПОРТ	<p>Komunikace: péče o zdraví, vliv sportu na zdraví, naše zdravotnictví, návštěva lékaře, druhy sportů, sportovní možnosti</p> <p>Slovní zásoba: zdravotnictví, nemoci, sportovní disciplíny</p> <p>Gramatika: skloňování podstatných jmen, jmenné tvary přídavných jmen, další slovesné vazby</p>	<p>Vypráví o zdravotnictví, zdůvodňuje co je pro zdraví užitečné a co škodlivé, jak souvisí sport se zdravím, informuje o svém zdravotním stavu, a kterému sportu se věnuje. Vytváří krátké rozhovory na daná témata. Pracuje s doplňkovými texty a se slovníkem.</p>	
НА МЕЖДУНАРОДНОЙ ВЫСТАВКЕ	<p>Komunikace: pracovní a obchodní jednání</p> <p>Slovní zásoba: pracovní a obchodní jednání</p> <p>Gramatika: záporná zájmena, další slovesné vazby, předložkové vazby, věty se slovesem являться</p>	<p>Hovoří o tom, jak probíhá pracovní a obchodní jednání, jak tato jednání začínají a končí, jaká je jejich náplň, tvoří krátké rozhovory, pracuje s doplňkovými texty.</p>	
МЫ БЫЛИ В РОССИИ	<p>Komunikace: Rusko, Moskva, Petrohrad</p> <p>Slovní zásoba: geografické údaje Ruska, historické památky ruských velkoměst</p> <p>Gramatika: časování dalších sloves, další slovesné vazby</p>	<p>Hovoří o Rusku, seznámuje se s historickými památkami i současností ruských velkoměst. Pracuje s obrazovým materiálem a s mapou. Čte se slovníkem doplňkové texty.</p>	

Poznámka: pro pokročilé studenty, kteří budou tvořit **celou** skupinu, se bude začínat od učebnice 2 a bude se pokračovat až k učebnici 5.

6.7 Matematika

6.7.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsahové vymezení předmětu

Vyučovací předmět se jmenuje Matematika. Patří do vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace podle RVP GV. Vzdělávací oblast je současně vzdělávacím oborem. Matematika se na gymnáziu vyučuje po celou dobu studia.

Výuka matematiky na gymnáziu rozvíjí a prohlubuje pochopení kvantitativních a prostorových vztahů reálného světa, utváří kvantitativní gramotnost žáků a schopnost geometrického vhledu. Ovládnutí požadovaného matematického aparátu, elementy matematického myšlení, vytváření hypotéz a deduktivní úvahy jsou prostředkem pro nové hlubší poznání a předpokladem dalšího studia. Osvojené matematické pojmy, vztahy a procesy pěstují myšlenkovou ukázněnost a napomáhají žákům k prožitku celistvosti.

Matematické vzdělávání napomáhá rozvoji abstraktního a analytického myšlení, rozvíjí logické usuzování, učí srozumitelné a věcné argumentaci s cílem najít spíše objektivní pravdu než uhájit vlastní názor. Těžiště výuky spočívá v osvojení schopnosti formulace problému a strategie jeho řešení, v aktivním ovládnutí matematických nástrojů a dovedností, v pěstování schopnosti aplikace. Matematika přispívá k tomu, aby žáci byli schopni hodnotit správnost postupu při odvozování tvrzení a odhalovat klamné závěry.

Během studia žáci objevují, že matematika nachází uplatnění v mnoha oborech lidské činnosti (např. v ekonomii, technice, ale i ve společenských vědách), že je ovlivňována vnějšími podněty (například z oblasti přírodních věd) a že moderní technologie jsou užitečným pomocníkem matematiky. Žáci poznávají, že matematika je součástí naší kultury a je výsledkem složitého multikulturního historického vývoje spojeného s mnoha významnými osobnostmi lidských dějin.

b) Časové vymezení předmětu

Týdenní hodinové dotace předmětu v jednotlivých ročnících:

- 1. ročník – 4 hodiny
- 2. ročník – 4 hodiny
- 3. ročník – 4 hodiny
- 4. ročník – 4 hodiny

c) Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá po celé 4 roky. V 1., 3. a 4. ročníku jsou třídy vždy na jednu hodinu děleny na dvě skupiny, ve 2. ročníku jsou třídy děleny na dvě skupiny ve dvou hodinách.

Výuka probíhá zpravidla v kmenových učebnách, dle aktuální potřeby jsou některé hodiny vyučovány v učebně s interaktivní tabulí a dataprojektorem. Během studia se studenti mohou účastnit různých matematických soutěží jako je např. Matematická olympiáda, Matematický klokan apod.

d) Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají tyto metody, postupy a formy práce (strategie):

Kompetence k učení

Učitel:

- do výuky zařazuje různé metody práce – rozhovor, skupinová práce, samostatná práce, řízená diskuse tak, aby žák pod jeho vedením dokázal řešení příkladu vysvětlit ostatním žákům
- zadává problémové úlohy, které žák řeší z více hledisek, vyžaduje slovní komentář při řešení příkladů
- zadává samostatné a skupinové práce, v nichž si žáci navzájem pomáhají a opravují případné chyby

- při řešení příkladů vyžaduje zápis pomocí vhodné matematické symboliky
- vyžaduje, aby řešení geometrických úloh žáci doplnili obrázkem
- klade důraz na aplikace, deduktivní a induktivní postupy, vede tak žáky k propojení mechanicky zvládnutých poznatků a postupů s postupy pro objevování nových cest a k odvozování a zdůvodňování nových vlastností
- klade důraz na přesné formulace a logickou strukturu argumentací
- prokládá výklad názornými příklady

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- při výkladu nového učiva a při řešení příkladů postupuje od jednoduššího problému ke složitějšímu tak, aby žáci sami mohli některé matematické věty vyvodit a zformulovat
- pomocí vhodných úloh, přiměřených věku žáků, vyžaduje důkladnou analýzu problémové situace
- požaduje odhad a vyhodnocení správnosti výsledku vzhledem k zadaným podmínkám při řešení vhodných příkladů
- kladením problémových otázek žáci nalézají různé způsoby řešení příkladů
- učitel klade důraz na přesné formulace a logickou strukturu argumentací
- klade důraz na mezipředmětové vztahy

Kompetence komunikativní

Učitel:

- při řešení příkladů a slovních úloh vyžaduje přesnou formulaci, užívání vhodné terminologie a matematické symboliky
- při řešení příkladu vyžaduje, aby žáci dokázali daný problém slovně přeformulovat do matematické terminologie, aby se naučili číst slovní úlohy s porozuměním a dokázali slovně interpretovat matematický výsledek
- vede žáky k rozborům, hledání možností, prezentacím vlastního postupu a výsledku práce
- podporuje účast žáků v matematických soutěžích

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazuje práci v týmu, kde žák uplatní své individuální schopnosti, vědomosti a dovednosti, učí se toleranci k jiným názorům, kriticky vyhodnocuje navržený postup a spolupracuje s ostatními při řešení příkladů
- zadává úkoly z praxe, které vedou k aktivní diskusi, sebekritice, obhajobě svého stanoviska
- organizuje práci žáků ve skupinách

Kompetence občanské

Učitel:

- hodnocením a povzbuzováním podporuje snahu žáků
- vyžaduje plnění domácích úkolů

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- vede žáky k sebekontrolě a k ověřování výsledků
- požaduje dodržování termínů při vypracování úkolů

- požaduje dodržování dohodnuté kvality

6.7.2 Osnovy

1. ročník	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
TEORIE ČÍSEL	Číslo, proměnná, číselné obory N, Z, Q, R . Přirozená čísla, dělitelnost v oboru přirozených čísel (a dělí b , největší společný dělitel, nejmenší společný násobek, čísla soudělná a nesoudělná, prvočísla a čísla složená). Celá čísla. Racionální čísla Reálná čísla, intervaly, absolutní hodnota.	Zná číselné obory N, Z, Q, R a vztahy mezi nimi. Užívá vlastnosti dělitelnosti přirozených čísel. Operuje s intervaly, aplikuje geometrický význam absolutní hodnoty. Odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí, účelně využívá kalkulátor	
TEORIE MNOŽIN, VÝROKOVÁ LOGIKA	Množiny a operace s množinami (sjednocení, průnik, rozdíl, doplněk množiny v množině, podmnožina, rovnost množin, Vennovy diagramy). Výroky, negace, kvantifikátory, logické spojky (konjunkce, disjunkce, implikace, ekvivalence), výrokové formule, tautologie, obměněná a obrácená implikace, výrokové formy. Definice, věta, důkaz, přímý důkaz, nepřímý důkaz, důkaz sporem.	Provádí správně operace s množinami a množiny využívá při řešení úloh, včetně úloh z praxe. Přesně formuluje své myšlenky a srozumitelně se vyjadřuje. Rozumí logické stavbě matematické věty, vhodnými metodami provádí důkazy matematických vět.	
ALGEBRAICKÉ VÝRAZY, MOCNINY A ODMOCNINY	Mnohočleny, lomené výrazy, výrazy s mocninami a odmocninami. Mocniny s přirozeným a celým exponentem, druhá a třetí odmocnina.	Provádí operace s mocninami a odmocninami, upravuje číselné výrazy, efektivně upravuje výrazy s proměnnými, určuje definiční obor výrazů.	
ROVNICE A NEROVNICE	Lineární rovnice a nerovnice. Kvadratická rovnice (diskriminant, vztahy mezi kořeny a koeficienty, rozklad kvadratického trojčlenu, doplnění na čtverec), kvadratická nerovnice. Rovnice a nerovnice v součinném a podílovém	Rozkládá mnohočleny na součin vytýkáním a užitím vzorců, aplikuje tuto dovednost při řešení rovnic a nerovnic. Řeší lineární a kvadratické rovnice, nerovnice a jejich soustavy, diskutuje řešitelnost nebo počet řešení. Rozlišuje ekvivalentní	MEZ. VZT. (Fy – slovní úlohy o pohybu)

	<p>tvaru. Rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou. Rovnice s neznámou ve jmenovateli a pod odmocninou. Lineární a kvadratická rovnice s parametrem. Soustavy lineárních rovnic a nerovnic.</p>	<p>a neekvivalentní úpravy, zdůvodní, kdy je zkouška nutnou součástí řešení. Geometricky interpretuje číselné, algebraické a funkční vztahy, graficky znázorňuje řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav Analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení lineárních a kvadratických rovnic a jejich soustav na reálné úlohy z praxe.</p>	
<p>PLANIMETRIE</p>	<p>Klasifikace rovinných útvarů (bod, přímka, polopřímka, úsečka, polorovina, konvexní a nekonvexní útvar a úhel, trojúhelník, čtyřúhelník, n-úhelník, kružnice, kruh). Polohové vlastnosti rovinných útvarů (rovnoběžné a různoběžné přímky, průsečík, kolmost). Metrické vlastnosti rovinných útvarů (délka úsečky, velikost úhlu, vzdálenost bodů, bodu od přímky, dvou rovnoběžných přímk, odchylka přímek). Dvojice úhlů (vedlejší, vrcholové, souhlasné, střídavé, přilehlé). Trojúhelníky (vnitřní a vnější úhly, rovnostranný, rovnoramenný a pravouhlý trojúhelník, střední příčka, těžnice a výška trojúhelníku, shodnost a podobnost trojúhelníků, Euklidovy věty a Pythagorova věta). Čtyřúhelníky (rovnoběžník, kosodélník, kosočtverec, pravouhelník, obdélník, čtverec, lichoběžník, deltoid, tětíkový a tečnový čtyřúhelník). Kružnice, kruh (tečna, sečna a tětiva kružnice, oblouk kružnice, středový, obvo-</p>	<p>Správně používá geometrické pojmy. Zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině, na základě vlastností třídí útvary. Využívá náčrt při řešení rovinného problému. Řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy užitím množin všech bodů dané vlastnosti, pomocí konstrukce délek úseček daných výrazem. Řeší planimetrické problémy motivované praxí.</p>	<p>Využití geometrického softwaru.</p>

	dový a úsekový úhel, Thaletova věta). Obvody a obsahy rovinných útvarů.		
--	--	--	--

2. ročník	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
SHODNÁ A PODOBNÁ ZOBRAZENÍ	Množiny bodů dané vlastnosti, Thaletova kružnice. Konstrukční úlohy řešené pomocí množin bodů daných vlastností. Shodná zobrazení: identita, osová a středová souměrnost, posunutí, otočení. Podobná zobrazení: stejnolehlost. Konstrukční úlohy řešené pomocí shodných a podobných zobrazení.	Řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy užitím množin všech bodů dané vlastnosti, pomocí konstrukce délek úseček daných výrazem. Řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy pomocí shodných zobrazení a stejnolehlosti.	
FUNKCE	Obecné poznatky o funkcích – pojem funkce, definiční obor a obor hodnot, graf funkce, vlastnosti funkcí (parita, monotónnost, ohraničenost, extrém, periodičnost). Lineární funkce. Kvadratická funkce. Funkce s absolutní hodnotou. Lineární lomená funkce. Mocninné funkce (s přirozeným a celým exponentem). Mocniny s racionálním exponentem, n -tá odmocnina. Inverzní funkce. Exponenciální a logaritmické funkce, logaritmy, vlastnosti logaritmů. Exponenciální a logaritmické rovnice.	Načrtne grafy elementárních funkcí (v základním i posunutém tvaru) a určí jejich vlastnosti. Formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí Využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic, při určování kvantitativních vztahů. Aplikuje vztahy mezi hodnotami exponenciálních a logaritmických funkcí a vztahy mezi těmito funkcemi. Modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí. Řeší exponenciální a logaritmické rovnice Řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích.	Využití matematického softwaru pro kreslení grafů funkcí.
GONIOMETRIE	Oblouková míra a orientovaný úhel. Goniometrické funkce, vztahy mezi goniometrickými funkcemi. Goniometrické rovnice, využití goniometrických vzorců.	Umí zakreslit grafy goniometrických funkcí. Aplikuje goniometrické vzorce při úpravě goniometrických výrazů. Řeší goniometrické rovnice. Aplikuje praktické úlohy	Využití matematického softwaru pro kreslení grafů funkcí.

	Trigonometrie pravoúhlého a obecného trojúhelníku, vzorce pro obsah trojúhelníku, sinová a kosinová věta.	na řešení obecného trojúhelníku popř. čtyřúhelníku.	
STEREOMETRIE	Volné rovnoběžné promítání, určení řezu těles rovinou a průnik přímky s rovinou. Vzájemná poloha dvou přímek, přímky a roviny, dvou a tří rovin (řešení stereometricky). Kritéria rovnoběžnosti a kolmosti dvou rovin, přímky a roviny. Metrické vztahy prostorových útvarů řešené stereometricky (vzdálenost bodů, bodu od přímky, bodu od roviny, dvou rovnoběžných přímek a rovin, odchylka dvou přímek, přímky od roviny, dvou rovin). Tělesa: hranol, mnohostěny, válec, kužel, koule, povrchy a objemy těles a jejich částí.	Správně používá geometrické pojmy. Zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v prostoru, na základě vlastností třídí útvary. Určuje vzájemnou polohu útvarů, vzdálenosti a odchylky. Využívá náčrt při řešení prostorového problému, v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy, trigonometrii a úpravy výrazů. Zobrazí ve volném rovnoběžném promítání hranol a jehlan, sestrojí a zobrazí rovinný řez těchto těles nebo jejich průnik s přímkou. Řeší stereometrické problémy motivované praxí, aplikuje poznatky z planimetrie ve stereometrii	Využití geometrického softwaru.

3. ročník	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
KOMPLEXNÍ ČÍSLA	Zavedení komplexního čísla. Algebraický a goniometrický tvar komplexního čísla. Komplexně sdružené číslo, absolutní hodnota a argument. Gaussova rovina. Sčítání, odčítání, násobení a dělení komplexních čísel v algebraickém a goniometrickém tvaru, Moivreova věta. Binomická rovnice, kvadratická rovnice s reálnými a komplexními koeficienty.	Vysvětlí souvislost komplexních a reálných čísel. Ovládá operace s komplexními čísly v algebraickém a goniometrickém tvaru, při řešení úloh umí využít rovnosti komplexních čísel. Vysvětlí vzájemné přiřazení komplexních čísel a bodů Gaussovy roviny, geometrický význam absolutní hodnoty a argumentu komplexního čísla, umí početně i graficky sčítat, odčítat, násobit a dělit komplexní čísla. Řeší kvadratické, binomic-	

		ké a jednoduché algebraické rovnice v oboru komplexních čísel.	
ANALYTICKÁ GEOMETRIE	<p>Orientovaná úsečka, vektor a operace s nimi (sčítání, odčítání a násobení).</p> <p>Lineární kombinace vektorů, lineární závislost a nezávislost vektorů. Velikost vektoru. Skalární, vektorový a smíšený součin vektorů. Odchylka dvou vektorů. Parametrické vyjádření přímky v rovině i v prostoru, obecná rovnice přímky, směrnice a úsekový tvar přímky.</p> <p>Parametrické vyjádření roviny, obecná rovnice roviny.</p> <p>Polohové vztahy dvou přímek, přímky a roviny a dvou rovin řešené analyticky.</p> <p>Metrické vztahy prostorových útvarů řešené analyticky (vzdálenost bodů, bodu od přímky v rovině i v prostoru, bodu od roviny, dvou rovnoběžných přímek, dvou rovnoběžných rovin, odchylka dvou přímek, přímky od roviny, dvou rovin).</p> <p>Definice kuželosečky (kružnice, elipsa, parabola a hyperbola). Rovnice kuželoseček, vzájemná poloha přímky a kuželosečky, tečna kuželosečky a její rovnice.</p>	<p>Ovládá operace s vektory a využívá těchto operací v úlohách.</p> <p>Ovládá zavedení soustavy souřadnic v rovině a v prostoru.</p> <p>Ovládá skalární a vektorový součin vektorů a využívá jich v analytické geometrii.</p> <p>Užívá různé způsoby analytického vyjádření přímky v rovině, parametrické vyjádření přímky v prostoru, parametrické a obecné vyjádření roviny.</p> <p>Řeší analyticky polohové a metrické úlohy o lineárních útvarech v rovině a v prostoru.</p> <p>Využívá metod analytické geometrie při řešení komplexních úloh a problémů.</p> <p>Využívá charakteristické vlastnosti kuželoseček k určení analytického vyjádření a z analytického vyjádření (ze středového tvaru nebo vrcholové rovnice) určí základní údaje o kuželosečce.</p> <p>Řeší analyticky úlohy na vzájemnou polohu přímky a kuželosečky (diskusí znaménka diskriminantu kvadratické rovnice).</p>	
KOMBINATORIKA A PRAVDĚPODOBNOST	<p>Kombinatorika – základní kombinatorická pravidla (pravidlo součtu a součinu).</p> <p>Elementární kombinatorické úlohy, variace, permutace a kombinace bez opakování a s opakováním, faktoriál, kombinační číslo, binomická věta, Pascalův</p>	<p>Řeší reálné problémy s kombinatorickým podtextem (charakterizuje možné případy, vytváří model pomocí kombinatorických skupin a určuje jejich počet).</p> <p>Upravuje výrazy s faktoriály a kombinačními čísly, využívá úprav pro řešení</p>	

	trojúhelník. Rovnice a nerovnice s kombinačními čísly a faktoriály. Pravděpodobnost – náhodný jev a jeho pravděpodobnost, pravděpodobnost sjednocení a průniku jevů, nezávislost jevů, podmíněná pravděpodobnost.	rovnice. Využívá kombinatorické postupy při výpočtu pravděpodobnosti.	
PRÁCE S DATY	Práce s daty – analýza a zpracování dat v různých reprezentacích, statistický soubor a jeho charakteristiky.	Diskutuje a kriticky hodnotí statistické informace a daná statistická sdělení, vytváří a vyhodnocuje závěry a předpovědi (hypotézy) na základě dat. Volí a užívá vhodné statistické metody k analýze a zpracování dat (využívá výpočetní techniku). Reprezentuje graficky soubory dat, čte a interpretuje tabulky, diagramy a grafy, rozlišuje rozdíly v zobrazení obdobných souborů vzhledem k jejich odlišným charakteristikám.	Využití softwaru pro zpracování dat.

4. ročník	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
POSLOUPNOSTI A ŘADY	Definice a určení posloupností (vzorcem pro n -tý člen a rekurentně). Důkaz matematickou indukcí Vlastnosti posloupností. Aritmetická a geometrická posloupnost. Finanční matematika. Limita posloupnosti, konvergentní a divergentní posloupnost. Nekonečná řada, konvergentní a divergentní řada, kritéria konvergence, součet nekonečné geometrické řady.	Vysvětlí rozdíl mezi posloupností a funkcí reálných čísel. Formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných posloupností. Řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o posloupnostech. Interpretuje z funkčního hlediska složené úrokování, aplikuje exponenciální funkci a geometrickou posloupnost ve finanční matematice. Vysvětlí pojem limita posloupnosti, zná základní věty o limitách posloupností a umí je využít při výpočtu limit posloupností. Vysvětlí pojmy nekonečná	INT – Člověk a svět práce

		řada a součet nekonečné řady, pomocí základních kritérií konvergence určí chování jednodušších řad, pro nekonečnou geometrickou řadu zná podmínku její konvergence a umí určit její součet	
LIMITA FUNKCE, DIFERENCIÁLNÍ A INTEGRÁLNÍ POČET	<p>Limita a spojitost funkce, věty o limitách. Nevlastní limity, limity v nevlastních bodech.</p> <p>Derivace funkce, derivace součtu, rozdílu, součinu a podílu dvou funkcí, derivace složené funkce. Druhá derivace a její význam. Aplikace diferenciálního počtu. Průběh funkce.</p> <p>Primitivní funkce, neurčitý integrál. Základní typy integrací. Určitý integrál. Aplikace integrálního počtu.</p>	<p>Interpretuje pojem limity funkce, řeší úlohy o limitách funkcí.</p> <p>Rozumí pojmu derivace funkce. Ovládá použití pravidel pro derivace a umí je aplikovat v praktických úlohách. Užitím diferenciálního počtu umí vyšetřit průběh funkce.</p> <p>Rozumí pojmu primitivní funkce, neurčitý a určitý integrál. Ovládá základní integrační metody a umí je aplikovat v praktických úlohách.</p>	
SYSTEMATIZACE POZNATKŮ	Systematizace základních poznatků z matematické logiky, poznatků o řešení rovnic a nerovnic, o řešení geometrických a slovních úloh.	<p>Umí pracovat se základními logickými pojmy matematiky a ovládá jejich použití v praktických úlohách.</p> <p>Umí řešit různé typy rovnic, nerovnic a slovních úloh za pomoci komplexnějšího matematického aparátu a je schopen aplikovat vždy nejvhodnější metodu řešení.</p> <p>Ovládá základní konstrukční pravidla a jejich aplikace pro řešení planimetrických a stereometrických úloh. Je schopen řešit geometrické úlohy využitím prostředků analytické geometrie.</p>	

6.8 Fyzika

6.8.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsahové vymezení předmětu

Vyučovací předmět se jmenuje Fyzika. Patří do vzdělávací oblasti Člověk a příroda RVP G. Vzdělávací oblast je současně vzdělávacím oborem.

Integruje průřezová témata Environmentální výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a některá témata z předmětu geologie.

Cílem výuky je osvojení základních fyzikálních zákonitostí a pojmů, poznávání světa a techniky kolem nás, seznámení s objevy fyziky, které měly dopady na dynamický rozvoj společnosti a nastínění významu a cílů moderní fyziky.

b) Časové vymezení předmětu

Týdenní časová dotace:

- 1. ročník (+ 5. ročník víceletého gymnázia) – 3 hodiny
- 2. ročník (+ 6. ročník víceletého gymnázia) – 2 hodiny
- 3. ročník (+ 7. ročník víceletého gymnázia) – 3 hodiny
- 4. ročník (+ 8. ročník víceletého gymnázia) – 2 hodiny

c) Organizační vymezení předmětu

Fyzika se na gymnáziu vyučuje ve čtyřech ročnících, navazují fyzikální semináře.

V 1. a 3. ročníku jsou třídy vždy na jednu hodinu děleny na dvě skupiny.

Výuka probíhá zpravidla v posluchárně fyziky a v laboratoři fyziky.

Během studia se studenti mohou účastnit soutěží, například fyzikální olympiády.

d) Výchovné a vzdělávací strategie

K naplnění klíčových kompetencí učitelé využívají mimo jiné tyto metody, postupy a formy práce (strategie):

Kompetence k učení

Učitel:

- motivuje žáky, dává učivo fyziky do souvislosti s každodenní zkušeností žáků a tím je vede k poznání, že poznatky fyziky jsou užitečné pro praktický život,
- provádí co nejčastěji zajímavé demonstrační pokusy a organizuje žákovské pokusy a tím zvyšuje zájem žáků o fyziku,
- vede žáky k poznání, že výsledky fyzikálního zkoumání světa provázejí člověka na každém jeho kroku,
- využívá chyb při řešení fyzikálních úloh jako prostředku k prohloubení fyzikálních poznatků a dovedností a k nalézání správné cesty k řešení těchto úloh,
- předkládá žákům přiměřeně náročné úkoly, jejichž řešením umožňuje prohlubovat vlastní zkušenosti s fyzikálními jevy a umožňuje jim poznávat fyzikální podstatu přírodních zákonitostí,

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zařazuje úlohy, při kterých žáci na základě svých vlastních zkušeností s fyzikálními jevy a logickým myšlením docházejí k fyzikální podstatě zkoumaných jevů, které souvisejí s probíraným učivem,

- příznivě hodnotí zejména vlastní, neotřelé postupy řešení úloh, pokud vedou k cíli, nevyžaduje jen standardní, většinový postup,
- hodnotí žáky především podle toho, jak řeší praktické úlohy a problémy experimentální i teoretické povahy,
- umožňuje uplatňovat dovednosti a schopnosti z ostatních oblastí poznávání,

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vytváří příležitost pro vzájemnou komunikaci žáků a jejich spolupráci při řešení úloh, pro formulaci hypotéz, obhajobu názorů a vhodnou argumentaci,
- vede žáky při vzájemné komunikaci ke správnému používání fyzikálních poznatků, dovedností a experimentálních možností k obhajobě či vyvracení myšlenek a názorů ostatních,
- vede žáky k tomu, že k vyřešení předloženého úkolu nedílně patří i srozumitelné a přesvědčivé sdělení výsledku jiným,
- umožňuje žákům využívat moderní a komunikační a informační prostředky a technologie při zpracování výsledků fyzikálních pozorování a měření,
- vede žáky k tomu, aby svůj postup dokázali obhájit a neměli obavy, že postupují jinak, než většina žáků,

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky ke spolupráci v menších i větších skupinách a tím je učí spolupracovat,
- navozuje podmínky pro diskuzi a kritický přístup žáků k závěrům svým i k závěrům spolužáků, tím je učí používat věcné argumenty pro obhajobu svého názoru a přijmout názor spolužáků, je-li podložen přesvědčivými důkazy,
- rozvíjí sebedůvěru žáků a vytváří příležitosti pro uvědomování si sociálních rolí a vztahů žáků, například organizováním skupinové práce,

Kompetence občanské

Učitel:

- diskutuje se žáky při výuce fyziky i mimo ni o užitečnosti technických vynálezů, strojů a prací pro člověka,
- vede žáky k zaujímání postojů k současnému dění ve společnosti
- diskutuje se žáky otázky ochrany životního prostředí
- umožňuje žákům poznat historii fyzikálních objevů, seznamuje je se jmény a stručnými životopisy fyzikálních osobností minulosti a současnosti,

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- pomáhá uvědomovat si význam celoživotního vzdělávání a připravenosti přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám,
- pomáhá rozvíjet osobní a odborný potenciál žáků
- učí žáky zacházet s přístroji technikou a materiály a dodržovat při tom pravidla bezpečnosti práce

6.8.2 Osnovy

1. ročník + kvinta	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
--------------------	--------	----------------------	----------

Téma:			
<p>FYZIKÁLNÍ VELIČINY A JEJICH MĚŘENÍ</p>	<p>Soustava základních a odvozených veličin a jejich jednotek</p> <p>Metody měření fyzikálních veličin, zpracování výsledků měření</p>	<p>Používá s porozuměním fyzikální veličiny zavedené učivem</p> <p>Užívá s porozuměním základní měřicí jednotky pro vyjadřování hodnot veličin a při řešení úloh</p> <p>Měří vybrané fyzikální veličiny vhodnými metodami, zpracuje a vyhodnotí výsledky měření</p> <p>Rozlišuje skalární veličiny od vektorových a využívá je při řešení fyzikálních problémů a úloh</p>	<p>VMEGS – Žijeme v Evropě – význam mezinárodní soustavy SI pro rozvoj vědeckých a hospodářských styků</p>
<p>POHYB TĚLES A JEJICH VZÁJEMNÉ PŮSOBENÍ</p>	<p>Kinematika hmotného bodu</p> <p>Dynamika hmotného bodu</p> <p>Mechanická práce a energie.</p>	<p>Využívá představy hmotného bodu při řešení úloh</p> <p>Rozhoduje, o jaký druh pohybu jde</p> <p>Užívá základní kinematické vztahy při řešení problémů a úloh o pohybech rovnoměrných a rovnoměrně zrychlených/zpomalených</p> <p>Uvádí příklady pohybových a deformačních účinků sil</p> <p>Určuje graficky a v jednoduchých případech i početně výslednici dvou sil působících v jednom bodě</p> <p>Využívá Newtonovy pohybové zákony k předvídání pohybu tělesa</p> <p>Účelně rozkládá graficky sílu na dvě složky</p> <p>Vysvětluje jednoduché případy působení setrvačné síly</p> <p>Uvádí příklady užitečného a škodlivého tření v praxi</p> <p>Uvádí případy, kdy těleso koná a nekoná práci</p> <p>Chápe souvislosti změny kinetické energie s mechanickou prací</p> <p>Zná souvislosti změny potenciální tíhové energie s mechanickou prací</p>	<p>VMEGS – Žijeme v Evropě – významní Evropané Galilei, Newton</p>

		<p>Využívá zákona zachování energie při řešení úloh a problémů z praxe Řeší úlohy z praxe s použitím vztahů pro výkon a účinnost</p> <p>Využívá zákony zachování některých důležitých fyzikálních veličin při řešení problémů a úloh</p> <p>Analyzuje energetickou bilanci Země a příčiny vnitřních a vnějších geologických procesů</p> <p>Řeší úlohy na výpočet gravitační síly Rozlišuje pojmy gravitační a tíhová síla, tíha Popisuje vrhy těles Řeší úlohy s použitím Keplerových zákonů Popisuje otáčivý a posuvný pohyb tělesa</p> <p>Určí v konkrétních situacích síly a jejich momenty působící na těleso a určí výslednici sil</p> <p>Rozpoznává případy jednoduchých strojů s využitím momentové věty Rýsuje výslednice různoběžných sil působících v různých bodech tuhého tělesa Nalézá výslednici souhlasně a nesouhlasně rovnoběžných sil působících v různých bodech tuhého tělesa Experimentálně určuje polohu těžiště tenké desky Vypočítává kinetickou energii rotujícího tělesa</p> <p>Uvádí a vysvětluje rozdíly mezi ideální a reálnou tekutinou Řeší úlohy užitím Pascalova a Archimedova zákona Vysvětluje funkci hydraulických zařízení</p>	
	Gravitační pole		INT – Geologie – geologické procesy v litosféře
	Mechanika tuhého tělesa		PT – VMEGS – Žijeme v Evropě – významní Evropané Koperník, Brahe, Kepler
	Mechanika tekutin		PT – VMEGS – Žijeme v Evropě – významní Evropané – Archimédes, Torricelli, Pascal, Bernoulli

	<p>Struktura a vlastnosti plynů</p> <p>Kruhový děj s ideálním plynem</p> <p>Struktura a vlastnosti pevných látek</p> <p>Struktura a vlastnosti kapalin</p>	<p>termodynamické zákony přiřešení konkrétních fyzikálních úloh Uvádí příklady na vedení tepla, proudění tepla a tepelné záření</p> <p>Rozlišuje pojem ideálního a reálného plynu</p> <p>Využívá stavovou rovnici ideálního plynu stálé hmotnosti při předvídání stavových změn plynu Graficky vyjadřuje vzájemnou závislost stavových veličin u jednotlivých tepelných dějů Řeší úlohy na výpočet práce plynu při stálém tlaku Graficky určuje práci plynu pro jednoduché tepelné děje</p> <p>Graficky znázorňuje kruhový děj složený z jednoduchých tepelných dějů Určuje horní mez účinnosti kruhového děje Aplikuje poznatky o kruhovém ději k objasnění funkce tepelných motorů Vysvětluje princip činnosti kompresorové chladničky a tepelného čerpadla</p> <p>Rozlišuje krystalické a amorfni látky na základě znalostí jejich struktury Uvádí příklady jednoduchých typů deformací</p> <p>Analyzuje vznik a průběh procesu pružné deformace pevných těles Řeší úlohy s použitím Hookova zákona</p> <p>Uvádí příklady praktické aplikace teplotní roztažnosti</p> <p>Vysvětluje vlastnosti molekul povrchové vrstvy Objasňuje vznik kapilární elevace a kapilární deprese Uvádí příklady kapilárních jevů z praxe</p>	<p>PT – VMEGS – Žijeme v Evropě – významní Evropané – Boyle, Mariotte, Charles, Gay-Lussac</p> <p>PT – EV – Člověk a životní prostředí – klady a zápory využívání energetických zdrojů</p> <p>PT – VMEGS – Žijeme v Evropě – významní Evropané – Watt, Božek, Carnot</p> <p>PT – VMEGS – Žijeme v Evropě – významní Evropané – Hooke</p>
--	--	--	--

	Zvukové vlnění	<p>nice postupné vlny Vysvětluje jev interference Objasňuje vznik stojatého vlnění Vysvětluje na příkladu využití Huygensova principu Uvádí příklady, kdy lze pozorovat interferenci a ohyb vlnění Objasní procesy vzniku, šíření, odrazu a interference mechanického vlnění Rozlišuje, kdy jde o zvuk, ultrazvuk a infrazvuk Popisuje základní charakteristiky tónu Vysvětluje vznik ozvěny Dovede se chránit před nadměrným hlukem</p>	PT – VMEGS – Žijeme v Evropě – významní Evropané – Huygens
--	----------------	---	--

3. ročník + septima	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
ELEKTŘINA A MAGNETISMUS	Elektrický náboj a elektrické pole	<p>Popisuje vlastnosti a chování elektricky nabitých těles Řeší úlohy s použitím Coulombova zákona Popisuje elektrické pole pomocí příslušných veličin Vysvětluje princip elektrostatické indukce Porovnává účinky elektrického pole na vodič a izolant Popisuje základní druhy kondenzátorů a řeší příklady jejich jednoduchých zapojení</p>	PT – EV – Člověk a životní prostředí – Elektrostatické odlučovače popítku PT – VMEGS – Žijeme v Evropě – významní Evropané – Coulomb, Volta, Galvani, Ampére
	Vznik elektrického proudu	<p>Vysvětluje mechanismus vedení elektrického proudu Rozlišuje elektromotorické a svorkové napětí Měří elektrické napětí a proud vhodným měřidlem Dodržuje zásady bezpečnosti pro práci s elektrickými zařízeními</p>	
	Elektrický proud v kovech	Využívá Ohmův zákon	PT – VMEGS –

		<p>při řešení praktických problémů Měří elektrický odpor spotřebiče Vysvětluje pokles napětí při zatížení elektrického zdroje Využívá vztahy pro výpočet elektrické práce a výkonu Zapojuje rezistory sériově a paralelně Řeší jednoduché příklady s použitím Kirchhoffových zákonů Vysvětluje zkrat a funkci pojistek Vysvětluje rozdíly elektrických vlastností kovů, izolantů a polovodičů Objasňuje vznik hradlové vrstvy Kreslí schéma zapojení diody a provádí její zapojení Měří voltampérovou charakteristiku diody Rozeznává jednoduché polovodičové součástky Vysvětluje rozdíl mezi vedením elektrického proudu v kovech a kapalinách Řeší úlohy s využitím Faradayových zákonů Popisuje princip galvanického článku a akumulátoru Vysvětluje praktické použití elektrolýzy Popisuje jednotlivé druhy výboje Uvádí příklady praktického použití výbojů v plynech Uvádí příklady použití vlastností elektronového svazku v praxi Aplikuje poznatky o mechanismech vedení elektrického proudu v kovech, polovodičích, kapalinách a plynech při analýze chování těles z těchto látek v elektrických ob-</p>	<p>Žijeme v Evropě – významní Evropané Ohm, Faraday, Kirchhoff</p>
	Elektrický proud v polovodičích		
	Elektrický proud v kapalinách		
	Elektrický proud v plynech a ve vakuu		

	<p>Stacionární magnetické pole</p> <p>Nestacionární magnetické pole</p> <p>Střídavý proud</p> <p>Střídavý proud v energetice</p>	<p>vodech Popisuje a kreslí chování magnetky v magnetickém poli permanentního magnetu, vodiče s proudem a magnetickém poli Země Znázorňuje indukční čarami magnetická pole Určuje směr a velikost magnetické síly působící na vodič s proudem a částici s nábojem Demonstruje vznik indukovaného napětí jednoduchými pomůckami Vysvětluje podstatu elektromagnetické indukce Využívá zákon elektromagnetické indukce k řešení problémů a k objasnění funkce elektrických zařízení Kreslí grafy závislosti proudu a napětí na čase pro jednoduché obvody R, L, C Rozlišuje okamžitou, maximální a efektivní hodnotu napětí a proudu Řeší úlohy na výpočet střední hodnoty výkonu střídavého proudu Objasňuje činnost alternátoru, trojfázového generátoru, transformátoru a jednotlivých typů elektráren Uvádí příklady elektromotorů v domácnosti a praxi Zdůvodňuje transformaci nahoru při dálkovém přenosu elektrické energie Porovnává jednotlivé typy elektráren podle účinnosti a vlivu na životní prostředí Objasňuje funkci polovodičové diody jako usměrňovače Poznává další polovodičové součástky Popisuje jevy v oscilačním obvodu LC Uvádí způsoby přeměny</p>	<p>PT – VMEGS – Žijeme v Evropě – významní Evropané – Oersted, Tesla</p> <p>PT – EV – Člověk a životní prostředí – zdroje energie</p>
--	--	--	---

	Fyzikální základy elektromagnetického kmitání a vlnění	energie v oscilačním obvodu Vypočítává vlastní frekvenci elektromagnetického oscilátoru Kreslí zářivý dipól Popisuje možnosti přenosu informací pomocí elektromagnetických vln	
--	--	---	--

4. ročník + oktáva	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
OPTIKA	Základní pojmy	Počítá rychlost světla v optickém prostředí Kreslí odražený a lomený paprsek Měří index lomu skla	PT – VMEGS – Žijeme v Evropě – významní Evropané – Young
	Vlnová optika	Stanovuje podmínky pro zesílení a zeslabení světla Vysvětluje vznik interferenčních maxim a minim Rozpoznává jevy způsobené interferencí světla Popisuje výsledek ohybu světla na optické mřížce Rozlišuje hranolové a mřížkové spektrum Vysvětluje způsob polarizace světla Rozlišuje skutečný a zdánlivý obraz vzniklý zobrazováním Nakreslí konstrukci obrazu předmětu pomocí zrcadel a tenkých čoček Řeší úlohy vedoucí na zobrazovací rovnici Popisuje oko jako optickou soustavu Využívá zákony šíření světla v prostředí k určování vlastností zobrazení předmětů jednoduchými optickými systémy Uvádí příklady praktického využití různých druhů elektromagnetického záření	
	Optické zobrazování		
	Elektromagnetické záření a jeho energie	Porovná šíření různých druhů elektromagnetického vlnění v rozličných	MV – biologie – oko

		prostředích Objasňuje rozdíl mezi zářivou a světelnou energií Zná a dodržuje pravidla dostatečného osvětlení	
SPECIÁLNÍ TEORIE RE- LATIVITY	Speciální teorie relativity	Uvádí příklady platnosti principu relativity Interpretuje princip stálé rychlosti světla Vysvětluje pojmy relativnost současnosti, dilatace délek, kontrakce času Rozpoznává souvislost mezi hmotností a energií	PT – VMEGS – Žijeme v Evropě – významní Evropané – Einstein
FYZIKA MI- KROSVĚTA	Základní pojmy kvantové fyziky Atomová fyzika	Počítá energii kvanta pomocí frekvence a konstanty h Popisuje vnější fotoelektrický jev Zná vlastnosti fotonu Objasňuje pojmy kvantování energie, kvantové číslo, energetická hladina Uvádí vztahy mezi spektrálními zákonitostmi a stavbou atomu Využívá poznatky o kvantování energie záření a mikročástic k řešení fyzikálních problémů Popisuje kvantově mechanický model atomu Určuje pomocí označení podslupek používaných v chemii hlavní a vedlejší kvantové číslo Vysvětluje význam Pauliho vylučovacího principu Rozlišuje pojmy excitace, ionizace Porovnává vznik a vlastnosti záření luminoforu a laseru Uvádí příklady využití laserového záření	PT – VMEGS – Žijeme v Evropě – významní Evropané – Planck, de Broglie MV – chemie – spektrální analýza
	Jaderná fyzika	Uvádí základní charakteristiky atomového jádra Řeší úlohy na vazebnou energii Posoudí jadernou přemě-	PT – VMEGS – Žijeme v Evropě – významní Evropané – Becquerel, Curie–Sklodovská,

		<p>nu z hlediska vstupních a výstupních částic i energetické bilance Uvádí typy radioaktivních přeměn a příklady praktického využití radioaktivity Využívá zákon radioaktivní přeměny k předvídání chování radioaktivních látek Navrhne možné způsoby ochrany člověka před nebezpečnými druhy záření Používá symboliku zápisu jaderných reakcí Popisuje princip činnosti jaderných elektráren Uvádí příklady elementárních částic Popisuje princip činnosti základních detektorů a urychlovačů částic Uvádí příklady jednotlivých typů interakcí v různých systémech</p>	<p>Fermi PT – EV – Člověk a životní prostředí – radionuklidy v životě člověka, ekologické aspekty jaderné energetiky</p>
ASTROFYZIKA	Astrofyzika	<p>Objasňuje s využitím poznáných fyzikálních zákonů pohybu těles a jejich vzájemného působení pohyby planet a dalších objektů sluneční soustavy Porovnává vznik, stavbu a možný vývoj hlavních druhů hvězd</p>	
FYZIKA V ŠIRŠÍCH SOUVISLOSTECH	Fyzika v širších souvislostech	<p>Vysvětluje, v čem spočívá klíčové postavení fyziky mezi ostatními přírodními vědami a uvede některá moderní technická využití fyzikálních objevů Uvědomuje si postavení člověka v přírodním systému a jeho odpovědnost za další vývoj na naší planetě Buduje si přehled o soustavě fyzikálních veličin a jejich jednotek, fyzikálních zákonů a teorií Vyhodnotí bezpečnost ukládání odpadů a efek-</p>	<p>INT – Geologie –</p>

		tivitu využívání druhotných surovin v daném regionu	Člověk a anorganická příroda
--	--	--	------------------------------

6.9 Chemie

6.9.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsahové vymezení předmětu

Chemie spolu s dalšími přírodními vědami jako jsou fyzika, biologie, geologie a geografie odpovídá na velké množství otázek spojených se zkoumáním přírody. Studentům pak poskytuje prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodních jevů a jejich zákonitostí, se kterými se mohou setkat také v běžném životě. Při studiu si studenti osvojují i důležité dovednosti – objektivně a spolehlivě pozorovat, respektive popisovat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny. Měřením fyzikálních veličin a experimentováním vytvářet a potvrzovat hypotézy, analyzovat výsledky a vyvozovat z nich závěry. To vše by mělo vést žáky k hlubšímu poznání zákonitostí přírodních procesů a aplikovatelnosti v praktickém životě. Chemie a další přírodní vědy jednoznačně podporují vytváření nejen logického uvažování, ale také kritického myšlení. V rámci probíhající výuky (i laboratorních cvičení) budou zařazována naplánovaná průřezová témata formou integrace, respektive projektu. Vzdělávací obor chemie ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda je realizován v prvním, druhém, třetím a čtvrtém ročníku čtyřletého studia; pátém, šestém, sedmém a osmém ročníku osmiletého studia (viz. učební plán). Teoretická výuka předmětu spolu s demonstračními pokusy probíhá v celé třídě najednou, ve většině případů v odborné učebně. Laboratorní cvičení, které jsou plánovány na druhý ročník čtyřletého a šestý ročník osmiletého gymnázia budou realizována v chemické laboratoři vždy pro polovinu třídy (třída rozdělena na dvě skupiny). Základní učivo chemie bude rozšiřováno a procvičováno ve volitelných seminářích, které budou probíhat v rozsahu daném školním vzdělávacím programem v posledních dvou ročnících všech typů studia podle zájmu studentů.

b) Časové vymezení předmětu

Týdenní časová dotace:

- 1. ročník (+ 5. ročník víceletého gymnázia) – 2 hodiny
- 2. ročník (+ 6. ročník víceletého gymnázia) – 3 hodiny (laboratorní cvičení, 1 vyučovací hodina, 1 x za 1 týden)
- 3. ročník (+ 7. ročník víceletého gymnázia) – 2 hodiny
- 4. ročník (+ 8. ročník víceletého gymnázia) – 2 hodiny

c) Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá ve všech čtyřech ročnících čtyřletého studia, dále pak v ročníku pátém, šestém, sedmém a osmém osmiletého studia na gymnáziu. Ve 2. ročníku, respektive 6. ročníku budou probíhat laboratorní cvičení v příslušných skupinách.

Výuka probíhá zpravidla v odborné učebně s kompletní audio – video technikou, laboratorní cvičení ve školní chemické laboratoři, vybavené pro klasické i náročnější experimenty. Během studia se studenti mohou účastnit soutěží Chemická olympiáda, chemické soutěže v rámci projektu Labyrint, soutěže Ksicht, Středoškolské odborné činnosti. V rámci spolupráce s Univerzitou Palackého je možno zapojit studenty také do projektu Badatel či dalších aktivit spojených s projekty vysoké školy.

d) Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají tyto metody, postupy a formy práce (strategie):

Kompetence k učení

Učitel:

- do výuky zařazuje různé metody práce – rozhovor, skupinová práce, samostatná práce, řízená diskuse tak, aby žák pod jeho vedením dokázal řešení příkladu vysvětlit ostatním žákům
- zadává experimentální úlohy, ve kterých žáci pozorují různé chemické děje, provádějí správná a přesná měření základních chemických veličin.
- zadává samostatné a skupinové práce, v nichž si žáci navzájem pomáhají a opravují případné chyby
- při řešení příkladů vyžaduje přesné slovní formulace daného problému
- používá adekvátní symboliku
- přibližuje žákům probrané učivo na běžných i méně běžných aplikacích
- propojuje jednotlivé oblasti vyučovaného předmětu

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- při prezentaci nového učiva a při řešení výpočtových příkladů postupuje od jednodušších záležitostí ke složitějším tak, aby žáci sami mohli některé chemické zákonitosti, respektive analogie sami odvodit
- pomocí vhodných experimentů a teoretických úloh vyžaduje od žáků hlubší analýzu vyslovené hypotézy
- požaduje odhad průběhu některých chemických reakcí
- kladením problémových otázek žáci nalézají různé způsoby řešení teoretických i praktických problémů
- koriguje chybná řešení problému
- předpovídá možné dopady praktických aktivit lidí na přírodní prostředí
- doporučuje studentům relevantní odkazy na webových stránkách

Kompetence komunikativní

Učitel:

- ve vyučovaném předmětu vyžaduje přesnou formulaci zákonů a pojmů, používání adekvátní symboliky
- klade důraz na správné pojmenování a zápis chemických vzorců
- při řešení příkladu požaduje, aby žáci dokázali danému výpočtu porozumět a výsledek dokázali slovně interpretovat.
- při experimentální práci vyžaduje zápis ve formě laboratorního protokolu se všemi náležitostmi, včetně vlastního pozorování a vyvození závěru

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazuje práci v týmu, kde žák uplatní své individuální schopnosti, vědomosti a dovednosti, učí se toleranci k jiným názorům, kriticky vyhodnocuje navržený postup a spolupracuje s ostatními při řešení příkladů
- zadává úkoly z praxe, které vedou k aktivní diskusi, sebekritice, obhajobě svého stanoviska

Kompetence občanské

Učitel:

- hodnocením a povzbuzováním podporuje snahu žáků
- vyžaduje plnění domácích úkolů

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- pomáhá uvědomovat si význam celoživotního vzdělávání a připravenosti přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám,
- pomáhá rozvíjet osobní a odborný potenciál žáků
- učí žáky zacházet s přístroji, technikou a materiály, a dodržovat při tom pravidla bezpečnosti práce
- vybízí žáky k hodnocení jejich práce
- vyžaduje přesnost a kvalitu práce

6.9.2 Osnovy

1. ročník + kvinta	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
OBEČNÁ CHEMIE ÚVOD DO STUDIA CHEMIE	Soustavy látek a jejich složení, prvky, sloučeniny. Klasifikace směsí a metody jejich separace. Oxidační číslo, názvosloví anorganických sloučenin, hmotnost atomů a molekul, látkové množství, výpočty z chemických vzorců.	Využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování chemických dějů. Chápe podstatu základních separačních metod. Používá správně názvy anorganických sloučenin. Definiuje pojem látkové množství. Provádí základní chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů.	PT–VMEaGS – významná Evropská věda)
SLOŽENÍ A STRUKTURA CHEMICKÝCH LÁTEK	Složení a stavba atomu, atomové jádro, radioaktivita, stavba elektronového obalu, orbitály, kvantová čísla, pravidla pro obsazování atomových orbitalů elektrony, elektronová konfigurace, periodický systém prvků, chemická vazba.	Využívá znalosti o stavbě atomu k rozlišení jaderných reakcí od reorganizací elektronů ve valenčních sférách. Zná základní typy radioaktivního záření. Umí aplikovat všechna pravidla pro obsazování atomových orbitalů elektrony. Předvídá chování a vlastnosti chemických prvků v závislosti na struktuře elektronového obalu a jeho zařazení v periodickém systému. Dokáže popsat vznik a vlastnosti jednotlivých	MET. VZT. (Fy – charakteristické vlastnosti záření), INT – Výchova ke zdraví (chování při mimořádné události – únik radioaktivního záření), PT – EV – Člověk a životní prostředí, životní prostředí (ČR)

		chemických vazeb. Využívá znalosti o částicové struktuře látek a chemických vazbách k předpovězení některých fyzikálně – chemických vlastností látek.	
TVARY MOLEKUL	Odvození základních tvarů molekul. Teorie hybridizace, VSEPR.	Orientuje se v základních geometrických tvarech molekul. Dokáže vysvětlit pojem hybridizace. Na základě poznatků teorie hybridizace dokáže určit prostorové uspořádání vybraných molekul. Chápe teorii VSEPR a aplikuje ji.	
KVALITATIVNÍ A KVANTITATIVNÍ STRÁNKA CHEMICKÝCH REAKCÍ	Chemická reakce a chemická rovnice. Základy termochemie, reakční kinetika, chemická rovnováha a faktory, které ji ovlivňují, typy chemických reakcí a jejich průběh, acidobazické, redoxní a srážecí reakce, výpočty z chemických rovnic.	Definuje pojmy chemická reakce a chemická rovnice. Charakterizuje základní typy reakcí, předvídá průběh některých typických reakcí. Chápe podstatu chemické rovnováhy. Provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů.	
ROZTOKY ELEKTROLYTŮ	Voda jako polární rozpouštědlo. Roztoky, vyjadřování složení roztoků. Kyseliny, zásady, neutralizace, hydrolýza solí, pH. Výpočty pH silných kyselin a zásad.	Chápe vodu jako polární rozpouštědlo. Dokáže definovat pojem rozpustnost a faktory, které ji ovlivňují. Charakterizuje jednotlivé typy směsí a způsoby jejich vzniku. Provádí výpočty koncentrací jednotlivých složek roztoků a uplatňuje je při řešení praktických problémů. Definuje kyselinu a zásadu (teorie Arrheniova, Bronsted–Lowryho, Lewisova). Dokáže vysvětlit pojem síla kyseliny. Na konkrétních případech dokáže vysvětlit pojmy neutralizace a hydrolýza solí. Chápe pojem pH; umí spočítat pH silných kyselin a zásad a uplatňovat tyto výpočty při řešení praktických problémů.	MET. VZT. (M – logaritmus) INT – Geologie (pH – voda)

2. ročník + sexta	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
FYZIKÁLNÍ CHEMIE ELEKTRO- CHEMIE	Základy elektrochemie – elektrická dvojrstva, poločlánek, článek. Standardní vodíková elektroda. Řada rozpouštěcího napětí kovů. Primární galvanické články. Sekundární galvanické články. Elektrolýza.	Zná princip kovové vazby. Ze znalostí řady rozpouštěcího napětí vybraných kovů odvozuje některé jejich vlastnosti, předpovídá průběh redoxních reakcí a reakcí v kyselém prostředí. Dokáže srovnat elektrolýzu a galvanický článek v závislosti na změně Gibbsovy energie. Umí popsat základní typy chemických článků a elektrolýzu vybraných roztoků elektrolytů, respektive jejich tavenin.	
ANORGANICKÁ CHEMIE CHEMIE PRVKŮ 1. A 2. SKUPINY – S – PRVKY A PRVKŮ 13. – 18. SKUPINY – P – PRVKY	Vyhledávání relevantních zdrojů a informací z oblasti anorganické chemie. Vodík a jeho sloučeniny, voda, peroxid vodíku. Charakteristika s – prvků. Alkalické kovy. Beryllium, hořčík a kovy alkalických zemin. Charakteristika p – prvků. Prvky 18. skupiny – vzácné plyny, prvky 17. skupiny – halogeny, prvky 16. skupiny – chalkogeny, prvky 15. skupiny – pentely, prvky 14. skupiny – tetrely, prvky 13. skupiny – triely.	Umí najít vybrané relevantní zdroje informací. Orientuje se v periodické soustavě prvků. Ovládá princip tvorby názvů anorganických sloučenin a využívá názvosloví při popisu chemických sloučenin. Dokáže připravit vodík několika způsoby. Využívá znalosti o struktuře atomu, respektive molekuly vodíku k předvídání jeho chemických vlastností a reaktivity. Charakterizuje vybrané sloučeniny vodíku. Dokáže zapsat strukturní vzorec vody, popsat její geometrii, vazebné poměry, některé fyzikálně chemické a chemické vlastnosti a vysvětlit její anomální chování. Chápe nenahraditelnost vody na Zemi. Dokáže objasnit chemické složení povrchových a podzemních vod. Využívá znalosti o typech chemických vazeb ve struktuře látky a její rozpustnosti, respektive mísitelnosti	INT – ICT (zdroje informací a jejich relevance v anorganické chemii) PT–VMEaGS – významní Evropané –věda) PT–VMEaGS – významní Evropané –věda) MET. VZT. (Z – vybrané partie z hydrosféry) PT – EV – Člověk a životní prostředí, životní prostředí (ČR)

		<p>s vodou. Krystalově vázaná voda v minerálech. Charakterizuje jednotlivé skupiny periodického systému, aplikuje znalosti struktury elektronového obalu na vlastnosti jednotlivých prvků. Rozpozná kovy, nekovy a polokovy. Na základě znalostí vlastností prvků a vzniku chemické vazby dokáže odvodit vlastnosti a chování jejich sloučenin; charakterizuje jejich významné zástupce. Předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin. Zhodnotí surovinové zdroje pro výrobu prvků a technologicky důležitých sloučenin. Využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v anorganické chemii. Zná princip nejefektivnějšího způsobu výroby, respektive přípravy vybraných prvků a významných sloučenin. Vyhodnotí zátěž na životní prostředí.</p>	<p>INT – Geologie – bezpečnost ukládání odpadů, voda – zdroj energie, chemické složení povrchových a podzemních vod – VODA)</p> <p>INT – Geologie (využitelnost krystalově vázané vody v minerálech)</p> <p>INT – Geologie – zdroje druhotných surovin</p> <p>PT – EV – Člověk a životní prostředí</p> <p>INT – Geologie (vybrané metody pro identifikaci minerálů)</p> <p>MEZ. VZT. (Bi – krajina a životní prostředí), PT – EV – Člověk a životní prostředí</p>
CHEMIE VYBRANÝCH PRVKŮ 3. – 12. SKUPINY – D – PRVKY	<p>Vybrané prvky 3. – 5. skupiny PSP – Ti, V. Prvky 6. skupiny – podskupina chromu, prvky 7. skupiny – podskupina manganu, prvky triády železa, prvky 11. skupiny – podskupina mědi, prvky 12. skupiny – podskupina zinku. Nerostné složení Země, struktura vybraných hornin.</p>	<p>Zná princip kovové vazby. Orientuje se ve zpracování kovů a vyhodnocuje zátěž při jejich zpracování na životní prostředí. Orientuje se v periodické soustavě prvků. Ovládá princip tvorby názvů anorganických sloučenin a využívá názvosloví při popisu chemických sloučenin. Charakterizuje vybrané skupiny d – prvků, jejich zástupce a ze znalosti struktury elektronového obalu usuzuje na jejich vlastnosti. Zhodnotí surovinové zdroje pro výrobu</p>	<p>PT–VMEaGS – významní Evropané – věda)</p> <p>MEZ. VZT. (Bi – krajina a životní prostředí)</p> <p>INT – Geologie – zdroje druhotných surovin</p> <p>INT – Výchova ke zdraví (nebezpečí radioaktivních nuklidů vybraných prvků)</p> <p>MEZ. VZT. (Bi – krajina a životní</p>

		těchto prvků a technologicky významných sloučenin. Zná princip nejefektivnějšího způsobu výroby, respektive přípravy prvků a jejich významných sloučenin. Vyhodnotí zátěž na životní prostředí.	prostředí) INT – Geologie (znečištění půdy vybranými anorganickými látkami) LAB – Geologie (znečištění půdy vybranými anorganickými látkami) INT – Geologie (nerostné složení a struktura běžných hornin)
--	--	---	--

3. ročník + septima	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
ORGANICKÁ CHEMIE ZÁKLADY ORGANICKÉ CHEMIE	Úvod do organické chemie, izomerie a typy vzorců organických sloučenin, klasifikace organických reakcí a organických sloučenin. Názvosloví organických sloučenin.	Zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin. Dokáže s využitím znalostí typů chemických vazeb vysvětlit rozdíly ve vlastnostech organických a anorganických sloučenin. Určuje jednotlivé typy izomerie a dokáže tvořit jejich vzorce. Rozeznává jednotlivé typy organických reakcí. Vysvětlí rozdíl mezi chemickou rovnicí a reakčním schématem. Aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů.	PT–VMEaGS – významní Evropané –věda)
UHLOVODÍKY A JEJICH KLASIFIKACE	Alkany a cykloalkany, alkeny a alkadieny, alkyny, aromatické uhlovodíky, surovinové zdroje uhlovodíků.	Charakterizuje základní skupiny uhlovodíků a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, technologie výroby, využití v praxi a vliv na životní prostředí. Aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech. Využívá pravidla systematického názvosloví, ovládá i triviální	PT – EV – Člověk a životní prostředí MEZ. VZT. (Bi – krajina a životní prostředí), INT – Geologie (znečištění půdy vybranými organickými látkami), LAB – Geologie (znečištění půdy vybranými organickými

		názvy používané v běžném životě. Dokáže vysvětlit průběh typických organických reakcí pro jednotlivé skupiny. Umí zhodnotit jednotlivé surovinové zdroje uhlodíků, způsob jejich využití a zpracování, možnosti jejich náhrady obnovitelnými zdroji.	látkami), INT – Výchova ke zdraví (mimořádné události – únik nebezpečných organických látek) MEZ. VZT. (Z – výskyt některých zdrojů uhlodíků)
DERIVÁTY UHLOVODÍKŮ A JEJICH KLASIFIKACE	Vyhledávání relevantních zdrojů a informací z oblasti organické chemie. Halogenderiváty, dusíkaté deriváty (aminosloučeniny, nitrosloučeniny), kyslíkaté deriváty (alkoholy, fenoly, ethery), karbonylové sloučeniny (aldehydy, ketony), karboxylové kyseliny, funkční deriváty karboxylových kyselin (halogenidy, amidy, estery, anhydridy, soli), substituční deriváty karboxylových kyselin (halogenkyseliny, aminokyseliny, hydroxykyseliny a ketokyseliny)	Umí najít vybrané relevantní zdroje informací. Charakterizuje základní skupiny derivátů uhlodíků a jejich významné zastupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, technologie výroby, využití v praxi a vliv na životní prostředí. Aplikuje znalosti týkající se průběhu organických reakcí na konkrétních případech. Aplikuje pravidla systematického názvosloví na deriváty uhlodíků a ovládá triviální názvy sloučenin běžně se vyskytující v každodenním životě nebo jsou součástí živých organismů. Z povahy vazeb v organických sloučeninách odvodí některé fyzikální a chemické vlastnosti jednotlivých skupin derivátů.	INT – ICT (zdroje informací a jejich relevance v organické chemii), PRO – ICT (prezentace na zvolené téma) PT – VMEaGS – Významní Evropané – věda

4. ročník + oktáva	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
ZÁKLADY BIOCHEMIE CHEMIE PŘÍRODNÍCH LÁTEK	Heterocyklické sloučeniny, lipidy, sacharidy, bílkoviny, nukleové kyseliny, terpeny a steroidy. Vitamíny, hormony a enzymy. Alkaloidy. Metabolismus lipidů, sacharidů, bílkovin. Redoxní děje v živých soustavách.	Charakterizuje základní skupiny přírodních sloučenin a jejich významné zastupce. Chápe strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro významné chemické procesy probíhající v živých organismech. Aplikuje pravidla názvosloví organických sloučenin na přírodní chemické látky, umí také triviální ná-	PT – VMEaGS – Významní Evropané – věda MEZ. VZT. (Bi – metabolismus přírodních látek) Výchova ke zdraví – zdravý způsob života

		zvy významných přírodních sloučenin. Charakterizuje základní procesy metabolismu a jejich význam. Vysvětlí souvislost mezi látkovým a energetickým metabolismem. Chápe význam makroergních sloučenin pro metabolismus živých organismů.	
ORGANICKÁ CHEMIE V PRAXI	Léčiva, pesticidy, barviva a pigmenty, detergenty, syntetické a makromolekulární látky.	Charakterizuje základní skupiny látek běžně používaných v každodenním životě, jejich výrobu, využití v praxi a vliv na zdraví člověka a životní prostředí. Na základě znalosti struktury a chemických vlastností objasní způsob jejich účinku a využití v praxi. Aplikuje pravidla názvosloví organických sloučenin na chemické látky používané v každodenní praxi, orientuje se také i v triviálních názvech těchto sloučenin. Dovede porovnat strukturu přírodních a uměle vyráběných sloučenin s podobnými chemickými a biologickými vlastnostmi. Objasní význam farmaceutického průmyslu.	PT – EV – Člověk a životní prostředí MEZ. VZT. (Bi – léčivé látky)

6.10 Biologie

6.10.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsahové vymezení předmětu

Vyučovací předmět se nazývá Biologie a podle RVP G patří do vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Předmět Biologie také integruje část vzdělávací oblasti Člověk a zdraví (Výchova ke zdraví) RVP G. V tomto předmětu se realizují tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova RVP G, Environmentální výchova RVP G a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech. Biologie jako předmět je určena žákům prvního až čtvrtého ročníku čtyřletého studia a žákům pátého až osmého ročníku osmiletého studia (kvinta až oktáva).

V předmětu Biologie se žáci zabývají studiem živých soustav, získávají představu o podstatě života, o jeho rozmanitosti, zkoumají životní projevy organismů, jejich vzájemné vztahy i vztahy mezi živou a neživou přírodou. Důraz je kladen na problémy související s ochranou

životního prostředí. Žáci se také seznámí se základy biologického systému a se základy evoluce a genetiky. Biologie přispívá ke správné orientaci v oblasti výživy, zdravotnictví a ochrany přírody. Biologie má úzký vztah k dalším přírodním vědám – chemii, fyzice, zeměpisu a matematice. Vzdělávací cíle odrážejí současné pojetí vzdělávacího procesu a rozvíjejí schopnost pracovat s informacemi, dovednost formulovat a argumentovat.

b) Časové vymezení předmětu

Týdenní časová dotace:

- 1. ročník (+ 5. ročník víceletého gymnázia) – 2 hodiny
- 2. ročník (+ 6. ročník víceletého gymnázia) – 3 hodiny (z toho 1 hodina praktické cvičení)
- 3. ročník (+ 7. ročník víceletého gymnázia) – 2 hodiny
- 4. ročník (+ 8. ročník víceletého gymnázia) – 2 hodiny

c) Organizační vymezení předmětu

Výuka předmětu Biologie probíhá 4 roky. V prvním ročníku čtyřletého studia a v pátém ročníku osmiletého studia (kvinta) je vyučována v rozsahu dvou vyučovacích hodin týdně. V druhém ročníku čtyřletého studia a v šestém ročníku osmiletého studia (sexta) je vyučována v rozsahu dvou vyučovacích hodin týdně a jedné hodiny laboratorních cvičení, třída se dělí na skupiny a každá skupina má laboratorní cvičení dvě hodiny jednou za čtrnáct dní. V třetím ročníku čtyřletého studia a v sedmém ročníku osmiletého studia (septima) je vyučována v rozsahu dvou vyučovacích hodin týdně. Ve čtvrtém ročníku čtyřletého studia a v osmém ročníku osmiletého studia (oktáva) je vyučována v rozsahu dvou vyučovacích hodin týdně.

Během studia absolvují vybraní studenti týdenní environmentálně zaměřenou exkurzi pod názvem Napříč Evropskou unií, která je organizovaná ve spolupráci s Unesco klubem Olomouc.

Pro výuku jsou k dispozici 2 odborné učebny a laboratoř biologie.

d) Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají tyto metody, postupy a formy práce (strategie):

Kompetence k učení

Učitel:

- do výuky zařazuje různé metody práce – rozhovor, řízenou diskuzi, samostatné práce, skupinovou práci, výklad
- vede rozhovor a řízenou diskuzi tak, aby žák dokázal vyvodit nové poznatky na základě stávajících vědomostí
- zadáním samostatné práce rozvíjí schopnosti žáků vyhledávat, třídít a vybírat informace a tím je motivuje k dalšímu studiu
- zadává skupinové práce, v nichž si žáci navzájem pomáhají
- vede žáky k užívání vhodné literatury
- v rámci laboratorních cvičení směřuje žáky k samostatnému pozorování, zpracování výsledků a jejich vyhodnocování, ke schopnosti organizovat si pracovní činnosti
- průběžným hodnocením výsledků jejich práce umožňuje žákům posoudit jejich pokroky při učení a vlastní přípravě

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- při výkladu nového učiva postupuje od známých skutečností a pomocí nich vyvozuje nové poznatky
- kladením problémových otázek žáci nalézají souvislosti
- při řešení problémů zadává různé příklady a návody a žáci hledají vhodnou cestu pro získání výsledků
- vede žáky k řešení problémových situací, u kterých se projevuje schopnost diskuze, argumentace a míra snahy objasňovat postupy a řešení uplatní
- teoretické znalosti v řešení problémů žák využije v laboratorních pracích a na exkurzích, biologických vycházkách nebo soutěžích
- žáci v průběhu třetího ročníku a septimy řeší samostatný třídní projekt, téma zpracují pomocí dostupné literatury, internetu a konzultací s vyučujícím

Kompetence komunikativní

Učitel:

- po žácích vyžaduje samostatný, kultivovaný ústní projev, ve kterém jsou používány správné a přesné formulace
- vede žáky tak, aby znali a uměli používat odbornou terminologii
- formou diskuze na určité téma rozvíjí schopnost žáků formulovat své myšlenky, vhodně argumentovat, vyslechnout jiné názory a případné připomínky a na tyto připomínky reagovat
- vyžaduje, aby do slovních projevů byli zapojeni všichni žáci
- umožňuje žákům vypracovat samostatné práce a projekty, které budou prezentovat před ostatními žáky

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazuje práci v týmu, kde žák uplatní své individuální schopnosti, vědomosti a dovednosti, a zároveň se učí toleranci k jiným názorům, kriticky vyhodnocuje navržený postup a spolupracuje s ostatními při řešení problému
- zadává úkoly z praxe, které vedou k aktivní diskuzi, sebekritice, obhajobě svého stanoviska a k užšímu vztahu mezi teorií a praxí
- navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, k pocitu zodpovědnosti
- uvádí environmentální problémy v globálním i lokálním měřítku a vede žáky k jejich řešení
- kriticky vyhodnocuje navržené postupy a spolupracuje s ostatními na jejich řešení

Kompetence občanské

Učitel:

- hodnocením, povzbuzováním, pochvalou podporuje snahu a aktivitu žáka
- důsledně vyžaduje plnění zadaných úkolů a uložených povinností
- vyžaduje správný citový a profesionální vztah žáka k celé přírodě a její ochraně
- vede žáky k zodpovědnosti za zdraví své i zdraví ostatních
- vede žáky k pochopení pracovních povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného vývoje
- vede žáky k dodržování pravidel slušného chování a k respektování ostatních lidí
- odmítá negativní rasové a náboženské postoje

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k pečlivé, samostatné, systematické a smysluplné práci, k sebekontrolě a k ověřování výsledků
- podporuje iniciativu, tvořivost a inovace žáků
- vede žáky tak, aby uměli myslet „projektově“, tj. uměli především plánovat, definovat priority, identifikovat problémy k řešení, cíle a postupy, jak jich dosáhnout, vyhodnocovat jejich dosažení
- vede žáky k dodržování bezpečnosti a hygieny ve škole i mimo ni
- vyžaduje po žácích přesné pracovní postupy, čistotu, klid a pořádek na pracovišti
- rozvíjí individuální schopnosti při praktické činnosti v laboratoři, na exkurzi nebo vycházce
- požaduje dodržování termínů při vypracování úkolů
- požaduje dodržování dohodnuté kvality práce

6.10.2 Osnovy

1. ročník + kvinta	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
BIOLOGIE JAKO VĚDA	Přírodní vědy a jejich vznik, obsah biologie, význam biologie, biologické obory, vývoj biologického poznání, hlavní směry biologie, metody práce v biologii, významní biologové české a světové vědy	Zhodnotí vztah vývoje vědy a lidské společnosti. Vysvětlí problematiku vývoje biologické nomenklatury a systematiky. Zhodnotí význam klíčových osobností pro rozvoj biologie.	V – v rámci biologie – genetika, biologie člověka, ekologie VMEaGS (žijeme v Evropě)
OBEČNÁ BIOLOGIE	Obecné vlastnosti organismů a jejich chemické složení Taxonomie organismů, přehled přirozeného systému živé přírody Buňka – prokaryotický a eukaryotický typ buňky, biomembrány	Odliší živé soustavy od neživých na základě jejich charakteristických vlastností. Zná chemické složení živých organismů. Provede přehlednou klasifikaci živých systémů, odvodí hierarchii recentních organismů ze znalostí jejich evoluce. Definuje biologický druh. Objasní stavbu a funkci strukturních složek a životní projevy prokaryotních a eukaryotních buněk. Porovná prokaryotickou a eukaryotickou buňku, odliší rostlinnou a živočišnou buňku. Zná stavbu biomembrán. Vysvětlí význam diferenciacce a specializace pro mnohobuněčné organismy. Rozpozná hypotonické,	V – v rámci biologie – biologie rostlin, živočichů, člověka, genetika

	<p>Příjem a výdej látek buňkou</p> <p>Rozmnožování buňky</p> <p>Rozdělení organismů podle metabolismu</p>	<p>hypertonické a izotonické prostředí a ví, jak se buňka chová v daných prostředích.</p> <p>Popíše hlavní rozdíly v průběhu a výsledku mitózy a meiózy. Zná buněčný cyklus.</p> <p>Umí rozdělit organismy podle toho, jakých zdrojů uhlíku využívá pro tvorbu organických látek (autotrofní, heterotrofní, mixotrofní). Umí rozdělit organismy podle jejich vztahu ke zdroji energie (fototrofní, chemotrofní).</p>	<p>EV (problematika vztahů organismů a prostředí)</p>
<p>BIOLOGIE VIRŮ</p>	<p>Stavba a funkce virů</p> <p>Přehled významných zástupců</p>	<p>Charakterizuje viry jako nebuněčné soustavy. Popíše stavbu viru. Objasní průběh životního cyklu virů. Porovná základní vlastnosti virů a buněčných organismů.</p> <p>Uvede příklady virových onemocnění, možnosti ochrany a léčby.</p> <p>Zhodnotí pozitivní a negativní význam virů.</p>	<p>V – v rámci biologie – biologie člověka</p> <p>EV (problematika vztahů organismů a prostředí, člověk a životní prostředí)</p>
<p>BIOLOGIE BAKTERIÍ</p>	<p>Bakterie, sinice, přehled významných zástupců</p>	<p>Charakterizuje bakterie a sinice z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska. Charakterizuje jejich postavení v systému organismů.</p> <p>Uvede příklady bakteriálních onemocnění, zhodnotí způsoby ochrany proti bakteriálním onemocněním a metody jejich léčby.</p>	<p>EV (problematika vztahů organismů a prostředí, člověk a životní prostředí)</p> <p>V – v rámci biologie – obecná biologie, genetika, biologie člověka</p>
<p>BIOLOGIE ROSTLIN</p>	<p>Morfologie a anatomie rostlin</p> <ul style="list-style-type: none"> – Rostlinná pletiva – Vegetativní orgány 	<p>Popíše stavbu a funkci rostlinných pletiv, objasní význam rostlinných pletiv pro rostlinu.</p> <p>Popíše stavbu rostlinných těl, stavbu a funkci jednotlivých vegetativních orgánů rostlin a jejich přeměny.</p>	<p>EV (problematika vztahů organismů a prostředí, člověk a životní prostředí)</p> <p>V – v rámci biologie – obecná biologie, ekologie</p>

	<ul style="list-style-type: none"> – Reprodukční orgány <p>Fyziologie rostlin</p> <ul style="list-style-type: none"> – Fotosyntéza – Dýchání, kvašení – Růst a vývin rostlin <p>– Příjem, vedení a výdej látek rostlinou</p> <p>System a evoluce rostlin</p> <ul style="list-style-type: none"> – Rozmnožování rostlin <ul style="list-style-type: none"> – Nižší rostliny 	<p>Popíše stavbu generativních orgánů u krytosemenných rostlin.</p> <p>Vysvětlí princip fotosyntézy a její význam. Objasní způsoby výživy u rostlin.</p> <p>Vysvětlí princip dýchání a jeho význam. Srovná fotosyntézu a dýchání. Zná druhy kvašení. Charakterizuje ontogenezi rostlin – popíše jednotlivé fáze ontogeneze rostlin, faktory ovlivňující růst a vývin, vliv životních podmínek na stavbu a funkci rostlinného těla. Objasní princip životních cyklů a způsoby rozmnožování rostlin. Charakterizuje příjem, vedení a výdej látek rostlinou.</p> <p>Porovná společné a rozdílné vlastnosti stélkatých a cévnatých rostlin. Vysvětlí rozdíl mezi pohlavním a nepohlavním rozmnožováním, jejich význam, výhody a nevýhody, praktické využití. Popíše způsoby opylení a oplození. Pozná základní typy květenství. Charakterizuje stavbu, význam a šíření semen a plodů. Pozná základní typy plodů a zná jejich rozdělení. Uvede základní typy stélek na příkladech nejčastějších druhů řas. Charakterizuje v základních znacích řasy a zhodnotí jejich význam pro evoluci rostlin, uvede příklady praktického využití řas.</p>	<p>MV – návaznost na výuku chemie</p> <p>EV (problematika vztahů organismů a prostředí, člověk a životní prostředí)</p>
--	---	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> – Vyšší rostliny – Mechorosty – Kaprad'orosty – Nahosemenné – Krytosemenné Jednoděložné Dvouděložné 	<p>Porovná rozmnožovací cykly mechorostů a kaprad'orostů. Posoudí ekologický význam mechorostů a kaprad'orostů.</p> <p>Porovná nahosemenné a krytosemenné rostliny z hlediska evoluce květů a plodů.</p> <p>Srovná znaky jednoděložných a dvouděložných rostlin.</p> <p>Charakterizuje hospodářsky významné skupiny krytosemenných rostlin (lipnicovité, liliovité, bobovité, hvězdnicovité, růžovité, miříkovité, brukvovité).</p> <p>Pozná a pojmenuje významné rostlinné druhy a uvede jejich ekologické nároky.</p>	EV (problematika vztahů organismů a prostředí, člověk a životní prostředí)
BIOLOGIE HUB	<p>Stavba a funkce hub</p> <p>Stavba a funkce lišejníků</p> <p>Přehled významných zástupců hub a lišejníků</p>	<p>Zhodnotí postavení houbových organismů v biologickém systému. Vymezí společné a rozdílné znaky hub a ostatních organismů.</p> <p>Vysvětlí mechanismus rozmnožování hub.</p> <p>Pozná a pojmenuje významné zástupce hub a lišejníků. Rozpozná naše běžné jedovaté houby, příznaky otravy houbami a prokáže znalost první pomoci při otravě houbami.</p> <p>Posoudí ekologický, zdravotnický a hospodářský význam hub a lišejníků.</p>	EV (problematika vztahů organismů a prostředí, člověk a životní prostředí)

2. ročník + sexta	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
BIOLOGIE PROTIST	<p>Stavba a funkce</p> <p>Prvoci</p>	<p>Charakterizuje protista z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska.</p> <p>Charakterizuje prvoky, pozná charakteristické orgány prvoků a vysvětlí je</p>	EV (problematika vztahů organismů a prostředí, člověk a životní prostředí)

		jich funkce. Popíše základní typy rozmnožování prvků a jejich souvislost s výměnou genetické informace. Rozpozná jejich významné zástupce, hodnotí jejich pozitivní i možný negativní význam. Popíše nejvýznamnější nemoci člověka způsobené prvky.	
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ	Mnohobuněční živočichové	Vysvětlí podstatu diferenciace a specializace tkání. Zná zárodečné listy a vysvětlí proces jejich vzniku. Popíše hierarchické uspořádání těla mnohobuněčných živočichů. Popíše stavbu a funkci jednotlivých orgánů a orgánových soustav a jejich vývoj. Uvede principy základních způsobů rozmnožování – nepohlavního a pohlavního. Charakterizuje hlavní taxonomické jednotky živočichů a jejich významné zástupce. Poznává a pojmenuje významné živočišné druhy a uvede jejich ekologické nároky. Popíše evoluci a adaptaci jednotlivých orgánových soustav. Charakterizuje pozitivní a negativní působení živočišných druhů na lidskou populaci. Charakterizuje základní typy chování živočichů a jejich projevy.	EV (problematika vztahů organismů a prostředí, člověk a životní prostředí) OSV – laboratorní práce (sociální komunikace, spolupráce a soutěž)
	Morfologie, anatomie a fyziologie bezobratlých		
	Rozmnožování bezobratlých		
	System a evoluce bezobratlých (Houbovci, Žahavci, Ploštěnci, Hlísti, Měkkýši, Kroužkovci, Členovci, Ostnokožci) System a evoluce strunatců (Pláštěnci, Kopinatci, Obratlovci – Kruhoústí, Paryby, Ryby, Obojživelníci, Plazi, Ptáci, Savci)		
	Etologie živočichů		

3. ročník + septima	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
BIOLOGIE ČLOVĚKA	Původ a vývoj člověka	Podle předloženého schématu popíše a vysvětlí evoluci člověka. Objasní postavení poddruhu Homo	EV (problematika vztahů organismů a prostředí)

	<p>Tkáně</p> <p>Stavba a funkce opěrné a pohybové soustavy</p> <p>Soustavy látkové přeměny</p> <ul style="list-style-type: none"> – oběhová soustava a imunitní systém – dýchání a dýchací soustava – trávicí soustava a metabolismus – vylučování a vylučovací soustava, homeostáza – kožní soustava <p>Soustavy regulační</p> <ul style="list-style-type: none"> – řízení látkové – nervová soustava – tělesná teplota – smyslová ústrojí <p>Soustava rozmnožovací</p>	<p>sapiens sapiens v živočišné říši. Charakterizuje významné lidské znaky jako výsledky procesu hominizace a sapientace. Zná rozdíl mezi rudimentem a atavismem. Charakterizuje rasy člověka. Charakterizuje tkáň, pozná a pojmenuje základní typy tkání.</p> <p>Popíše stavbu kosti, typy kostí a jejich spojení. Popíše proces růstu dlouhých kostí. Je schopen pojmenovat základní kosti a svaly v lidském těle. Porovná stavbu, funkci a význam kosterních a hladkých svalů a srdeční svaloviny. Vysvětlí funkční propojení kosterních svalů a kostry a jejich význam pro pohyb. Vysvětlí stavbu a funkci jednotlivých soustav a jejich částí. Využívá znalostí o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími ve vlastním těle.</p> <p>Charakterizuje žlázy s vnitřní sekrecí a hormony. Popíše vzájemnou provázanost nervové a hormonální regulace. Popíše stavbu a funkci neuronu, jednotlivých částí nervové soustavy a smyslových orgánů. Popíše stavbu a funkci rozmnožovací soustavy muže a ženy, menstruační cyklus.</p>	<p>OSV – laboratorní práce (spolupráce a soutěž, sociální komunikace)</p> <p>MV – návaznost na výuku fyziky</p>
--	---	---	---

	Ontogeneze člověka	Charakterizuje individuální vývoj člověka a posoudí faktory ovlivňující jej v pozitivním a negativním směru.	
	Životní styl a zdraví	Uplatňuje odpovědné a etické přístupy k sexualitě, rozhoduje se s vědomím možných důsledků. Orientuje se v problematice reprodukčního zdraví z hlediska odpovědnosti k budoucímu rodičovství. Projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu. Usiluje o pozitivní změny ve svém životě, související s vlastním zdravím a zdravím druhých. Orientuje se ve svých emocích a potřebách. Je schopen rozpoznat potraviny těla prospěšné a škodlivé, sestavit vyvážený jídelníček.	OSV (poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů)
	Zdravá výživa	Podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech. Prokáže znalost první pomoci při zranění páteře a zlomeninách kostí, při zástavě srdeční činnosti a krvácení.	INT – Výchova ke zdraví
	Základy první pomoci		OSV (poznávání a rozvoj vlastní osobnosti)

4. ročník + oktáva	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
VZNIK A VÝVOJ ŽIVÝCH SOUSTAV, EVOLUCE	Vznik a vývoj živých soustav, biogeneze Evoluční vývoj organismů, darwinismus, neodarwinismus	Porovná významné hypotézy o vzniku a vývoji živých soustav na Zemi. Vysvětlí význam diferenciacce a specializace buněk pro mnohobuněčné organismy. Popíše hlavní evoluční události ve vývoji rostlin a živočichů. Vyjmenuje možné příčiny	MV – návaznost na výuku chemie a fyziky

		vzniku variability organismů.	
GENETIKA	Rozmnožování buňky, buněčný cyklus	Popíše průběh mitózy a meiózy, buněčný cyklus a jeho fáze.	MV – výuka matematiky, chemie
	Molekulární a buněčné základy dědičnosti	Popíše stavbu a funkci nukleových kyselin, průběh replikace. Objasní princip proteosyntézy. Objasní podstatu genetického kódu, pojem gen a exprese genetické informace. Porovná uložení genetické informace v prokaryotní a eukaryotní buňce, uvede rozdíly v jejich genetice. Vysvětlí podstatu a genetické důsledky crossing-overu.	
	Genetika mnohobuněčného organismu	Rozpozná kvalitativní a kvantitativní znaky. Orientuje se v Mendelových zákonech, řeší genetické příklady. Vysvětlí vazbu genů, orientuje se v Morganových zákonech. Popíše typy chromozomového určení pohlaví. Vysvětlí podstatu dědičnosti znaků vázaných na pohlaví, evoluční význam pohlavního rozmnožování. Objasní podstatu procesu klonování. Uvede základní metody výzkumu genetiky člověka, příklady dědičných chorob člověka a řeší jednoduché příklady. Vysvětlí význam lékařské genetiky. Orientuje se v jednoduchém rodokmenu. Má přehled o dědičných chorobách a dispozicích. Analyzuje možnosti využití znalostí z oblasti genetiky v běžném životě. Vysvětlí nebezpečí příbuzenského křížení. Posoudí na základě předlo-	
	Genetika člověka		

	Genetická proměnlivost	<p>ženého rodokmenu ohrožení potomků v případě výskytu geneticky podmíněné choroby v rodině. Řeší jednoduché úlohy, při kterých se z rodokmenu určí typ dědičnosti sledovaného znaku a doplní genotypy určených jedinců. Na základě slovního popisu sestaví a graficky znázorní jednoduchý rodokmen.</p> <p>Charakterizuje faktory podmiňující proměnlivost organismů, uvede příklady různých typů mutací, příčiny jejich vzniku a jejich následky. Zhodnotí význam mutace z hlediska evolučního a zdravotního. Uvede příklady potenciálních mutagenů v prostředí. Využívá znalosti o genetických zákonitostech pro pochopení rozmanitosti organismů.</p> <p>Objasní genetické zákonitosti v autogamické populaci. Vysvětlí podstatu genetické rovnováhy v panmiktické populaci. Charakterizuje faktory narušující genetickou rovnováhu v populaci. Charakterizuje základní typy chování živočichů a jejich projevy. Řeší jednoduché příklady pomocí Hardyho-Weinbergova zákona.</p>	
EKOLOGIE	Základní ekologické pojmy Organismy a prostředí	<p>Používá správně základní ekologické pojmy.</p> <p>Charakterizuje abiotické a biotické faktory prostředí a jejich vliv na organismy. Popíše koloběhy základních biogenních prvků v přírodě. Uvede příklady druhů se širokou a úzkou ekologickou valencí. Popíše příklady adaptací organismů na různé abiotické</p>	<p>OSV (poznávání a rozvoj vlastní osobnosti)</p> <p>EV (problematika vztahů organismů a prostředí, člověk a životní prostředí)</p>

	Ekologie populací, společenstev a ekosystémů Biosféra a její členění	faktory prostředí. Uvede příklady negativního vlivu lidské činnosti na určité organismy. Uvede znaky populace, zná pojem společenstvo. Charakterizuje ekosystém a základní typy ekosystémů, popíše vývoj ekosystému. Objasní základní ekologické vztahy. Uvede příklady potravních řetězců v ekosystémech. Zhodnotí problematiku ohrožených druhů a navrhuje možnosti jejich ochrany.	EV (problematika vztahů organismů a prostředí, člověk a životní prostředí)
	Životní prostředí a člověk	Charakterizuje historický vývoj vlivu člověka na prostředí, vzájemné ovlivňování člověka a životního prostředí, základní postoje člověka k přírodě a jejich důsledky.	EV (problematika vztahů organismů a prostředí, člověk a životní prostředí)
	Ochrana a tvorba životního prostředí	Objasní pojem globální změny, globální problémy lidské populace, trvale udržitelný rozvoj.	VMEaGS (globální problémy, jejich příčiny a důsledky)
	Ochrana přírody v ČR	Popíše a na příkladech objasní základní způsoby ochrany přírody v České republice.	

6.11 Zeměpis

6.11.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsahové vymezení předmětu

Vyučovací předmět se jmenuje Zeměpis. Vyučuje se jako samostatný předmět v 1. – 3. ročníku vyššího gymnázia. Je součástí vzdělávacích oblastí člověk a příroda a člověk a společnost z RVP G. Zahrnuje obsah vzdělávacího oboru Geografie RVP G a část obsahu oboru Geologie RVP G.

Realizují se tematické okruhy průřezových témat Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP G, Environmentální výchova RVP G a Multikulturní výchova RVP G.

Cílem předmětu Zeměpis je získávání takových vědomostí a dovedností, které odpovídají vzdělávacímu obsahu a jsou v plném souladu s výstupy pro jednotlivá témata oboru Geografie. Od ostatních předmětů v rámci výše uvedené vzdělávací oblasti se zeměpis liší tím, že obsahuje informace jak přírodovědného, tak společenskovedního charakteru.

Zeměpis v rámci mezipředmětových vztahů spolupracuje s dějepisem, základy společenských věd, biologií, chemií, fyzikou a vychází z průřezových témat.

Žák je veden k tomu, aby zejména:

- chápal, že k pochopení látky je třeba dostatečné množství znalostí
- dokázal plně využívat základních geografických vyjadřovacích prostředků – map, mapových náčrtů, fotografií atp.
- orientoval se ve všech ostatních zdrojích informací, kriticky informace zpracovával
- chránil přírodu a životní prostředí, kulturní a historické tradice
- chápal historické, politické i geografické podmínky pro život v různých lokalitách

b) Časové vymezení předmětu

Týdenní časová dotace:

- 1. ročník (+ 5. ročník víceletého gymnázia) – 2 hodiny
- 2. ročník (+ 6. ročník víceletého gymnázia) – 2 hodiny
- 3. ročník (+ 7. ročník víceletého gymnázia) – 2 hodiny

c) Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá v 1. až 3. ročníku. Pro výuku je k dispozici odborná učebna zeměpisu vybavená didaktickou technikou.

Součástí výuky jsou např. zeměpisné vycházky, besedy, přednášky, výukové pořady a zeměpisné exkurze realizované mimo budovu školy.

d) Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají tyto strategie (metody, postupy a formy práce):

Kompetence k učení

Učitel:

- nabízí žákům úlohy, referáty nebo anotace, při jejichž řešení nebo tvorbě žáci vyhledávají, zpracovávají, třídí a hodnotí informace z širších informačních zdrojů jako např. map, tabulek, grafů, obrázků, knih, filmů, časopisů, internetu, denního tisku, televize
- motivuje žáky k prezentaci krátkých aktualit nebo referátů, ve kterých propojují získané poznatky se znalostmi z ostatních vzdělávacích oblastí s důrazem na aktuální domácí i mezinárodní dění
- motivuje žáky k používání vhodné terminologie

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vytváří s žáky na základě pozorování osvojených znalostí a dosavadních zkušeností předpoklady pro řešení problémových zeměpisných témat zadaných vyučujícím v podobě úkolů nebo formou projektů
- na zeměpisné vycházce nebo exkurzi předkládá žákům úkoly a otázky, které propojují
- teoretické poznatky s praxí
- aplikuje do výuky různé formy aktivit s využitím moderní techniky

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vytváří prostor pro interpretaci poznatků a názoru žáků na zeměpisná témata, vede nebo moderuje diskuzi s žáky
- při diskuzi učí žáky vhodně argumentovat
- umožňuje žákům předkládat práce v elektronické podobě, komunikovat s učitelem prostřednictvím výše uvedených technologií, podněcuje žáky k využívání informačních technologií
- při výuce požívá aktivní dialog

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- navrhuje úlohy a projekty, které vyžadují spolupráci žáků v různě velkých sociálních skupinách
- vytváří podmínky pro práci v kolektivu, kde může žák uplatnit své schopnosti, vědomosti a dovednosti, učí se toleranci k jiným názorům, spolupracuje s ostatními při řešení příkladů, kriticky vyhodnocuje navržený postup

Kompetence občanské

Učitel:

- předkládá informace z oblasti demografie a aktuálního dění, na jejichž základě si žák uvědomuje a respektuje kulturní, sociální a náboženskou různorodost lidské populace a odmítá xenofobii nebo rasistické názory
- zapojuje žáky do ekologických soutěží nebo aktivit ve škole nebo mimo ni, které podporují uvědomění si environmentálních problémů v globálním i lokálním měřítku
- předkládá informace a seznamuje žáky s formami pomoci, případně organizuje tuto pomoc pro lidi v oblastech postižených přírodními katastrofami, válečnými konflikty nebo jinou tíživou situací v takové míře, aby u žáků prohloubil empatii a ochotu pomoci těmto lidem
- v politické geografii a souvisejícím učivu zdůrazňuje principy demokracie a jejich přednosti oproti jiným formám vlády

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- vede žáky k účasti na soutěžích, pomáhá rozvíjet jejich schopnosti
- vybízí žáky k hodnocení jejich práce
- nabízí žákům aktivity, které je podněcují samostatně se rozvíjet – plánovat, rozhodovat, realizovat se
- vyžaduje přesnost a kvalitu práce

6.11.2 Osnovy

1. ročník + kvinta			
Téma:	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
ÚVOD DO GEOGRAFIE	Postavení geografie v systému věd, význam geografie, krajinná sféra.	Vymezí objekt studia, rozdělí geografii jako vědu, zhodnotí význam geografie pro společnost.	
PŘÍRODNÍ PROSTŘEDÍ –	Tvar a pohyby Země, důsledky pohybů Země pro	Porovná postavení Země ve vesmíru a podstatné	MEZ. VZT. – fyzika

ZEMĚ JAKO VESMÍRNÉ TĚLESO	život lidí a organismů, střídání dne a noci, střídání ročních období, časová pásma na Zemi, kalendář, slapové jevy.	vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy, vysvětlí pohyby Země a jejich důsledky.	
GEOGRAFICKÉ INFORMACE – ZNÁZORNĚNÍ ZEMĚ NA MAPÁCH	Geografická kartografie a topografie, geografická podstata map – vznik mapy a kartografická zobrazení, měřítko, obsah, druhy map, mapování a současné mapy, praktické aplikace s kartografickými produkty, s mapami různých funkcí, s kartogramy. Geografický a kartografický vyjadřovací jazyk – obecně používané pojmy, kartografické znaky, vysvětlivky, statistická data, ostatní informační, komunikační a dokumentační zdroje dat pro geografii. Geografické informační a navigační systémy – GIS, DPZ a GPS.	Používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i elektronické podobě pro řešení geografických problémů, používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii, čte, interpretuje a sestavuje jednoduché grafy a tabulky, analyzuje a interpretuje číselné geografické údaje.	MEZ. VZT – matematika SEM, PRO
GEOGRAFICKÉ INFORMACE – PRAKTICKÁ TOPOGRAFIE	Praktická topografie, orientace, bezpečnost pohybu a pobytu v terénu, postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení přírodních a společenských prvků krajiny a jejich interakce.	Orientuje se s pomocí map v krajině, vytváří a využívá vlastní mentální schémata a mentální mapy pro orientaci v konkrétním území	INT – Výchova ke zdraví – integrace části tématu Ochrana člověka za mimořádných událostí – živelné pohromy MEZ. VZT. – TV
PŘÍRODNÍ PROSTŘEDÍ – FYZICKO-GEOGRAFICKÁ SFÉRA	Fyzikogeografická sféra – vzájemné vazby a souvislosti složek FGS, základní zákonitosti stavu a vývoje složek FGS, důsledky pro přírodní prostředí. Systém FGS na planetární a regionální úrovni – objekty, jevy, procesy, zonalita, azonální jevy. LITOSFÉRA – složení a struktura Země – Země jako geologické těleso, geologická historie Země – geologická období vývoje Země, změny polohy kon-	Rozliší složky a prvky FGS a rozpozná vztahy mezi nimi. Porovná složení a strukturu jednotlivých zemských sfér a objasní jejich vzájemné vztahy. Porovná na příkladech mechanismy působení	INT geologie – částí okruhů Složení, struktura a vývoj Země, Geologické procesy

	<p>inentů. Litosférické desky, členění zemské kůry, georeliéf, vnitřní a vnější geomorfologické síly, zvětrávání, vliv lidské činnosti. Deformace litosféry – křehká a plastická deformace geologických objektů, vývoj stavby pevnin a oceánů, mechanismus deskové tektoniky, zemětřesení a vulkanismus, tvary zemského povrchu.</p> <p>ATMOSFÉRA – složení a stavba atmosféry, počasí a podnebí, všeobecný oběh atmosféry podnebné pásy, vliv lidské činnosti.</p> <p>HYDROSFÉRA – oběh vody na Zemi, rozdělení a charakteristika vodstva na Zemi – povrchová a podpovrchová voda, světový oceán, vodstvo pevnin, vliv lidské činnosti.</p> <p>PEDOSFÉRA – vznik a vývoj půd, půdní druhy a typy, rozšíření půd na Zemi.</p> <p>BIOSFÉRA – zonalita a azonalita, hlavní biomy a jejich charakteristika, vliv člověka na biosféru.</p>	<p>exogamních a exogenních procesů a jejich vliv na utváření zemského povrchu a na život lidí. Analyzuje různé druhy poruch v litosféře.</p> <p>Objasní mechanismy globální cirkulace atmosféry a její důsledky pro vytváření klimatických pásů.</p> <p>Objasní velký a malý oběh vody a rozliší jednotlivé složky hydrosféry a jejich funkci v krajině, zhodnotí využitelnost různých druhů vod a posoudí možné způsoby efektivního hospodaření s vodou v příslušném regionu.</p> <p>Hodnotí vodstvo a půdní obal Země jako základ života a zdroje rozvoje společnosti.</p> <p>Určí základní vlastnosti vzorku půdního profilu a navrhne využitelnost a způsob efektivního hospodaření s půdou v daném regionu.</p> <p>Rozliší hlavní biomy světa.</p>	<p>v litosféře MEZ. VZT. – fyzika, chemie, biologie PT – EV – Člověk a životní prostředí</p> <p>MEZ. VZT. – fyzika, chemie PT – EV – Člověk a životní prostředí</p> <p>INT – geologie – část okruhu Voda MEZ. VZT. – chemie PT – EV – Člověk a životní prostředí</p> <p>INT – geologie – část okruhu Člověk a anorganická příroda MEZ. VZT. – chemie, biologie PT – EV – Člověk a životní prostředí</p> <p>MEZ. VZT. – ZSV, dějepis PT – VME a GS – Globalizační a rozvojové procesy,</p>
SOCIÁLNÍ PROSTŘEDÍ – OBYVATELSTVO A SÍDLA	<p>OBYVATELSTVO – základní geografické, demografické, etnické a hospodářské charakteristiky – rozmístění obyvatel</p>	<p>Zhodnotí na příkladech dynamiku vývoje obyvatelstva na Zemi, geografické, demografické a hospodářské aspekty působící na</p>	<p>MEZ. VZT. – ZSV, dějepis PT – VME a GS – Globalizační a rozvojové procesy,</p>

	na Zemi, přirozená a mechanická měna, kulturní a politické prostředí, struktura obyvatelstva. SÍDLA a osídlení – sídelní struktura a její vývoj, sídlo, obec, město – jejich funkce.	chování, pohyb, rozmístění a zaměstnanost obyvatelstva. Analyzuje hlavní, rasová, etnická, jazyková, náboženská, kulturní a politická specifika s ohledem na způsob života a životní úroveň v kulturních regionech světa. Identifikuje obecné základní geografické znaky a funkce sídel a aktuální tendence ve vývoji osídlení.	Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, Humanitární pomoc a mezinárodní spolupráce PT – MV – Základní problémy sociokulturních rozdílů. Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí
--	---	--	---

2. ročník + sexta	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
SOCIÁLNÍ PROSTŘEDÍ – HOSPODÁŘSKÁ A POLITICKÁ GEOGRAFIE	SVĚTOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ – lokalizační faktory, sektorová a odvětvová struktura a její důsledky. Sociálně geografické systémy, geografické aspekty bohatství a chudoby, jádrové a periferní oblasti. Průmysl – nerostné suroviny, energetika, průmyslová odvětví a jejich lokalizace. Zemědělství – rostlinná a živočišná výroba. Doprava, služby a cestovní ruch. POLITICKÁ GEOGRAFIE – státní zřízení, mezinárodní integrace, geopolitické procesy, hlavní světová ohniska napětí, globalizace.	Zhodnotí na příkladech světové hospodářství jako otevřený dynamický systém s určitými složkami, strukturou a funkcemi a zohlední faktory územního rozmístění hospodářských aktivit, vymezení jádrové a periferní oblasti světa. Zhodnotí nerovnoměrné rozmístění, objem a distribuci světových surovinových a energetických zdrojů. Vyhledá na mapách hlavní oblasti cestovního ruchu, porovná jejich lokalizační faktory a potenciál. Rozliší a porovná státy světa a jejich mezinárodní integrační uskupení a organizace podle kritérií vzájemné podobnosti a odlišnosti. Lokalizuje na politické mapě světa hlavní aktuální geopolitické problémy a změny s přihlédnutím k historickému vývoji.	MEZ. VZT. – ZSV, dějepis PT – VME a GS – Globalizační a rozvojové procesy, Globální problémy, jejich příčiny a důsledky PT – MV – Základní problémy sociokulturních rozdílů
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	KRAJINA – vývoj krajiny, přírodní prostředí, společenské prostředí, vývoj ve	Zhodnotí na příkladech různé krajiny jako systém pevninské části krajinné	INT – geologie – část tématu Člověk a anorganická pří-

	využívání půdy, kulturní krajina, environmentalistika, krajinná ekologie, typy krajín, krajinný potenciál. Vývoj interakce příroda – společnost – prostorová koexistence, udržitelný rozvoj, limity přírodního prostředí, globální problémy lidstva, výchovné hospodářské a právní nástroje ochrany přírody a životního prostředí. Rekultivace a revitalizace krajiny.	sféry se specifickými znaky, určitými složkami, strukturou, okolím a funkcemi. Analyzuje na konkrétních příkladech přírodní a kulturní krajinné složky a prvky krajiny. Zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí v lokální, regionální a globální úrovni. Posuzuje geologickou činnost člověka z hlediska možných dopadů na životní prostředí, posoudí význam a ekologickou únosnost těžby a zpracovatelských technologií v daném regionu.	roda MEZ. VZT. – chemie, biologie PT – EV – Člověk a životní prostředí SEM, PRO
REGIONY – REGIONÁLNÍ GEOGRAFIE EVROPY	Evropa – přírodní podmínky, sociální a ekonomické prostředí, evropská integrace, Západní Evropa, Severní Evropa, Jižní Evropa, Jihovýchodní Evropa, Východní Evropa, Střední Evropa – státy Střední Evropy.	Rozlišuje na konkrétních územních příkladech regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi. Vymezí jednotlivé regiony Evropy, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti, vzájemně je porovná.	MEZ. VZT. – ZSV, dějepis PT – MV – Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí VME a GS – Žijeme v Evropě

3. ročník + septima	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
REGIONY– REGIONÁLNÍ GEOGRFIE ČESKÉ RE- PUBLIKY	Česká republika – hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, poloha, rozloha, přírodní podmínky, charakteristika obyvatelstva a sídel, transformační ekonomické procesy, struktura hospodářství, regiony, euroregiony. Místní region – možnosti rozvoje mikroregionu, strategické a územní plánování.	Zhodnotí polohu, přírodní poměry a zdroje České republiky, lokalizuje na mapách hlavní rozvojová jádra a periferní oblast ČR, rozlišuje jejich specifika. Vymezí místní region na mapě podle zvolených kritérií, zhodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry mikroregionu a jeho vazby k vyšším územním celkům a regionům.	MEZ VZT – ZSV, dějepis PT – EV – Životní prostředí ČR SEM
REGIONY – MIMOEV-	Makroregiony světa, jádra, periferie, modelový region:	Rozlišuje na konkrétních územních příkladech regi-	MEZ VZT – děje- pis

ROPSKÉ REGIONY	Asie, Afrika, Amerika, Austrálie a Oceánie.	onální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi. Lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezení jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná.	PT – VME a GS – Globalizační a rozvojové procesy, Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, Humanitární pomoc a mezinárodní spolupráce PT – MV – Základní problémy sociokulturních rozdílů. Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí
-----------------------	---	---	--

6.12 Základy společenských věd

6.12.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsahové vymezení předmětu

Vyučovací předmět se jmenuje Základy společenských věd. Patří do vzdělávací oblasti Člověk a společnost podle RVP G, ale výrazně zasahuje i do vzdělávací oblasti Člověk a svět práce a částečně do vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Vyučovací předmět Základy společenských věd vychází především ze vzdělávacích oborů Občanský a společenskovědní základ a Člověk a svět práce. Základy společenských věd se na gymnáziu vyučují ve všech ročních studiích.

Vyučovací předmět Základy společenských věd rozvíjí a prohlubuje poznatky zejména v oblastech psychologie, sociologie, politologie, práva, filozofie, etiky, základů religionistiky a ekonomie. Vyučovací předmět Základy společenských věd je úzce provázán s praxí. Jeho prostřednictvím si žáci utváří realistický pohled na život a orientují se ve společenských jevech a procesech, které tvoří rámec každodenního života. Žáci se učí kriticky reflektovat společenskou skutečnost a získané poznatky aplikovat v konkrétních životních situacích. Důležitým cílem předmětu je také to, aby žáci získali vlastní představu o náplni jednotlivých společenskovědních disciplín a tím si rozšířili možnost výběru svého budoucího studia a volby vlastní profesní orientace.

b) Časové vymezení předmětu

Týdenní časová dotace:

- 1. ročník (+ 5. ročník víceletého gymnázia) – 2 hodiny
- 2. ročník (+ 6. ročník víceletého gymnázia) – 2 hodiny
- 3. ročník (+ 7. ročník víceletého gymnázia) – 2 hodiny
- 4. ročník (+ 8. ročník víceletého gymnázia) – 2 hodiny

c) Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá zpravidla v kmenových učebnách, dle aktuální potřeby jsou některé hodiny vyučovány v učebně s dataprojektorem. Třídy se do skupin nedělí. Značný prostor je věnován praktickým příkladům, vlastním prezentacím žáků, diskusím, besedám, zpracovávání aktuálních informací z médií (tisk, TV, internet), práci se statistikami či autentickými texty a dokumenty, referátům, skupinové práci a projektům. Na vyučovací předmět Základy společenských věd navazuje volitelný Společenskovědní seminář ve 3. a 4. ročníku studia.

d) Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají tyto metody, postupy a formy práce (strategie):

Kompetence k učení

Učitel:

- do výuky zařazuje různé metody práce – rozhovor, skupinová práce, samostatná práce, řízená diskuse tak, aby žák dokázal vyhledat, třídít, seřazovat a vybírat z množství informací a uměl je kriticky zhodnotit
- zadává takové znění úloh, aby žáci měli možnost dokládat zdroje informací, ze kterých čerpají; výběrem zdrojů informací žáci získávají vlastní rozhled a orientaci a rozhodují o objektivitě a kvalitě dostupných informací
- motivuje žáky k plánování činnosti zadáváním dlouhodobějších úkolů s pevně stanoveným termínem odevzdání hotové práce
- poukazuje na přednosti i nedostatky samostatné práce žáků a vede je k sebehodnocení a sebereflexi
- využívá mezipředmětových vztahů k prohloubení znalostí a k opakování učiva

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- využívá simulace situací, ve kterých se žáci rozhodují samostatně
- zadává referáty, seminární práce a projekty, při jejichž realizaci žáci získávají informace z různých zdrojů
- upozorňuje žáky na významné společenské problémy, události a situace, pomáhá jim s vytvářením, ověřováním a zpřesňováním hypotéz o jejich možné interpretaci a nabízí jim možnost k prezentaci vlastních názorů před spolužáky, učí je argumentovat a navrhnout vlastní možnosti řešení

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vytváří příležitost a časový prostor k tomu, aby žáci prezentovali vlastní názory, obhajovali seminární práce
- při řešení problémů a simulací vyžaduje přesnou formulaci, užívání vhodných termínů
- využívá metody diskuse, ve které žáci jasně vyjádří svůj názor a používají jednoznačné a srozumitelné argumentace
- vytváří žákům dostatek příležitostí k nácviku vhodných způsobů chování v modelových situacích

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazuje práci v týmu, kde žák uplatní své individuální schopnosti, vědomosti a dovednosti, učí se toleranci k jiným názorům, kriticky vyhodnocuje navržený postup a spolupracuje s ostatními při řešení příkladů
- zadává úkoly z praxe, které vedou k aktivní diskusi, sebekritice, obhajobě svého stanoviska
- navozuje situace, v nichž si žáci stanovují osobní cíle a reflektují své životní hodnoty a postoje a konfrontují je se spolužáky

Kompetence občanské

Učitel:

- motivuje žáky ke sledování aktuální situace (politické, sociální, ekonomické, ekologické aj.) v ČR i ve světě
- na modelových situacích seznamuje žáky se základními principy občanské demokratické společnosti
- využívá možností pro uspořádání setkání žáků s významnými osobnostmi politického, kulturního a společenského života

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- vyžaduje plnění zadaných úkolů a dodržení termínů jejich odevzdání důsledně u všech žáků
- vede žáky k sebekontrolě a k ověřování výsledků
- podporuje vlastní iniciativu a kreativitu žáků
- motivuje žáky při rozhodování o jejich budoucím životě, výběhu studia a volby vlastní profesní orientace

6.12.2 Osnovy

1. ročník + kvinta	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
ČLOVĚK JAKO JEDINEC (PSYCHOLOGIE)	<p>Úvod do společenských věd (definice vědy, klasifikace věd, humanitní vědy a jejich předmět). Psychologie jako věda, její předmět a metody. Lidská psychika. Psychická struktura osobnosti (psychické jevy, procesy, stavy a vlastnosti). Psychologie osobnosti. Typologie osobnosti. Etapy vývoje lidského jedince (vývojová psychologie). Psychické procesy osobnosti (vědomí a nevědomí, vnímání, představy, paměť a myšlení). Zásady efektivního učení. Psychické stavy osobnosti</p>	<p>Klasifikuje obsah společenských věd. Objasní pojem psychická struktura osobnosti. Uvede základní psychické jevy a přiřadí je k příslušným kategoriím (psychické vlastnosti, stavy, procesy). Objasní, v čem se lidé liší ve svých projevech chování, a uvede příklady faktorů, které ovlivňují lidskou psychiku. Rozčlení psychický vývoj jedince do jednotlivých etap a charakterizuje momenty, které jsou klíčové pro změny lidské psychiky (v návaznosti na změny fyziologické či na nabývání</p>	<p>OSV – INT (Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti; Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů; Sociální komunikace). VKZ – INT (Zdravý způsob života; Změny v životě člověka a jejich reflexe; Rizika ohrožující zdraví).</p>

	<p>– citový vývoj osobnosti (city a emoce). Psychické vlastnosti osobnosti (temperament, charakter, motivy, postoje a volní vlastnosti; inteligence). Životní styl, ambice, cíle a perspektivy (volba budoucí profesní orientace). Zvládání náročných životních situací, duševní hygiena a psychologické poradenství. Chyby v sociálním poznávání (sociální psychologie).</p>	<p>vlastních životních zkušeností). Vysvětlí vztah mezi věkem jedince a vývojem poznávacích procesů. Vysvětlí vztah mezi věkem jedince a vývojem myšlení. Objasní pojmy prožívání, chování a jednání. Vymezí podstatu psychologických procesů, stavů a vlastností. Uvede základní zákonitosti a specifika vnímání. Ovládá „umění učit se“, porovná různé metody učení a vyhodnotí jejich účinnost pro své studium. Provede psychologickou analýzu vlastní osobnosti, popíše sám sebe z hlediska temperamentu, charakteru, schopností, studijních návyků a volních vlastností. Získané poznatky dovede využít při sebepoznávání, kriticky posoudí své přednosti a nedostatky. Na základě sebehodnocení zodpovědně rozhoduje o své budoucí profesní orientaci.</p>	
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI	<p>Začlenění jedince do společnosti (společenská podstata člověka). Sociální vazby, proces socializace. Problémy mezilidské komunikace. Sociální struktura společnosti (sociální útvary a společenské instituce), sociální nerovnost a sociální mobilita. Jedinec ve skupině (vztahy, role a normy chování). Sociální fenomény a procesy – rodina, vliv masmédií na jedince i společnost.</p>	<p>Dovede rozlišit rozdíl mezi formálními a neformálními vztahy, uplatňuje společensky vhodné způsoby komunikace, navrhuje konstruktivní řešení konfliktů s druhými lidmi. Respektuje kulturní odlišnosti a rozdíly v projevu příslušníků různých sociálních skupin, na příkladech doloží, k jakým důsledkům mohou vést předsudky. Uvede nejzávažnější sociální problémy současnosti a jejich dopad na jedince i celou společnost.</p>	<p>OSV – INT (Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů; Sociální komunikace).</p>
2. ročník +	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky

sexta			
Téma:			
<p style="text-align: center;">OBČAN VE STÁTĚ</p>	<p>Politologie – charakteristika vědní disciplíny, její předmět a metody. Vývoj myšlení o státu.</p> <p>Stát jako ústřední pojem, jeho znaky a funkce (vznik státu a práva). Stát jako subjekt mezinárodního práva. Formy státu a vlády. Právní stát.</p> <p>Ústava ČR (forma, přehled základních ustanovení, ústavní vývoj ČR a význam ústavy v demokratickém státě). Význam a postavení Ústavního soudu, ústavní právo.</p> <p>Idea českého státu, státní symboly ČR.</p> <p>Demokracie – její principy a formy. Přímá a nepřímá demokracie, instituce. Moderní pluralitní demokracie. Demokracie versus totalita. Kritika demokracie.</p> <p>Dělbá státní moci (zákonodárná, výkonná a soudní), kontrola státní moci, proces tvorby a schvalování zákonů.</p> <p>Postavení občana v demokracii (občanská práva a povinnosti, podstata občanské společnosti).</p> <p>Politické subjekty (politické strany a hnutí, koalice, opozice, politické spektrum ČR.</p> <p>Politický život a politická kultura ve státě (možnosti participace občanů na veřejném životě).</p> <p>Volby a volební systémy, volební právo.</p> <p>Státní správa a samospráva. Ochrana lidských práv (nejdůležitější dokumenty), dodržování a porušování</p>	<p>Vysvětlí pojem stát, uvede typy států (forem vlády) na příkladech z historie i ze současnosti. Uvede nejznámější teoretiky státu.</p> <p>Vymezí, jakou funkci plní ve státě ústava a co ustanovuje. Uvede zásadní proměny, kterými ústava prošla od jejího vzniku v souvislosti s politickými a společenskými změnami.</p> <p>Objasní, proč je státní moc v ČR rozdělena na tři nezávislé složky, vyjmenuje orgány státní moci a vymezí jejich funkci a pravomoci.</p> <p>Vyloží podstatu demokracie, porovná antickou a současnou podobu demokracie. Porovná postavení občana v demokratickém a totalitním státě a vysvětlí nebezpečí totalitních ideologií.</p> <p>Vysvětlí principy politického pluralismu, dokáže odlišit jednotlivé politické subjekty a zařadit je do politického spektra, porovnat a zhodnotit řešení problémů každodenního života občanů.</p> <p>Uvede příklady, jak může občan ovlivňovat společenské dění v obci a ve státě a jakým způsobem může přispívat k řešení záležitostí týkajících se veřejného zájmu.</p> <p>Vyloží podstatu a význam parlamentních a komunálních voleb.</p> <p>Obhajuje svá lidská práva a zároveň respektuje práva druhých lidí, vysvětlí, jak postupovat proti jejich po-</p>	<p>OSV – INT (Morálka všedního dne).</p> <p>MED – INT (Média a mediální produkce; Mediální produkty a jejich významy; Účinky mediální produkce a vliv médií).</p> <p>VMEGS – INT (Globální problémy, jejich příčiny a důsledky; Žijeme v Evropě).</p> <p>MKV – INT (Prosociální aspekty interkulturality).</p>

	<p>lidských práv ve světě a v ČR. Funkce ombudsmána.</p> <p>Politické ideologie (znaky a funkce, přehled vybraných ideologií).</p>	<p>rušování.</p> <p>Uvede okruhy problémů, s nimiž se může občan obracet na jednotlivé státní instituce.</p>	
<p>MEZINÁ- RODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT</p>	<p>Mezinárodní spolupráce (mezinárodní vztahy, formy mezinárodní pomoci a spolupráce).</p> <p>Významné mezinárodní organizace, jejich účel a náplň činnosti.</p> <p>Evropská integrace (podstata, vývoj a význam).</p> <p>Evropská unie (význam a průběh procesu integrace a její nejdůležitější cíle).</p> <p>Orgány EU, jejich struktura a činnost. Občané EU, výhody a nevýhody členství, jednotná evropská měna.</p> <p>Instituce (spolupráce a zastoupení ČR v zahraničí).</p> <p>Globalizace (její podstata, projevy, kladné a záporné důsledky na život jedince i společnosti).</p> <p>Globální problémy (příčiny a důsledky).</p>	<p>Vysvětlí, jakými způsoby se státy zapojují do mezinárodních vztahů, posoudí důvody, význam, výhody a nevýhody mezinárodní spolupráce.</p> <p>Charakterizuje účel a náplň vybraných mezinárodních organizací.</p> <p>Zhodnotí aktuální postavení ČR v rámci mezinárodní spolupráce a mezinárodních organizací.</p> <p>Posoudí důvody vzniku evropské integrace a její význam pro budoucí vývoj Evropy i světa. Uvede významné mezníky ve vývoji evropské integrace od počátků do současnosti.</p> <p>Analyzuje strukturu orgánů EU a objasní náplň jejich činnosti. Uvede princip zastoupení jednotlivých států v Radě EU, v Evropské komisi a v Evropském parlamentu.</p> <p>Zhodnotí klady a zápory členství naší země v EU, své názory podpoří aktuálními příklady ze současnosti. Posoudí, zda a jakým způsobem se promítá vliv členství naší země v EU do různých oblastí společenského života (např. studijní a pracovní záležitosti, podnikání, nezaměstnanost, kultura, jazyky, mezilidské vztahy aj.).</p> <p>Uvede příklady institucí, na něž se může obrátit v případě problémů při pobytu v zahraničí.</p> <p>Objasní pojem globalizace,</p>	<p>VMEGS – INT (Globalizační a rozvojové procesy; Globální problémy, jejich příčiny a důsledky; Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce; Žijeme v Evropě).</p> <p>OSV – INT (Spolupráce a soutěž).</p>

		orientuje se v hlavních globálních problémech současného světa. Rozpozná na konkrétních příkladech dopady globalizace na život občanů ČR. Uvede na příkladu, jak lze realizovat zásady udržitelného rozvoje v běžném životě a rozliší rozvojovou spolupráci a humanitární pomoc.	
--	--	--	--

3. ročník + septima	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
OBČAN A PRÁVO	Právo a morálka (právo jako minimum morálky), morální a právní normy (jejich působnost), právo a spravedlnost, právo a moc, smysl a účel práva. Systém práva (právo hmotné, procesní, soukromé). Právní řád (typy, formy a způsob publikace právních norem a právních předpisů), právní síla. Právní subjektivita, způsobilost k právním úkonům. Účastníci právních vztahů (fyzická a právnická osoba). Právní vztahy, práva a povinnosti účastníků právních vztahů. Systém právních odvětví. Občanské právo (vlastnictví, spoluvlastnictví, dědictví, věc, vznik a zánik závazků, obsah a veškeré náležitosti uzavírání smluv, druhy smluv). Rodinné právo (podmínky pro uzavírání manželství, rodinné vztahy, náhradní rodinná péče. Partnerské vztahy vycházející z odpovědnosti, sebeúcty, respektu; promiskuita, interrupce, šikana, brutalita, zanedbávané a týrané děti.	Rozliší morální a právní normy, objasní odlišnost v postihu při porušení práva a morálky, odůvodní účel sankcí při porušení právních normy. Charakterizuje hierarchický systém uspořádání právních předpisů ČR za použití institutu právní síla. Objasní platnost, účinnost a působnost právní normy (předpisu). Rozlišuje mezi pojmy právní subjektivita a právní způsobilost. Rozlišuje mezi pojmy právní a fyzická osoba a uvede jejich příklady. Vymezí podmínky vzniku a zániku právních vztahů a práva a povinnosti účastníků právních vztahů. Charakterizuje na příkladech a rozliší důležitá právní odvětví. Objasní pojmy práva věcná a práva závazková. Na příkladech objasní pojmy věc hmotná a nehmotná. Objasní pojmy vlastnictví a spoluvlastnictví a reflektuje meze vlastnického práva. Uvede příklady možností dědického práva a vyloží princip dědictví ze	OSV – INT (Morálka všedního dne). VKZ – INT (Zdravý způsob života; Vztahy mezi lidmi a formy soužití; Rizika ohrožující zdraví).

	<p>Trestní právo (podmínky trestní odpovědnosti, tresty a ochranná opatření, trestné činy a přestupky).</p> <p>Trestní řízení, orgány činné v trestním řízení (policie, státní zastupitelství, soudy).</p> <p>Sexuálně motivovaná kriminalita (pornografie, pedofilie, dětská prostituce, obchod se ženami).</p> <p>Účel a průběh občanského soudního řízení.</p> <p>Právní profese (soudce, notář, advokát, exekutor) a systém právního poradenství.</p>	<p>zákona.</p> <p>Uvede podmínky vzniku a zániku závazků a uvede jejich nejběžnější typy.</p> <p>Vyloží principy rodinného práva a vymezí podmínky vzniku a zániku manželství. Objasní právní aspekty rodinných vztahů.</p> <p>Uplatňuje odpovědné a etické přístupy k sexualitě a k budoucímu rodičovství. Projevuje etické a morální postoje k ochraně matky a dítěte. Projevuje odolnost vůči rizikovému životnímu stylu. Zaujímá odmítavé postoje ke všem formám sociálně patologického chování.</p> <p>Objasní pojem trestného činu a vymezí rozdíl mezi trestným činem a přestupkem.</p> <p>Vymezí podmínky trestní odpovědnosti, uvede typy trestů a ochranných opatření, objasní jejich funkci a účel.</p> <p>Uvede typy trestných činů a reflektuje možnost překročení zákona ve vztahu k vlastní osobě.</p> <p>Objasní základní zásady trestního práva procesního, uvede orgány činné v trestním řízení a objasní průběh trestního řízení.</p> <p>Objasní základní znaky a průběh občanského soudního řízení.</p> <p>Rozlišuje rozdíl mezi právními profesemi, uvede příklady problémů, s nimiž se může občan na vykonavatele jednotlivých právnických profesí obracet.</p>	
<p>TRH PRÁCE A PROFESNÍ VOLBA</p>	<p>Profesní volba (vzdělávání a příprava na volbu profese). Příjímací pohovor a výběrové řízení (komuni-</p>	<p>Kriticky posoudí své předpoklady pro volbu dalšího studia a profesní orientace. Orientuje se v nabídkách</p>	<p>OSV – INT (Spolupráce a soutěž).</p>

	<p>kace, asertivita), pracovní úspěšnost a kariérní růst. Trh práce (nabídka a poptávka po pracovních příležitostech), nezaměstnanost, mezinárodní migrace pracovních sil, pracovní trh v EU, vytváření pracovních míst. Informační, poradenské a zprostředkovatelské služby, profesní mobilita, rekvalifikace a celoživotní vzdělávání. Osobní management (plánování osobní práce, time management, zaměstnání a mezilidské vztahy, zaměstnání a rodina, workoholismus).</p>	<p>konkrétních pracovních míst a posoudí, zda splňuje předpoklady pro jejich vykonávání. Posoudí profesní poptávku na českém i evropském trhu práce. Vyhotoví potřebnou dokumentaci pro přijímací řízení k dalšímu studiu i ve zvolené profesi. Uved význam práce, především pro psychické zdraví člověka a popíše, jak si vytvoří vyvážený pracovní rozvrh s ohledem na své osobní vztahy. Orientuje se v situaci ztráty zaměstnání.</p>	
PRACOVNĚ-PRÁVNÍ VZTAHY	<p>Pracovní právo (právní podmínky vzniku, změny a zániku pracovního poměru), pracovní smlouva. Práva a povinnosti účastníků pracovněprávních vztahů (pracovní doba, pracovní neschopnost, mzda, minimální mzda, odměny), odbory. Zásady bezpečnosti práce.</p>	<p>Uvede postup, jak uzavřít pracovní smlouvu a podat výpověď. Uvede svá pracovní práva a respektuje své pracovní povinnosti. Objasní funkci odborů. Rozliší nejčastější položky mzdy a posoudí reálnost jejich výše. Volí bezpečné pracovní postupy, chová se poučeně a adekvátně situaci v případě pracovního úrazu.</p>	<p>Člověk a svět práce – INT (Trh práce a profesní volba; Pracovněprávní vztahy; Tržní ekonomika; Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice; Finance). OSV – INT (Spolupráce a soutěž).</p>
TRŽNÍ EKONOMIKA	<p>Základní ekonomické pojmy (ekonomie a ekonomika, typy ekonomik, ekonomický cyklus, tržní mechanismus, nabídka a poptávka, tvorba ceny, globální ekonomické otázky). Ekonomické subjekty (právní formy podnikání – živnost, obchodní společnosti, družstva). Marketing a public relations, reklama a reklamní agentury.</p>	<p>Vysvětlí na základě konkrétní, reálné, aktuální situace ve společnosti mechanismy fungování trhu. Objasní důvody kolísání cen zboží či pracovní síly na trhu podle vývoje nabídky a poptávky. Posoudí vztah mezi užitečností a vzácností statků v podmínkách svobody volby, tedy dobrovolné lidské kooperace. Vysvětlí základní pravidla fungování tržního systému a sankce tržní konkurence. Uvede příklady selhání trhu a objasní jejich příčiny. Vysvětlí úlohu cen jako</p>	<p>OSV – INT (Spolupráce a soutěž). Člověk a svět práce – INT (Tržní ekonomika).</p>

		<p>nejjemnějšího koordinátora fungování ekonomiky. Rozpozná běžné cenové triky a klamavou nabídku. Rozlišuje a porovnává praktické využití jednotlivých forem podnikání, posoudí, která forma podnikání je v konkrétní situaci nejvýhodnější. Porovná zákonitosti ekonomického rozhodování výrobců na trhu v různých, měnících se podmínkách. Uvede, co je potřeba pro založení různých typů firem. Rozliší druhy živností a uvede požadavky pro získání živnostenského listu pro určitý druh živnosti. Vysvětlí na příkladu náklady, výnosy a zisk. Stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH. Porovná druhy obchodních společností podle ručení, vkladu, způsobu řízení. Srovnává výhody a nevýhody zaměstnání a podnikání. Analyzuje skrytý obsah reklamy, kriticky posuzuje podíl marketingu na úspěchu výrobku na trhu. Posuzuje nezaujatě různé pohledy a argumenty na reklamu a marketing.</p>	
<p>NÁRODNÍ HOSPODÁŘ- STVÍ A ÚLO- HA STÁTU V EKONOMIC E</p>	<p>Fiskální politika (státní rozpočet a daňová soustava). Monetární politika ČNB (inflace, kurz měny, zahraniční platební bilance, HDP). Sociální politika (důchodový systém, systém sociálních dávek, životní minimum, nezaměstnanost, státní politika zaměstnanosti).</p>	<p>Objasní základní principy fungování systému příjmů a výdajů. Rozlišuje základní typy daní a činnosti podléhající zdanění. Vysvětlí obsah pojmů HDP, inflace, nezaměstnanost a platební bilance. Vysvětlí vliv inflace na mzdy, vklady a úvěry. Objasní na příkladech, jak občan přispívá do státního rozpočtu a co z něho získává.</p>	<p>Člověk a svět práce – INT (Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice).</p>

		Popíše systém sociálního a zdravotního pojištění, uvede rozdíly mezi pojištěním zaměstnanců a OSVČ. Posoudí na příkladu možnosti poskytování sociálních dávek a uvede, kde lze získat informace o jejich poskytování.	
FINANCE	<p>Trh peněz (vznik a funkce peněz, likvidita aktiv, formy platebního styku v tuzemské i zahraniční měně, cenné papíry, akcie, burza). Hospodaření domácnosti (rozpočet domácnosti, typy rozpočtů a jejich rozdíly, tok peněz v domácnosti, spotřební výdaje). Práva spotřebitele.</p> <p>Finanční produkty (způsoby využití přebytku finančních prostředků, spořicí a investiční finanční produkty, investování peněz, řešení nedostatku finančních prostředků, úvěrové produkty, leasing. Úrokové sazby, RPSN, pojištění.</p> <p>Bankovní soustava (ČNB a komerční banky, specializované finanční instituce, moderní formy bankovníctví).</p>	<p>Charakterizuje na příkladu hotovostní a bezhotovostní platební styk a zhodnotí jejich výhody a nevýhody.</p> <p>Charakterizuje náplň činnosti bank. Objasní funkci ČNB a její vliv na činnost komerčních bank. Používá nejběžnější platební nástroje, smění peníze za použití kurzovního lístku.</p> <p>Uvede principy vývoje ceny akcií a možnosti forem investic do cenných papírů.</p> <p>Navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti.</p> <p>Navrhne využití volných finančních prostředků. Navrhne řešení nedostatku finančních prostředků a vybere vhodnou možnost.</p> <p>Na příkladu vysvětlí, jak uplatňovat práva spotřebitele.</p> <p>Charakterizuje nejobvyklejší druhy pojištění a vybere vhodný pojistný produkt s ohledem na dané potřeby.</p>	Člověk a svět práce – INT (Finance).

4. ročník + oktáva	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
ÚVOD DO FILOZOFIE A RELIGIONISTIKY	Podstata filozofie (předmět, vznik a vývoj filozofie). Obrat od mýtu k logu, vztah filozofie k náboženství, umění, vědě, politice. Ideologie a světový názor.	Objasní podstatu filozofického tázání, vysvětlí vztah filozofie k mýtu, náboženství, umění, ideologii a světovému názoru. Provede zamyšlení nad zá-	OSV – INT (Morálka všedního dne).

	<p>Filozofické disciplíny teoretické a praktické (ontologie, gnoseologie, filozofická antropologie, etika, estetika, dějiny filozofie, filozofie dějin).</p> <p>Filozofie v dějinách – klíčové směry a etapy filozofického myšlení.</p> <p>Orientální filozofie (starověká indická a čínská filozofie).</p> <p>Antická filozofie (filozofové před Sokratem, klasická filozofie – Platón, Aristoteles, helénistická filosofie).</p> <p>Středověká filozofie (patristika a scholastika; podstata křesťanství).</p> <p>Renesanční filozofie.</p> <p>Novověká filozofie – Descartes, Spinoza, Leibniz; F. Bacon, T. Hobbes, J. Locke, G. Berkeley, D. Hume; francouzské osvícenství; filozofie I. Kanta; německá klasická filozofie; marxismus.</p> <p>Hlavní filozofické směry 19. a 20. století.</p> <p>Etika v životě člověka (úloha svědomí, viny, morálky, mravnosti a volního jednání).</p> <p>Víra v lidském životě (podoby víry, znaky náboženské víry). Náboženské systémy, církve a sekty.</p>	<p>kladnými filozofickými otázkami.</p> <p>Charakterizuje a rozliší hlavní filozofické směry a jejich představitele po období renesance.</p> <p>Charakterizuje a rozliší hlavní filozofické směry a jejich představitele novověké filozofie.</p> <p>Charakterizuje na příkladu úlohu svědomí, viny, morálky, mravnosti a volního jednání v lidském životě.</p> <p>Rozliší na příkladech hlavní světová náboženství, identifikuje projevy náboženské a jiné nesnášenlivosti a rozezná projevy sektářského myšlení.</p>	
--	--	---	--

6.13 Dějepis

6.13.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsahové vymezení předmětu

Vyučovací předmět dějepis se vyučuje jako samostatný předmět v prvním, druhém a třetím ročníku vyššího gymnázia dvě hodiny týdně.

Přináší ucelený pohled na původ a historický vývoj dnešních států, kulturních a lidských hodnot, působení významných osobností atd. Pomáhá žákovi vytvořit vlastní historické a společenské povědomí a na jeho základě potom hodnotit sám sebe i svět kolem sebe.

Pro třetí ročníky a septimy nabízíme dvouletý povinně volitelný předmět Seminář z dějepisu po 2 hodinách týdně, studenti čtvrtých ročníků a oktáv mohou navštěvovat jednole-
tý Seminář z dějepisu taktéž po 2 hodinách týdně.

b) Časové vymezení předmětu

Týdenní časová dotace:

- 1. ročník (+ 5. ročník víceletého gymnázia) – 2 hodiny
- 2. ročník (+ 6. ročník víceletého gymnázia) – 2 hodiny
- 3. ročník (+ 7. ročník víceletého gymnázia) – 2 hodiny

c) Organizační vymezení předmětu

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu dějepis směřuje k:

- rozvíjení vlastního historického vědomí
- pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů
- pochopení kulturních odlišností světa
- vnímání podstaty hlavních vývojových linií
- utváření pozitivního systému hodnot

Vyučovací předmět dějepis je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty

- zeměpis – orientace v prostoru, územní rozsah států...
- přírodní vědy – použití konkrétních vědeckých poznatků
- estetická výchova – umělecká díla, hudba...
- občanská výchova – člověk a společnost, politické zřízení...
- jazyk český a literatura – nejstarší písemné památky, osobnosti

Předmět dějepis zahrnuje průřezová témata:

- **OSV** – mezilidské vztahy, hodnoty, komunikace...
- **EV** – vztah člověka k přírodě, zásahy do životního prostředí, začlenění historických památek do krajiny...
- **MV** – prolínání kulturních vlivů, etnický původ, poznávání a soužití jiných kultur...
- **VMEaGS** – formování evropských států, integrace...
- **MeV** – propaganda...

d) Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- podněcuje žáky k tvůrčí práci s obdrženými informacemi (výklad učitele, vlastní čtení, popř. další zdroje)
- motivuje žáky k používání vhodné terminologie
- podněcuje žáky k využívání znalostí a dovedností získaných v ostatních předmětech
- zadává studentům seminární práce – ročníkové práce, a tím je vede k samostatnému vyhledávání a posouzení odborných faktů, jejich kompletaci a konečné interpretaci

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- aplikuje do výuky různé formy skupinových či individuálních aktivit (podle možnosti s využitím moderní techniky)
- podněcuje žáky k samostatným závěrům a řešení problémů (kritické myšlení)

Kompetence komunikativní

Učitel:

- podněcuje žáky, aby se přesně a věcně vyjadřovali a formulovali své myšlenky a názory
- používá při výuce aktivní dialog
- používá k výuce rozmanité texty
- podněcuje žáky k využívání informační technologie
- konzultuje názory všech žáků, při diskusi je učí vhodně argumentovat

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vytváří příjemnou atmosféru ve třídě
- dodává žákům sebedůvěru
- v případě potřeby je připraven nastítnit možnosti řešení problému

Kompetence občanské

Učitel:

- vhodně reaguje na aktuální společenské dění
- podněcuje žáky k ohleduplnému chování
- vede žáky k zájmu a respektu názorů ostatních
- formuje v žácích vztah k tradicím a kulturně–historickému dědictví

Kompetence pracovní

Učitel:

- požaduje kvalitu práce podle předchozího zadání
- podněcuje žáky k týmové práci při aktivitách vhodných pro daný úkol
- vede žáky k využití znalostí i v běžném životě

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- studentům jsou nabízeny aktivity, které podněcují jejich schopnost samostatně o něčem rozhodovat, něco plánovat, připravovat a realizovat
- pomáhá rozvíjet schopnosti studentů a vede je k účasti na soutěžích
- vybízí žáky k hodnocení výsledků jejich práce

6.13.2 Osnovy

1. ročník + kvinta	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
ÚVOD DO DĚJEPISU A PRAVĚK	úvod do studia dějepisu (seznámení s pojmy – pomocné vědy historické, historické prameny, archeologie), význam historického poznání pro současnost práce historika, historické informace, jejich typy, účel a možnost využití periodizace pravěku, starší	– charakterizuje smysl historického poznání a jeho povahu jako poznání neuzavřeného a proměnlivého – rozlišuje různé zdroje historických informací, způsob jejich získávání a úskalí jejich interpretace	EV – Problematika vztahů organismů a prostředí, Člověk a životní prostředí, Životní prostředí regionu MV – Základní problémy socio-kulturních rozdílů, Vztah multilingvní

	<p>doba kamenná (období přisvojovacího hospodářství, vznik a vývoj člověka –, mladší doba kamenná (období výrobního hospodářství, matriarchát, patriarchát), pozdní doba kamenná (první keramika, přirozená dělba práce), doba bronzová (hradiště, kmeny, kmenové svazy), doba železná (Keltové, oppida, rozvoj řemesel, kněží), pravěké umění.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – objasní ve shodě s aktuálními vědeckými poznatky materiální a duchovní život lidské společnosti v jednotlivých vývojových etapách pravěku; charakterizuje pojem archeologická kultura – vysvětlí zásadní zlom ve vývoji lidstva v důsledku cílevědomé zemědělské a řemeslné činnosti – zařadí časově a prostorově hlavní archeologické kultury pravěku – žák vyjmenuje významné historické instituce v regionu 	<p>a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p> <p>VMEaGS – Globalizační a rozvojové procesy, Žijeme v Evropě, Vzdělávání v Evropě a ve světě</p> <p>OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Sociální komunikace, Morálka všedního dne</p>
<p>STAROVĚK</p>	<p>starověk – periodizace, staroorientální státy, starověká Mezopotámie, (geografie – porovnat z dnešní situací – zeměpis, závlahové hospodářství, periodizace, kultura), starověký Egypt (geografie, přírodní podmínky, rozdělení na jednotlivá období, nejvýznamnější dynastie, války, kultura), starověké státy Předního východu – Indie (kasty, náboženství, kultura), Čína – (významné dynastie, kultura, náboženství, vynálezy), filozofie – základy společenských věd, nejstarší evropské civilizace – antické Řecko – egejská oblast (kykladská, mínojská a mykénská kultura), období homérské – Ilias a Odyssea – MV – JČ – literatura.</p> <p>starověké Řecko – doba archaická (velká řecká kolonizace, vznik polis (Athény, Sparta), řecko-perské války, Athény za Perikla, peloponéská válka a její</p>	<ul style="list-style-type: none"> – porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech – popíše zrod křesťanství a souvislost s judaismem – jmenuje významné antické památky (řecká architektura a literatura) – popíše formu vlády a charakterizuje společenské skupiny – jmenuje významné antické památky (římská architektura a literatura) – vyjmenuje významná místa archeologických nálezů svědčících o pobytu Římanů na našem území – zdůvodní civilizační přínos vybraných starověkých společenství, antiky a křesťanství jako základních fenoménů, z nichž vyrůstá evropská civilizace – objasní židovství (vaz- 	<p>porovnat z dnešní situací – zeměpis filozofie – základy společenských věd</p> <p>MV – JČ – literatura</p> <p>MV – základy společenských věd</p>

	<p>důsledky. náboženství a kultura starověkého Řecka (sochařství, divadlo – MV – JČ – literatura, školství, sochařství, filozofie, kalokagáthia), vzestup Makedonie, vláda Alexandra Makedonského, helénismus (vzdělanost, kultura a věda).</p> <p>antický Řím (geografie, osídlení Apeninského poloostrova, přírodní podmínky), založení Říma – doba královská, období republiky (boj Římanů za ovládnutí Itálie, rozdělení obyvatelstva: patriciové x plebejové, státní zřízení, občanské války, boj Římanů o ovládnutí Středomoří (púnské války), krize republiky, reformy, povstání otroků – Spartakovo povstání.</p> <p>první a druhý triumvirát, období říms. císařství (principát, dominát), krize říms. císařství, křesťanství – MV – základy společenských věd, rozdělení říše, zánik západorímské říše, náboženství a kultura starověkého Říma, boje Římanů s barbary, naše země a ostatní Evropa v době římské, stěhování národů, civilizovanost a barbarství, limes romanus jako civilizační hranice, pohyb germánských kmenů (Hunové – Attila).</p>	<p>bu mezi židovstvím a křesťanstvím) a další neevropské náboženské a kulturní systémy</p> <p>popíše určující procesy a události, uvede významné osobnosti starověkých dějin</p>	
<p>RANÝ STŘEDOVĚK</p>	<p>utváření středověké Evropy</p> <p>byzantská říše (Justinián, císařopapismus), franká říše (Merovejci, Chlodovík, Karlovi – Karel Veliký, karolínská renesance, Verdunská smlouva), arabská říše (geografie, přírodní</p>	<p>ukáže tyto oblasti na mapě a vyjmenuje současné státy vyskytující se v těchto oblastech</p> <p>demonstruje kontinuitu vývoje křesťanské kultury (karolínská minuskule)</p>	<p>MV – JČ – literatura</p>

	<p>podmínky, Mohamed, islám – Korán – MV – JČ – literatura, arabské výboje, arabská kultura).</p> <p>oblast západní, východní a střední Evropy Avaři, Slované, Sámova říše (sjednocení slovanských kmenů, Sámó, bitva u Wogastisburgu), Velkomoravská říše (Mojmír x Pribina, Mojmírovci, příchod Konstantina a Metoděje, kultura a vzdělanost Velké Moravy – MV – JČ – literatura), mongolská a turecká expanze, Kyjevská Rus (Rurikovci, Varjagové, bojaři, christianizace, kultura), Vikingové, nájezdy Normanů, počátky Anglie (Alfréd Veliký, Vilém Dobyvatel), západofrancká říše (léna, nástup Kapetovců, hospodářství a společnost), východofrancká říše (Jindřich I. Ptáčník).</p> <p>počátky českého státu (první Přemyslovci, vyvraždění Slavníkovců, biskupství v Praze), počátky polského a uherského státu (Piastovci, Arpádovci), český stát době knížecí a vztah k Svaté říši římské (1. český král), hospodářství raně středověkého českého státu (zemědělství, řemeslo, obchod), společnost a kultura – románské výtvarné umění, vzdělanost a literatura – MV – JČ – literatura</p>	<ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje hlavní znaky feudálního systému – popíše počátky slovanského osídlení na našem území – vyjmenuje významná velkomoravská hradiště – popíše počátky církevní organizace u nás – charakterizuje základní znaky románského slohu – uvede konkrétní příklad románské památky v regionu 	
<p>VRCHOLNÝ STŘEDOVĚK</p>	<p>křesťanství jako nové kulturní a společenské pojítko, vnitřní nejednota křesťanství, papežství a císařství, boje křesťanů s muslimy (reconquista na Pyrenejském poloostrově), křížové výpravy do Palestiny (By-</p>		

	zanc, Latinské císařství, boje s Turky), kacířství, počátky soupeření mezi Anglií a Francií o nadvládu v západní Evropě (Jan Bezzemek – Velká listina svobod, Filip II. August), počátky západoevropských parlamentů (generální stavy, Velká rada), český stát v době vrcholného středověku (Zlatá bula sicilská, války o rakouské dědictví, bitva na Moravském poli, Václav III.).	
--	---	--

2. ročník + sexta	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
VRCHOLNÝ STŘEDOVĚK	příčiny a průběh stoleté války (etapy, bitva u Kresčaku, lidová povstání, Jana z Arku, válka růží (nástup Tudorovců), Lucemburkové na českém trůně (Jan Lucemburský, Domažlický mír, Karel IV. – český král a císař Svaté říše římské), venkov a zemědělství, kolonizace; rozvoj řemesel a obchodu, urbanizace, gotická kultura – vzdělanost – MV – JČ – literatura, vzdělanost a umění středověké společnosti Václav IV., česká společnost v době předhusitské (Husovi předchůdci), Jan Hus (papežské schizma, kostnický koncil), husitské války (program husitů, Čáslavský sněm, boje husitů s křižáky, husitské zbraně), Basilejská kompaktáta, Zikmund českým králem, Albrecht Habsburský, vláda Jiřího z Poděbrad (zahraníční politika – Liga evropských panovníků, boje s Matyášem Korvínem,	– charakterizuje znaky rytířské kultury – vyjmenuje významné gotické památky v regionu – objasní přínos Karla IV. pro české země – objasní proces christianizace a její vliv na konstituování raně středověkých států v Evropě; vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí v západním i východním kulturním okruhu i projevy vlivu náboženství a církve ve středověké společnosti – definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti 5. – 15. století a jeho specifické projevy ve vybraných státních celcích – charakterizuje základní rysy vývoje na našem území – vymezí specifika islámské oblasti	EV – Problematika vztahů organismů a prostředí MV – Základní problémy sociokulturních rozdílů VMEaGS – Globalizační a rozvojové procesy, Žijeme v Evropě, Vzdělávání v Evropě a ve světě, Globalní problémy, jejich příčiny a důsledky, Humanitární pomoc a mezinárodní rozvoj spolupráce OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Sociální komunikace, Morálka všedního dne MV – JČ – literatura

	<p>Jednota bratrská. Jagellonci na českém trůně (počátky stavovského státu, Olomoucké dohody, Vladislavské zřízení zemské, Svatováclavská smlouva), personální unie zemí Koruny české a Uher, východní Evropa v období vrcholného středověku (ruská knížectví pod nadvládou Tatarů, Novgorodské knížectví), humanismus a renesance – MV – JČ – literatura,</p>	<p>– vysvětlí důsledky tatarských a tureckých nájzdů, zejména pro jižní a východní Evropu – rozpozná odlišnosti ruské kultury od kultury západoevropské</p>	
<p>NOVOVĚK</p>	<p>novověk, zámořské objevy (předpoklady, příčiny, důsledky, mořeplavci – Portugalci, Španělé, reformace (Německo – M. Luther, německá selská válka), Švýcarsko (Jan Kalvín), Španělsko za vlády Karla V., Filipa II.), jezuitský řád, revoluce v Nizozemí, protireformace. západní Evropa v období reformace (Anglie za vl. Jindřicha VIII.), Anglie za vl. královny Alžběty (puritáni, anglikánská církev), Francie v době náboženských válek (Jindřich Navarrský, Bartolomějská noc), Rusko za vl. Ivana Hrozného do nástupu Romanovců, nástup Habsburků na český trůn (Ferdinand I., Rudolf II., Matyáš), Česká konfese, Rudolfův majestát, české stavovské povstání a jeho důsledky (bitva na Bílé hoře, poprava 27 pánů na Staroměstském náměstí, Obnovené zřízení zemské, emigrace – J. A. Komenský – MV – JČ – literatura). rivalita a kooperace evropských velmocí v raném novověku, třicetiletá válka</p>	<p>– rozpozná nové filozofické a vědecké myšlenky, které byly zformulovány ve 14. – 17. století; zhodnotí jejich praktické dopady – porozumí důsledkům zámořských objevů, jež vedly k podstatným hospodářským i mocensko-politickým změnám – popíše základní rysy reformace a protireformace, vysvětlí důsledky pro další evropský i světový vývoj – vymezí základní znaky stavovství a absolutismu; uvede konkrétní projevy v jednotlivých zemích a příklady střetů – posoudí postavení českého státu uvnitř habsburského soustátí a analyzuje jeho vnitřní sociální, politické a kulturní poměry – objasní původ americké kultury a společnosti – uvede hlavní představitele národního obrození – vyjmenuje významné objevy a vynálezy a jejich autory – popíše nejdůležitější</p>	<p>MV – JČ – literatura) MV – fyzika MV – základy společenských věd</p>

	<p>(etapy) (Gustav II. Adolf, Albrecht z Valdštejna, Vestfálský mír), střední Evropa po třicetileté válce, rekatolizace, baroko – MV – JČ – literatura, absolutismus a stavovství Anglie – Slavná revoluce (nástup Stuartovců, bitva u Naseby, vyhlášení republiky, Oliver Cromwell, osvícenství (Voltaire, Diderot, J. J. Rousseau – MV – JČ – literatura).</p> <p>barokní kultura, politika, náboženství osvícenský absolutismus, století vědy – MV – fyzika, absolutismus ve Francii za vlády Ludvíka XIV. (zrušení ediktu nantského, J. Colbert, merkantilismus, Versailles), válka o španělské dědictví, Rusko za vlády Petra I. (severní válka, samoděržaví), Kateřina II. Veliká (povstání J. Pugačova, boj s Turky, kolonizace), české země v době osvícenství (slezské války, reformy Marie Terezie), osvícenské reformy Josefa II. (patent o zrušení nevolnictví, toleranční patent), velké revoluce – vznik USA, boj amerických osad za nezávislost (bostonské pití čaje, G. Washington, Prohlášení nezávislosti, T. Jefferson, markýz La Fayette)</p> <p>Velká francouzská revoluce (Francie před revolucí, dobytí Bastily, Deklarace práv člověka a občana), Francie za vlády direktoria, Francie v době konzulátu, císařství, Evropa za napoleonských válek a po Vídeňském kongresu (bitva u Slavkova, Rýnský spolek, kontinentální blokáda,</p>	<p>změny v Rusku v 19. století</p>	
--	--	------------------------------------	--

	<p>tažení do Ruska, bitva u Waterloo, Svatá aliance). české země v době národního obrození – MV – JČ – literatura, rozvoj výroby a vědy, proměna agrární společnosti ve společnost průmyslovou, změny v sociální struktuře – průmyslová revoluce (G. Stephenson, R. Fulton, J. Perner, J. Božek) MV – fyzika, změny ve společnosti – utopický socialismus, marxismus – MV – základy společenských věd, kultura 19. století – klasicismus, romantismus – MV– JČ – literatura, revoluce 1848 (obecné předpoklady), revoluce ve Francii, Itálii, Německu, revoluce v habsburské monarchii (zrušení roboty a poddanství, Slovanský sjezd, František Palacký, austroslavismus), Rusko za posledních Romanovců (Krymská válka, zrušení nevolnictví, ruská revoluce).</p> <p>utváření novodobých národních společností (české, slovenské, německé, italské) – sjednocení Itálie Garibaldi), sjednocení Německa (O. von Bismarck, prusko–francouzská válka), Pařížská komuna, občanská válka v USA, habsburská monarchie v 2. polovině 19. stol. (Bachův absolutismus, Říjnový diplom, prusko–rakouská válka, vznik Rakousko – Uherska). emancipační hnutí sociálních skupin</p>		
--	--	--	--

3. ročník + septima	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			

<p style="text-align: center;">NOVOVĚK</p>	<p>svět v poslední třetině 19. století – předpoklady a projevy imperiální (mocenské a koloniální) politiky velmocí; nástup Ruska jako evropské velmoci; USA, jejich vnitřní vývoj a mezinárodní postavení do I. světové války – (2. průmyslová revoluce, pásová výroba, nové vynálezy – MV – fyzika), rozvoj přírodních věd (Ch. Darwin, L. Pasteur – MV – biologie) kultura a umění na konci 19. stol. a začátku 20. stol. (impresionismus, Národní divadlo – MV – JČ – literatura), české pokusy o federativní uspořádání monarchie (drobečková politika, vznik politických stran), boj za všeobecné hlasovací právo, kolonialismus a imperialismus (zájem o Afriku – Fašoda, Velká Británie – búrská válka, Německo, Rusko, Francie, Japonsko – rusko-japonská válka).</p>	<ul style="list-style-type: none"> – určí a zhodnotí hlavní myšlenky a principy osvícenství, rozpozná jejich uplatnění v revolucích 18. a 19. století – na konkrétních příkladech jednotlivých států demonstuje postupný rozklad, zánik a proměny dosavadních systémů přes úsilí mocenských struktur o jejich udržení – posoudí význam ústavy a novou organizaci státu, uvede základní typy parlamentních státních systémů – vysvětlí emancipační hnutí národů i jednotlivých společenských vrstev; vymezí místo utváření českého novodobého národa v tomto procesu, včetně jeho specifických rysů – charakterizuje proces modernizace, vysvětlí průběh industrializace a její ekonomické, sociální a politické důsledky; rozpozná její ekologická rizika; určí základní příčiny asymetrického vývoje Evropy a světa v důsledku rozdílného tempa modernizace – vysvětlí expanzivní záměry velmocí v okrajových částech Evropy a v mimoevropském světě, jež byly příčinou četných střetů a konfliktů daného období 	<p>EV – Problematika vztahů organismů a prostředí, Člověk a životní prostředí, Životní prostředí regionu</p> <p>MV – Základní problémy socio-kulturních rozdílů, Vztah multilingvní a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí, Psychosociální aspekty interkulturality</p> <p>VMEaGS – Globalizační a rozvojové procesy, Žijeme v Evropě, Vzdělávání v Evropě a ve světě, Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, Humanitární pomoc a mezinárodní rozvoj spolupráce</p> <p>OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Sociální komunikace, Morálka všedního dne, Spolupráce a soutěž</p> <p>MeV – Média a mediální produkce, Mediální produkty a jejich významy, Role médií v moderních dějinách</p> <p>MV – fyzika</p> <p>MV – JČ – literatura</p>
<p style="text-align: center;">MODERNÍ DOBA</p>	<p>vzájemné střetávání velmocí, diplomatické a vojenské aktivity v předvečer I. světové války, mimoevropská ohniska koloniálních konfliktů – me-</p>	<ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje dvě světové války, dokumentuje sociální, hospodářské a politické důsledky – uvede příčiny a projevy politického a mocen- 	

	<p>zinárodní vztahy před 1. světovou válkou (vznik Trojspolku a Dohody, balkánské války, proměny životního stylu, vzdělanost a umění „belle epoque“ přelomu 19. a 20. století první světová válka, české země v době první světové války, I. odboj příčiny války – atentát v Sarajevu), blesková válka, zákopová válka, boje na západní a východní frontě, válečná technika, další bitvy na mořích a ve vzduchu, vývoj v Rusku za 1. světové války – ruské revoluce, upevňování bolševické moci, vstup USA do války, důsledky války, občanská válka v Rusku, vytvoření legií. Češi a Slováci za 1. světové války (zahraniční odboj – T. G. Masaryk, E. Beneš, M. R. Štefánik), domácí politika, uznání Československé národní rady, vyhlášení samostatnosti, Pařížská mírová konference (versailleský systém a jeho vnitřní rozpory, Společnost národů), Washingtonská konference, mezinárodní vztahy po 1. světové válce (konference v Janově, rúrská krize, Dawesův plán, konference v Locarnu), období konjunktury, nástup totalitních ideologií – komunismus, fašismus, Sovětský svaz v meziválečném období (stalinismus, GULAGy, kolektivizace). vznik Československa, Československo v meziválečném období – 1. česko-</p>	<p>ského obrazu světa, který byl určen vyčerpáním tradičních evropských velmocí, vzestupem USA a nastolením bolševické moci v Rusku – vymezení základních znaků hlavních totalitních ideologií a dovede je srovnat se zásadami demokracie; objasní příčiny a podstatu agresivní politiky a neschopnosti potenciálních obětí jí čelit – vysvětlí souvislost mezi světovou hospodářskou krizí a vyhrocením politických problémů, které byly provázeny radikalizací pravicových i levicových protidemokratických sil – popíše a zhodnotí způsob života v moderní evropské společnosti, zhodnotí význam masové kultury – na konkrétních příkladech demonstruje dopad protektorátního režimu – charakterizuje vznik, vývoj a rozpad bipolárního světa, jeho vojenská, politická a hospodářská seskupení, vzájemné vztahy a nejvýznamnější konflikty – vysvětlí základní problémy vnitřního vývoje zemí západního a východního bloku; zejména se zaměří na pochopení vnitřního vývoje a vzájemných vztahů supervelmocí USA, SSSR a na situaci ve střední Evropě a v naší zemi</p>	
--	--	---	--

	<p>slovenská republika do konce 20. let (politické uspořádání, ústava, volby, mezinárodní vztahy – Malá dohoda), Evropa a svět ve 20. a 30. letech, světová hospodářská krize ve světě i v ČSR, růst mezinárodního napětí a vznik válečných ohnisek – hospodářský vývoj, světová hospodářská krize (příčiny průběh, výsledky – USA, Německo ...), fašismus v Itálii a v Německu, rasismus a nacionalismus, svět ve 30. letech 20. století (Hitler – říšský kancléř, porušování versailleského systému, norimberské zákony), konflikt – Japonsko x Čína – boj o Mandžusko, občanská válka ve Španělsku.</p> <p>Československo v 30. letech 20. století (důsledky světové hospodářské krize, ohrožení demokracie – zárodky fašismu, SdP, politika usmiřování, mezinárodní izolace ČSR, konference v Mnichově – mnichovská krize a její důsledky, kultura 1. poloviny 20. století (zrod moderního umění, nástup masové kultury, sport), druhá světová válka (globální a hospodářský charakter války, věda a technika jako prostředky vedení války, holocaust), počátky a průběh 2. světové války (1. fáze – 1939 – 1942 – útok na Polsko, zimní válka, útok na Skandinávii, západní tažení, bitva o Anglii).</p> <p>2. fáze 2. světové války – 1942 – 1943 (operace Barbarossa – blokáda Leningradu, vstup USA do vál-</p>	<p>– porovná a vysvětlí způsob života a chování v nedemokratických společnostech a v demokraciích</p> <p>– popíše mechanismy a prostředky postupného sjednocování Evropy na demokratických principech, vysvětlí lidská práva v souvislosti s evropskou kulturní tradicí; zná základní instituce sjednocující se Evropy, jejich úlohu a fungování</p> <p>– objasní hlavní problémy specifické cesty vývoje významných postkoloniálních rozvojových zemí; objasní význam islámské, židovské a některé další neevropské kultury v moderním světě</p> <p>– vymezi základní problémy soudobého světa a možnosti jeho dalšího vývoje</p> <p>– popíše zhroucení totalitních režimů v Evropě</p> <p>– vyjmenuje hlavní ohniska válečných konfliktů ve světě</p>	
--	---	---	--

	<p>ky, boje v Africe, bitva u Stalingradu), 3. fáze – 1943 – 1944 (bitva u Kurska, vylodění Spojenců na Sicílii, diplomatická jednání – konference v Teheránu – Velká trojka, vylodění Spojenců v Normandii), 4. fáze – 1944 – 1945 (situace v Tichomoří, krize fašistických mocností, průběh bojů na východní frontě, kapitulace Německa, významná diplomatická jednání (Jaltská konference), 5. fáze – květen 1945 – září 1945 (válka proti Japonsku, kapitulace Japonska).</p> <p>Protektorát Čechy a Morava, II. odboj – české země za 2. světové války (ČSR v období 2. republiky, samostatný Slovenský štát, Protektorát Čechy a Morava, protinacistický odboj, zahraniční odboj, československé vojenské jednotky v zahraničí, R. Heydrich, heydrichiáda, krize na Slovensku – SNP, Karpatisko – dukelská operace, osvobozování Československa – květnové povstání, představy o poválečném uspořádání ČSR – Košický vládní program).</p> <p>výsledky 2. světové války, jednání Spojenců – Postupimská konference, založení OSN, mírové smlouvy s poraženými státy, třetí svět – dekolonizace, problémy zemí třetího světa, ohniska konfliktů – arabsko – izraelský konflikt, Indočína, Perský záliv, karibská krize, Čína.</p> <p>Evropa a svět po 2. světové válce (OSN, princip sociálního státu, supermoci USA a SSSR),</p>		<p>Výuka bude doplněna exkurzemi se zaměřením na období 2. světové války (Osvětim, Terezín)</p>
--	---	--	---

	<p>Východní blok, jeho politický, hospodářský a sociální vývoj; SSSR jako světová velmoc; politika „zadržování komunismu“ (Trumanova doktrína, Marshallův plán), studená válka (1947 – 53) – vývoj v Německu, roztržka s Jugoslávií, vznik NATO, korejská válka, sjednocování zemí komunistického bloku (Varšavská smlouva, RVHP), sovětský blok (1948 – 53, stalinismus) a západní svět euroatlantická spolupráce a vývoj demokracie (konzervatismus) USA jako světová velmoc, konflikty na Blízkém východě, vznik státu Izrael, poválečný vývoj v Československu (květnové volby 1946, komunistický převrat 1948, kolektivizace zemědělství), 1. krize sovětského bloku), životní podmínky na obou stranách „železné opony“, dekolonizace; „třetí svět“ a modernizační procesy v něm – ekonomické, demografické a politické postavení v globálním světě</p> <p>2. berlínská krize, helsinská Konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě, zhoršování vztahů mezi Východem a Západem, budování socialismu v Československu (upevnění moci KSČ, nová ústava, hospodářská krize a reforma, proměny ve společnosti, lednové plénum, krize a konec reformy, vpád sovětských vojsk do Československa, konsolidace a normalizace – návrat k totalitě, politický vývoj v západoevropských</p>		
--	--	--	--

	zemích, rozpad sovětského bloku – pád komunistických režimů a jeho důsledky; sjednocující se Evropa a její místo v globálním světě, pád komunistického režimu v Československu – sametová revoluce, politické legislativní změny – MV – základy společenských věd, zahraniční politika, polistopadový politický systém – MV – základy společenských věd, rozdělení Československa (31. 12. 1992), vznik České republiky a Slovenské republiky (1. 1. 1993), globální problémy moderní společnosti		
--	---	--	--

6.14 Tělesná výchova

6.14.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsahové vymezení předmětu

Vyučovací předmět se jmenuje Tělesná výchova. Patří do vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a oboru Tělesná výchova z RVP G. Do předmětu je integrován tematický okruh vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví:

Ochrana člověka za mimořádných událostí (realizace ve 3. ročníku na STK)

V předmětu jsou zařazena průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova (realizace ve 2. ročník v basketbalu a ve 4. ročník ve volejbalu v tematickém okruhu „spolupráce a soutěž“ a ve 3. ročník při organizaci turnajů a práci rozhodčích a zapisovatelů v tematickém okruhu „seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů“
- Environmentální výchova (realizace v 1. ročníku na LVVZ a ve 3. ročníku na STK v tematickém okruhu „člověk a životní prostředí“

Souběžně s předmětem tělesná výchova probíhá i výuka předmětu zdravotní tělesná výchova (ZTV), ve které jsou speciální vyrovnávací cvičení podle potřeby zadávána žákům se zdravotním oslabením.

Podle zájmu žáků škola také nabízí kroužek pod názvem sportovní hry (SH).

Tělesná výchova se na gymnáziu vyučuje po celou dobu studia.

Tělesná výchova vede k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, umožňuje poznat účinky pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu a spolu s tématem Výchova ke zdraví vede žáky k upevňování hygienických a zdravotně preventivních návyků, k předcházení úrazům a k rozvíjení dovednosti odmítat škodlivé látky.

Cílem tělesné výchovy je osvojit si na základě radosti z pohybu pohybové dovednosti, uvědomovat si význam zdraví a zdravého způsobu života, rozvíjet aktivní vztah ke sportu, jako k jednomu z prostředků pohybové seberealizace a navazování sociálních kontaktů.

b) Časové vymezení předmětu:

Týdenní časová dotace:

- 1. ročník (+ 5. ročník víceletého gymnázia) – 2 hodiny, do výuky je zařazen týdenní lyžařský kurz
- 2. ročník (+ 6. ročník víceletého gymnázia) – 2 hodiny
- 3. ročník (+ 7. ročník víceletého gymnázia) – 2 hodiny, do výuky je zařazen pětidenní sportovně turistický kurz
- 4. ročník (+ 8. ročník víceletého gymnázia) – 2 hodiny

c) Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá po celé 4 roky. V běžných hodinách výuka probíhá odděleně pro dívky a hochy. Lyžařského (LVVZ) a sportovně–turistického (STK) kurzu se zúčastní celá třída.

Formy realizace předmětu: vyučovací hodina, závod, soutěž, turnaj, kurz.

Místa realizace: tělocvična, gymnastický sál, venkovní hřiště, atletický stadion, přírodní prostředí.

d) Výchovné a vzdělávací strategie:

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají tyto metody, postupy a formy práce (strategie).

Kompetence k učení

Učitel:

- motivuje učení směřováním ke zdravému životnímu stylu
- umožňuje žákům organizovat a řídit vlastní učení novým pohybovým dovednostem a rozvíjet pohybové schopnosti podle jejich předpokladů
- hodnotí žáky důsledně podle individuálního zlepšení
- upozorňuje na informační zdroje (internet, media, časopisy) související se zdravím a pohybem
- usměrňuje žáky ke kladné reakci na kritiku a hodnocení
- předkládá žákům zpětné informace o jejich činnosti a výkonech

Kompetence k řešení problému

Učitel:

- pomáhá žákům pochopit souvislosti mezi jednotlivými obory (tělesnou výchovou, výchovou ke zdraví, biologií, fyzikou, fyziologií) zkoumá příčiny problému a hledá řešení
- zapojuje žáky do soutěží, turnajů, prezentací a organizace sportovních akcí
- vede žáky k získávání informací o vhodné sportovní výzbroji a výstroji a o zásadách hygieny při sportování
- vytváří problémové situace a vede žáky ke správným způsobům řešení problémů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- směřuje žáky k využívání dostupných prostředků komunikace a k vyhledávání novin ve sportovních odvětvích
- vede žáky ke vhodné komunikaci mezi sebou, s rozhodčími a při vedení družstva
- zapojuje žáky do prezentace výsledků sportovních soutěží a vyhodnocení svých výkonů (nástěnky, webové stránky)
- umožňuje žákům rozvíjet vztahy se sportovci z jiných škol

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazuje práci v týmu, kde žák uplatní své individuální schopnosti, vědomosti a dovednosti, učí se toleranci k jiným názorům, kriticky vyhodnocuje navržený postup a spolupracuje s ostatními při řešení pohybových úloh
- vede žáky ke spolupráci při dosahování společných cílů ve prospěch sportovního družstva či skupiny a k respektování pravidel
- povzbuzuje u žáků chování v duchu tolerance a fair play
- zařazuje žáky do zodpovědných rolí při sportu (kapitán, rozhodčí, časoměřič komentátor)

Kompetence občanské

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- nabízí dostatek příležitostí pro praktické osvojení a procvičení dovednosti poskytnou první pomoc a chovat se zodpovědně při mimořádných událostech

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- vede žáky k cílevědomému a zodpovědnému rozhodování a svém dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření
- vyžaduje soustavnost a vytrvalost při plnění úkolů
- rozvíjí u žáků jejich osobní a odborný potenciál a schopnost rozpoznat a využít příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a sportovním životě
- rozvíjí u žáků iniciativu a tvořivost

6.14.2 Osnovy

1. ročník + kvinta	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
ZDRAVOTNĚ ORIENTOVANÁ ZDATNOST	<ul style="list-style-type: none"> – rozvoj tělesné zdatnosti – protažení (strečink), speciální cviky pro roz-cvičení před konkrétní činností, prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí (průpravná, kompenzační vyrovnávací a relaxační cvičení) – tělesná a duševní hygi- 	<ul style="list-style-type: none"> – usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti – zahřeje a protáhne tělo před cvičením a uvolní a protáhne se po cvičení – uplatňuje vhodné a bezpečné chování při tělesné výchově a sportu, předvídá nebezpečí úrazu a přizpůsobuje jim svou 	

	<ul style="list-style-type: none"> – ena a bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí a klimatických podmínkách 	<ul style="list-style-type: none"> – činnost dodržuje základní hygienické zásady 	
POHYBOVÉ DOVEDNOSTI, VÝKON, ODLIŠNOSTI A HANDICAPY	<ul style="list-style-type: none"> – pohybové dovednosti a pohybový výkon, pohybové odlišnosti a handicapy – věkové, pohlavní a výkonnostní 	<ul style="list-style-type: none"> – respektuje věkové, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly, – rozumí osvojovaným pojmům 	
PRŮPRAVNÁ KONDICNÍ, KOORDINAČNÍ, TVOŘIVÁ, ESTETICKÁ A JINÁ ZAMĚŘENÁ CVIČENÍ	<ul style="list-style-type: none"> – denní režim se zařazením pohybové činnosti, účinky cviků – negativní druhy zátěže při různých druzích zaměstnání a při přetěžování (nezatěžování) svalových skupin – cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti, pro správné držení těla, dechová cvičení – význam cvičení pro zdravý živ styl 	<ul style="list-style-type: none"> – podle svých schopností a ročního období zařazuje pohybové činnosti do svého režimu – vybere za pomoci učitele vhodná cvičení pro určité podmínky (domov, škola, pracoviště) 	
ATLETIKA	<ul style="list-style-type: none"> – testování vstupní úrovně pohybových schopností – běh – atletická abeceda, technika běhu a nízkého startu, rozvoj rychlosti, startovní povely, sprint na 100 m, rozvoj vytrvalosti (vytrvalostní běh D – 1000 m, H – 1500 m) – skok daleký – hod granátem oštěpařským způsobem 	<ul style="list-style-type: none"> – zná úroveň svých pohybových schopností a podle svých předpokladů usiluje o jejich zlepšování – zná základní pravidla a techniky jednotlivých atletických disciplín – používá startovní povely 	
SPORTOVNÍ HRY	<p>Basketbal</p> <ul style="list-style-type: none"> – herní činnosti jednotlivce (HČJ) – útočná situace „jeden na jednoho“ – osobní obrana – pravidla basketbalu – činnost rozhodčího gestikulace 	<p>Platí pro všechny hry:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zná základní pravidla basketbalu – zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře – rozumí výrokům rozhodčího a respektuje je 	

		<ul style="list-style-type: none"> – dodržuje podmínky fair play – čestného soupeření – dokáže svůj výkon zapojit do hry družstva 	
GYMNASTIKA	<ul style="list-style-type: none"> – Pořadová cvičení – Rozvoj síly a obratnosti – Akrobacie – kotouly, stoje, přemet stranou – Přeskok – roznožka přes bednu nadél – Hrazda (po ramena) výmyk, sešin vpřed, přešvihy únožmo, seskok zákmihem – Šplh na tyči – Kladina (dívky) – rovnovážná cvičení, chůze, klus, obraty, seskoky – Správné držení těla – Základy techniky cvičení s náčiním 	<ul style="list-style-type: none"> – usiluje o zlepšování svých pohybových schopností a osvojovaných dovedností – cvičí podle slovních pokynů – užívá tělocvičné názvosloví jednotlivých cviků – chápe význam gymnastiky pro zdraví 	
LYŽOVÁNÍ	<ul style="list-style-type: none"> – základní dovednosti na sjezdových lyžích – zásady chování na horách a v ubytovacích zařízeních – základní mazání a údržba lyží – pravidla lyžařských disciplín 	<ul style="list-style-type: none"> – zvládá základní dovednosti na sjezdových lyžích – zvládá mazání lyží – dodržuje základní zásady pobytu na horách a respektuje pokyny HS – zná základní pravidla lyžařských disciplín 	PT – EnV – člověk a životní prostředí
ÚPOLY	<ul style="list-style-type: none"> – přetahy a přetlaky – drobné úpolové hry 	<ul style="list-style-type: none"> – zvládá v souladu s individuálními předpoklady 	
NETRADIČNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> – základní pravidla netradičních pohybových činností – softbal, ringo, florbal 	<ul style="list-style-type: none"> – zná a používá ve hře základní pravidla 	
SPORTOVNÍ VÝZBROJ A VÝSTROJ	<ul style="list-style-type: none"> – sportovní výzbroj a výstroj, její použití a ošetření 	<ul style="list-style-type: none"> – volí s pomocí učitele vhodnou výzbroj a výstroj pro osvojované pohybové činnosti a správně ji ošetřuje 	sportovní výzbroj a výstroj, její použití a ošetření
SPORTOVNÍ ROLE	<ul style="list-style-type: none"> – sportovní role, práva a povinnosti 	<ul style="list-style-type: none"> – respektuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče a diváka 	

2. ročník + sexta	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			

<p>ZDRAVOTNĚ ORIENTOVANÁ ZDATNOST</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozvoj tělesné zdatnosti - protažení (strečink), speciální cviky pro roz-cvičení před konkrétní činností, prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí (průpravná, kompenzační vyrovnávací a relaxační cvičení) - tělesná a duševní hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí a klimatických podmínkách 	<ul style="list-style-type: none"> - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - zahřeje a protáhne tělo před cvičením a uvolní a protáhne se po cvičení - uplatňuje vhodné a bezpečné chování při tělesné výchově a sportu, předvídá nebezpečí úrazu a přizpůsobuje jim svou činnost - dodržuje základní hygienické zásady 	
<p>POHYBOVÉ DOVEDNOSTI, VÝKON, ODLIŠNOSTI A HANDICAPY</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pohybové dovednosti a pohybový výkon - pohybové odlišnosti a handicapy – věkové, pohlavní a výkonnostní 	<ul style="list-style-type: none"> - respektuje věkové, výkonnostní a jiné pohyb. rozdíly, rozumí osvojeným pojmům 	
<p>PRŮPRAVNÁ KONDIČNÍ, KOORDINAČNĚ TVOŘIVÁ, ESTETICKÁ A JINAK ZAMĚŘENÁ CVIČENÍ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - denní režim se zařazením pohybové činnosti, účinky cviků - negativní druhy zátěže při různých druzích zaměstnání a při přetěžování (nezatěžování) svalových skupin - cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti, pro správné držení těla, dechová cvičení - význam cvičení pro zdravý živ styl 	<ul style="list-style-type: none"> - podle svých schopností a ročního období zařazuje pohybové činnosti do svého režimu - vybere za pomoci učitele vhodná cvičení pro určité podmínky (domov, škola, pracoviště) 	
<p>ATLETIKA</p>	<ul style="list-style-type: none"> - testování vstupní a výstupní úrovně pohybových schopností - běh – metodika a pravidla vybraných atletických disciplín, technika běhu, rozvoj rychlosti, startovní povely, nízký a polovysoký start, sprint na 100 m, rozvoj vytrvalosti (vytrvalostní běh D – 1000 m, H – 1500 m) 	<ul style="list-style-type: none"> - zná úroveň svých pohybových schopností a podle svých předpokladů usiluje o jejich zlepšování - zná základní pravidla a techniky jednotlivých atletických disciplín - používá startovní povely 	

	<ul style="list-style-type: none"> – skok daleký – hod granátem 		
SPORTOVNÍ HRY	<p>Basketbal</p> <ul style="list-style-type: none"> – herní činnosti jednotlivce (HČJ) s důrazem na střelbu – útočná kombinace „Hod' a běž“ – osobní a zónová obrana – pravidla basketbalu – hra <p>Florbal</p> <ul style="list-style-type: none"> – herní činnosti jednotlivce – řízená hra – pravidla florbalu <p>Fotbal (hoši)</p> <ul style="list-style-type: none"> – herní činnosti jednotlivce – řízená hra – pravidla fotbalu 	<p>Platí pro všechny hry:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zná pravidla jednotlivých sportovních her – zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře – rozumí výrokům rozhodčího a respektuje je – dodržuje podmínky fair play – čestného soupeření – dokáže svůj výkon zapojit do hry družstva 	PT – OSV – spolupráce a soutěž
GYMNASTIKA	<ul style="list-style-type: none"> – Pořadová cvičení – Rozvoj síly a obratnosti – Akrobacie – kotouly ve vazbách, stoj na rukou ve vazbách, přemet stranou, rovnovážné polohy – Přeskok – roznožka a skrčka přes kozu našíř – Hrazda (po ramena) výmyk, podmet, seskok zákmihem – Cvičení se švihadly – Správné držení těla – Šplh na tyči – Kladina (dívky) – rovnovážné postoje, rytmičovaná chůze, obraty s doprovodnými pohyby paží 	<ul style="list-style-type: none"> – usiluje o zlepšování svých pohybových schopností a osvojovaných dovedností – cvičí podle slovních pokynů – užívá tělocvičné názvosloví jednotlivých cviků – chápe význam gymnastiky pro zdraví 	
ÚPOLY	<ul style="list-style-type: none"> – přetahy – přetlaky – pády 	<ul style="list-style-type: none"> – používá správnou techniku úchopů, pádů a postojů – uvědomuje si následky zneužití bojových umění 	
NETRADIČNÍ POHYBOVÉ	<ul style="list-style-type: none"> – softbal – pravidla a hra – malá kopaná (hoši) – 	<ul style="list-style-type: none"> – zvládá základní pravidla netradičních pohy- 	

ČINNOSTI	– pravidla a hra – ringo – pravidla a hra	– bových činností a na základě jejich zvládnutí je hraje	
SLEDOVÁNÍ A VYHODNOCOVÁNÍ POHYB. ČINNOSTI	– sledování a měření pohybových činností	– sleduje podle pokynů pohybové výkony a sport. výsledky, změřil je a zaznamenal	
OLYMPISMUS, HISTORIE A SOUČASNOST SPORTU	– jednání fair play, spolupráce ve sportu a pomoc soupeři, pomoc pohybově znevýhodněným, sport pro každého, sport a ochrana přírody, odmítání podpůrných látek – úspěchy našeho sportu	– naplňuje olympijské myšlenky – má přehled o významných sport. událostech a sportovcích	
SPORTOVNĚ TURISTICKÝ KURZ	– turistika – silniční nebo horská cyklistika – vodní turistika	– zvládá základní dovednosti při vybraných činnostech – dodržuje základní pravidla pro pohyb a pobyt ve vybraných prostředích	PT – EnV – člověk a životní prostředí

3. ročník + septima	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
ZDRAVOTNĚ ORIENTOVANÁ ZDATNOST	– rozvoj tělesné zdatnosti – protažení (strečink), speciální cviky pro rozcvičení před konkrétní činností, prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových disbalancí (průpravná, kompenzační vyrovnávací a relaxační cvičení) – správné držení těla – tělesná a duševní hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí a klimatických podmínkách	– usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti – zahřeje a protáhne tělo před cvičením a uvolní a protáhne se po cvičení – uplatňuje vhodné a bezpečné chování při tělesné výchově a sportu, předvídá nebezpečí úrazu a přizpůsobuje jim svou činnost – dodržuje základní hygienické zásady – uplatňuje správné držení těla – odmítá drogy a jiné škodlivé látky jako neslučitelné se zdravím a sportem	
POHYBOVÉ DOVEDNOSTI, VÝKON,	– pohybové dovednosti a pohybový výkon – pohybové odlišnosti	– respektuje věkové, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly, rozumí osvojo-	

ODLIŠNOSTI A HANDICAPY	a handicapy – věkové, pohlavní a výkonnostní	vaným pojmům	
PRŮPRAVNÁ KONDIČNÍ, KOORDINAČNĚ TVOŘIVÁ, ESTETICKÁ A JINAK ZAMĚŘENÁ CVIČENÍ	<ul style="list-style-type: none"> – denní režim se zařazením pohybové činnosti, účinky cviků – negativní druhy zátěže při různých druzích zaměstnání a při přetěžování (nezatěžování) svalových skupin – cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti, pro správné držení těla, dechová cvičení – význam cvičení pro zdravý životní styl 	<ul style="list-style-type: none"> – podle svých schopností a ročního období zařazuje pohybové činnosti do svého režimu – vybere za pomoci učitele vhodná cvičení pro určité podmínky (domov, škola, pracoviště) 	
ATLETIKA	<ul style="list-style-type: none"> – testování vstupní a výstupní úrovně pohybových schopností – běh – zdokonalení techniky běhu, rozvoj rychlosti, štafetový start, sprint na 100 m, rozvoj vytrvalosti (vytrvalostní běh D – 1000 m, H – 1500 m) – skok daleký – zdokonalení hodu granátem oštěpařskou technikou 	<ul style="list-style-type: none"> – zná úroveň svých pohybových schopností a podle svých předpokladů usiluje o jejich zlepšování – zná základní pravidla a techniky jednotlivých atletických disciplín – používá aktivně startovní povely a základní osvojované pojmy 	
SPORTOVNÍ HRY	<p>Volejbal</p> <ul style="list-style-type: none"> – herní činnosti jednotlivce – odbití vrchem a spodem – podání – hra v malých celcích – pravidla volejbalu <p>Fotbal (hoši)</p> <ul style="list-style-type: none"> – herní činnosti jednotlivce – základy herních systémů – postupný útok, rychlý protiútok – řízená hra – pravidla fotbalu 	<p>Platí pro všechny hry:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zná pravidla jednotlivých sportovních her – zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře – zná základy herních systémů – rozumí výrokům rozhodčího a respektuje je – dodržuje podmínky fair play – čestného soupeření – dokáže svůj výkon zapojit do hry družstva 	<p>PT – OSV – sebe-regulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p>
GYMNASTIKA	– Pořadová cvičení	– usiluje o zlepšování	

<p>KA</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Rozvoj síly, obratnosti a pohyblivosti – Cvičení s hudbou (dívky) – Kondiční aerobic – Akrobacie – přemet stranou po přemetovém poskoku, u pohybově nadaných studentů přemet vpřed s dopomocí – Přeskok – roznožka a skrčka přes kozu s oddáleným odrazem, roznožka přes bednu nadél – Hrazda (po čelo) – výmyk, toč vzad, odkmihem seskok – Šplh na tyči nebo na laně (hoši) – Kladina (dívky) – výskok skrčmo, seskok prohnutě, skoky, jednoduché sestavy z osvojených prvků 	<p>svých pohybových schopností a osvojovaných dovedností</p> <ul style="list-style-type: none"> – cvičí podle slovních pokynů – užívá tělocvičné nářadí jednotlivých cviků – chápe význam gymnastiky pro zdraví 	
<p>RYTMICKÁ GYMNASTIKA (DÍVKY)</p>	<ul style="list-style-type: none"> – cvičení s hudbou – kondiční aerobik – lidové a moderní tance – správné držení těla 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznává estetický a neestetický pohyb – zvládá základní estetické držení těla – zvládá základní cvičení s hudbou 	
<p>ÚPOLY</p>	<ul style="list-style-type: none"> – základy bojových umění – základy sebeobrany 	<ul style="list-style-type: none"> – používá správnou techniku úchopů, pádů a postojů – uvědomuje si následky zneužití bojových umění 	
<p>NETRADIČNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI</p>	<ul style="list-style-type: none"> – softbal – pravidla a hra – malá kopaná (hoši) – pravidla a hra – ringo – pravidla a hra 	<ul style="list-style-type: none"> – zvládá základní pravidla netradičních pohybových činností a na základě jejich zvládnutí je hraje 	
<p>PŘÍPRAVA A ORGANIZACE SPORT. A AKCÍ</p>	<ul style="list-style-type: none"> – příprava a organizace sportovní akce 	<ul style="list-style-type: none"> – podílí se na přípravě a organizaci sport. akcí 	

4. ročník + oktáva	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
ZDRAVOTNĚ ORIENTO- VANÁ ZDAT- NOST	<ul style="list-style-type: none"> – rozvoj tělesné zdatnosti – protažení (strečink), speciální cviky pro roz- cvičení před konkrétní činností, prevence a ko- rekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí (průpravná, kompenzační vyrovná- vací a relaxační cviče- ní) – správné držení těla – tělesná a duševní hygi- ena a bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí a klimatických pod- mínkách 	<ul style="list-style-type: none"> – usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti – zahřeje a protáhne tělo před cvičením a uvolní a protáhne se po cviče- ní – uplatňuje vhodné a bezpečné chování při tělesné výchově a spor- tu, předvídá nebezpečí úrazu a přizpůsobuje jim svou činnost – dodržuje základní hygi- enické zásady – uplatňuje správné drže- ní těla – odmítá drogy a jiné škodlivé látky jako ne- slučitelné se zdravím a sportem 	
POHYBOVÉ DOVEDNOS- TI, VÝKON, ODLIŠNOSTI A HANDICA- PY	<ul style="list-style-type: none"> – pohybové dovednosti a pohybový výkon – pohybové odlišnosti a handicap – věkové, pohlavní a výkonnostní 	<ul style="list-style-type: none"> – respektuje věkové, vý- konnostní a jiné – pohyb. rozdíly, rozumí osvojovaným pojmům 	
PRŮPRAVNÁ KONDIČNÍ, KOORDINAČNÍ TVOŘIVÁ, ES- TETICKÁ A JI- NAK ZAMĚŘE- NÁ CVIČENÍ	<ul style="list-style-type: none"> – denní režim se zařaze- ním pohybové činnosti, účinky cviků – negativní druhy zátěže při různých druzích zaměstnání a při přetě- žování (nezatěžování) svalových skupin – cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti, pro správné držení těla, dechová cvičení – význam cvičení pro zdravý životní styl 	<ul style="list-style-type: none"> – podle svých schopností a ročního období zařa- zuje pohybové činnosti do svého režimu – vybere za pomoci uči- tele vhodná cvičení pro určité podmínky (do- mov, škola, pracoviště) 	
ATLETIKA	<ul style="list-style-type: none"> – testování vstupní a vý- stupní úrovně pohybo- vých schopností – sprinty a štafety – střední a dlouhé tratě – skoky – vrhy a hody 	<ul style="list-style-type: none"> – zná úroveň svých po- hybových schopností a podle svých předpo- kladů usiluje o jejich zlepšování – zná základní pravidla a techniky jednotlivých 	

		<ul style="list-style-type: none"> – atletických disciplín – používá aktivně startovní povely a základní osvojované pojmy – sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí – zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci 	
SPORTOVNÍ HRY	<p>Volejbal</p> <ul style="list-style-type: none"> – zdokonalení herních činností jednotlivce – odbití vrchem a spodem, podání a smečování – hra v malých celcích – hra 6 : 6 <p>Fotbal (hoši)</p> <ul style="list-style-type: none"> – herní činnosti jednotlivce – základy herních systémů – postupný útok, rychlý protiútok – řízená hra – pravidla fotbalu 	<p>Platí pro všechny hry:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zná pravidla jednotlivých sportovních her – zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře – zná základy herních systémů – rozumí výrokům rozhodčího a respektuje je – dodržuje podmínky fair play – čestného soupeření – dokáže svůj výkon zapojit do hry družstva – rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka organizátora – dohodne se na spolupráci a jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji – zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody na úrovni školy, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže 	PT – OSV – spolupráce a soutěž
GYMNASTIKA	<ul style="list-style-type: none"> – Pořadová cvičení – Rozvoj síly a obratnosti – Cvičení s hudbou (dívky) – Akrobacie – sestavy 	<ul style="list-style-type: none"> – usiluje o zlepšování svých pohybových schopností a osvojovaných dovedností – cvičí podle slovních pokynů 	

	<ul style="list-style-type: none"> s využitím osvojených cvičebních tvarů – Přeskok – roznožka a skrčka přes kozu s oddáleným odrazem – Hrazda (po čelo) – zdokonalovací cvičení s rozšiřováním cvičebních tvarů z předchozích ročníků – Šplh na tyči a na laně (hoši) – Kladina (dívky) – rovnovážné postoje a polohy, sestavy a vazby z osvojených prvků – Kruhy – svis vznesmo, svis střemhlav, komíhání ve svisu 	<ul style="list-style-type: none"> – užívá tělocvičné názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu – chápe význam gymnastiky pro zdraví 	
RYTMICKÁ GYMNASTIKA (DÍVKY)	<ul style="list-style-type: none"> – správné držení těla – jednoduché pohybové etudy – pohybová improvizace bez náčiní a s náčiním – tanec 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznává estetický a neestetický pohyb – zvládá základní estetické držení těla – zvládá základní cvičení s hudbou 	
ÚPOLY	<ul style="list-style-type: none"> – základy bojových umění – základy sebeobrany 	<ul style="list-style-type: none"> – používá správnou techniku úchopů, pádů a postojů – uvědomuje si následky zneužití bojových umění 	
NETRADIČNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> – softbal – pravidla a hra – malá kopaná (hoši) – pravidla a hra – ringo – pravidla a hra 	<ul style="list-style-type: none"> – zvládá základní pravidla netradičních pohybových činností a na základě jejich zvládnutí je provádí 	

6.15 Zdravotní tělesná výchova

6.15.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsahové vymezení předmětu

Pro zdravotně oslabené studenty škola nabízí předmět Zdravotní tělesná výchova (ZTv). Cílem ZTv je vést žáky k osvojení a pravidelnému využívání konkrétních pohybových činností v souladu s jejich zdravotními potřebami. ZTv se především zaměřuje na korekci pohybových oslabení.

b) Časové vymezení předmětu:

Týdenní časová dotace:

- 1. ročník (+ 5. ročník víceletého gymnázia) – 2 hodiny
- 2. ročník (+ 6. ročník víceletého gymnázia) – 2 hodiny
- 3. ročník (+ 7. ročník víceletého gymnázia) – 2 hodiny
- 4. ročník (+ 8. ročník víceletého gymnázia) – 2 hodiny

c) Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá podle zájmu zdravotně oslabených žáků, nejlépe však po celé 4 roky.

Formy realizace: vyučovací hodina.

Místa realizace: tělocvična, gymnastický sál.

d) Výchovné a vzdělávací strategie:

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají stejné metody, postupy a formy práce jako ve vyučovacím předmětu Tělesná výchova.

ZDRAVOTNÍ TĚ- LESNÁ VÝCHOVA	– kontraindikované (zakázané) činnosti pro určitý druh oslabení	– vyhýbá se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení
	– cvičení pro korekci oslabení svalová nerovnováha	– uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení
	– zdravotně zaměřená cvičení	– zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální průpravná a vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením a usiluje o jejich optimální provedení
	– individuální pohybový režim	– využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci
	– prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí	– usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti
	– správné držení těla	– dodržuje základní hygienické zásady
	– tělesná a duševní hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech	– uplatňuje správné držení těla

6.16 Hudební výchova

6.16.1 Charakteristika vyučovacního předmětu

a) Obsahové vymezení předmětu

Vyučovací předmět se jmenuje Hudební výchova. Patří do vzdělávací oblasti Umění a kultura a integruje průřezová témata včetně tématu Umělecká tvorba a komunikace. Hudební výchova se na gymnáziu vyučuje první dva ročníky studia a je předmětem povinně volitelným.

Výuka hudební výchovy je vyučovacím předmětem kulturně estetického a eticko společenského charakteru. Ve svém činnostním přístupu rozvíjí, kultivuje a prohlubuje to, co si žák osvojil v předchozím hudebně výchovném procesu. Soustava pěveckých, poslechových, instrumentálních a hudebně pohybových činností vede žáka k aktivní percepci, reprodukci a produkci hudby.

b) Časové vymezení předmětu

Týdenní časová dotace:

- 1. ročník (+ 5. ročník víceletého gymnázia) – 2 hodiny
- 2. ročník (+ 6. ročník víceletého gymnázia) – 2 hodiny

c) Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá v prvním a druhém ročníku s přibližně polovičním počtem žáků, kteří si dle svého zaměření hudební výchovu zvolí na počátku studia (čtyřletý typ studia) nebo na konci čtvrtého ročníku (víceletý typ studia).

Výuka probíhá v odborné učebně vybavené audiovizuální technikou, jednoduchými hudebními nástroji (Orffův instrumentář), pianem, keyboardem, kytarou a hudební literaturou. Součástí výuky je i návštěva koncertů (nejméně jedenkrát ročně) umělé i nonumělé hudby a exkurze do institucí zabývajících se produkcí hudby, hudební tvorbou a jejím zpracováním (např. Český rozhlas Olomouc, Moravská filharmonie, Moravské divadlo).

d) Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají tyto metody, postupy a formy práce (strategie):

Kompetence k učení

Učitel:

- prostřednictvím systematické práce s vhodnými hudebními ukázkami, příklady z jiných druhů umění a prostřednictvím zpěvu, pohybu a instrumentálních činností motivuje žáka k aktivnímu zájmu o hudbu
- předkládá zápisy (party, partitury) jednoduchých i složitějších vokálních, instrumentálních i vokálně instrumentálních skladeb a písní a vede k orientaci v nich
- vyžaduje znalost odborné terminologie, jíž žáci uplatňují při hodnotících soudech pronášených při rozboru znějící hudby po stránce hudebních prostředků, hudební formy, obsahu a výrazu
- s ohledem na individuální hudební schopnosti žáka vede jej k interpretaci skladeb umělé i nonumělé hudby, poukazuje na přednosti i nedostatky žákova pěveckého, instrumentálního a hudebně pohybového projevu, napomáhá mu v prohloubení výrazu

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- rozvíjí a upevňuje pěvecké návyky, upozorňuje na správný pěvecký postoj, přirozené držení těla, znělost hlasu a správnou artikulaci, vede žáky k dodržování zásad hlasové hygieny v každodenním životě
- přiměřeně žakovým schopnostem a hudebním dovednostem zařazuje hru na jednoduché i složitější hudební nástroje a vede k interpretaci zadaného hudebního doprovodu i vlastní rytmické, melodické i melodicko rytmické improvizaci

- zařazuje pohybové etudy, jimiž žáka motivuje ke spontánnímu spojení hudby s vlastním pohybem a tím vyjádření vlastních představ a pocitů
- k poslechu vybírá hudební ukázky charakteristické pro dané umělecké období a poukazuje na rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách, vede žáka k tomu, aby dokázal dílo zařadit do uměleckého slohu a začlenit do širšího historického. Společenského a kulturního kontextu
- upozorňuje na důležité znaky tvorby a interpretace a vybízí žáka, aby na základě svých schopností, znalostí a získaných zkušeností dešifroval možná poselství sdělovaná prostřednictvím hudby
- předkládá hudbu různých stylů a žánrů a vede k rozpoznání vhodnosti či nevhodnosti využití určité hudby v konkrétní situaci

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede k vytváření vlastních soudů o znějící hudbě, zapojuje je do prezentace poznatků, zážitků a motivuje k sebevyjádření, učí argumentovat vhodnými příklady, klást otázky
- vytváří příležitosti k hudebnímu vyjádření vlastních myšlenek hudebními prostředky, vybízí k nonverbální komunikaci prostřednictvím všech druhů improvizace
- vyžaduje zápis pomocí hudební symboliky

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede ke zvládnutí pěveckého i mluvního projevu, který učí sebehodnotit a sám citlivě hodnotí, vyzvedává přednosti každého žáka, pomáhá zvládnout úspěch i neúspěch
- dle schopností žáka vede ke zvládnutí hry na jednoduché i složitější hudební nástroje a jejímu využití při individuálních i společenských aktivitách
- vede k akceptování odlišných hudebních schopností, poukazuje na rozdílnosti ve vnímání hudby i v hudební tvorbě
- při skupinové práci pomáhá nalézt vlastní místo ve skupině, při hudebně pohybových aktivitách upozorňuje na respektování pravidel slušného chování
- informuje o negativěch zneužívání hudby, o vlivu hudební techniky na zdraví člověka

Kompetence občanské

Učitel:

- vede ke sledování kulturní situace na domácí scéně i ve světě a motivuje k úvahám, diskusím, komentování
- dle možností žáka nabízí možnosti hudebně kreativních volnočasových aktivit a vede tím k zapojení se do hudebního dění v obci aj. (pomoc při organizaci koncertů, exkurzí, soutěží, nábory do hudebních těles, ...)
- upozorňuje na znaky hudební tvorby, která nese znaky netolerance, rasismu, xenofobie a klade důraz na distancování se od hudby takového charakteru

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- vede k objektivnímu hodnocení hudebních schopností a dovedností žáka a to s ohledem na možnost jeho dalšího hudebně praktického i hudebně teoretického vzdělání a budoucího povolání
- poukazuje na roli hudebního průmyslu v současném světě, předkládá možnosti využití hudby v „mimohudební“ oblasti

6.16.2 Osnovy

1. ročník + kvinta	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
VOKÁLNÍ ČINNOSTI	Pěvecký postoj. Hlasová výchova, intonační a rytmický výcvik. Sborový zpěv. Vokální improvizace. Hlasová hygiena. Zpěv písní lidových, umělých a melodií vážné hudby.	Prostřednictvím dechových, artikulačních, intonačních a rytmických cvičení pracuje na svém pěveckém potenciálu. Dle svých dispozic zpívá zněle, intonačně a rytmicky správně v kolektivu. Orientuje se v zápisu sólové i sborové vokální kompozice. V běžném životě uplatňuje zásady hlasové hygieny.	PT – Žijeme v Evropě, Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace INT. MV – Bi (Fonační ústrojí)
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	Hra a tvorba instrumentálních doprovodů a kompozic (předvětí, závětí) s využitím nástrojů „vlastních“ (žákem ovládaných) a Orffova instrumentáře. Taktování. Hra „na tělo“, „ozvučné“ nástroje.	Při individuálních i společných hudebních aktivitách používá přiměřeně svým hudebním schopnostem a dovednostem hudební nástroje jako prostředek sdělování hudebních i ne-hudebních myšlenek a představ. Tvoří a hraje jednoduchou instrumentální kompozici (4 nebo 8 taktů). Používá základní taktovací schémata. Používá Orffova instrumentáře, zvuků vytvořených „na tělo“ (tleskání, dupání, lusání, šeptání, ...) a na „ozvučné“ nástroje (sklenice, plastové trubky, židličky, radiátor ...) k doprovodu písní a k vyjádření vlastních pocitů a myšlenek.	PT – Žijeme v Evropě, Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Spolupráce a soutěž INT.
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	Pohyb hudby a gesto, pohybové etudy, tanec jako způsob komunikace. Dobový pohyb a tanec dle probíraného celku (pravěké rituály, kolové a párové tance).	Vnímá hudbu a dle jejího charakteru a svých schopností reaguje spontánním pohybem , čímž vyjadřuje vlastní myšlenky a představy. Dle svých pohybových možností zvládá základní taneční kroky jednoduchých tanců.	PT – Žijeme v Evropě, Sociální komunikace, Spolupráce a soutěž, Morálka všedního dne – INT
HUDBA JAKO	Poslech hudebních děl od	V proudu znějící hudby	PT – Člověk a ži-

<p>ORGANICKÝ CELEK, INTERPRETACE HUDEBNÍHO DÍLA</p>	<p>nejstarších dob po klasicismus dle výběru. Hudebně výrazové prostředky a jejich označení. Hudební forma (píseň, chorál, moteto, madrigal, mše, fuga, oratorium, opera, melodram, concerto grosso, suita, koncert, sonátová forma, symfonie, ...). Rozbor skladeb. Interpretace hudebního díla.</p>	<p>rozpoznává a pojmenovává základní znaky hudby a na základě toho poznává hudební styly a slohy a jejich rozlišnosti, řadí skladbu do konkrétního uměleckého slohu. Užívá základní hudební názvosloví. Uvědomuje si rozdíly v hudební tvorbě různých období i rozdílný přístup k interpretaci hudebního díla různých období. Uvědomuje si hudební formu díla. Vynáší soudy o možných poselstvích sdělovaných prostřednictvím hudby.</p>	<p>votní prostředí (voda) – PRO</p>
<p>HUDEBNÍ NÁSTROJE, ZÁZNAM HUDBY</p>	<p>Orchestr a jeho složení, instrumentální hudba ve vrcholném baroku a klasicismu. Rozvoj virtuozity. Notace. Orientace v orchestrální partituře.</p>	<p>V proudu znějící hudby rozpoznává hudební nástroje různých typů orchestrů, uvědomuje si jejich postavení a funkci v nich. Chápe rozdílné znaky instrumentální hudby barokní a klasicistní. Chápe vztah mezi vývojem hudebního nástrojářství a virtuozitou. Rozlišuje druhy notace dle vývoje. Poznává základní pokyny orchestrální partitury.</p>	<p>PT – Žijeme v Evropě</p>
<p>VZNIK, VÝVOJ HUDBY A JEJÍ FUNKCE</p>	<p>Periodizace dějin hudby se zaměřením na období pravěku až klasicismu, znaky těchto slohových období. Zvuk–hluk–sluch–zdraví. Hudební nosiče. Záznam hudby.</p>	<p>Orientuje se ve vývoji hudebního umění pravěku až klasicismu v kontextu ostatních druhů umění. Uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách hudebního vývoje. Chápe odlišnou funkci hudby v dřívějších dobách a dnes. Zná stavbu a mechanismus fungování sluchového orgánu, působení hudby a zvuku vůbec na lidský organismus v běžném životě a odhaluje možná rizika poškození sluchu. Chápe rozdíly v záznamu hudby dřív a dnes.</p>	<p>PT – Média a mediální produkce – INT. MV (Bi – sluchový orgán a jeho poškození), D (Světové a evropské dějiny), Čj (Literatura, charakteristika uměleckého období), Vv (Dějiny výtvarného umění)</p>

<p style="text-align: center;">HUDEBNÍ SKLADATEL A INTERPRET</p>	<p>Významné osobnosti hudby období gotiky až klasicismu, jejich život a dílo. Nadání, dědičnost. Skladatelský styl. Hudební školství. Slavní interpreti u nás a v zahraničí. Umělecký provoz.</p>	<p>Zná hlavní představitele probíraných hudebních období, orientuje se v jejich životních a uměleckých obdobích. Chápe používání hudebních kompozičních prostředků v souvislosti s uměleckým vývojem osobnosti skladatele a charakterem uměleckého slohu. Vysvětluje, v čem tkví originální a nezaměnitelný přínos skladatele. Rozumí pojmům nadání a dědičnost v kontextu hudební tvorby. Zná slavné zpěváky, instrumentalisty, dirigenty. Chápe možnosti hudebního vzdělání v minulosti a dnes, orientuje se v systému českého hudebního školství. Pojmenovává prostory, kde se interpretuje hudba. Jmenuje některé hudební festivaly a hudební scény u nás a ve světě.</p>	<p>PT – Zdravý způsob života, Změny v životě člověka a jejich reflexe INT. MV – Čj – (Literární osobnosti), D (Osobnosti světové a české historie), Vv – (Osobnosti výtvarného umění) EX – Umělecký provoz</p>
<p style="text-align: center;">HUDBA JAKO IDENTIFIKA- CE, SEBE- PRE- ZENTACE A DRUH GE- NERAČNÍ VÝPOVĚDI</p>	<p>Prezentace vlastních idejí studentů. Hodnocení hudebních děl, hudebních těles a hudebních směrů. Vlastní tvorba.</p>	<p>Vyjadřuje pocity, jež u něho probouzí hudba (i v kontextu ostatních druhů umění). Zařazuje hudbu podle stylu. Rozpozná hudbu vhodnou a nevhodnou pro určitou situaci. Vynáší hodnotící soudy o znějící hudbě, o kvalitě a složení hudebních těles, o úrovni interpretace a v diskusi je obhájí. Dle svých schopností vyjadřuje jednoduchou hudební kompozicí (písni) své myšlenky, pocity, názory.</p>	<p>PT – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PRO, Základní problémy sociokulturních rozdílů, Vztahy mezi lidmi a formy soužití INT.</p>

2. ročník + sexta	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
<p style="text-align: center;">VOKÁLNÍ ČINNOSTI</p>	<p>Hlasová výchova, intonační a rytmický výcvik. Sólový a sborový zpěv. Vokální improvizace. Vokální</p>	<p>Prostřednictvím dechových, artikulačních, intonačních a rytmických cvičení dál zkvalitňuje svůj</p>	<p>PT – Zdravý způsob života, Rizika ohrožující život, Žijeme Evropě</p>

	<p>sborová partitura. Zpěv písní lidových, umělých a melodií vážné hudby.</p>	<p>pěvecký potenciál. Zpívá melodie a písně dle probíraných uměleckých směrů a písně různých žánrů nonartificiální hudby sám a ve školním kolektivu. Orientuje se v zápisu jednoduché sborové vokální kompozice. Pomocí hlasového a pěveckého projevu vyjadřuje své pocity, postoje a myšlenky při vokální improvizaci.</p>	<p>INT. MV – Bi (Fonační ústrojí)</p>
<p>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</p>	<p>Taktování. Řízení kolektivu. Instrumentální improvizace na „vlastní“ nástroje, „nehudební“ nástroje nebo Orffův instrumentář. Doprovod hudby různých stylů. Práce s partiturou instrumentální skladby.</p>	<p>Při kolektivních hudebních aktivitách používá základní taktovací schémata, ukazuje nástup a uzavření. S využitím „vlastních“ nástrojů, nástrojů Orffova instrumentáře, zvuků „těla“ a zvuků „nehudebních“ nástrojů (vybavení hudebny) improvizuje a vytváří jednoduchý doprovod k písním různých stylů, zaznamenává jej pomocí hudební a jiné grafické symboliky. Orientuje se v sólovém partu i partituře jednoduché instrumentální skladby.</p>	<p>PT – Sociální komunikace, Spolupráce a soutěž, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů INT</p>
<p>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</p>	<p>Pohybové etudy. Dobové tance (polka, mazurka, ...). Hudba a relaxace.</p>	<p>Dle svých pohybových schopností a charakteru hudby reaguje na hudbu pohybem. Používá základní taneční kroky. Vnímá hudbu jak prostředek k odpočinku.</p>	<p>PT – Vztahy mezi lidmi, Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, INT. MV – Tv (Relaxační techniky)</p>
<p>HUDBA JAKO ORGANIZOVANÝ CELEK, INTERPRETACE HUDEBNÍHO DÍLA</p>	<p>Poslech hudebních děl české a světové hudby období romantismu až 21. století. Výrazové prostředky a hudební formy (symfonická báseň, programní symfonie, romantická opera, kantáta, opereta, muzikál, šanson, blues, spirituál, ...). Utváření hudební myšlenky. Inspirace. Vlastní hodnocení.</p>	<p>V proudu znějící hudby rozpoznává a pojmenovává základní znaky hudby a na základě toho poznává hudební styly i jejich rozlišnosti, řadí skladbu do určitého uměleckého slohu. Užívá základní hudební názvosloví. Uvědomuje si rozdíly v hudební tvorbě různých období i rozdílný přístup k interpretaci hu-</p>	<p>PT – Člověka životní prostředí PRO</p>

		debního díla různých období. Poznává hudební formu díla. Vynáší soudy o možných poselstvích sdělovaných prostřednictvím hudby.	
NOVÉ TECHNOLOGIE V HUDBĚ	Programy pro grafický záznam hudby, pro práci se zvukem. Zvuk a jeho zpracování. Záznam vlastní produkce. Studiová hudba. Počítačová hudba.	Seznamuje se s jednoduchým počítačovým programem pro záznam hudby, orientuje se v základních programech pro práci se zvukem. Na základě svých individuálních schopností zkouší v notovém programu vytvořit jednoduchou kompozici. Rozlišuje znaky počítačové hudby, chápe úlohu výpočetní techniky v tvůrčím procesu.	PT – Voda, Media a mediální produkce – EXK. Mediální produkty a jejich význam, Vliv médií
HUDEBNÍ STYLY A ŽÁNRY	Hudba artificiální a nonartificiální. Žánry nonart. hudby (jazz a jeho formy, rock a jeho vývoj, kabaret, folk, country, trampská píseň, folklor, dechovka, hudba new age, ...) Hudba a její využití v běžném životě. Hudba jako kulturní statek a jako zboží. Estetická a umělecká hodnota hudebního díla. Hudební průmysl. Hudba na objednávku a možnosti jejího zneužití.	Rozlišuje hudbu vážnou a tzv. „nevážnou“, podle určitých znaků (hudební nástroje, hudební forma, rytmika, ...) poznává hudební styly. Uvědomuje si místo hudby a „světa zvuků“ ve svém životě. Poukazuje na vhodnost či nevhodnost užití konkrétní hudby v běžném životě. Uvědomuje si roli hudebního průmyslu v současném světě. Uvádí příklady využití hudby v „nehudebním“ prostředí, hodnotí její kvalitu. Poukazuje na možnosti zneužití hudby. Upozorňuje na ty znaky hudební tvorby, které s sebou nesou netoleranci, rasismus a xenofobii, a dokáže se od takové hudby distancovat.	PT – Mediální výchova (Média a mediální produkce, mediální produkty a jejich význam, Uživatelé, Účinky mediální produkce a vliv médií, Role médií v moderních dějinách), Multikulturní výchova (Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi různého kulturního prostředí) INT
HUDEBNÍ SKLADATEL A INTERPRET	Významné osobnosti hudby období romantismu až hudby 21. století, jejich život, dílo a skladatelský styl. Virtuozita. Interpretace hudebního díla, dirigent.	Zná hlavní představitele probíraných hudebních období, orientuje se v jejich životních a uměleckých obdobích a poukazuje na jejich odkaz v historickém	PT – Zdravý způsob života, Změny v životě člověka a jejich reflexe INT MV – Čj – (Literární osobnosti), D

	Slavní interpreti u nás a v zahraničí.	kontextu. Zná vybrané zpěváky, instrumentalisty, dirigenty, hudební tělesa probíraných uměleckých slohů. Rozumí pojmu hudební vzdělání a rozlišuje jeho význam dřív a dnes. Chápe postavení dirigenta, ostatních hudebníků a zpěváků a jejich podíl na interpretaci hudebního díla.	(Osobnosti světové a české historie), Vv – (Osobnosti výtvarného umění)
VÝVOJ HUDBY A JEJÍ FUNKCE	Periodizace dějin hudby se zaměřením na období romantismu až hudby 21. století. Znaky slohových období.	Orientuje se ve vývoji hudebního umění romantismu až 21. století v kontextu ostatních druhů umění. Chápe proměny hudebního myšlení různých uměleckých slohů. Chápe odlišnou funkci hudby v dřívějších dobách a dnes.	MEZ. VZT. – Čj (Literatura, charakteristika uměleckého období), D (Světové a evropské dějiny), Vv (Dějiny výtvarných uměleckých slohů)
HUDBA JAKO IDENTIFIKACE, SEBE- PRE- ZENTACE A DRUH GENERAČNÍ VÝPOVĚDI	Prezentace vlastních idejí a hudebních kompozic studentů. Hodnocení hudebních děl, hudebních těles a hudebních směrů.	Vyjadřuje pocity, jež u něho probouzí hudba a ostatní druhy umění a své myšlenky. Uvědomuje si rozdílnost přístupů jednotlivých lidí k hudbě a hudební tvorbě. Chápe hudbu jako prostředek, jímž vyjadřuje své pocity, myšlenky, respektuje totéž u spolužáků a ostatních lidí a na základě toho je schopen se s hudbou ztotožnit nebo ji odmítnout. Vynáší hodnotící soudy o znějící hudbě, o kvalitě a složení hudebních těles, o úrovni interpretace a v diskusi je obhajuje.	PT – Vztahy mezi lidmi a formy soužití INT Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti – PRO

Realizace průřezového tématu Informační a komunikační technologie v hudební výchově bude v budoucnosti uskutečňována v učebně IVT, kde bude instalován notový program (NWC, Sibelius nebo Finale) a program pracující se zvuky.

6.17 Výtvarná výchova

6.17.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsahové vymezení předmětu

Vyučovací předmět se jmenuje Výtvarný obor a je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura. Součástí studia je i společné téma Výtvarného a Hudebního oboru Umělecká tvorba

a komunikace. Výuka Výtvarného oboru rozvíjí poznání tvůrčích systémů a jejich vyjadřovacích možností, vývoje umění v rámci kulturních epoch a v kontextu s historickými, filozofickými a náboženskými proudy. Prakticky zaměřená tvorba rozvíjí tvůrčí schopnosti jedince a pomáhá rozvoji jeho osobnosti, a to jak po stránce myšlenkové, tak emocionální, a je tedy komplexním předmětem. V návaznosti na ostatní výukové předměty napomáhá rozvoji představivosti a prostorového vnímání a rozvíjí logické usuzování spojené s emociálním prožitkem. Vzdělávací cíle také rozvíjejí schopnost pracovat s informacemi, dovednost formulovat a argumentovat. Skupinová činnost pak posiluje sociální citění a ohled na tvůrčí názory jiného člověka. Rozvoj tvůrčího přístupu k zadaným úkolům tak zásadním způsobem ovlivňuje i dovednosti v jiných naukových předmětech, a to nejen humanitních, jako např. v českém jazyku a literatuře, dějepisu, základech společenských věd, ale podporuje další předměty, zejména matematiku, fyziku, chemii a výpočetní techniku.

b) Časové vymezení předmětu

Týdenní časová dotace:

- 1. ročník (+ 5. ročník víceletého gymnázia) – 2 hodiny
- 2. ročník (+ 6. ročník víceletého gymnázia) – 2 hodiny

c) Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá dva roky, a to v 1. a 2. ročníku. V rámci předmětu Umění a kultura jsou třídy děleny na dvě skupiny – výtvarný a hudební obor podle zájmu studentů.

Výuka probíhá zpravidla v odborné učebně, dle aktuální potřeby jsou některé hodiny vyučovány v exteriéru (práce v plenéru) nebo kulturním zařízení (prohlídka památek, návštěva výstav, exkurze apod.). Během studia se studenti mohou účastnit soutěží s výtvarnou nebo fotografickou tematikou. Škola pořádá i umělecko–historicky zaměřené exkurze v rámci Evropské unie a prakticky zaměřené výtvarné kurzy.

d) Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají tyto metody, postupy a formy práce (strategie):

Kompetence k učení

Učitel:

- do výuky zařazuje různé metody práce – rozhovor, skupinová práce, samostatná práce, řízená diskuse tak, aby žák pod jeho vedením dokázal podat názor na uměleckou analýzu výtvarného díla a prakticky řešit téma své výtvarné činnosti;
- zadává problémové úlohy, které žák řeší z více hledisek, vyžaduje slovní komentář při výkladu vlastního díla;
- zadává samostatné a skupinové práce, v nichž si žáci navzájem pomáhají a současně musejí vnímat druhého jako samostatnou individualitu s vlastním názorem a tvůrčím pojetím;
- vede žáky k tomu, aby si osvojili základní oborovou terminologii a používali ji a aby si osvojili správné technologické postupy výtvarných technik a dokázali je tvořivým způsobem inovovat.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- při výkladu nového učiva a při řešení příkladů postupuje od jednoduššího problému ke složitějšímu tak, aby žáci sami mohli některé závěry vyvodit a zformulovat;
- pomocí vhodných úloh, přiměřených věku žáků, vyžaduje důkladnou analýzu problémové situace;
- kladením problémových otázek žáci nalézají různé způsoby řešení tvůrčího úkolu.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- při analýze díla, tvůrčího procesu a vzájemné komunikaci vyžaduje přesnou formulaci, užívání vhodné terminologie a symboliky;
- při řešení úkolu vede žáka k tomu, aby dokázal danou představu formulovat slovně i kresebně, aby se naučil číst symboliku výtvarného díla a dokázal ho slovně interpretovat;
- učí žáka vnímat umělecké dílo jako specifický způsob komunikace.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazuje práci v týmu, kde žák uplatní své individuální schopnosti, vědomosti a dovednosti, učí se toleranci k jiným názorům, kriticky vyhodnocuje navržený postup a spolupracuje s ostatními;
- zadává úkoly z praxe, které vedou k aktivní diskusi, sebekritice, obhajobě vlastního stanoviska.

Kompetence občanské

Učitel:

- hodnocením a povzbuzováním podporuje snahu žáků;
- vyžaduje plnění domácích úkolů.

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- vede žáky k objektivnímu hodnocení výtvarných schopností a dovedností a to s ohledem na možnost jeho dalšího výtvarně praktického a teoretického vzdělání a budoucího povolání;
- poukazuje na roli výtvarného umění v současném světě a předkládá možnosti jejího využití

6.17.2 Osnovy

1. ročník + kvínta	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
VIZUÁLNĚ OBRAZNÉ ZNAKOVÉ SYSTEMY Z HLEDISKA POZNÁNÍ	Výtvarné techniky. Užití moderních technologií. Smyslové vjemy a komunikace. Znakové systémy.	Rozpoznává specifické různé vizuálně obrazných znakových systémů a uplatňuje jejich prostředky při vlastní tvorbě a interpretaci. Uplatňuje	EV – Člověk a životní prostředí, Problematika vztahů organismů a prostředí MEZ. VZT. – CH,

A KOMUNIKACE		možnosti vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslové i komunikační. Rozlišuje a porovná osobní a společenské zdroje tvorby a užívá je ve vlastní tvorbě.	BI, FY
UMĚLECKÝ PROCES A JEHO VÝVOJ	Bod, linie a tvar. Umělecké žánry. Perspektiva. Architektura.	Uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti při vlastní tvorbě a vědomě s nimi pracuje. Nalézá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečnění svých vlastních projektů. Uvědomuje si význam osobních podnětů na vznik uměleckého díla a prožitku z něj, ale i sociální dopad díla. K úkolu přistupuje tvůřivě, nezáujatě a originálně.	MEZ. VZT. – M, DES. GEO.
ROLE SUBJEKTU V UMĚLECKÉM PROCESU	Vlivy mytologie. Stylizovaná kresba. Grafika volná a užitá.	Charakterizuje obsahové souvislosti vlastních tvůrčích vyjádření a konkrétních uměleckých děl a hodnotí způsob užití výtvarných prostředků. Využívá znalostí způsobů vyjadřování a technických možností zvolené techniky pro vyjádření vlastní představy.	MEZ. VZT. – D
ÚLOHA KOMUNIKACE V UMĚLECKÉM PROCESU	Současný člověk a potřeba umění. Umění a folklór. Umění a hudba. Umění a reklama. Umění a média. Design.	Vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckým dílům současnosti. Na konkrétních příkladech vysvětlí, jak umělecká díla působí v rovině smyslové, subjektivní a sociální a jaký mají vliv na utváření postojů a hodnot.	MeV – Média a mediální produkce (BESeda, PRO), Mediální produkty, účinky mediální produkce a vliv médií (PRO) MEZ. VZT. – D, HV, ZSV, M

1 – 2. ročník + kvinta – sexta	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
VÝTVARNÉ UMĚNÍ JAKO EXPERIMEN-	Umění a svoboda osobnosti. Příroda jako výtvarná in-	Uplatňuje možnosti tvůrčí seberealizace, dokáže vyjádřit vlastní názory, pocity	Učební látka se probírá plynule v obou ročnících.

TÁLŇÍ PRA- XE Z HLE- DISKA INO- VACE PRO- STŘEDKŮ, OBSAHU A ÚČINKU	spirace.	a psychické stavy. Využívá znalosti aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného média pro vyjádření své představy. Dokáže zvolit adekvátní techniku i formu podle samostatně zvolených kritérií.	EV MEZ. VZT. – ZSV, BI
SVĚTONÁ- ZOROVÉ, NÁBOŽEN- SKÉ, FILO- ZOFICKÉ A VĚDECKO- TECHNICKÉ ZÁZEMÍ HIS- TORICKÝCH SLOHŮ EV- ROPSKÉHO KULTURNÍ- HO OKRUHU	Pozadí evropských slohů. Interpretace obrazu. Výtvarné žánry v různých kulturách a obdobích. Památky regionu.	Porovnává různé znakové systémy, např. mluveného i psaného jazyka, hudby či dramatického umění. Rozlišuje umělecké slohy a směry z hlediska podstatných proměn vidění a stavby uměleckých děl a dalších vizuálně obrazných vyjádření. Dokáže uvádět do souvislostí díla různých žánrů a vysvětlit podmínky jejich vzniku. Poznává zásadní díla světového a českého výtvarného umění a dokáže je zařadit do kontextu doby a žánru. Chápe možnosti interpretace výtvarného díla a dokáže je použít. Zná nejvýznamnější umělecké památky regionu a jejich tvůrce a dokáže je uvádět do správných umělecko-historických souvislostí. Sleduje aktuální výtvarné dění regionu, vlasti i ve světovém umění a dokáže objasnit, jak se aktuální události promítají do obrazové komunikace.	MV, VMEaGS MEZ. VZT. – D, ČJL, ZSV

2. ročník + sexta	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
INTERAKCE S VIZUÁLNĚ OBRAZNÝM VYJÁDRĚNÍM V ROLI AU- TORA, PŘÍ- JEMCE A IN-	Možnosti a hranice uměleckých žánrů. Vyjádření a autor. Sebereflexe. Plastika a prostor.	Dokáže identifikovat různá vizuálně obrazná vyjádření a jejich charakteristické prostředky a uplatňuje je i ve vlastní tvorbě. Objasní roli autora, příjemce a interpreta při utváření ob-	OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (PRO), Seberegulace, org. dovednosti (PRO), Morálka všedního dne (BES)

TERPRETA		MEZ. VZT. – ZSV
		<p>sahu a komunikačního účinku vizuálně obrazného vyjádření. Rozlišuje a porovnává osobní a společenské zdroje tvorby a identifikuje je při tvorbě vlastní. Chápe princip záměru i náhody a umí jejich kombinace uplatnit ve svém díle. Dokáže objasnit vliv procesu komunikace pro pochopení různých pohledů na výtvarné dílo a respektuje pluralitu názorů. Dokáže v dílech jiných autorů nacházet své vlastní prožitky a postoje a vyjadřovat se k nim. Tvůrčím způsobem přistupuje k hledání ideálního estetického životního prostředí interiéru a exteriéru.</p>

6.18 Informatika

6.18.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsahové vymezení předmětu

Vyučovací předmět se jmenuje Informatika. Patří do vzdělávací oblasti Informatika a informační a komunikační technologie podle RVP G. Vzdělávací oblast je současně vzdělávacím oborem. Informatika se na gymnáziu vyučuje v prvním ročníku studia.

Výuka informatiky rozvíjí a prohlubuje schopnost tvůrčím způsobem využívat informační a komunikační technologie, informační zdroje a možnosti aplikačního programového vybavení. Vzdělávací cíle odrážejí současné pojetí vzdělávacího procesu a rozvíjejí schopnost aplikovat výpočetní techniku s využitím pokročilejších funkcí k efektivnímu zpracování informací. Žáci se seznámí s běžně užívaným hardwarem a softwarem, s novými vývojovými trendy v oblasti užití výpočetních technologií, naučí se využívat počítač jak v exaktních disciplínách, tak i v humanitních oborech. Nedílnou součástí předmětu Informatika je výuka etiky a ochrany autorských práv v návaznosti na příslušnou legislativu.

b) Časové vymezení předmětu

Týdenní časová dotace:

- 1. ročník (+ 5. ročník víceletého gymnázia) – 2 hodiny

c) Organizační vymezení předmětu

Informatika se na gymnáziu vyučuje v prvním ročníku studia. Žáci jsou rozděleni do skupin tak, aby každý pracoval samostatně na svém počítači. Pro výuku jsou k dispozici odborné učebny plně vybavené výpočetní technikou.

d) Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají tyto metody, postupy a formy práce (strategie):

Kompetence k učení

Učitel:

- do výuky zařazuje různé metody práce – rozhovor, skupinová práce, samostatná práce, řízená diskuse tak, aby žák pod jeho vedením dokázal řešení příkladu vysvětlit ostatním žákům
- vhodnými úkoly motivuje žáky, aby využívali ke svému dalšímu vzdělávání interaktivní distanční formy vzdělávání nabízené na internetu
- vede žáky ke zpracovávání informací do podoby referátů a prezentací

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky při hledání vlastních postupů při řešení zadaných problémů.
- využívá samostatné práce k procvičení daného učiva a stanovení cíle práce.
- přesnými pokyny učí schopnosti formulovat své požadavky a využívat je v interakci s počítačem

Kompetence komunikativní

Učitel:

- zařazuje samostatná vystoupení žáků – předvádění prezentací a referátů.
- vede žáky k hodnocení vlastní samostatné práce i práce jiných žáků.
- používá skupinové vyučování, vede k dovednosti podřídit se zájmu skupiny, chápat potřebu efektivní spolupráce
- zadává úkoly z praxe, které vedou k aktivní diskusi, sebekritice, obhajobě svého stanoviska

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vyžaduje dodržování provozních řádů v učebnách výpočetní techniky.
- zařazuje práci v týmu, kde žák uplatní své individuální schopnosti, vědomosti a dovednosti, učí se toleranci k jiným názorům, kriticky vyhodnocuje navržený postup a spolupracuje s ostatními při řešení příkladů
- rozvíjí sebedůvěru žáků a vytváří příležitosti pro uvědomování si sociálních rolí a vztahů žáků, například organizováním skupinové práce

Kompetence občanské

Učitel:

- hodnocením a povzbuzováním podporuje snahu žáků
- vyžaduje plnění domácích úkolů
- šetrným a ohleduplným zacházením s výpočetní technikou učí zodpovědnosti za svěřený majetek
- vyžaduje kritický přístup ke zdroji informací a vede žáky k posuzování pravdivosti zdrojů
- vede žáky k zaujímání postojů k současnému dění ve společnosti
- diskutuje se žáky otázky ochrany životního prostředí

- vede žáky k zodpovědnosti za zdraví své i zdraví ostatních
- vede žáky k pochopení pracovních povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného vývoje
- vede žáky k dodržování pravidel slušného chování a k respektování ostatních lidí

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- vede žáky k sebekontrolě a k ověřování výsledků
- požaduje dodržování termínů při vypracování úkolů
- podporuje u žáků vlastní iniciativu a tvořivost, vítá a podporuje inovace
- vede žáky k tomu, aby usilovali o dosažení stanovených cílů, revidovali a kriticky hodnotili dosažené výsledky, korigovali další činnost s ohledem na stanovený cíl a dokončovali zahájené aktivity
- učí žáky posuzovat a kriticky hodnotit rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích
- vede žáky k tomu, aby rozvíjeli svůj osobní a odborný potenciál

6.18.2 Osnovy

1. ročník + kvinta	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE	hardware, software	Využívá teoretické poznatky o funkcích jednotlivých složek hardware a software. Ovládá, propojuje a aplikuje dostupné prostředky ICT.	INT EV – ekologická likvidace vyřazeného hardwaru
	digitální svět	Pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi. Orientuje se v možnostech uplatnění ICT v různých oblastech společenského poznání a praxe.	INT MeV – média a mediální produkce
	údržba a ochrana dat	Organizuje účelně data a chrání je proti poškození či zneužití Ovládá správu adresářů a souborů ve stromové struktuře disku. Orientuje se ve způsobech komprese souborů různých typů, dovede soubory komprimovat a opět připravit pro použití. Dovede zálohovat data na různá místa. Vytváří multimediální databázi. Zná význam antivirové ochrany počítače	INT OSV spolupráce a soutěž

	<p>hygiena a bezpečnost práce s ICT</p> <p>Informační sítě – typologie, síťové služby a protokoly</p>	<p>a dovede ji používat. Dovede vysvětlit pojem Firewall a umí vysvětlit jeho význam. Dovede se bránit virům a spamu.</p> <p>Ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením. Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu.</p> <p>Orientuje se v principech, možnostech a praktickém využití počítačových sítí.</p> <p>Objasňuje běžně používané pojmy z oblasti počítačových sítí.</p>	<p>INT OSV spolupráce a soutěž</p>
<p>ZDROJE VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ, KOMUNIKACE</p>	<p>Internet</p> <p>informační etika, legislativa, ochrana autorských práv a osobních údajů</p> <p>sdílení odborných informací – e-learning</p>	<p>Rozumí základním principům Internetu. Pracuje s internetovým prohlížečem. Využívá dostupné služby informačních sítí k vyhledávání informací, ke komunikaci, k vlastnímu vzdělávání a týmové spolupráci.</p> <p>Posuzuje tvůrčím způsobem aktuálnost, relevanci a věrohodnost informačních zdrojů a informací.</p> <p>Využívá nabídku informačních a vzdělávacích portálů, encyklopedií, knihoven, databází a výukových programů. Ví, která díla podléhají autorskému právu a které zákony se této problematiky týkají.</p> <p>Dovede využívat interaktivní formy vzdělávání na internetu.</p>	<p>INT VMEGS – žijeme v Evropě</p> <p>INT MeV – mediální produkty a jejich význam</p> <p>INT OSV – sebe-regulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p> <p>INT OSV spolupráce a soutěž</p> <p>INT – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>INT – OSV sociální komunikace</p>
<p>ZPRACOVÁNÍ A PREZENTACE INFORMACÍ</p>	<p>aplikační software pro práci s informacemi:</p> <p>Textový editor, základní a pokročilá editace textu</p>	<p>Zpracovává a prezentuje výsledky své práce s využitím pokročilých funkcí aplikačního softwaru, multimediálních technologií a internetu. Edituje a formátuje text, používá</p>	<p>MV – Čj, Aj, Nj</p> <p>INT OSV spolupráce a soutěž</p>

		a vytváří styly, formátuje písmo, odstavce a stránky v textovém editoru. Řídí se pravidly pro úpravu dokumentů, typografickými a estetickými pravidly.	
	tabulkový kalkulátor, základy práce s tabulkou, funkcemi a grafy	Ovládá uživatelské prostředí tabulkového kalkulátoru, ovládá adresaci a specifikaci buněk, používá vestavěné a vlastní vzorce a funkce. Vytváří a edituje grafy.	MV – M, F
	počítačová grafika	Zná rozdíly mezi rastrovou a vektorovou grafikou.	MV – Vv
	prezentace informací s podporou ICT	Řídí se principy pro vytvoření úspěšné prezentace. Dovede si připravit podklady pro prezentaci. Vytváří a předvádí prezentace pro různé účely Ovládá základy publikování a rozlišuje formy dokumentů. Zná základy grafické a typografické úpravy dokumentů. Umí komplexně užívat aplikační programy pro práci s informacemi (prezentační, tabulkové, textové, grafické. Ovládá základy typografie a zná pravidla pro psaní a publikování vědeckých prací. Dovede zpracovat informace hledané k určitému tématu do podoby referátů a prezentací a je schopný k tomuto účelu transformovat informace s libovolného média do elektronické podoby, a to s využitím adekvátních prostředků Uplatňuje algoritmické myšlení při práci s programy. Umí popsat algoritmi- zaci.	MV – D, Z, Vv, Hv INT – OSV sociální komunikace
	algoritmizace úloh		INT – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti

Seznam použitých zkratk:

- OSV – Osobnostní a sociální výchova
- EV, EnV – Environmentální výchova

- VMEaGS – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- MeV, MED – Mediální výchova
- MV, MKV – Multikulturní výchova
- INT – Integrace
- P – Přesahy
- V – Vazby
- MEZ, VZT – Mezipředmětové vztahy
- VKZ – Výchova ke zdraví
- PT – Průřezové téma
- LAB – Laboratorní cvičení
- EX, Exkurze – Exkurze

7. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

7.1 Pravidla pro hodnocení žáků

Pravidla pro hodnocení jsou zpracována podle § 69 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), § 30 odst. 2 a vyhlášky č. 13/2005 Sb., o středním vzdělávání a na základě RVP G.

7.2 Zásady hodnocení výsledku vzdělávání

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků se řídí těmito zásadami:

Hodnocení žáka je organickou součástí výchovně vzdělávacího procesu a jeho řízení. Za první pololetí vydává škola žákovi výpis z vysvědčení; za druhé pololetí vysvědčení.

Průběžné hodnocení je hodnocení dílčích výsledků a projevů žáka v jednotlivých předmětech. Učitel sleduje a hodnotí, jak si žák osvojil látku daného předmětu. Proto žáky zkouší ústně či písemně, diskutuje s nimi, zadává jim různé úkoly ve škole i domů nebo hodnotí výkony žáka ve výcvikových kurzech a cvičeních.

Učitel na začátku roku nebo každé pololetí specifikuje své požadavky ke klasifikaci, o každé klasifikaci žáka ve svém předmětu vede evidenci.

Žák je z daného vyučovacího předmětu klasifikován, pokud jeho účast v hodinách daného předmětu je alespoň 51 % odučených hodin v daném klasifikačním období.

Žák má právo být z vyučovacího předmětu klasifikován za jedno klasifikační období aspoň tolikrát, kolik je dvojnásobek počtu týdenních hodin vyučovaných v daném předmětu ve škole.

Učitel prokazatelně oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace a provede zápis známky do systému BAKALÁŘI. Učitel sděluje a zapisuje do systému BAKALÁŘI všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky písemných zkoušek a samostatných prací oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů, v případě slohových prací z českého jazyka do 21 dnů. Opravené práce je povinen žákům předložit.

Předepsané práce z českého jazyka a matematiky se uchovávají po celou dobu vzdělávání žáka.

O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 20 minut, informuje vyučující žáky s patřičným předstihem. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.

Učitelé dodržují zásady pedagogického taktu, zejména:

- neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden;
- žáci nemusí dopisovat do sešitů látku za dobu nepřítomnosti, pokud to není jediný zdroj informací;
- neužívají zkoušení jako způsob jak nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co žák umí;
- klasifikují jen probrané učivo;
- dbají, aby před rozsáhlejším prověřováním znalostí měli žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva.

Třídní učitelé, případně výchovný poradce, jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, která mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů nebo výchovného poradce na pedagogické radě.

Má-li zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů od oznámení klasifikace, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení nebo výpisu z vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zletilým žákem nebo zákonným zástupcem nezletilého žáka (§ 69 odst. 9 zákona č. 561/2004 Sb.).

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm.

Při přestupu na jinou školu převede třídní učitel na žádost zákonného zástupce nezletilého žáka nebo na žádost zletilého žáka klasifikaci do slovního hodnocení.

Ve výchovně vzdělávacím procesu se uskutečňuje klasifikace průběžná a celková.

Průběžná klasifikace se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků a projevů žáka.

Chování neovlivňuje klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech.

Při průběžné i celkové klasifikaci pedagogický pracovník uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.

Pro určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštěnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici. Přihlíží se i ke snaživosti a pečlivosti žáka, k jeho individuálním schopnostem a zájmům. Stupeň prospěchu se tedy neurčuje jen na základě průměru klasifikace za příslušné období.

Ředitel školy je povinen působit na sjednocování klasifikačních měřítek všech učitelů.

Zákonní zástupci nezletilých žáků nebo rodiče zletilých žáků jsou o prospěchu žáka informováni průběžně učiteli jednotlivých předmětů prostřednictvím žakovských průkazů nebo přihlašovacího systému – program BAKALÁŘI, případně na vyžádání i jinou formou. Žáci čtyřletého studia a žáci tříd vyššího stupně víceletého studia si mohou zapisovat známky do studijního průkazu sami, pokud jim je nezapíše vyučující.

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech se na konci pololetí hodnotí stupněm: 1 – výborný, 2 – chvalitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatečný, 5 – nedostatečný, kde znamená:

1 – výborný

Žák ovládá učebními osnovami stanovené poznatky, pojmy, fakta, definice a zákonitosti uceleně, dokáže je samostatně aplikovat na konkrétních příkladech, projevuje samostatnost, tvořivost, pohotovost a logické myšlení, dovede samostatně řešit úkoly a výsledky řešení zobecňovat, vyjadřuje se přesně, s jistotou a plynule. Případnou chybu si sám uvědomí a napraví. Jeho písemné a grafické práce jsou po stránce obsahu i vnějšího projevu bez závad. Je schopen samostatně pracovat s vhodnými studijními materiály. Orientuje se v informačních zdrojích a dokáže jich využívat k řešení praktických úkolů.

2 – chvalitebný

Žák ovládá učebními osnovami stanovené poznatky, pojmy, fakta, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, dokáže je aplikovat vcelku samostatně, myslí logicky správně, ale ne vždy pohotově a přesně, umí bez potíží řešit úlohy a výsledky zobecňovat, při práci se dopouští pouze nepodstatných chyb. Kvalita činností je bez podstatných nedostatků. Žák je schopen samostatně nebo s menší pomocí pracovat s vhodnými studijními materiály. Částečně zná informační zdroje a dokáže jich využívat k řešení praktických úkolů.

3 – dobrý

Žák učivo zhruba ovládá tak, že na probrané učivo může navazovat nové učivo. V projevu je méně samostatný, dopouští se podstatných nepřesností, chyby dovede za pomoci jiné osoby odstranit. Správně odpovídá na dílčí otázky. V písemných a grafických projevech se dopouští chyb a nepřesností. Orientace v informačních zdrojích je neúplná, nedovede poznatky aplikovat bez pomoci učitele.

4 – dostatečný

Žák má závažné mezery ve vědomostech. Fakta ovládá bez vzájemných souvislostí, není samostatný v myšlení a při řešení úloh se dopouští podstatných chyb, které napravuje jen s pomocí učitele, vyjadřuje se nepřesně a nesprávně. Jeho písemné a grafické práce mají po stránce obsahu a vnějšího projevu značné nedostatky. Při samostudiu má velké těžkosti, neumí vyhledat klíčová slova, odlišit podstatné od nepodstatného. Orientace v informačních zdrojích je problematická.

5 – nedostatečný

Žák zvládá učivo neúplně, neuceleně a nepřesně. Není samostatný v myšlení, neorientuje se v probraném učivu. Problémy nedokáže účinně analyzovat ani řešit. Závažné nedostatky a chyby nedokáže opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat. Nemá představu o informačních zdrojích a jejich využití.

Žák, jehož prospěch je na konci 1. pololetí nedostatečný, musí prokázat dostatečné doplnění znalostí, a to do konce 3. čtvrtletí. Přezkoušení je veřejné (před třídou), termín je žákovi oznámen nejméně 14 dnů předem. Hodnocení se započítává do klasifikace za 2. pololetí.

Hodnocení výsledků vzdělávání

1. Prospěl s vyznamenáním
Žák prospěl s vyznamenáním, nemá-li v žádném předmětu prospěch horší než chvalitebný, průměrný prospěch horší než 1,50 a jeho chování je velmi dobré.
2. Prospěl
Žák prospěl, není-li v žádném z povinných předmětů hodnocen při celkové klasifikaci stupněm nedostatečný.
3. Neprospěl
Žák neprospěl, má-li z některého vyučovacího předmětu prospěch nedostatečný.

7.3 Komisionální zkoušky

Komisionální zkoušku koná žák v těchto případech:

- koná-li rozdílovou zkoušku;
- požádá-li zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka o jeho přezkoušení;
- koná-li opravné zkoušky;
- jestliže po přerušení studia chce pokračovat ve vyšším ročníku.

Komisionální zkoušku může ředitel školy nařídit i v případě, není-li žák ve vyučovacím předmětu za dané klasifikační období hodnocen.

Komise pro komisionální zkoušky je tříčlenná. Jejím předsedou je ředitel školy nebo jím pověřený učitel, zkoušející učitel a přísedící, který má aprobaci pro stejný nebo příbuzný vyučovací předmět. Členy komise jmenuje ředitel. Pokud je ředitel zároveň zkoušejícím, jmenuje předsedu komise krajský úřad. Výsledek zkoušky vyhlásí předseda komise v den konání zkoušky.

7.4 Opravné zkoušky, opakování ročníku

Žák, který na konci druhého pololetí neprospěl nejvýše ze dvou povinných předmětů, nebo žák, který neprospěl na konci prvního pololetí nejvýše ze dvou povinných předmětů vyučovacích pouze v prvním pololetí, koná z těchto předmětů opravnou zkoušku nejpozději do konce příslušného školního roku, tzn. do konce srpna, v termínu stanoveném ředitelem školy. Žáci mohou v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku.

Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy stanovit náhradní termín opravné zkoušky tak, aby ji žák čtyřletého gymnázia nebo vyššího stupně šestiletého a osmiletého gymnázia vykonal nejpozději do konce září následujícího školního roku.

Žák, který se bez vážných důvodů ke zkoušce nedostaví, je klasifikován stupněm nedostačelný.

V případě, že žák nepostoupí do vyššího ročníku, může písemně požádat ředitele školy o povolení opakování ročníku. Ředitel školy může opakování ročníku povolit. Opakování ročníku povoluje ředitel na návrh pedagogické rady. Zpravidla se nepovoluje opakování ročníku žákům, kteří jsou na konci školního roku klasifikováni ze dvou a více předmětů nedostačnou a jejich celkový prospěch je horší než 2,80.

Obsahem opravné zkoušky je:

- látka 2. pololetí, pokud žák v 1. pololetí prospěl nebo dodatečně prokázal doplnění znalostí.
- látka celého ročníku, pokud žák neprospěl v 1. pololetí a neprokázal doplnění znalostí za toto období.

7.5 Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků, neboť se jím posiluje sebeúcta a sebevědomí žáků. Chybu je potřeba chápat jako přirozenou věc v procesu učení. Proto:

- jsou pedagogičtí pracovníci povinni vést žáka k tomu, aby dokázal sám komentovat a zhodnotit svůj výkon;
- pedagogičtí pracovníci o chybě se žáky diskutují, žáci mohou některé práce sami opravovat, a chyba je tak brána jako důležitý prostředek učení;
- se při sebehodnocení žák snaží popsat, co se mu daří, co mu ještě nejde a jak bude pokračovat dál;
- známky nejsou jediným zdrojem motivace.

7.6 Zásady pro hodnocení chování ve škole

Hodnocení chování se řídí těmito zásadami:

- Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, případně s ostatními zainteresovanými učiteli.

- Sníženou známku z chování může navrhnout kterýkoli člen pedagogické rady a třídní učitel je povinen takovýto návrh projednat v pedagogické radě. Sníženou známku z chování pak uděluje ředitel školy na návrh pedagogické rady, který je učiněn hlasováním.
- Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel slušného chování a dodržování Školního řádu během celého klasifikačního období.
- Nedostatky v chování žáků se projednávají v pedagogické radě.
- Zákonní zástupci žáka jsou o jeho chování informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů na konci každého čtvrtletí, v případě závažných nedostatků okamžitě.
- Zvláště hrubé slovní, či dokonce fyzické útoky žáka vůči pracovníkům školy se vždy považují za závažné zaviněné porušení povinností stanovených školským zákonem (§ 31 odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb.).
- Chování žáka se na konci pololetí hodnotí stupněm: 1 – velmi dobré, 2 – uspokojivé, 3 – neuspokojivé, kde znamená:

1 – velmi dobré

Žák dodržuje školní řád nebo se ojediněle v rozporu s jeho ustanoveními dopouští málo závažných přestupků.

2 – uspokojivé

Žák v podstatě dodržuje školní řád, ale dopustil se závažného přestupku nebo se opakovaně dopouští méně závažných přestupků proti ustanovením školního řádu. Dvojka z chování by měla být udělena po důtce třídního učitele nebo po důtce ředitele školy.

3 – neuspokojivé

Žák buď ve škole nebo na školních akcích hrubě porušuje ustanovení školního řádu nebo obecně platná ustanovení a zákony, nebo se opakovaně dopustil závažného přestupku. Trojka z chování by měla být udělena po důtce ředitele školy nebo po podmíněném vyloučení.

7.7 Výchovní opatření

Výchovní opatření jsou žákům udělena za mimořádnou iniciativu nebo za porušení povinností stanovených Školním řádem. Podle závažnosti se uděluje:

pochvala třídního učitele

Je udělena za chování a výsledky vzdělávání, které mohou být příkladem pro ostatní, za úspěchy či propagaci školy v rámci města či regionu.

pochvala ředitele školy

Je udělena za mimořádný projev lidskosti, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou činnost, za úspěchy nebo propagaci školy v rámci kraje či republiky.

napomenutí třídního učitele

Uděluje se za opakované méně závažné porušení Školního řádu.

důtka třídního učitele

Uděluje se za závažnější porušení Školního řádu nebo za nejméně třikrát opakované méně závažné porušení Školního řádu, zejména za tři pozdní příchody.

důtka ředitele školy

Uděluje se za závažné porušení Školního řádu nebo za nejméně šestkrát opakovaný pozdní příchod.

podmíněné vyloučení nebo vyloučení ze studia (§ 31 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb.)

Ředitel školy rozhodne o podmíněném vyloučení nebo o vyloučení ze školy v případě

závažných přestupků proti obecným normám slušného chování a závažného zaviněného porušení Školního řádu ze strany žáků, kteří splnili povinnou školní docházku. V rozhodnutí o podmíněném vyloučení stanoví ředitel školy zkušební lhůtu, a to na dobu nejdéle jednoho roku. Dopustí-li se žák v době zkušební lhůty dalšího zaviněného porušení povinností stanovených Školním řádem, může ředitel školy rozhodnout o jeho vyloučení ze studia. Žáka lze podmíněně vyloučit nebo vyloučit ze školy pouze v případě, že splnil povinnou školní docházku.

Kázeňská a výchovná opatření za neomluvené hodiny:

1 – 4	důtka třídního učitele;
5 – 7	důtka ředitele školy;
8 – 10	důtka ředitele školy a druhý stupeň z chování;
11 – 14	důtka ředitele školy a třetí stupeň z chování;
15 a více	podmíněné vyloučení ze studia a třetí stupeň z chování.

7.8 Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace

V případě přestupu žáka na jinou školu je na žádost vydáno žákovi vysvědčení obsahující slovní hodnocení. Zásady pro převedení slovního hodnocení do klasifikace nebo klasifikace do slovního hodnocení pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení jsou následující:

Prospěch

Ovládnutí učiva předepsaného osnovami:

1 – výborný	= ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	= ovládá
3 – dobrý	= v podstatě ovládá
4 – dostatečný	= ovládá se značnými mezerami
5 – nedostatečný	= neovládá

Úroveň myšlení

1 – výborný	= pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti
2 – chvalitebný	= uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý	= menší samostatnost v myšlení
4 – dostatečný	= nesamostatné myšlení
5 – nedostatečný	= odpovídá nesprávně i na návodné otázky

Úroveň vyjadřování

1 – výborný	= výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný	= celkem výstižné
3 – dobrý	= myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 – dostatečný	= myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 – nedostatečný	= i na návodné otázky odpovídá nesprávně

Celková aplikace vědomostí, řešení úkolů, chyby, jichž se žák dopouští

1 – výborný	= využívá spolehlivě a uvědoměle vědomostí a dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný	= dovede používat vědomostí a dovedností při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	= řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	= dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 – nedostatečný	= praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí učitele

Píle a zájem o učení

1 – výborný	= aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	= učí se svědomitě
3 – dobrý	= k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný	= malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5 – nedostatečný	= pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné

Chování

Stupeň 1 – velmi dobré

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 – uspokojivé

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy, nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 – neuspokojivé

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

7.9 Způsoby hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka.

Při způsobu hodnocení a při klasifikaci studijních výsledků žáků pedagogičtí pracovníci zdůrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.

Při klasifikaci žáků se doporučuje upřednostnit širší slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitel a výchovný poradce s ostatními vyučujícími.

Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.

Žák zařazený do zdravotní tělesné výchovy při částečném osvobození nebo při úlevách doporučených lékařem se klasifikuje v tělesné výchově s přihlédnutím k druhu a stupni postižení i k jeho celkovému zdravotnímu stavu.

7.10 Způsoby získávání podkladů pro hodnocení

Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštěnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.

Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové ...), kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků, konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky.

Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů.

Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.

Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyty, dočasné umístění v ústavech, apod.) vyučující respektuje známky žáka, které škola sdělí škole při instituci, kde byl žák umístěn; žák se znovu nepřezkoušuje.

Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.

Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají v pedagogické radě.

Zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování žáka: třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů v polovině prvního a druhého pololetí; třídní učitel nebo učitel, jestliže o to zákonní zástupci žáka požádají.

V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje rodiče vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem.

Třídní učitelé jsou povinni seznamovat ostatní učitele s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobů získávání podkladů.

7.11 Individuální vzdělávací plán

Ředitel školy může s písemným doporučením školského poradenského zařízení povolit nezletilému žákovi se speciálními vzdělávacími potřebami nebo s mimořádným nadáním na žádost zákonného zástupce, u zletilého žáka na vlastní žádost, vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu. Žákům vyššího gymnázia lze na základě posouzení žádosti ředitelem školy povolit tento plán i z jiných závažných důvodů.

7.12 Autoevaluace školy

Autoevaluace – vlastní hodnocení školy napomáhá ke zkvalitnění a zefektivnění vzdělávání a výchovy ve škole. Vlastní hodnocení školy stanoví § 11 a §12 zákona č.561/2004 Sb. (školský zákon) a vyhláška MŠMT č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy.

Hlavní oblasti autoevaluace, její pravidla a časový harmonogram je rozpracován ve směrnici ředitele školy o autoevaluaci školy.

Oblasti autoevaluace:

- a) materiální, technické, ekonomické, hygienické a další podmínky ke vzdělávání
- b) průběh vzdělávání,
- c) podpora školy žákům a studentům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání,
- d) výsledky vzdělávání žáků,
- e) řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků,
- f) úroveň výsledků práce školy, zejména k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům.

Cíle a kritéria autoevaluace:

- a) Cílem autoevaluace školy je zjistit aktuální informace o stavu školy a tím získat podklady pro plánování a realizaci dalšího rozvoje školy.
- b) Kritéria autoevaluace jsou určována pro jednotlivé dílčí cíle, které si škola stanovuje na každý školní rok (jsou stanoveny v rámcovém plánu práce pro každý školní rok).

Nástroje autoevaluace:

- a) rozbor dokumentace školy
- b) rozhovory s učiteli, rodiči
- c) dotazníky pro rodiče, žáky a učitele
- d) srovnávací prověrky, dovednostní testy
- e) hospitace
- f) pravidelné vyhodnocování environmentální gramotnosti žáků

Časové rozvržení autoevaluačních činností:

- a) hospitační činnost (v průběhu celého škol. roku)
- b) sebehodnocení práce učitelů a hodnocení ředitelem školy nebo jím pověřeným vedoucím pracovníkem za minulý školní rok (začátek škol. roku)
- c) projednání struktury vlastního hodnocení školy s pedagogickou radou – § 9 vyhlášky č.15/2005 Sb. (do konce září)
- d) projednání vlastního hodnocení školy v pedagogické radě za minulý školní rok (do konce října)
- e) dovednostní testy žáků – Kalibro (podzim)
- f) mapa školy – Scio (dle potřeby)
- g) srovnávací prověrky (průběžně celý škol. rok)
- h) dotazníky na klima školy (1x za 2 roky)

Průběžně: rozhovory s učiteli a žáky, výstupy z jednání školské rady, zápisy z třídních schůzek SRSG.

8. Přílohy:

Příloha č. 1: Volitelné předměty a nepovinné předměty

Příloha č. 2: Roční plán environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty

Příloha č. 3: Dlouhodobý plán environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty

Příloha č. 4: Školní řád

8.1 Příloha č. 1: Volitelné předměty a nepovinné předměty

VOLITELNÉ A NEPOVINNÉ PŘEDMĚTY

Příloha č. 1 ke Školnímu vzdělávacímu programu pro gymnaziální vzdělávání

„STUDEO GAUDEMUS OMNES“

Slovanské gymnázium, Olomouc,
tř. Jiřího z Poděbrad 13, 771 11 Olomouc
2009/2010

8.1.1 Nabídka volitelných předmětů (seminářů) a nepovinných předmětů

- "žluté"semináře – alternativa dvouletá a jednoletá
- "zelené" semináře – možnost libovolně kombinovat dvouleté a jednoleté
- možnost změnit dvouletý seminář – pouze ve zvlášť odůvodněných případech na žádost studenta, kterou schvaluje ředitel

Vzdělávací obor	Dvouleté	Jednoleté
AJ	Seminář z anglického jazyka	Seminář z anglického jazyka
NJ	Německá konverzace	Německý dějepis
	Německá gramatika	Němčina pro maturitu
		Hospodářská němčina
RJ	Ruská konverzace	Ruská a sovětská literatura
	Ruská gramatika	Repetitorium z ruského jazyka
ŠJ	Španělská konverzace	Praktická španělština
		Reálie v hispánském filmu
FJ	Konverzace ve francouzštině	Seminář z francouzštiny
D	Moderní dějiny	Seminář z dějepisu
		Regionální dějiny
		Dějiny multikultury
ZSV	Vybraná témata společenských věd	Vybraná témata společenských věd
		Společenskovední seminář
		Politologie a mezinárodní vztahy
		Psychologie
		Sociologie
LATINA	Latina	Lékařská latina
		Právnícká latina
M	Seminář a cvičení z matematiky	Seminář a cvičení z matematiky

		Využití ICT ve výuce matematiky
IVT	Základy programování	Počítačová grafika
		Principy tvorby webových stránek
		Multimedia a moderní svět
FY	Fyzikální seminář	Fyzikální seminář
	Praktická fyzika	Praktická fyzika
		Elektronika a elektrotechnika
		Moderní fyzika
CH	Laboratorní cvičení z chemie	Laboratorní cvičení z chemie
	Seminář z chemie	Repetitorium chemie
		Bioanorganická chemie
		Seminář z biochemie
		Chemie vybraných d-prvků
		Průmyslová chemie
		Toxikologie a ekochemie
		Výpočtový seminář
BI	Praktikum z biologie a chemie	Praktikum z biologie a chemie
	Seminář a cvičení z biologie	Seminář a cvičení z biologie
		Botanika a zoologie
		Ekologie
		Somatologie a genetika
ČJ, VV	Tvůrčí psaní	Tvůrčí psaní
	Umění a kultura	Umění a kultura
	Seminář z literatury	Seminář z literatury
	Dějiny umění	Dějiny umění
	Kultura mluveného projevu	Kultura mluveného projevu

	Literární interpretace	Literární interpretace
		Film a literatura
		Morálka a duchovní vývoj lidstva
		Estetika a poetika
DG	Deskriptivní geometrie	Aplikace deskriptivní geometrie
HV	Poslechový seminář	Poslechový seminář
Z	Seminář ze zeměpisu	Socioekonomická geografie
		Seminář ze zeměpisu

8.1.2 Volitelné předměty

NÁZEV	DOTACE	ANOTACE	VYUČUJÍCÍ
Seminář z anglického jazyka	<p>Jednoletá: pro 4.roč., 2h týdně</p> <p>Dvouletá, pro 3. a 4. ročník 2h týdně</p>	<p>Seminář dvouletý i jednoletý vede k prohlubování a rozšiřování slovní zásoby, gramatiky a frazeologie anglického jazyka na tematickém podkladu textů z oblasti anglicky mluvících zemí.</p> <p>Kniha Cambridge University Press COMPLETE FIRST je velmi moderním a účinným vedením při přípravě nejen na maturitu, ale také konání mezinárodně platných Cambridgeských zkoušek z AJ- FCE.</p> <p>Lekce se tematicky zaměřují na témata zkoušená u maturity i mezin. zkoušek, trénují slovní zásobu a gramatiku a soustředí se na odstraňování nejčastějších chyb speciálně zaměřenými cvičeními a úkoly.</p> <p>Rozbory obtížnějších textů, debatami nad nimi, trénováním argumentace při vyjadřování názorů, psaním podle zavedených vzorů, lišením jazykových registrů se dostaneme k výstupu znalostí podle Evropského refe-</p>	<p>vyučující anglického jazyka + britský lektor -vyučuje se vždy v tandemu Čech/Brit, střídavý systém výuky po týdně</p>

		<p>renčního rámce na úroveň B2-C1(podle úsilí studenta)</p> <p>Na výuce se podílí střídavě český vyučující a britský lektor. Program knihy je primárně na 2 roky, při jednoletém semináři vybíráme stěžejní části lekcí a nejužitečnější části jazykového tréninku.</p> <p>Plynulý ústní projev, bezproblémový písemný projev a mnohotvárné vyjadřování s adekvátními, frazeologicky správnými reakcemi, je cíl výuky</p> <p>Klíčová slova: maturitní a cambridgeská jazyková zkouška, tematické lekce, obtížnější gramatika, široká slovní zásoba, rodilý mluvčí, Evropský referenční rámec</p>	
Německá konverzace	Dvouletá, 2 hodiny týdně, pro 3. a 4. ročník	<p>Vzdělávání rozvíjí znalosti získané během prvních dvou let u čtyřletého a pěti let u osmiletého studia. Směřuje k rozšíření znalostí mluvené i psané podoby jazyka na pokročilé úrovni odpovídající úrovni B2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky a osvojení poznatků potřebných pro získání mezinárodně uznávaných zkoušek.</p> <p>Klíčová slova: prohloubení všech jazykových dovedností, úroveň B2, příprava na PZ a maturitu na úrovni B2</p>	vyučující německého jazyka
Německá gramatika	Dvouletá, 2 hodiny týdně, pro 3. a 4. ročník	<p>Volitelný vyučovací předmět Německá gramatika je určen pro studenty třetího a čtvrtého ročníku vyššího gymnázia.</p> <p>Vzdělávání rozvíjí znalosti získané během prvních dvou let u čtyřletého a pěti let u osmiletého studia. Směřuje k rozšíření znalostí gramatické stránky jazyka na pokročilé úrovni a je vhodný zejména pro studenty připravující se na přijímací zkoušky z NJ na VŠ.</p> <p>Klíčová slova: gramatická příprava – morfologie, syntax, lexikologie.</p>	vyučující německého jazyka
Němčina pro maturitu	Jednoletá, 2 hodiny týdně, pro	Volitelný vyučovací předmět Němčina pro maturitu je určen pro studenty čtvrtého ročníku vyššího gymnázia.	vyučující německého jazyka

	4. ročník	Obsahovou náplní semináře je opakování a upevnění znalostí získaných během prvních tří let u čtyřletého a šesti let u osmiletého studia na úrovni odpovídající úrovni B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Seminář je přípravou na maturitu a přijímací zkoušky z NJ. Klíčová slova: upevnění získaných jazykových dovedností, úroveň B1, příprava na PZ a maturitu na úrovni B1	
Německý dějepis	Jednoletý, 2 hodiny týdně, pro 4. ročník	Vzdělávání se zaměřuje na dějiny v německém jazyce od pravěku až po současnost a rozvíjí dovednosti čtení s porozuměním a psaní v oboru historie. Zároveň je rozšiřována celková slovní zásoba nejen v tomto oboru. Klíčová slova: historie – čtení s porozuměním a psaní	vyučující německého jazyka
Hospodářská němčina	Jednoletá, 2 hodiny týdně, pro 4. ročník	Předmět je obsahově zaměřen na rozšíření slovní zásoby zejména v oblasti ekonomiky, hospodářství, podnikání, apod.. Zároveň jsou procvičovány všechny jazykové dovednosti. Klíčová slova: ekonomika, hospodářství, podnikání	vyučující německého jazyka
Ruská konverzace	Dvouletá, 2 hodiny týdně, pro 3. a 4. ročník	Předmět Ruská konverzace je určen pro studenty třetího a čtvrtého ročníku vyššího gymnázia. Vzdělávání rozvíjí znalosti získané během předchozího studia. Směřuje k rozšíření znalostí mluvené i psané podoby jazyka na pokročilejší úrovni odpovídající úrovni B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Klíčová slova: prohloubení všech jazykových dovedností, úroveň B1, příprava na PZ a maturitu na úrovni B1	vyučující ruského jazyka
Ruská gramatika	Dvouletá, 2 hodiny týdně, pro 3. a 4. ročník	Předmět Ruská gramatika je určen pro studenty třetího a čtvrtého ročníku vyššího gymnázia. Vzdělávání rozvíjí znalosti získané během předchozího studia. Směřuje k rozšíření znalostí gramatické stránky jazyka na pokročilejší úrovni a je vhodný zejména pro	vyučující ruského jazyka

		<p>studenty připravující se na přijímací zkoušky z ruského jazyka na VŠ.</p> <p>Klíčová slova: gramatická příprava – morfologie, syntax, lexikologie.</p>	
Repetitorium z ruského jazyka	Jednoletá, 2 hodiny týdně, pro 4. ročník	<p>Předmět Němčina pro maturitu je určen pro studenty čtvrtého ročníku vyššího gymnázia.</p> <p>Obsahovou náplní semináře je opakování a upevnění znalostí získaných během předchozího studia na úrovni odpovídající úrovni B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Seminář je přípravou na maturitu a přijímací zkoušky z ruského jazyka.</p> <p>Klíčová slova: upevnění získaných jazykových dovedností, úroveň B1, příprava na PZ a maturitu na úrovni B1</p>	vyučující ruského jazyka
Ruská a sovětská literatura	Jednoletá, 2 hodiny týdně, pro 4. ročník	<p>Předmět Ruská a sovětská literatura je určen pro studenty čtvrtého ročníku vyššího gymnázia.</p> <p>Vzdělávání se zaměřuje na významné ruské a sovětské spisovatele a básníky a jejich tvorbu. Rozvíjí dovednosti čtení s porozuměním, soustřeďuje se na rozbor děl a zdůvodnění vlastních názorů. Zároveň je rozšiřována celková slovní zásoba nejen v tomto oboru.</p> <p>Klíčová slova: literatura – čtení s porozuměním a rozbor děl</p>	vyučující ruského jazyka
Španělská konverzace	Dvouletá, 2 hodiny týdně, pro 3. a 4. ročník	<p>Cílem předmětu je rozšíření a prohloubení základních znalostí jazyka (slovní zásoby a gramatiky), dále pak komunikativních dovedností a porozumění poslechu, které studenti získají v povinných hodinách druhého cizího jazyka (3 – 4 hod. týdně). Je zde prostor k dalšímu přiblížení kulturních, historických a geografických reálií Španělska a španělsky mluvících zemí prostřednictvím rodilých mluvčích a také za pomoci audiovizuální techniky (filmy, videa, poslechový materiál).</p> <p>Klíčová slova: komunikace, reálie, texty, film, hudba,</p>	vyučující španělského jazyka

		kultura	
Praktická španělština	Jednoletá, 2 hodiny týdně, pro 4. ročník	Obsah a charakteristika: Rozšíření komunikativní kompetence, zaměřeno na rozvíjení a prohlubování znalostí praktického jazyka. Určeno studentům, kteří chtějí zdokonalit své řečové dovednosti. Klíčová slova: komunikace, gramatika	vyučující španělského jazyka / lektor
Reálie v hispánském filmu	Jednoletá, 2 hodiny týdně, pro 4. ročník	Obsah a charakteristika: Vybrané kapitoly ze španělských dějin a současnosti ve filmovém zpracování. Předmět v sobě spojuje témata z dějepisu, literatury, zeměpisu a díky aktuálním otázkám i základy společenských věd. Filmy většinou v původním znění s titulky pomáhají zlepšit komunikativní dovednosti (porozumění poslechu) a umožní díky vizuální stránce lepší pochopení kontextu a situace v zemi. Informace z filmů budou dále využívány pro práci s texty a pracovními listy. V nabídce jsou např.: El Cid – období reconquisty, The Mission – španělské kolonie v Lat. Americe a jesuité, Goyovy přízraky – inkvizice; filmy aktuální – Mar adentro/ euthanasie, La vida secreta de las palabras/ válka v býv. Jugoslávii atp. Klíčová slova: znalosti, názvosloví, frazeologie, film	vyučující španělského jazyka
Konverzace ve francouzštině	Dvouletá, 2 hodiny týdně, pro 3. a 4. ročník	Seminář je určen studentům, kteří se připravují k maturitní zkoušce z francouzského jazyka. Zaměřuje se především na rozšíření slovní zásoby a rozvoj komunikativních schopností. Důraz je kladen také na práci s textem, tj. porozumění a analýzu cizojazyčného textu, a rozšíření vědomostí z oblasti francouzských reálií. Klíčová slova: komunikace, texty, film, hudba, kultura	vyučující francouzského jazyka
Seminář z francouzštiny	Jednoletý, pro 4. ročník	Seminář je určen studentům, kteří se připravují k přijímacím zkouškám z francouzského jazyka. Důraz je kladen především na systematizaci a procvičování zá-	vyučující francouzského jazyka

		kladních jevů francouzské gramatiky a na rozšíření slovní zásoby dle potřeb studentů. Klíčová slova: systematizace gramatických jevů, rozšiřování slovní zásoby	
Vybrané kapitoly moderních dějin	Dvouletý, 2 hodiny týdně, pro 3. a 4. ročník	Seminář je určen studentům, kteří se zajímají o aktuální dění ve světě, ale zároveň je zajímají kořeny současných ozbrojených konfliktů, jež je třeba často hledat hluboko v minulosti. Je vhodný pro studenty, kteří uvažují o studiu na VŠ – obor politologie, geografie, historie, ekonomie nebo rozvojová studia. Vzhledem k šíři problematiky – jen v minulém roce (2007) se ve světě odehrávalo neuvěřitelných 40 konfliktů dlouhodobějšího rázu, do nichž se zapojilo celkem 35 států – bude seminář zaměřen jen na vybrané lokality Evropy a Asie. Klíčová slova: oblast Balkánu, Zakavkazsko, Malá Asie, Blízký východ, Severní Korea	vyučující dějepisu a zeměpisu
Moderní dějiny	Dvouletý, 2 hodiny týdně, pro 3. a 4. ročník	Seminář je určen studentům, kteří se zajímají o aktuální dění ve světě, ale zároveň je zajímají kořeny současných ozbrojených konfliktů, jež je třeba často hledat ve 20. století. Je doporučen studentům, kteří uvažují o studiu na VŠ – obor politologie, geografie, historie, ekonomie nebo rozvojová studia. Klíčová slova: Amerika–Evropa–Balkán–Blízký Východ – demokracie versus diktatura – ekonomická krize– fašismus– genocida– globalizace– industrializace– kolonizace a dekolonizace– komunismus– liberalismus– pangermanismus– panslavismus– umění a společnost– válečné konflikty– věda a technika	vyučující dějepisu
Dějiny multikultury	Dvouletý, 2 hodiny týdně, pro 3. a 4. ročník	Seminář propojuje výuku historie a základů společenských věd a splňuje požadavky průřezového tématu RVP G Multikulturní výchova. Předmět je zaměřen nejen na	vyučující dějepisu

		<p>poznávání rozmanitosti různých kultur, jejich tradic a hodnot, ale umožňuje uvědomění si vlastní kulturní identity a porozumění odlišnosti. Věnuje se aktuálním problémům – projevům antisemitismu židovské kultury, soužití s Rómy, poznávání muslimské kultury odlišností vietnamské kultury. Seznamuje s azylovou politikou státu, postavením migrantů a uprchlíků v české společnosti – zejména migrantů z Ukrajiny a Běloruska. Neopomíjí problematiku chápání homosexuality a genderu v současné společnosti. Ve výuce jsou využívány interaktivní zážitkové metody, besedy a exkurze, ukázky zahraničních projektů a práce s literaturou.</p> <p>Klíčová slova: Multikulturní společnost, xenofobie, kulturní diference, lidské vztahy, intolerance, rasismus, historie Rómů v Čechách a na Moravě, uprchlíci a migranti, judaismus, islám, homosexualita.</p>	
Seminář z dějepisu	Jednoletý, 2 hodiny týdně, pro 4. ročník	<p>Seminář je plánován jako jednoletý a je zaměřen na systematizaci a prohlubování poznatků získaných během studia. Je doporučen studentům, kteří uvažují o studiu na VŠ – obor právo, politologie, geografie, historie, ekonomie nebo rozvojová studia. Obsahem je vývoj společnosti od pravěku až po současnost.</p> <p>Klíčová slova: Pravěk – starověk – středověk – novověk – moderní doba</p>	vyučující dějepisu
Regionální dějiny	Jednoletý, 2 hodiny týdně, pro 4. ročník	<p>Tento dvouletý seminář je určen pro studenty třetího a čtvrtého ročníku s dotací 2 hodiny týdně.</p> <p>Rozvíjí znalosti dějin a historických památek Olomouce a okolí a umožňuje tak uplatnit teoretické znalosti získané v hodinách dějepisu.</p> <p>Výuka bude probíhat částečně formou exkurzí a v terénu budou studenti poznávat konkrétní historické památky. Jedním z výstupů bude seminární práce, příp. projekty či</p>	vyučující dějepisu

		<p>spolupráce s pamětníky.</p> <p>Klíčová slova: historické osobnosti regionu, olomoucké instituce zabývající se dějinami, dějiny města Olomouce: poslední Přemyslovec v Olomouci, Olomouc za Třicetileté války, tereziánské opevnění, barokní Olomouc, katolická Olomouc, vývoj školství a vzdělanosti, Velká Olomouc, Olomouc za světových válek, židovská Olomouc, Olomouc v době komunistické totality</p>	
Vybraná témata společenských věd	Dvouletý, 2 hodiny týdně, pro 3. a 4. ročník	<p>Seminář je určen pro studenty s hlubším zájmem o společenských vědy a budoucím maturantům. Seminář vede studenty, aby dokázali hlouběji promyslet danou problematiku, vyhodnocovat informační zdroje a zdůvodňovat alternativní interpretace kulturních fenoménů.</p> <p>Cílem semináře je zajímavou a přitažlivou formou seznámit studenty s nejzávažnějšími problémy společenských věd: náboženství a jeho postavení v současném světě, filosofická orientace ve světě, úvod do etiky (etické problémy v současném světě), mezinárodní vztahy a prostředky mezinárodní spolupráce, lidská práva a svobody a vybraná témata z ostatních společenských věd v širších souvislostech (psychologie, sociologie, právo, ekonomie aj.).</p> <p>Součástí semináře bude také soustavná příprava studentů k maturitní zkoušce z Občanského a společenskovědního základu.</p> <p>Klíčová slova: náboženství, mezinárodní vztahy, filosofie, etika, kultura a multikulturalita, média.</p>	vyučující ZSV
Vybraná témata společenských věd	Jednoletý, 2 hodiny týdně, pro 4. ročník	<p>Seminář je určen pro studenty s hlubším zájmem o společenských vědy a budoucím maturantům. Seminář vede studenty, aby dokázali hlouběji promyslet danou problematiku, vyhodnocovat informační zdroje a zdůvodňovat alternativní interpretace kulturních fenoménů.</p>	vyučující ZSV

		<p>Cílem semináře je zajímavou a přitažlivou formou seznámit studenty s nejdůležitějšími problémy společenských věd: náboženství a jeho postavení v současném světě, filosofická orientace ve světě, úvod do etiky (etické problémy v současném světě), mezinárodní vztahy a prostředky mezinárodní spolupráce, lidská práva a svobody a vybraná témata z ostatních společenských věd v širších souvislostech (psychologie, sociologie, právo, ekonomie aj.).</p> <p>Klíčová slova: náboženství, mezinárodní vztahy, filosofie, etika, kultura a multikulturalita, média.</p>	
Společenskovědní seminář	Jednoletý, 2 hodiny týdně, pro 4. ročník	<p>Seminář je určen pro studenty s hlubším zájmem o společenských vědy a budoucím maturantům.</p> <p>Cílem semináře je připravit studenty k maturitní zkoušce z Občanského a společenskovědního základu. Náplň semináře je orientována na základní problematiku společenských věd (psychologie, sociologie, politologie, právo, ekonomika, filozofie). Seminář studentům umožní orientovat se v jednotlivých disciplínách, hledat a nalézat souvislosti, správně rozumět a používat odborné pojmy a utříděné poznatky aplikovat na běžné životní zkušenosti.</p> <p>Klíčová slova: společenské vědy, psychologie, sociologie, politologie, právo, ekonomika, filozofie, orientace, souvislosti.</p>	vyučující ZSV
Psychologie	Jednoletý, 2 hodiny týdně, pro 4. ročník	<p>Seminář je určen pro studenty s hlubším zájmem o psychologii a budoucím maturantům.</p> <p>Cílem semináře je prohloubení problematiky psychologie o otázky psychohygieny, psychoterapie, psychické obrany (jako metody proti psychickým útokům a vydírání), vývojové a sociální psychologie a psychologie osobnosti, psychopatologie, psychopedie aj.</p>	vyučující ZSV

		Klíčová slova: psychologie, psychohygienu, psychoterapie, psychická obrana, vývojová psychologie, sociální psychologie, psychologie osobnosti, psychopatologie.	
Sociologie	Jednoletý, 2 hodiny týdně, pro 4. ročník	Seminář je určen pro studenty s hlubším zájmem o sociologii a budoucím maturantům. Cílem semináře je prohloubení problematiky sociologie o oblast sociálních norem a deviací, závislostí a kriminality (s přihlédnutím k jejich prevenci a vhodnému využití volného času), rodinných a partnerských vztahů a vztahů mezi generacemi, generovou problematiku, fenomén stáří a stárnutí aj. Klíčová slova: sociologie, sociální normy a deviace, závislosti, kriminalita, prevence, volný čas, rodina, partnerské vztahy, mezigenerační vztahy, generová problematika, fenomén stáří.	vyučující ZSV
Politologie a mezinárodní vztahy	Jednoletý, 2 hodiny týdně, pro 4. ročník	Seminář je určen pro studenty s hlubším zájmem o sociologii a budoucím maturantům. Cílem semináře je prohloubení problematiky politologie a mezinárodních vztahů o vybrané problémy z oblasti politologie a mezinárodních vztahů: politické doktríny a ideologie a jejich nejvýznamnější představitelé, mezinárodní politika a možnosti mezinárodní spolupráce, ČR a její zahraniční politika, členství ČR v mezinárodních organizacích (OSN, NATO, EU aj.), terorismus, globalizace a globalizační problémy, úloha médií v mezinárodních vztazích a ovlivňování veřejného mínění (se zaměřením na analýzu mediálních výstupů a práci s informacemi). Klíčová slova: politologie, mezinárodní vztahy, ideologie, mezinárodní politika, mezinárodní vztahy, mezinárodní organizace, zahraniční politika ČR, terorismus, globalizace, média, veřejné mínění.	vyučující ZSV

Latina	Dvouletý, 2 hodiny týdně, pro 3. a 4. ročník		
Lékařská latina	Jednoletý, 2 hodiny týdně, pro 4. ročník	Výuka latinskému jazyku prohlubuje všeobecné vzdělání, kulturní rozhled, rozvíjí obecné jazykové dovednosti a napomáhá snazšímu zvládnutí cizích jazyků, zejména románských. Specifickým způsobem přispívá k přípravě na vysokoškolské studium. Poskytuje základ pro pochopení a užívání odborných termínů, přejatých slov latinského původu a internacionalizmů. Svými postupy rozvíjí logické myšlení, samostatnost při práci a kultivaci vyjadřování. Učí také chápat historické a kulturní souvislosti české a evropské vzdělanosti s antikou, a vede tak k úctě ke kulturnímu dědictví. Cílem předmětu je zvládnutí základní latinské gramatiky, slovní zásoby a odborné terminologie. Klíčová slova: latina, terminologie lékařská	
Právnícká latina	Jednoletý, 2 hodiny týdně, pro 4. ročník	Výuka latinskému jazyku prohlubuje všeobecné vzdělání, kulturní rozhled, rozvíjí obecné jazykové dovednosti a napomáhá snazšímu zvládnutí cizích jazyků, zejména románských. Specifickým způsobem přispívá k přípravě na vysokoškolské studium. Poskytuje základ pro pochopení a užívání odborných termínů, přejatých slov latinského původu a internacionalizmů. Svými postupy rozvíjí logické myšlení, samostatnost při práci a kultivaci vyjadřování. Učí také chápat historické a kulturní souvislosti české a evropské vzdělanosti s antikou, a vede tak k úctě ke kulturnímu dědictví. Cílem předmětu je zvládnutí základní latinské gramatiky, slovní zásoby a odborné terminologie. Klíčová slova: latina, terminologie právnícká	
Seminář a cvičení z matematiky	Dvouletý, 2 ho-	Systematizace, rozšíření a prohloubení učiva.	vyučující matematiky

	diny týdně, pro 3. a 4. ročník	Seminář je zaměřen na systematizaci poznatků gymnaziální matematiky s ohledem na požadavky maturitní zkoušky a přijímacích zkoušek na vysoké školy. V rámci semináře bude provedeno také rozšíření některých významných oblastí matematiky. Součástí bude seznámení s počítačovými programy na řešení některých matematických úloh. Klíčová slova: systematizace, opakování, rozšiřování poznatků	
Historie matematiky a fyziky	Jednoletý, 2 hodiny týdně, pro 4. ročník	Seminář je zaměřen na výklad životopisných událostí významných matematiků a fyziků na pochopení významných vědeckých objevů, které z hlediska historie vedly k rozvoji civilizace. Klíčová slova: historie, matematika, fyzika, životopis, aplikace	vyučující matematiky, fyziky
Seminář a cvičení z matematiky	Jednoletý, 2 hodiny týdně, pro 4. ročník	Souhrnné opakování a příprava k maturitě, systematizaci poznatků gymnaziální matematiky s ohledem na požadavky maturitní zkoušky a přijímacích zkoušek na vysoké školy. Klíčová slova: systematizace, opakování	vyučující matematiky
Využití ICT ve výuce matematiky	Jednoletý, 2 hodiny týdně, pro 3. ročník	Seminář je zaměřen na řešení různých matematických problémů s využitím informačních a komunikačních technologií. Studenti se v něm seznámí s komplexním přehledem matematického softwaru a jeho možnostmi pro usnadnění řešení matematických problémů. Klíčová slova: software, řešení matematických úloh pomocí matematických programů	vyučující matematiky a IVT
Počítačová grafika	Jednoletý, 2 hodiny týdně, pro 4. ročník	Studenti se naučí pracovat s nejpoužívanějšími grafickými programy (Corel, Adobe, Photoshop, ZonerPhoto Studio) a možnostmi jejich užití v praxi. Budou probrána základní specifika počítačové grafiky. Součástí bude tvorba grafických návrhů rozličného zaměření, seznáme-	vyučující IVT

		<p>ní se základními principy designu, úpravou digitálních fotografií, problematikou sazby textu a základními typografickými pravidly. Získané znalosti mohou studenti uplatnit a využít v praxi (od firemní propagace až po návrh designu internetových stránek), ale i jako základ pro další studium na školách se zaměřením na reklamu a propagaci.</p> <p>Klíčová slova: aplikační software pro práci s informacemi, publikování, zásady grafické a typografické úpravy dokumentů</p>	
Principy tvorby webových stránek	Jednoletý, 2 hodiny týdně, pro 4. ročník	<p>Student získá dovednost vytvoření webové stránky a umí ji publikovat. Získá základní znalosti v oblasti tvorby internetových stránek (statické a dynamické internetové prezentace) zvláště získá znalost pravidel jazyka HTML, seznámí se se základními pravidly tvorby CSS, web-designu, základy tvorby animací v programu Flash, a tvorbě stránek v jazyce PHP.</p> <p>Klíčová slova: algoritmizace úloh, informační etika, legislativa, principy tvorba webových stránek</p>	vyučující IVT
Multimedia a moderní svět	Jednoletý, 2 hodiny týdně, pro 4. ročník	<p>Seminář vede studenty k práci s dostupnými zdroji informací, jako je digitální fotoaparát a digitální videokamera. Žáci získají dovednost v natáčení, úpravě a střihu dokumentárních filmů nejen ze života školy, umožní jim vytvářet vlastní seriál, natáčení a střih videoklipů, práce s fotografiemi, zvukem, formátem MP3, vypalováním a výrobou prezentačních DVD filmů a podobně. Účastníci se budou učit využívat veškerou moderní techniku, kterou škola vlastní a kterou se chystá nakoupit</p> <p>Klíčová slova: digitální technologie a možnosti jejich využití v praxi</p>	vyučující IVT
Základy programování	Dvouletý, 2 hodiny týdně pro 3.	Seminář se zabývá programováním, testováním nových programů, tvorbou www stránek, programováním flash	vyučující IVT

	a 4. ročník	<p>aplikací a podobně. Žák získá dovednost aplikovat algoritmický přístup k řešení problémů, naučí se rozumět způsobům tvorby počítačového programu a principům jeho vykonávání. Naučí se zvládat základy vyjadřování formálního jazyka pro realizaci jednoduchých úloh.</p> <p>Klíčová slova: algoritmizace úloh, algoritmus, zápis algoritmů, úvod do programování</p>	
Fyzikální seminář	Jednoletý, 2 hodiny týdně, pro 4. ročník nebo dvouletý pro 3. a 4. ročník	<p>Rozvíjet bude klíčové kompetence související s předmětem fyzika</p> <p>Náplň bude souhrn poznatků z fyziky v souladu s katalogem požadavků ke státní maturitě</p> <p>Seminář je určen pro studenty, kteří se rozhodnou maturovat z fyziky, případně se budou připravovat na přijímací zkoušky z fyziky</p> <p>Klíčová slova: mechanika, molekulová fyzika a termodynamika, kmity a vlny, elektromagnetismus, optika, atomová fyzika</p>	vyučující fyziky
Praktická fyzika	Jednoletý, 2 hodiny týdně, pro 4. ročník nebo dvouletý pro 3. a 4. ročník	<p>Seminář bude zaměřen na praktické dovednosti, fyzikální měření a zpracování naměřených hodnot a poznatků</p> <p>Vyučování bude probíhat výhradně ve fyzikální laboratoři formou laboratorních prací s využitím žákovských experimentálních souprav a měřicího systému IP Coach.</p> <p>Některé LP by probíhaly na PřF UP Olomouc</p> <p>Náplň semináře ve třetím ročníku: laboratorní práce z mechaniky, molekulové fyziky a termodynamiky, mechanického kmitání a vlnění.</p> <p>Náplň semináře ve čtvrtém ročníku: laboratorní práce z elektřiny a magnetismu, vlnové a geometrické optiky a elektromagnetického kmitání a vlnění</p> <p>Seminář je určen pro studenty, kteří se rozhodnou pro studium přírodovědných a technických oborů</p> <p>Klíčová slova: mechanika, molekulová fyzika a termody-</p>	vyučující fyziky

		namika, kmity a vlny, elektromagnetismus, optika	
Elektronika a elektrotechnika	Jednoletý, 2 hodiny týdně, pro 4. ročník	Seminář je určený pro zájemce o studium na VŠ elektrotechnického směru a příbuzných oborech. Náplň semináře: základy elektrostatiky a vedení elektrického proudu, polovodiče, diody a tranzistory, zesilovače, klopné obvody, integrované obvody, elektromagnetické signály, fotočlánky, termočlánky, alternativní zdroje energie, točivé elektrické stroje, netočivé elektrické stroje, rozvody el. energie, trakce Klíčová slova: elektrostatika, kondenzátory, obvody stejnosměrného proudu, polovodiče, zesilovače, usměrňovače, elektromagnetické signály, zdroje energie, točivé elektrické stroje, netočivé elektrické stroje, rozvody el. energie.	vyučující fyziky
Moderní fyzika	Jednoletý, 2 hodiny týdně, pro 4. ročník	Náplň semináře navazuje na probrané učivo prvního až čtvrtého ročníku, fyzikální zákonitosti se řeší v širších souvislostech. Náplň semináře je moderní fyzika: kvantová fyzika, fyzika atomového obalu a jádra, teorie relativity a nejnovější poznatky z oblasti subnukleární fyziky. Klíčová slova: kvantová teorie, teorie relativity, nejnovější poznatky fyziky	vyučující fyziky
Bioanorganická chemie	Jednoletý, 2 hodiny týdně, pro 3. nebo 4. ročník	Seminář bude zaměřen na základy dynamicky se rozvíjející bioanorganické chemie. Student bude seznámen se základy roztokové chemie, transportem a uskladněním biologicky důležitých iontů kovů v lidském organismu. Probrána bude také chemie biologicky významných sloučenin, např. nosiče kyslíku (myoglobin, hemoglobin, hemerythrin a hemocyanin), vybrané hydrolázy (karboxypeptidáza A, fosfatázy atd.), metaloproteiny a metaloenzymy – redoxní reakce. Podán bude také přehled chemie prvků I. a II. skupiny v biologických systé-	vyučující chemie

		<p>mech; aktivace enzymů, komplexy s nukleovými kyselinami, biominerály. Závěr semináře bude věnován toxicitě a chemoterapeutikám; toxicita kyslíku, kovů. Koordinační sloučeniny jako terapeutické látky.</p> <p>Klíčová slova: bioanorganická chemie, biologicky aktivní látky, biominerály, koordinační sloučeniny, chemoterapeutika, toxicita</p>	
Seminář z biochemie	Jednoletý, 2 hodiny týdně, pro 3. nebo 4. ročník	<p>Seminář bude navazovat a rozšiřovat základní kurz Biochemie probíhající ve III., resp. IV. ročnících. Bude zaměřen především na biomolekuly jako základní jednotky živých systémů (bílkoviny, sacharidy, lipidy a nukleové kyseliny) a také na otázky týkající se vztahu struktury těchto látek a funkcemi v organismech. Diskutován bude také látkový a energetický metabolismus, koloběh látek. Významnou částí semináře budou také vybrané oblasti zaměřené na expresi a přenos genetické informace. Praktická část semináře bude naplněna identifikacemi a izolacemi biologicky významných látek.</p> <p>Klíčová slova: biochemie, biomolekuly, bílkoviny, sacharidy, lipidy, nukleové kyseliny, struktura, metabolismus, exprese, genetika</p>	vyučující chemie
Chemie vybraných d-prvků	Jednoletý, 2 hodiny týdně, pro 3. nebo 4. ročník	<p>Seminář je koncipován jako praktický s určitým daným počtem teoretických hodin. Je zaměřen a navazuje na chemii vybraných prvků 3. – 12. skupiny periodické soustavy (vlastnosti, vybrané sloučeniny, příprava a výroba, praktická využití) probranou ve II. ročnících. Praktická cvičení jsou zadávána vždy v předstihu a věnují se vybraným analytickým metodám, kvantitativním či kvalitativním (srážecí, redoxní, chelatometrické atd.), diskutovaných přechodných prvků. Součástí semináře bude také koordinační chemie; využití komplexních sloučenin v analytické chemii.</p>	vyučující chemie

		Klíčová slova: d-prvky, analytická chemie, analytické metody, koordinační chemie, chalatometrie	
Chemické praktikum	Dvouletý, 2 hodiny týdně, pro 3. a 4. ročník	Jednoletý praktický seminář bude s ohledem na časovou dotaci zaměřen na vybrané úlohy laboratorní techniky (chemické aparatury, základy separačních metod), laboratorních cvičení z obecné chemie a anorganické chemie (příprava vybraných sloučenin anorganické chemie), preparativní organické chemie (příprava a separace organických sloučenin). Úlohy budou pravidelně prokládány také efektními chemickými pokusy. Závěr dvouletého semináře bude také věnován laboratorním cvičení z biochemie. Součástí semináře bude také seznámení a praktická cvičení s chemickým softwarem (ChemDraw, ChemScatch, IsisDraw aj.). Klíčová slova: laboratorní technika, preparativní chemie, efektní pokusy, chemický software	vyučující chemie
Laboratorní cvičení z chemie	Jednoletý, 2 hodiny týdně, pro 3. nebo 4. ročník	Jednoletý praktický seminář bude s ohledem na časovou dotaci zaměřen na vybrané úlohy laboratorní techniky (chemické aparatury, základy separačních metod), laboratorních cvičení z obecné chemie a anorganické chemie (příprava vybraných sloučenin anorganické chemie), preparativní organické chemie (příprava a separace organických sloučenin). Úlohy budou pravidelně prokládány také efektními chemickými pokusy. Závěr semináře bude také věnován laboratorním cvičení z biochemie. Součástí semináře bude také seznámení a praktická cvičení s chemickým softwarem (ChemDraw, ChemScatch, IsisDraw aj.). Klíčová slova: laboratorní technika, preparativní chemie, efektní pokusy, chemický software	vyučující chemie

<p>Repetitorium chemie</p>	<p>Jednoletý, 2 hodiny týdně, pro 4. ročník</p>	<p>Jednoletý seminář Příprava na přijímací zkoušky z chemie bude cíleně a intenzivně připravovat studenty na přijímací zkoušky z chemie na vysoké školy (lékařské fakulty, farmaceutické fakulty, veterinární fakulty a vysoké školy podobného zaměření). Seminář bude klást důraz na otázky, okruhy a problémy vyskytující se na přijímacích zkouškách na tyto školy a také, do jisté míry, na učivo probírané v prvních semestrech VŠ. Seminář využívá kontaktů s vyučujícími na příslušných fakultách. Klíčová slova: obecná chemie, anorganická chemie, organická chemie, biochemie, chemie přírodních látek</p>	<p>vyučující chemie</p>
<p>Průmyslová chemie</p>	<p>Jednoletý, 2 hodiny týdně, pro 3. nebo 4. ročník</p>	<p>Seminář přehledně shrnuje základní informace z oblasti průmyslové chemie a moderních chemických technologií. Z probíraných kapitol získává student potřebné znalosti technického i technologického zaměření. Seminář z průmyslové chemie se zabývá ve své první části rozvojem chemického průmyslu, vztahem k životnímu prostředí, těžbě, třídění a separaci surovin. Budou zmíněné také chemické techniky moderních chemických technologií. Stěžejní část semináře pojednává o nejdůležitějších anorganických výrobcích a metalurgii (výroba, použití a průmyslově významných sloučenin kovů; technologie vody; maltoviny; průmysl silikátů; průmysl technicky významných plynů; moderní elektrochemické metody; výroba kyseliny sírové, chlorovodíkové, fosforečné a dusičné; výroba výbušnin, roznětek, střeliv a plastických hmot), není opomíjen také průmysl nejdůležitějších organických výrob, surovin a jejich příprava (uhlí, koks, zemní plyn, ropa; výroba paliv; produkty s benzenovým jádrem; průmyslově významné hydroxosloučeniny; anilin – průmysl barviv; zpracování dřeva; polymerní látky; gumárenství, detergenty a tenzidy). Závěr semináře je</p>	<p>vyučující chemie</p>

		věnován technologiím kvasného a potravinářského průmyslu, výrobě antibiotik; herbicidy, pesticidy, fungicidy. Klíčová slova: průmyslová chemie, technologie, metalurgie, výroba, suroviny, průmysl	
Seminář z chemie	Dvouletý, 2 hodiny týdně, pro 3. a 4. ročník	Dvouletý seminář z chemie bude navazovat na základní učivo probírané v prvních dvou ročnících gymnázia, systematizuje znalosti studentů. Rozšiřuje vědomosti studentů se zájmem o chemii v základních oblastech chemie obecné (upevnění dovedností v chemickém názvosloví a při řešení chemických výpočtů; odvozování chemických vztahů; tvorba elektronových vzorců; teorie molekulových orbitalů; méně běžné teorie kyselin a zásad; otázky nevodných rozpouštědel atd.), chemie anorganické (vlastnosti vybraných prvků periodické soustavy s důrazem na prvky přechodné; méně běžné oxidační stavy a sloučeniny; koordinační sloučeniny; geometrie nekomplexních i komplexních sloučenin; užití vybraných sloučenin včetně biologicky významných látek atd.), chemie organické (upevnění chemického názvosloví, rozšíření učiva organické chemie – příprava a výroba vybraných organických látek; mechanismy reakcí; průmyslově významné organické sloučeniny atd.), biochemie a chemie přírodních látek (lipidy, sacharidy, bílkoviny, enzymy, vitaminy, hormony, terpeny, steroidy, alkaloidy). Seminář bude intenzivně a cíleně připravovat studenty na přijímací zkoušky z chemie na vysoké školy (lékařské fakulty, farmaceutické fakulty, veterinární fakulty a vysoké školy podobného zaměření). Klíčová slova: obecná chemie, anorganická chemie, organická chemie, biochemie, chemie přírodních látek	vyučující chemie

Toxikologie a ekochemie	Jednoletý, 2 hodiny týdně, pro studenty 1. až 4 ročníku	Seminář bude zaměřen na seznámení se základními pojmy toxikologie, s vybranými anorganickými a organickými toxickými látkami a jejich účinky na lidský organismus. V části chemie a životní prostředí budou studenti seznámeni s vlivy chemického průmyslu na životní prostředí, a to především se zaměřením na znečišťování vod, ovzduší a půdy a následném vlivu na klimatické změny. Seminář je určen všem studentům se zájmem o tuto problematiku. Klíčová slova: toxikologie, toxické látky, ekotoxikologie, životní prostředí, cizorodé látky	vyučující chemie
Výpočtový seminář z chemie	Jednoletý, 2 hodiny týdně, pro 3. nebo 4. ročník	Výpočtový seminář Příklady a úlohy z chemie, chemický software je věnován především upevnění dovedností a znalostí z oblasti chemických výpočtů (výpočty zaměřené na základní chemické zákony; výpočty z chemických rovnic včetně vyčíslování; hmotnostní zlomek, koncentrace roztoků; pH; chemická rovnováha; výpočty vyplývající ze stavové rovnice plynu; termochemie atd.). Součástí semináře bude také seznámení a praktická cvičení s chemickým softwarem (ChemDraw, ChemScatch, IsisDraw, Mercury, ChemMol aj.). Klíčová slova: průmyslová chemie, technologie, metalurgie, výroba, suroviny, průmysl	vyučující chemie
Cvičení z biologie a chemie	Dvouletý, 2 hodiny týdně, pro 3. a 4. ročník	Seminář je založen na praktických dovednostech (laboratorní pokusy z biologie, chemie a biochemie). Klíčová slova: experimenty z biologie, biochemie a chemie, mikroskopování, pozorování, poznávání přírodnin	vyučující biologie
Vybrané kapitoly z biologie	Dvouletý, 2 hodiny týdně, pro 3. a 4. ročník	Předmět je zacílen na rozšíření základního učiva biologie, exkurze, laboratorní práce. Klíčová slova: biologie jako věda; významní biologové; rozmnožování buněk – mitóza a meióza; fotosyntéza, dý-	vyučující biologie

		chání a kvašení; dráždivost a pohyby rostlin; minerální výživa rostlin; Archea; Chromista; systém rostlinné říše – nižší a vyšší rostliny, krytosemenné rostliny; houby; systém živočišné říše – diblastika, triblastika, obratlovci, systém savců; fylogeneze orgánových soustav – tělní pokrýv, opěrná a pohybová soustava, nervová soustava, trávicí soustava, dýchací soustava, cévní soustava, vylučovací a rozmnožovací soustava, smyslové orgány; etologie živočichů; biologie člověka – opěrná a pohybová soustava, trávicí soustava, zdravý životní styl, nervová a hormonální soustava, smyslové orgány; genetika člověka, dědičné choroby a dispozice, dědičnost kvalitativních a kvantitativních znaků, Morganovy zákony, vazba genů, genové inženýrství, genetické příklady	
Ekologie	Jednoletý, 2 hodiny týdně, pro 4. ročník	Praxe formou exkurzí (ČOV, skládky, teplárna, třídíčka odpadů, ekologické organizace, ekologická farma, ...) spolupráce se Sluňákovem a dalšími organizacemi Klíčová slova: biotop, biochemické cykly, organismy a prostředí, populace, ekosystém, ekologické problémy, ochrana a tvorba životního prostředí	vyučující biologie
Somatologie a genetika	Jednoletý, 2 hodiny týdně, pro 4. ročník	Rozšíření učiva základního kurzu somatologie a genetiky Klíčová slova: trávicí soustava, zdravý životní styl, nervová a hormonální soustava, smyslové orgány, genetika člověka, dědičnost kvalitativních a kvantitativních znaků, vazba genů, genové inženýrství, genetické příklady	vyučující biologie
Biologický seminář	Jednoletý, 2 hodiny týdně, pro 4. ročník	teorie – praxe (3:1) Opakování k maturitě 1. – 3. ročníku teoretické i praktické části Klíčová slova: významní biologové, obecná biologie, botanika, zoologie, biologie člověka, genetika, ekologie, taxonomie, systematizace učiva	vyučující biologie
Botanika a zoologie	Jednoletý, 2 ho-	teorie – praxe (2:1)	vyučující biologie

	diny týdně, pro 4. ročník	rozšíření učiva botaniky a zoologie základního kurzu, exkurze, laboratorní práce Klíčová slova: systém rostlinné říše – nižší a vyšší rostliny, krytosemenné rostliny, houby, systém živočišné říše – diblastika, triblastika, obratlovci, systém savců, fylogeneze orgánových soustav – tělní pokryv, opěrná a pohybová soustava, nervová soustava, trávicí soustava, dýchací soustava, cévní soustava, vylučovací a rozmnožovací soustava, smyslové orgány, etologie živočichů	
Botanika a zoologie	Dvouletý, 2 hodiny týdně, pro 3. a 4. ročník	teorie – praxe (2:1) Rozšíření učiva botaniky a zoologie základního kurzu, exkurze, laboratorní práce Klíčová slova: systém rostlinné říše – nižší a vyšší rostliny, krytosemenné rostliny, houby, systém živočišné říše – diblastika, triblastika, obratlovci, systém savců, fylogeneze orgánových soustav – tělní pokryv, opěrná a pohybová soustava, nervová soustava, trávicí soustava, dýchací soustava, cévní soustava, vylučovací a rozmnožovací soustava, smyslové orgány, etologie živočichů	vyučující biologie
Somatologie a genetika	Dvouletý, 2 hodiny týdně, pro 3. a 4. ročník	teorie – praxe (3:1) rozšíření učiva základního kurzu somatologie a genetiky Klíčová slova: opěrná a pohybová soustava, trávicí soustava, zdravý životní styl, nervová a hormonální soustava, smyslové orgány, genetika člověka, dědičnost kvalitativních a kvantitativních znaků, Morganovy zákony, vazba genů, genové inženýrství, dědičné choroby a dispoziice, genetické příklady	vyučující biologie
Cvičení z biologie a chemie	Jednoletý, 2 hodiny týdně, pro 4. ročník	laboratorní pokusy z biologie, chemie a biochemie Klíčová slova: experimenty z biologie, biochemie a chemie, mikroskopování, pozorování, poznávání přírodnin	vyučující biologie
Socioekonomická geografie	Jednoletý semi-	Zaměření semináře:	vyučující zeměpisu

	<p>nář s dotací 2 hodiny týdně ve 4. ročníku</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Seminář rozšiřuje témata základního učiva: sociální prostředí – obyvatelstvo, sídla, světové hospodářství a politická geografie. • Je určen především zájemcům o studium geografických oborů, mezinárodních rozvojových studií, ekonomických oborů, ale i dalším zájemcům. • V průběhu výuky se žáci naučí zpracovávat, třídít a vyhodnocovat geografické informace z různých zdrojů, samostatně vystupovat, vypracovat jednoduchou seminární práci. <p>Obsah semináře:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Světová populace, její vývoj a struktura (demografická revoluce, věkové pyramidy, rasy, národy, jazyky, náboženství), migrace. • Jádrové a periferní oblasti, sídla, jejich struktura a funkce (aglomerace, konurbace, sídelní systémy). • Geografické aspekty bohatství a chudoby (světová produkce potravin, typy zemědělství, průmyslové oblasti světa). • Mezinárodní hospodářské a politické organizace. • Politické uspořádání států světa (státy podle rozlohy, počtu obyvatel, monarchie, republiky, státy unitární, federace), státy podle stupně rozvoje. • Problémové oblasti současného světa. <p>Klíčová slova: demografická revoluce, věkové pyramidy, rasy, národy, jazyky, náboženství, migrace, aglomerace, konurbace, sídelní systémy, geografické aspekty bohatství a chudoby, OSN, EU, NATO, stát, monarchie, republika, federace</p>	
Seminář ze zeměpisu	Jednoletý nebo	Zaměření semináře:	vyučující zeměpisu

	<p>dvouletý seminář s dotací 2 hodiny týdně Jako jednoletý předmět ve 4. ročníku, jako dvouletý ve 3. a 4. ročníku</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Seminář utřídí, systematizuje a rozšiřuje středoškolské učivo zeměpisu. • Je určen zájemcům a studium geografických a příbuzných přírodovědných oborů, mezinárodních rozvojových studií, ekonomických a společenských oborů a studentům, kteří pro své další studium potřebují utřídění a rozšíření zeměpisných znalostí. Je také vhodný pro studenty, kteří chtějí maturovat z předmětu zeměpis. • V průběhu výuky se žáci naučí zpracovávat a třídit geografické informace, samostatně vystupovat a prezentovat vybraná zeměpisná témata a vypracují jednoduchou seminární práci. <p>Obsah semináře:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Země jako vesmírné těleso (tvar a pohyby Země, důsledky). • Geografická kartografie a topografie (vznik mapy, kartografická zobrazení, měřítko, obsah, druhy map). • Fyzickogeografická sféra (litosféra, atmosféra, hydrosféra, pedosféra, biosféra.) • Sociální prostředí: obyvatelstvo a sídla (vývoj a struktura obyvatel, rasy, národy, jazyky, náboženství, sídelní systémy, světové hospodářství: průmysl, zemědělství, doprava, služby). • Politická geografie (politické uspořádání států světa, mezinárodní hospodářské a politické organizace, problémové oblasti). • Regionální geografie: světadíly, významné státy (přírodní, sociální a ekonomické podmínky). • Česká republika (přírodní poměry, obyvatelstvo, 	
--	--	--	--

		<p>struktura hospodářství, regiony).</p> <p>Klíčová slova: tvar a pohyby Země, mapa, kartografická zobrazení, měřítko, druhy map, litosféra, atmosféra, hydrosféra, pedosféra, biosféra, sídelní systémy, světové hospodářství, politické uspořádání států světa, mezinárodní hospodářské a politické organizace, světadíly, významné státy (přírodní, sociální a ekonomické podmínky), Česká republika (přírodní poměry, obyvatelstvo, struktura hospodářství, regiony)</p>	
Tvůrčí psaní	Jednoletý, 2 hodiny týdně, pro 3. nebo 4. ročník	<p>Seminář má naučit studenty základním metodám práce s textem, a to nejen vlastním, ale má jim také ukázat, jak číst.</p> <p>Při práci v semináři se studenti seznámí s postupem výstavby odborného textu (volba tématu, rešerše materiálu, třídění, kritické hodnocení a srovnávání, vytváření syntéz, hypotéz a nových pohledů, metody reprodukce, citace a parafráze, práce s bibliografií a norma ISO 690 a 690–2), uměleckého textu (sběr materiálu a jeho zpracování: záznamy a zápisky situací, zajímavé myšlenky, zákonitosti výstavby děje, základy vypravěčského postupu – dějové roviny, čas a prostor, vypravěč, hledisko děje, postavy a jejich promluvy, komunikace postav, autora a čtenáře, fabulace, argumentace, metody a možnosti prózy, poezie a dramatu) a žurnalistického textu (žánry a jejich variace, výběr podstatného, přesvědčivost, využití uměleckých prostředků, osobní zkušenost a hodnocení, obraznost a reálnost podání).</p> <p>Studenti vytvářejí a předčítají své texty ostatním, vyjadřují se k nim. Na semináře přinášejí texty a knihy, které je zaujaly či inspirovaly, a seznamují s nimi ostatní účastníky semináře. Seminář má ukázat, že dobře psát znamená především dobře číst. Je určen nejen pro začína-</p>	

		<p>jící „spisovatele“, ale pro všechny studenty, kteří se chystají k vysokoškolskému studiu, chce je naučit pracovat s materiálem a vyjadřovat se adekvátně ke zvolenému tématu.</p> <p>Klíčová slova: kreativnost, žánr a forma textu, struktura textu, formulace myšlenek, realita a fikce, komunikace, empatie, asociace, hra s textem</p>	
Estetika a poetika	Jednoletý, 2 hodiny týdně, pro 4. ročník	<p>Seminář chce vést studenty k orientaci v současných metamorfózách umění, naučit je chápat standardní i novátorské přístupy v tvorbě a rozlišovat, co je v uměleckých žánrech progresivní a co je pouhá módní, bulvární komerčně zaměřená „tvorba“ nebo kýč.</p> <p>Seminář nebude zaměřen teoreticky, ale na praktickém rozboru konkrétních uměleckých děl z nejrůznějších žánrů (literární tvorba, výtvarné umění, hudba, divadlo, tanec, film, fotografie a televize) se budou studenti seznamovat se změnami pojetí krásy od starověku do současnosti, námětem, kompozicí a specifičností uměleckých žánrů a jejich vyjadřovacím jazykem, a to zejména s důrazem na moderní a postmoderní tvorbu.</p> <p>Seminář je vhodný pro studenty, kteří se chtějí hlouběji věnovat uměnovědným oborům, ale i pro ty, kteří chtějí „jen“ chápat, co se kolem nich v umění děje.</p> <p>Klíčová slova: krása, ošklivost, kýč, nízké a vysoké umění, osobnost umělce, umělecké žánry, interpretace uměleckého díla</p>	Vyučující Vv
Umění a kultura	Jednoletý, 2 hodiny týdně, pro 3. nebo 4. ročník	<p>Seminář bude usilovat o syntetizující přehled z humanitně zaměřených oborů, a to zejména z oblasti filozofie, historie, literatury, hudby, výtvarného a filmového umění. Ukáže studentům návaznost a propojenost jednotlivých uměleckých žánrů v daném období v kontextu historie, politiky a filozofie od nejstarších dob až do sou-</p>	

		<p>časnosti. Analýzou světových i domácích stěžejních děl literárních, hudebních a výtvarných daného období studenti pochopí principy a hlavní znaky tvorby a budou se orientovat v tvarosloví jednotlivých směrů a uměleckých hnutí. Stěžejní pozornost bude soustředěna na moderní umění a jeho proměny ve všech žánrech. Studenti se také seznámí s uměleckými památkami regionu.</p> <p>Seminář je vhodný pro studenty, kteří si chtějí vytvořit ucelený nadhled k maturitní zkoušce a ujasnit si souvislosti vývoje společnosti s vývojem kulturním.</p> <p>Klíčová slova: kultura, umění, umělecké žánry, analýza uměleckého díla, světové umění, české umění, umění regionu</p>	
Dějiny umění	Jednoletý, 2 hodiny týdně, pro 2., 3. nebo 4. ročník	<p>Seminář chce studentům ukázat vznik a vývoj architektury, sochařství, malířství a užitého umění od pravěku do současnosti, naučit je vnímat souvislosti vývoje umění s duchovním vývojem lidstva, představit stěžejní umělecká díla evropského i světového výtvarného umění, seznámit je se základní uměnovědnou terminologií a na analýze některých děl ukázat možnosti chápání výtvarného díla ve vztahu k estetickým zákonitostem daného období i současnosti. Studenti se naučí pracovat se základní literaturou oboru, součástí výuky budou i exkurze a návštěvy uměleckých sbírek a galerií.</p> <p>Seminář je vhodný pro studenty se zájmem o tento obor, ale i jako všeobecně vzdělávací předmět rozšiřující kulturní rozhled osobnosti.</p> <p>Klíčová slova: architektura, sochařství, malířství, umělecká řemesla, vývoj umění, analýza výtvarného díla, galerie, estetika</p>	Vyučující Vv
Morálka a duchovní vývoj lidstva	Jednoletý, 2 hodiny týdně, pro	Seminář chce ukázat z nestandardního pohledu spojitosti historického (vnějšího) vývoje s vývojem lidského vě-	

	4. ročník	<p>domí. Pozornost bude soustředěna především na tyto oblasti: Stupně vědomí tří přírodních říší a vědomí Země, trojčlenná podstata člověka; podstata a původ morálky, změny morálních hodnot v závislosti na změně stupně vědomí lidstva, regionu a náboženství; náboženství a osobnost člověka, křesťanství a ostatní světová náboženství, křesťanství a mystéria, křesťanství a darwinismus, sociální trojčlennost a sociální darwinismus; filozofie, theosofie a antroposofie; vědomí člověka na smyslové úrovni a vyšší stupně vědomí, duševní a duchovní vjemy a jejich hodnocení; etikoterapie; role morálky v budoucím vývoji lidstva.</p> <p>Studenti by se měli v semináři naučit orientovat se v teoriích a hypotézách, současných metodách poznávání a jejich prostředcích, srovnávat je, analyzovat a vytvořit si vlastní názor a osvojit si ideje, které mohou hrát při formování jejich osobnosti klíčovou roli.</p> <p>Seminář je vhodný pro studenty, kteří chtějí v rámci základů společenských věd hlouběji proniknout do problematiky etiky, religionistiky a psychologie.</p> <p>Klíčová slova: morálka, vědomí, duševní a duchovní vývoj lidstva, světová náboženství, ateismus</p>	
Kultura mluveného projevu	Jednoletý, nebo dvouletý seminář pro studenty 3. a 4. ročníku	<p>V průběhu semináře se student seznámí se zásadami kultivovaného jazykového projevu – mluveného i psaného.</p> <p>Součástí seminářů zaměřených na rétoriku budou praktická cvičení, vytváření modelových situací – v nichž se student bude učit reagovat na komunikační situace v různém prostředí, s různým příjemcem. Účastník semináře se seznámí se zásadami verbální i nonverbální komunikace, se spisovnou výslovností, slovním a větným přízvukem, s frázováním, intonací a hlasovou hygienou.</p> <p>Součástí seminářů budou i návštěvy divadelních a filmo-</p>	

		<p>vých představení, po nichž bude následovat rozbor a diskuse.</p> <p>Hodiny zaměřené na písemný projev budou věnovány práci s textem, zejména textové interpretační dovednosti – což patří ke klíčovými dovednostem, prověřovaným v rámci státní maturitní zkoušky.</p> <p>Klíčová slova: komunikace verbální, nonverbální, smíšená; kontaktní, distanční; agresivní, asertivní, submisivní; kooperativní, manipulativní; symetrická, asymetrická; tematická výstavba textu: hlavní téma, informační jádro textu, kontext, podtext, konotace významu.</p>	
<p>Literární interpretace</p>	<p>Jednoletý, nebo dvouletý seminář pro studenty 3. a 4. ročníku</p>	<p>Náplní semináře je interpretace stěžejních děl české literatury po roce 1945 (poezie, prózy i dramatu) a bližší seznámení s nejzajímavějšími osobnostmi současné české poezie, prózy a dramatu.</p> <p>Seminář je určen nejenom studentům s hlubším zájmem o českou literaturu, kteří uvažují o studiu bohemistiky, ale i všem maturantům. Cílem semináře je doposud tolik podceňovaná práce s textem, která studentům pomůže nahlédnout do „literární kuchyně“ vybraných autorů české literatury. Studenti se seznámí s uměleckými i odbornými texty (recenzemi a kritikami), využijí dosavadních poznatků z oblasti teorie literatury i literární historie, na základě kterých se pokusí o vlastní kritické zhodnocení textu. Podstatou práce studentů je osobní zkušenost s literaturou, dovednost „správného čtení“ textů a schopnost komunikovat (nejen) o literatuře.</p> <p>Součástí semináře je interpretace textů současné české literatury, besedy s autory a literární čtení. Studenti reflektují, která je zaujala nebo inspirovala, a seznamují s nimi ostatní účastníky semináře.</p> <p>Klíčová slova: interpretace, text, poezie, próza, drama,</p>	

		současná česká literatura, kreativnost, kritické hodnocení, četba	
Film a literatura	Jednoletý, 2 hodiny týdně pro 4. ročník	Seminář je určen studentům s hlubším zájmem o světovou i českou literaturu a všem maturantům z českého jazyka a literatury. Náplní semináře je reflexe literárních děl světové a české literatury ve filmové tvorbě, stručný přehled světové a české kinematografie, analýza filmových adaptací a jejich srovnání s literárními předlohami. Součástí semináře jsou filmové projekce a ukázky z filmové tvorby vybraných režisérů a filmová představení v olomouckých kinech. Pozornost je zaměřena také na autorské dvojice (režie a scénář, resp. autor literární předlohy). Klíčová slova: film, literatura, filmové adaptace literárních děl, porovnání.	
Seminář z literatury	Jednoletý, nebo dvouletý seminář pro studenty 3. a 4. ročníku	Seminář je určen studentům, kteří se připravují k maturitní zkoušce z českého jazyka. Je zaměřen především na interpretaci literárních textů a jeho cílem je rovněž usnadnit studentům zpracování maturitních témat. Bude také přihlížet k potřebám studentů v rámci přípravy na didaktický test a slohovou část maturitní zkoušky. Klíčová slova: interpretace literárních textů, struktura literárního díla, jazyková, tematická a kompoziční složka literárního díla, literární druhy a žánry, slohové útvary, gramatika.	
Deskriptivní geometrie	Dvouletá, 2 hodiny týdně, pro 3. a 4. ročník	Seminář DG rozvíjí a prohlubuje pochopení prostorových vztahů reálného světa. Má také zvláštní význam při rozvíjení prostorové představivosti, schopnosti „prostorového vidění“ a v tříbení logického myšlení. Během studia žáci objevují, že deskriptivní geometrie nachází uplatnění v technických oborech lidské činnosti (např. ve stavebnictví, strojírenství), kde se vyžaduje po-	

		třeba zobrazování prostorových útvarů. Klíčová slova: Deskriptivní geometrie, Kótované promítání, Mongeovo promítání, kuželosečky, řezy těles, kulová plocha, Pravoúhlá axonometrie	
Aplikace deskriptivní geometrie	Jednoletá, 2 hodiny týdně, pro 4. ročník	Seminář je určen studentům, kteří neabsolvovali dvouletý kurz. Je koncipován s ohledem na požadavky pro studium na technických vysokých školách. Klíčová slova: Mongeovo promítání, průniky těles – aplikační úlohy	
Poslechový seminář	Dvouletý, 2 hodiny týdně, pro 3. a 4. ročník nebo jednoletý pro 4. ročník	Seminář je věnován studentům, kteří chtějí studovat učitelství pro mateřské školy, pro 1. stupeň, pro 2. nebo 3. stupeň, dále studenti se zájmem o studium na FF, AMU, DAMU, JAMU. Obsahem semináře budou: Dějiny české hudby Dějiny světové hudby Dějiny umění – aplikace základních poznatků v kontextu hudebních ukázek Hudební estetika – aplikace obecných poznatků Hudební psychologie, hudební sociologie – aplikace obecných poznatků ... Hudební nauka – orientace potřebná k rozboru skladeb Hudební formy, Nauka o hudebních nástrojích – základní orientace Harmonie a kontrapunkt – základní orientace Rozbor skladeb Výuka bude probíhat jak teoreticky (příprava v hodinách, referáty, projekty, poslech a rozbor hudebních ukázek), tak i formou návštěv koncertů (MFO, Spolek přátel komorní hudby nebo jiná hostující tělesa), divadelní představení (opera, opereta, balet, muzikál v MDO nebo hostující tělesa, popř. návštěva mimoolomouckých divadel),	vyučující HV

		exkurze do nahrávacího studia Českého rozhlasu, návštěvy zkoušek hudebních těles, kůry – varhany, Klíčová slova: Harmonie a kontrapunkt, Hudební formy, Hudební nauka, Hudební estetika, Hudební psychologie, hudební sociologie	
--	--	---	--

8.1.3 Nepovinné předměty

NÁZEV	DOTACE	ANOTACE	VYUČUJÍCÍ
Angličtina 1 ke zkoušce ELSA	Jednoletý, 1 hodina týdně, pro 3. ročník	Výuka je zacílena konkrétně ke zkoušce s mezinárodním certifikátem. Slovní zásoba vychází z požadavků ELSY, studenti obdrží přehled požadované slovní zásoby ve všech oblastech a projdou základy business English podle učebnice Business Objective – Oxford, nakladatelství Fraus. Individuálně mohou také čerpat vědomosti nad rámec předmětu z doporučené učebnice OUP – Oxford Business English International Express. Klíčová slova: nepovinná, mezinárodní certifikát	M. Bičová, L. Agnew
Angličtina 2 ke zkoušce ELSA	Jednoletý, 2 hodiny týdně, pro 2. ročník	Náplň předmětu je shodná s prvním rokem dvouleté MATURITNÍ ANGLIČTINY–ÚROVNĚ V a je určena studentům mířícím už ve 3. ročníku k mezinárodní zkoušce Elsa. S celkovým rozvojem jazyka musí pospíšet, proto začínají o rok dříve. Naváží ve 3. ročníku volbou dvouleté ANGLIČTINĚ K MATURITĚ A ELSE. Předmět je zacílen na úspěšné zvládnutí zkoušky maturitní i mezinárodní a po zvládnutí 1. části učebnice z Oxford University Press – Oxford Exam Excellence je předpokládán výstup B1. Kniha poskytuje dostatečný výcvik ve všech oblastech jazyka: čtení s porozuměním, psaní, poslechu a mluvení. Tato učebnice Oxford Exam Excellence je při 2–3 h týdně dimenzována asi na dva roky, zajímavé texty a kreativní cvičení umožňují atraktivně rozvíjet debaty nad probíranými tématy, psát zajímavé eseje a trénovat argumentaci při vyjadřování názoru.	český vyučující / britský lektor (Agnew, Bičová, Vacková, Everill)

		<p>Střídání českého pedagoga s rodilým mluvčím v rytmu jednoho či dvou týdnů zaručuje efektivitu a progresivitu výuky.</p> <p>Dvanáct probíraných oblastí je vždy v lekci rozděleno na část lehčí – úroveň pre–intermediate + intermediate a část obtížnější – úroveň intermediate + upper–intermediate.</p> <p>Studenti projdou v tomto nepovinném předmětu lehčími částmi lekcí, ve volitelném předmětu ve 3. r. naváží a témata rozvinou v obtížnější variantě.</p> <p>Pro zamýšlený celkový rychlý rozvoj studenta ke zkoušce v AJ již ve 3. ročníku se tento systém jeví jako nejúčinnější.</p> <p>Klíčová slova: zkouška Elsa, pospíšit, celkový rozvoj, lehčí část, těžší část, navázat</p>	
Německá konverzace	Jednoletá, 2 hodiny týdně, pro studenty všech ročníků	<p>Nepovinný vyučovací předmět Německá konverzace je určen pro studenty všech ročníků gymnázia.</p> <p>Rozvíjí a upevňuje znalosti získané během studia při běžné výuce. Směřuje k rozšíření znalostí mluvené i psané podoby jazyka. Obsahově je zaměřen na slovní zásobu při běžných komunikačních situacích.</p> <p>Klíčová slova: upevnění získaných jazykových dovedností, úroveň B1, příprava na PZ a maturitu na úrovni B1</p>	vyučující německého jazyka
Ruský jazyk		<p>Nepovinný vyučovací předmět Ruský jazyk je určen pro studenty všech ročníků gymnázia.</p> <p>Seznamuje se základy ruského jazyka, s grafickou i písemnou podobou jazyka. V oblasti konverzace se zaměřuje na běžné komunikační situace.</p> <p>Klíčová slova: morfologie, syntax, lexikologie</p>	vyučující ruského jazyka
Výtvarná výchova	Jednoletá, 2 hodiny týdně	Předmět je založen na získání praktických dovedností z oblasti kresby, grafiky, malby, modelování a prostoro-	

		<p>vého vyjadřování a některých výtvarných řemesel. Studenti se při práci na standardních výtvarných tématech seznámí se základy výtvarných technologií a různých postupů práce, i s moderními přístupy a technikami. Cílem je pochopení materiálů, technik tak, aby se výtvarná tvorba stala celoživotním zájmem a tvořivou relaxací. Práce bude soustředěna na rozvoj kreativity a imaginace, na individuálních i společných projektech se mohou naučit vyjadřování vlastních názorů i interpretovat oblíbená díla světového umění a komunikaci se spoluvůrci i potenciálním divákem.</p> <p>Součástí programu je i prázdninový týdenní (popř. vícedenní) malířský krajinářský kurs na Bouzovsku.</p> <p>Klíčová slova: výtvarné techniky, výtvarné materiály, kreativita, komunikace</p>	
Pomocné vědy historické	Jednoletý, 2 hodiny týdně, pro 3. nebo 4. ročník	<p>Nepovinný předmět je plánován jako jednoletý a je zaměřen na rozšiřování poznatků v oblasti pomocných věd historických. Je vhodný pro studenty, kteří uvažují o studiu historie, archeologie a příbuzných oborů na VŠ.</p> <p>Klíčová slova: diplomatika, heraldika, kodikologie, numizmatika, sfragistika, paleografie, archeologie.</p>	
Geoinformatika	Jednoletý, 2 hodiny týdně, pro 3. nebo 4. ročník	<p>Seminář rozšiřuje téma základního učiva: geografické informační a navigační systémy</p> <p>Je určen především zájemcům o studium geografických oborů, GIS, ale i ostatním studentům se zájmem o tuto moderní a praktickou disciplínu.</p> <p>Klíčová slova: mapové databáze, katastrální mapa, parcela, nemovitost, GIS, DPZ, GPS, GIS, exkurze, tvorba map.</p>	
Světová ohniska napětí	Jednoletý, 2 hodiny týdně, pro 3. nebo 4.	<p>Seminář je určen studentům, kteří se zajímají o aktuální dění ve světě, ale zároveň je zajímají kořeny současných ozbrojených konfliktů, jež je třeba často hledat hluboko</p>	

	ročník	<p>v minulosti.</p> <p>Je vhodný pro studenty, kteří uvažují o studijních oborech politologie, geografie, historie, ekonomie nebo mezinárodní rozvojová studia</p> <p>Vzhledem k šíři problematiky bude seminář zaměřen jen na vybrané lokality Evropy a Asie.</p> <p>Klíčová slova: Balkánský poloostrov (země bývalé Jugoslávie), Moldavsko (Podněstersko), Malá Asie (Turecko, Kurdistan), Blízký východ (Izrael, Palestina), Kavkazská oblast (Rusko – Čečensko, Gruzie – Abcházie, Arménie – Náhorní Karabach, Ázerbájdžán), Irák, Irán, Afghánistán, Indie, Pákistán (Kašmír), Čína (Tibet, Ujgursko)</p>	
Socioekonomická geografie	Dvouletý, 2 hodiny týdně, pro 3. a 4. ročník	<p>Seminář rozšiřuje témata základního učiva: sociální prostředí – obyvatelstvo, sídla, světové hospodářství a politická geografie.</p> <p>Je určen především zájemcům o studium geografických oborů, mezinárodních rozvojových studií, ekonomických oborů, ale i dalším zájemcům</p> <p>Obsah semináře:</p> <p>Světová populace, její vývoj a struktura (rasy, národy, jazyky, náboženství), migrace</p> <p>Jádrové a periferní oblasti, sídla a jejich struktura</p> <p>Geografické aspekty bohatství a chudoby</p> <p>Mezinárodní hospodářské a politické organizace</p> <p>Politické uspořádání států světa, státy podle stupně rozvoje</p> <p>Problémové oblasti současného světa</p> <p>Klíčová slova: demografická revoluce, věkové pyramidy, rasy, národy, jazyky, náboženství, migrace, aglomerace, konurbace, sídelní systémy, geografické aspekty bohatství a chudoby, OSN, EU, NATO, stát, monarchie,</p>	vyučující zeměpisu

		republika, federace,	
Seminář ze zeměpisu	Jednoletý, 2 hodiny týdně, pro 4. ročník	<p>Seminář je určen studentům, kteří chtějí maturovat z předmětu zeměpis.</p> <p>Je také vhodný pro studenty, kteří pro své další studium potřebují utřídění a systematizaci především základního středoškolského učiva zeměpisu.</p> <p>Obsah semináře:</p> <p>Země jako vesmírné těleso</p> <p>Geografická kartografie a topografie</p> <p>Fyzickogeografická sféra</p> <p>Sociální prostředí: obyvatelstvo a sídla, světové hospodářství</p> <p>Politická geografie</p> <p>Regionální geografie: světadíly, Česká republika</p> <p>Klíčová slova: tvar a pohyby Země, mapa, kartografická zobrazení, měřítko, druhy map, litosféra, atmosféra, hydrosféra, pedosféra, biosféra, sídelní systémy, světové hospodářství, politické uspořádání států světa, mezinárodní hospodářské a politické organizace, světadíly, významné státy (přírodní, sociální a ekonomické podmínky), Česká republika (přírodní poměry, obyvatelstvo, struktura hospodářství, regiony)</p>	vyučující zeměpisu
Tvůrčí psaní	Dvouletý, 2 hodiny týdně, pro 1. a 2. ročník	<p>Seminář má naučit studenty základním metodám práce s textem, a to nejen vlastním, ale má jim také ukázat, jak číst.</p> <p>Při práci v semináři se studenti seznámí s postupem výstavby odborného textu (volba tématu, rešerše materiálu, třídění, kritické hodnocení a srovnávání, vytváření syntéz, hypotéz a nových pohledů, metody reprodukce, citace a parafráze, práce s bibliografií a norma ISO 690 a 690–2), uměleckého textu (sběr materiálu a jeho zpracování: záznamy a zápisky situací, zajímavé myšlenky,</p>	

		<p>zákonitosti výstavby děje, základy vypravěčského postupu – dějové roviny, čas a prostor, vypravěč, hledisko děje, postavy a jejich promluvy, komunikace postav, autora a čtenáře, fabulace, argumentace, metody a možnosti prózy, poezie a dramatu) a žurnalistického textu (žánry a jejich variace, výběr podstatného, přesvědčivost, využití uměleckých prostředků, osobní zkušenost a hodnocení, obraznost a reálnost podání).</p> <p>Studenti vytvářejí a předčítají své texty ostatním, vyjadřují se k nim. Na semináře přinášejí texty a knihy, které je zaujaly či inspirovaly, a seznamují s nimi ostatní účastníky semináře. Seminář má ukázat, že dobře psát znamená především dobře číst. Je určen nejen pro začínající „spisovatele“, ale pro všechny studenty, kteří se chystají k vysokoškolskému studiu, chce je naučit pracovat s materiálem a vyjadřovat se adekvátně ke zvolenému tématu.</p> <p>Klíčová slova: kreativnost, žánr a forma textu, struktura textu, formulace myšlenek, realita a fikce, komunikace, empatie, asociace, hra s textem</p>	
<p>Estetika a poetika</p>	<p>Jednoletý, pro 2. ročník</p>	<p>Seminář chce vést studenty k orientaci v současných metamorfózách umění, naučit je chápat standardní i novátorské přístupy v tvorbě a rozlišovat, co je v uměleckých žánrech progresivní a co je pouhá módní, bulvární komerčně zaměřená „tvorba“ nebo kýč.</p> <p>Seminář nebude zaměřen teoreticky, ale na praktickém rozboru konkrétních uměleckých děl z nejrůznějších žánrů (literární tvorba, výtvarné umění, hudba, divadlo, tanec, film, fotografie a televize) se budou studenti seznamovat se změnami pojetí krásy od starověku do současnosti, námětem, kompozicí a specifitami uměleckých žánrů a jejich vyjadřovacím jazykem, a to zejména</p>	<p>Vyučující Vv</p>

		<p>s důrazem na moderní a postmoderní tvorbu.</p> <p>Seminář je vhodný pro studenty, kteří se chtějí hlouběji věnovat uměnovědným oborům, ale i pro ty, kteří chtějí „jen“ chápat, co se kolem nich v umění děje.</p> <p>Klíčová slova: krása, ošklivost, kýč, nízké a vysoké umění, osobnost umělce, umělecké žánry, interpretace uměleckého díla</p>	
Umění a kultura	<p>Dvouletý, 2 hodiny týdně, pro 1. a 2. ročník</p>	<p>Seminář bude usilovat o syntetizující přehled z humanitně zaměřených oborů, a to zejména z oblasti filozofie, historie, literatury, hudby, výtvarného a filmového umění. Ukáže studentům návaznost a propojenost jednotlivých uměleckých žánrů v daném období v kontextu historie, politiky a filozofie od nejstarších dob až do současnosti. Analýzou světových i domácích stěžejních děl literárních, hudebních a výtvarných daného období studenti pochopí principy a hlavní znaky tvorby a budou se orientovat v tvarosloví jednotlivých směrů a uměleckých hnutí. Stěžejní pozornost bude soustředěna na moderní umění a jeho proměny ve všech žánrech. Studenti se také seznámí s uměleckými památkami regionu.</p> <p>Seminář je vhodný pro studenty, kteří si chtějí vytvořit ucelený nadhled k maturitní zkoušce a ujasnit si souvislosti vývoje společnosti s vývojem kulturním.</p> <p>Klíčová slova: kultura, umění, umělecké žánry, analýza uměleckého díla, světové umění, české umění, umění regionu</p>	
Dějiny umění	<p>Dvouletý, 2 hodiny týdně, pro 1. a 2. ročník</p>	<p>Seminář chce studentům ukázat vznik a vývoj architektury, sochařství, malířství a užitého umění od pravěku do současnosti, naučit je vnímat souvislosti vývoje umění s duchovním vývojem lidstva, představit stěžejní umělecká díla evropského i světového výtvarného umě-</p>	Vyučující Vv

		<p>ní, seznámit je se základní uměnovědnou terminologií a na analýze některých děl ukázat možnosti chápání výtvarného díla ve vztahu k estetickým zákonitostem daného období i současnosti. Studenti se naučí pracovat se základní literaturou oboru, součástí výuky budou i exkurze a návštěvy uměleckých sbírek a galerií.</p> <p>Seminář je vhodný pro studenty se zájmem o tento obor, ale i jako všeobecně vzdělávací předmět rozšiřující kulturní rozhled osobnosti.</p> <p>Klíčová slova: architektura, sochařství, malířství, umělecká řemesla, vývoj umění, analýza výtvarného díla, galerie, estetika</p>	
--	--	---	--

8.2 Příloha č. 2: Roční plán environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty

8.3 Příloha č. 3: Dlouhodobý plán environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty

DLOUHODOBÝ PLÁN ENVIRONMENTÁLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ, VÝCHOVY A OSVĚTY

Příloha č. 3 ke Školnímu vzdělávacímu programu pro gymnaziální vzdělávání

„STUDEO GAUDEMUS OMNES“

Slovanské gymnázium, Olomouc,
tř. Jiřího z Poděbrad 13, 771 11 Olomouc
2009/2010

Slovanské gymnázium Olomouc

Slovanské gymnázium Olomouc je nejen jednou z nejstarších středních škol v České republice, je také jednou z největších. V současné době zde studuje více než tisíc studentů v celkem 34 třídách. Ředitelství školy, čtyřleté studium a vyšší ročníky osmiletého studia jsou umístěny v kmenové budově na tř. Jiřího z Poděbrad 13, česko–francouzská sekce a nižší ročníky osmiletého studia jsou situovány v budově elokovaného pracoviště na Pasteurově ul. č. 19.

Škola poskytuje vzdělání v **osmiletém studiu** (pro talentované žáky z 5. tříd základních škol), v **šestiletém česko–francouzském studiu** (pro výborné žáky 7. tříd základních škol a sekund osmiletých gymnázií) a ve **čtyřletém studiu** (pro absolventy 9. tříd ZŠ). Všechny ročníky mají 2 – 4 paralelní třídy, průměrná naplněnost tříd je asi 30 studentů. Chod školy zabezpečuje 88 pedagogických pracovníků a 30 provozních zaměstnanců.

Již dlouhodobě se snažíme o začleňování environmentální výchovy a vzdělávání studentů do všech vzdělávacích předmětů. V letech 2006 – 2008 jsme byli jednou z pilotních škol, která se zapojila do projektu Klubu ekologické výchovy „Pilotní střední školy Klubu ekologické výchovy a příprava učitelů pro vzdělávání k udržitelnému rozvoji.“ Žáci se pravidelně účastní různých soutěží a akcí, jejichž cílem je podpora environmentálních poznatků. Za aktivity školy v této oblasti jsme byli oceněni titulem „Škola udržitelného rozvoje 1. stupně“ na léta 2006 – 2009 a v listopadu 2008 nám byl udělen OŠMT Krajského úřadu Olomouckého kraje status „Zelená škola Olomouckého kraje ve školním roce 2007/2008“. V roce 2008 jsme započali rekonstrukci naší školní zahrady s cílem rozšířit výukové prostory pro realizaci praktických cvičení do přírodní učebny. Vytvořili jsme biotop léčivých, aromatických rostlin a stínomilných rostlin s aspektem lužních lesů včetně výukových pracovních listů. Postupně tak máme v plánu vytvořit z naší školní zahrady terénní přírodní učebnu – ekozahradu. Umožníme tak žákům poznávat různé biotopy přímo v areálu školy v rámci praktických cvičení, která jsou součástí výuky a tím podpořit cíle ŠVP. Zároveň také přispějeme k celkové ekologizaci okolí školy.

Ekologická výchova není vyučována jako samostatný vyučující předmět. Pedagogové však začleňují environmentální problematiku do téměř všech vyučujících předmětů, a to nejenom přírodovědných, ale také humanitních. Průřezové téma environmentální výchova máme také začleněno ve ŠVP jak pro nižší stupeň gymnázia, tak i pro vyšší stupeň.

8.3.1 Úvod

Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta (EVVO)

V zákonu č.123/1992Sb.o životním prostředí se uvádí:

„Výchova, osvěta a vzdělávání se provádějí tak, aby vedly k myšlení, a jednání, které je v souladu s principem udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách.“

Základním předpokladem nastoupení cesty k udržitelnému rozvoji je zvýšení ekologického vědomí lidí a jejich odborná připravenost pro kvalitativně nové přístupy v celé technicko–ekonomické a sociální oblasti. Udržitelný rozvoj je dlouhodobá perspektiva, pro niž je zejména nezbytné připravovat mladou generaci. V tomto smyslu má právě škola mimořádnou roli, protože působí na mladou generaci dlouhodobě a systematicky. Udržitelnost rozvoje lidské civilizace vyžaduje propojení ochrany životního prostředí s přirozenými základními ekonomickými a sociálními snahami člověka. Rozvíjení pozitivních aktivit studentů je důležité pro celkové utváření jejich životního stylu, hodnotových orientací a profesního zaměření.

Jedním ze základních pilířů vzdělávání pro udržitelný rozvoj je environmentální výchova, která je také jako jedno z průřezových témat závaznou součástí vzdělávání dle pokynů rámcových vzdělávacích programů (dále jen RVP) a je implementována také do ŠVP.

Cílem EVVO je:

- vytváření pozitivních postojů k životnímu prostředí
- úcta k životu ve všech jeho formách
- znalost péče o prostředí kolem nás
- pochopení vzájemné provázanosti oblasti sociální, ekonomické a kulturní

K dosažení těchto cílů je zapotřebí:

- získat základní znalosti a dovednosti potřebné k pochopení zákonitostí vztahů člověka a biosféry, k praktickému řešení ekologických problémů a k včasné prevenci jejich vzniku
- uvažovat v souvislostech, důsledně a tvořivě aplikovat získané znalosti do každodenního jednání a chování, učit se domýšlet možné důsledky určitých rozhodnutí a podle toho je zpětně korigovat, tzn. „ekologicky myslet“
- formovat „ekologickou etiku“, tj. preferování hierarchie životních hodnot založené na úctě k životu, ke zdraví, na lásce k přírodě, odklonu od plýtvání, lhostejnosti a bezohlednosti
- rozvoje takových odborných znalostí, dovedností a návyků, které pozitivně ovlivní rozvoj profesní odpovědnosti ve vztahu k životnímu prostředí

Motto:

„Nedědíme Zemi po svých předcích, nýbrž si ji vypůjčujeme od svých dětí.“

Antoine de Saint–Exupéry

8.3.2 Cíle EVVO ve škole

Dlouhodobé cíle:

- integrovat průřezového téma environmentální výchova do všech vzdělávacích oblastí
- vést žáky k takovému myšlení a jednání, které vede k ochraně životního prostředí a je v souladu s udržitelností rozvoje a uvědomění si vlastní zodpovědnosti za další vývoj
- objektivně informovat studenty o stavu a vývoji životního prostředí z hlediska udržitelného rozvoje a vést je k vytváření vlastních názorů, dovedností a postojů
- vést žáky k ekologicky zodpovědnému přístup k běžným denním činnostem – naučit je „ekologicky myslet a jednat „
- propojovat poznatky a zkušenosti z různých vědních oborů a uplatňovat tyto poznatky při řešení konkrétních environmentálních problémů v praxi
- odborně připravovat pro kvalitativně nové přístupy v technicko–ekonomické a sociální oblasti
- naučit studenty vnímat místo, ve kterém žijí a cítit vlastní zodpovědnost za změny, které v něm probíhají a za další vývoj
- vést žáky ke zdravému životnímu stylu
- vést žáky k využívání ekologicky šetrných výrobků
- využívání venkovní přírodní učebny při školní výuce a při praktických cvičeních
- postupná ekologizace školy a jejího okolí, rekonstrukce školní zahrady na venkovní přírodní učebnu

Dílčí cíle:

- Ekologizace provozu školy:
  - třídění odpadu, sběr papíru, sběr baterií (zapojení do recyklačního programu Recyklohraní)
  - úspory energie – výměna stávajících oken, regulační ventily na radiátory, zateplení budovy, osvětlení pouze v době výuky
  - úspory vody – úsporné splachovače na WC, bezdotykové baterie na WC, pravidelné kontroly těsnění kohoutků
  - využívání recyklovaného papíru
- Dobudování učebny v přírodě na ul. Pasteurova:
  - výsadba „živého plotu“ po celé délce oplocení v areálu pozemku
  - vybudování dalších ekosystémů v areálu
  - průběžná údržba venkovní učebny
- Soutěže a olympiády:
  - účast v soutěžích s ekologickou tematikou, dle aktuální nabídky (např. Zelená stezka – Zlatý list)
  - účast v olympiádách – ekologická, biologická, chemická, fyzikální
- Exkurze:
  - poznávání zajímavých přírodních lokalit našeho mikroregionu – naučné stezky, olomoucké sady, ZOO Kopeček
  - exkurze do ČOV, do úpravny pitné vody v Černovíře
  - komplexní geograficko–biologicko–historické exkurze po České republice
  - komplexní geograficko–biologicko–historické exkurze do zahraničí
- Projektové dny:
  - Den Vědy, Den Země, Den Vody
- Vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti EV:
  - dle možností umožnit další vzdělávání všem pedagogickým pracovníkům v oblasti EV ve spolupráci s KEV, SEV Sluňákov a pod.

8.3.3 Výchovné a vzdělávací strategie

Tyto strategie představují společné postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků, které jsou souborem předpokládaných vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot v kontextu vzájemných vztahů mezi člověkem a životním prostředím vedoucích k udržitelnému rozvoji.

a) Kompetence k učení:

- žáci vyhledávají, třídí a sumarizují informace k problematice životního prostředí, a to z okruhu přírodovědných, technických i společenských oborů
- žáci k získávání informací využívají odborné materiály (encyklopedie, populárně vědecká literatura, ročenky informující o stavu ŽP, internet)
- žáci vyhledávají a zpracovávají různé statistické údaje týkající se problematiky ŽP
- žáci se naučí orientovat v širší nabídce informačních zdrojů a posuzovat jejich objektivnost

Metody a formy:

- řešení problémových úloh komplexního charakteru
- pozorování, měření a zkoumání určitých jevů a dějů v okolí a následující zpracování výsledků a jejich slovní interpretace s vyvozením závěrů (meteorologická měření, chemické rozborů, dotazníková šetření, rozhovor ...)

b) Kompetence k řešení problémů:

- učitel předkládá žákům problémy z oblasti životního prostředí, diskutuje nad modelovými situacemi či příklady z praxe a snaží se žáky vést k řešení problému
- učitel vybízí žáky hledat různé varianty řešení problémů
- žáci se naučí kriticky posuzovat a vyhodnocovat informace související s životním prostředím

Metody a formy:

- aktivizující formy: diskuse, problémové vyučování, kritické myšlení
- samostatná práce žáků
- odborné přednášky, výstavy

c) Kompetence komunikativní:

- žáci správně formulují hypotézy, vyjadřují vlastní názory týkající se problematiky ŽP a udržitelného rozvoje, které také obhajují před publikem
- žáci umí věcně argumentovat
- žáci umí vyslechnout názor druhých
- žáci respektují právo na odlišný názor

Metody a formy:

- diskuse
- referát
- školní konference

d) Kompetence sociální a personální:

- týmová práce žáků, kdy každý člen týmu má určitou roli a je nutná vzájemná spolupráce
- učitel vede žáka ke společné tvořivosti a vyhodnocování v týmu
- žák je veden k dodržování základních pravidel skupiny
- žák umí shromažďovat, formulovat a prezentovat výsledky týmové práce – využití informačních technologií

Metody a formy:

- projektová výuka
- školní projekty, krátkodobé i dlouhodobé
- školní konference

e) Kompetence pracovní:

- žák hodnotí a uvědomuje si vliv různých pracovních činností na ŽP
- žák je veden k tomu, aby každou činnost vykonával s ohledem na ŽP a trvale udržitelný život
- žák je veden k dodržování bezpečnostních pravidel při manipulaci s používanými látkami, pomůckami a přístroji
- žák je veden k odpovědnému a ekonomickému nakládání s přírodními zdroji
- žák je veden k odpovědnému nakládání s odpady a jejich minimalizaci

Metody a formy:

- exkurze
- praktická cvičení v přírodovědných předmětech

f) Kompetence občanská:

- žák si uvědomuje nutnost ochrany přírodního a životního prostředí
- žák zná přírodní a kulturní hodnoty ve svém okolí a uvědomuje si nutnost jejich ochrany
- žák si osvojí praktické dovednosti a pravidla chování při pobytu v přírodě
- žák je veden k celkovému zdravému životnímu stylu – životospráva, používání ekologicky šetrných výrobků

Metody a formy:

- komplexní exkurze
- školní projekty
- odborné přednášky
- regionální výstavy

8.3.4 Začlenění environmentálních prvků do všeobecně vzdělávacích předmětů

8.3.4.1 Český jazyk

Návrh témat pro slohová cvičení s prvky EV:

- a) zjistěte, kdo byli autoři uvedených citátů a kdy žili:
- b) zamyslete se nad uvedenými citáty a uspořádejte myšlenky formou
  - diskuse
  - referátu
  - výkladu
  - úvahy

Je třeba žít ve shodě s přírodou (*Horatius*)

Zdrojem práva je příroda (*Cicero*)

Příroda neříká nikdy nic jiného, než říká moudrost (*Iuvenalis*)

Člověk je součástí přírody, není jen divákem (*David Stephan*)

Obohatili jsme se nadměrným využíváním přírodních zdrojů a jsme právem hrdi na náš pokrok. Ale přišel čas, abychom se vážně zamysleli nad tím, co se stane, až nebudou lesy, až budou vyčerpány zásoby uhlí, železa a ropy, až bude půda ještě více ochuzena a splavena do řek a tím znečištěny vody, zpustošena pole a ztížena plavba. (*Theodor Roosevelt*)

Devastovat hory, vylámat skaliny, vyplenit květ vzácných přírodních rezervací?! To

je jako bychom balili vuřty do listů Vyšehradského kodexu nebo dláždili ulice kameny z baziliky svatého Jiří. (*Karel Čapek*)

Vypadá to jako skládka, jsou to Čechy – domov můj. (*Jiří Dědeček*)

Už brzy přijde čas, že nejbohatší bude ta země, která bude mít vodu k pití, vzduch k dýchání a půdu k užítku.

Stromy

Drží vartu. Byly stvořeny
k životu pro druhé. A mlčky slouží.

Drží se země všemi kořeny
a neustoupí. Pijí vláhu z louží, vystačí s málem. S útlu nadějí
sluneční světlo v kyslík mění.

A ještě po smrti nás věrně zahřejí.

Hej, stromy,

vezměte mě do učení. (*Jiří Žáček*)

Sází stromy, které ponosou užitek jiným pokolením. (*Cicero*)

Poručíme větru, dešti?

c) líčení

d) reportáž

Místo, kam se budu vždycky rád(a) vracet.

Krajina mých snů.

Cesta kolem světa.

e) popis

Jak bude vypadat můj domov.

Zařizuji si svůj studentský pokoj

f) mluvní cvičení

g) diskuse

Poučila nás historie, jak si vážit přírody?

Technický pokrok – pozitiva a negativní dopady.

Olomoucko – životní prostředí – jeho současná úroveň, úroveň péče o životní prostředí v našem kraji, ekologická hnutí na Olomoucku, jak se můžeme podílet na ochraně životního prostředí, jak mohu přispět já sám k zlepšení životního prostředí

h) výklad

Příroda a člověk v dějinném vývoji

Návrh literatury s prvky Envyromentální výchovy a anotace využití:

– Starověké písemnictví

- člověk a příroda ve starověku:

- báje a mýty starověkých národů (Sumer, Egypt, Indie, Írán, Čína, Japonsko) – kulty personifikovaných přírodních božstev

- indické védy a eposy

- egyptské hymny

- čínská lyrika (Kniha písní, Li Po, Tu Fu), konfuciánství, taoismus

- příroda a člověk v Bibli

– Antická literatura

- Ílias a Odyssea

- Práce a dny – Alkaios (Řecko)

- Bukolika a Georgika – Publius Vergilius Maro

- Proměny – Ovidius

– Humanismus a renesance

- zájem o přírodu – odborná pojednání o hornictví (Jiří Agricola), o rybníkářství, herbáře (Mattioli – Tadeáš Hájek z Hájku)

- cestopisy (Václav Šašek z Bírkova, Oldřich Prefát z Vlkanova, Václav Budovec z Budova, Kryštof Harant z Polžic a Bezdruzic, Jan Hasištejnský z Lobkovic, Václav Vratislav z Mitrovic)
- Osvícenství a racionalismus
  - Daniel Defoe – Robinson Crusoe
  - Jonathan Swift – Gulliverovy cesty
- Preromantismus a romantismus
  - Jean Jacques Rousseau – touha po životě sladěném s přírodou (Emil, Rozprava o vědách a umění, O společenské smlouvě)
  - Johann Wolfgang Goethe – Faust
  - Obraz nespoutané přírody v dílech romantiků (Novalis, H. Heine, Byron, Shelley, Puškin, Lermontov, Mickiewicz, K. H. Mácha)
  - Božena Němcová – Babička – harmonie přírody a člověka x realistické prvky
- Realismus a naturalismus
  - Obraz společnosti, kde vládou peníze – narušené mezilidské vztahy, devastace prostředí: Charles Dickens, Honoré de Balzac, Gustave Flaubert, Guy de Maupassant, Émile Zola, Ivan Sergejevič Turgeněv, Lev Nikolajevič Tolstoj, Anton Pavlovič Čechov, Fjodor Michajlovič Dostojevskij, Henrik Ibsen (Divoká kachna), Mark Twain, Jan Neruda (fejetony), Vítězslav Hálek (V přírodě, povídky z venkovského prostředí), Karolína Světlá (ještědské romány), Jakub Arbes (Kandidáti existence)
  - Obraz venkova v povídkách a románech: Karel Václav Rais, Teréza Nováková, Antal Stašek, bři Mrštíci
  - Obraz proměny společnosti v dějinách (Alois Jirásek, Zikmund Winter, J. Š Baar)
- Moderní básnické směry
  - Civilismus, vitalismus, naturismus – oslava života, obdiv k přírodě, ale i civilizace: Walt Whitman (Stébla trávy), S. K. Neumann (Kniha lesů vod a strání, Nové zpěvy, fejetony: S městem za zády), F. Šrámek (Splav ...)
  - Impresionismus – A. Sova (Z mého kraje, Květy intimních nálad...)
  - Buřičství – Petr Bezruč (Slezské písně)
  - Spirituální proud – Jakub Deml (Moji přátelé)
- Obraz devastace člověka a přírody za 1. světové války
  - Erich Maria Remarque, Arnold Zweig, Romain Rolland, Henri Barbusse, Ernest Hemingway
  - Jaroslav Hašek
  - Vladislav Vančura (Pole orná a válečná)
- Příroda a člověk v literatuře meziválečného období
  - Ernest Hemingway (Zelené pahorky africké, Fiesta, Stařec a moře ..), William Faulkner (Sartoris, Absolóne, Absolóne, Medvěd ...), John Steinbeck (Hrozny hněvu..), Upton Sinclair (Džungle), Sinclair Lewis (Arrowsmith, Krev královská), Thomas Mann (Buddenbrookovi), Antoine de Saint-Exupéry (Malý princ), Anatole France (Ostrov Tučňáků), Rudyard Kipling (Knihy džunglí), John Galsworthy (Sága rodu Forsytů), Maxim Gorkij (Podnik Artamonových, Michail A. Šolochov (Tichý Don, Rozrušená země), Ivan Bunin (povídky)
- Obraz přírody v české meziválečné poezii
  - Josef Hora, Jaroslav Seifert, Vítězslav Nezval, František Halas, Jan Zahradníček, Vladimír Holan, Jiří Orten
- Obraz člověka a přírody v české meziválečné próze
  - Rudolf Těsnohlídek (Příběhy lišky Bystroušky), Karel Čapek (cestopisné fejetony, Krakonošova zahrada, utopické povídky, romány a dramata), Ivan Olbracht (Golet

- v údolí, Nikola Šuhaj loupežník), Jaroslav Durych (cestopisné prózy, Rekviem, Bloudění)
- Povídky a romány z městského prostředí s vyhraněnou sociální tematikou – Marie Majerová, Marie Pujmanová
- Ruralisté – venkovská tematika – sepětí člověka s půdou a rodovými tradicemi – Josef Knap, František Křelina, Jan Čep
- 2. světová válka
  - Norma Mailer (Nazi a mrtví), Alberto Moravia (Horalka), Ladislav Fuks (válečné prózy), Ota Pavel (Smrt krásných srnců), Bohumil Hrabal (Ostře sledované vlaky)
  - Poezie: F. Halas, V. Závada, J. Seifert, V. Holan, Fr. Hrubín, V. Nezval
- Obraz devastace veškerých hodnot – koncentrační tábory
  - William Styron (Sophiina volba), Anna Seghersová (Sedmý kříž), Erich Maria Remarque (Jiskra života), Alexandr Isajevič Solženicyn (Jeden den Ivana Děnisoviče, Souostroví Gulag), Jiří Weil (Život s hvězdou), Arnošt Lustig (Modlitba pro Kateřinu Horowitzovou, Nemilovaná ....), Norbert Frýd (Krabice živých), Josef Škvorecký (Sedmiramenný svícen)
- Obraz přírody v literatuře po r. 1945
  - Poezie: Jan Skácel, Oldřich Mikulášek, Václav Hrabě, Karel Šiktanc, Jiří Suchý, Jiří Dědeček, Petr Skarlant, Pavel Šrut
  - Próza:
    - Antiutopie – dehumanizovaný, totalitně řízený svět: Herbert George Wells (Stroj času, Válka světů), Aldouse Huxley (Krásný nový svět), Georgie Orwell (Farma zvířat, 1984), Jevgenij Zamjatin (My), Kurt Vonnegut (Mechanické piano), William Golding (Pán much)
    - Postkatastrofické romány + SCI-FI: Robert Merle (Malevill, Po nás slunce nevychází), Pierre Boulle (Planeta opic), John Wyndham (Den trifiků), K. Faldbakken (Bídné roky), Ray Bradbury (Mart'anská kronika, 451 stupňů Fahrenheita, Slunce a stín), Arthur C. Clarke (Vesmírná odyssea, Světlo země), Isaac Asimov (Já robot), Stanislav Lem (Astronauti)
    - Próza s přírodní tematikou: Jaromír Tomeček, Jan Vrba, František Nepil, Ota Pavel

Specifika regionu v literatuře:

- Olomouc – dlouhá léta centrem Moravy – sídlo arcibiskupa – byla zachycena v řadě literárních pramenů
- 1. zmínka o Olomouci – Kosmova Kronika česká – r. 1055 kníže Vratislav, úředný kníže olomoucký, prchá do Uher před bratrem Soběslavem.
- r. 1063 – v Olomouci zřízeno 2. biskupství (Praha, Olomouc)
- vražda posledního Přemyslovce Václava III. r. 1306
- korunovace krále Matyáše Korvína na českého krále r. 1458 – a následná jednání s Vladislavem Jagelonským (1478)
- r. 1848 v Olomouci sídlil císařský dvůr – byl zde korunován František Josef I.
- objevuje se v dílech řady kronikářů (Kosmas, Dalimil, Václav Hájek z Libočan) a následně autorů historických románů či povídek (Z. Winter, Vl. Vančura, J. Durych)

Významní autoři, kteří působili na Olomoucku:

- Národní obrození (1781 – 1848)
  - Na konci 18. století působil v klášteře Hradisko Josef Dobrovský, vynikající vědec a lingvista.
  - V době revoluční r. 1848 zde krátký čas pobýval Karel Havlíček Borovský, novinář, satirik, poslanec říšského sněmu.

- 20. století
  - Karel Matěj Čapek–Chod – pobýval v Olomouci a umístil se děj svého dvojdílného románu Antonín Vondřejc.
  - Emilián Glocar (Olomoučan, v r. 1939 emigroval do USA) – autor olomoucké trilogie – rod Glocarů, bohatí olomoučtí pekaři – 16. stol. – jejich vzestup a pád Olomoucká romance, Magistr Gabriel, Olomoucká elegie
  - Jiří Wolker – básník pocházející z nedalekého Prostějova. Často pobýval u svých prarodičů na Svatém Kopečku. Pásmo: Svatý Kopeček
  - Jaroslav Durych vojenský lékař na hradisku, katolicky orientovaný spisovatel. Z díla: Bloudění, Rekviem, Sedmikráska
  - Jan Čep katolicky orientovaný esejista a spisovatel. Pocházel z Myslejovic u Litovle. Po r. 1948 emigroval. Z díla: Dvojí domov, Zeměžluč, Hranice stínu
  - Otto František Babler – žil na Svatém Kopečku. Překladatel (Shakespeare, Dante). Do němčiny přeložil Haškova Švejka a Čapka.
  - Bedřich Václavek – významný literární kritik a historik Zemřel v koncentračním táboře (busta: SVK Olomouc)
  - Jaromír John (vl. jméno Bohumil Markalous) – působil na FF UP v Olomouci, přednášel estetiku. Z jeho díla: Vojáček Hubáček, Večery na slavníku, Moudrý Engelbert
  - Helena Šmahelová – spisovatelka, družka Jaromíra Johna, v Olomouci i studovala. Z díla: dívčí romány; pro dospělé – Žena r. 1900
  - Helena Lisická – sběratelka pověstí – žije v Olomouci. Z díla: Pohádky a pověsti z Moravské brány, Za horama, za dolama, Z českých a moravských hradů, zámků a tvrzí
  - Alexej Pludek – knihovník a spisovatel z Prostějova. Z díla: pro děti – Tudy chodíval Ječmínek (putování po Hané a poznávání její historie)
  - Jaroslav Miller – rodák z Olomouce, spisovatel a scénárista. Z díla: Přátelé zeleného údolí
  - Jan Procházka – pocházel z Olomouce, spisovatel a scénárista. Z díla: Zelené obzory (období kolektivizace na venkově – zfilmováno), Ať žije republika (rok 1945 očima chlapce z jižní Moravy), Kočár do Vídně (konec války – zfilmováno), Ucho (slavný trezorový film)
  - Iva Procházková – dcera Jana Procházky, emigrovala do Německa. Z díla: Výprava za zlatou rybičkou, Penzión na rozcestí, úspěšná autorka literatury pro mládež
  - Lenka Procházková – dcera Jana Procházky, životní družka Ludvíka Vaculíka. Z díla: Smolná kniha
  - Karel Plíhal – olomoucký rodák, folkový zpěvák a textař.
  - Jaroslav Hutka – olomoucký rodák, folkový zpěvák a textař.

8.3.4.2 Anglický jazyk

- Animals – the living world (relationships between people and other animals)
- People and the Earth (the place of the human race in the world)
- Texty: učebnice, časopisy Bridge, Friendship, autentické články z anglicky psaných novin a časopisů (např. páteční anglický list Lidových novin), National Geographic, atd.
- Our World (Matrix Foundation, Unit 4)
- Extreme Weather, The Kruger (Matrix pre– int., Unit 5)
- Global Culture(dtto, Unit 9)
- Slovní zásoba podle tématického slovníku na úrovni A1 – A2 Evropského referenčního rámce pro jazyky (Cambridge exams: KET)

- Life Styles (how people live)
- People changing the world (new inventions and technologies)
- Texty: viz 1. roč.
- The Price of Progress (New Streetwise Intermed. Issue 6)
- Lifestyles and Choices, The Future of Our World (Matrix Int. Unit 10)
- Slovní zásoba na úrovni B1 (Cambridge exams: PET)
- Environmental issues (how people are damaging the world)
- People saving the world (how people can survive, sustainable development)
- Texty: viz výše
- Images in Nature (Matrix Upper– int., Unit 1)
- The Natural World (Matrix UI, Unit 4)
- Cloning (Matrix UI, Unit 5)
- Slovní zásoba na úrovni B2 (Cambridge exams FCE)

8.3.4.3 Německý jazyk

Návrh konverzačních témat (Konversationsthemen):

- Člověk v přírodě (Mensch in der Natur)
- Ekologie není jen problém odborníků (Ökologie ist nicht nur ein Problem der Fachleute)
- Život ve městě nebo na venkově? (Leben in der Stadt oder auf dem Lande?)
- Počasí je často téma k rozhovoru (Wetter ist oft das Thema zum Gespräch)
- Životní prostředí a jeho důležitá ochrana (Umwelt und ihr wichtiger Schutz)

Návrh textů ke čtení (Lesetexte):

- Mensch und Natur (Člověk a příroda)
  - Téma „Člověk v přírodě“ („Mensch in der Natur“)
  - Text „Mensch und Natur“
  - Otázky k textu, obrázek (Fragen zum Text, ein Bild)
- Ökologie – nur ein Problem der Fachleute?(Ekologie – jen problém odborníků?)
  - Téma „Ekologie“ („Ökologie“)
  - Text („Ökologie – nur ein Problem der Fachleute?“)
  - Rozbor textu, obrázek (Analyse des Textes, ein Bild)
- Auf dem Lande oder in der Stadt? (Na venkově nebo ve městě?)
  - Téma „Život ve městě nebo na venkově?“ („Das Leben in der Stadt oder auf dem Lande?“)
  - Text „Auf dem Lande oder in der Stadt?“
  - Otázky k textu, obrázek (Fragen zum Text, ein Bild)
- Das Wetter als Gesprächsthema (Počasí jako téma k rozhovoru)
  - Téma „Počasí je často téma k rozhovoru“ (Das Wetter ist oft ein Gesprächsthema“)
  - Text „Das Wetter als Gesprächsthema“
  - Otázky k textu (Fragen zum Text)
- Global denken – lokal handeln (Myslet globálně – jednat místně)
  - Téma „Znečištění životního prostředí“ („Umweltverschmutzung“)
  - Text („Global denken – lokal handeln“)
  - Otázky k textu, obrázky (Fragen zum Text, ein Bild)
- Verhalten wir uns umweltfreundlich? (Chováme se šetrně k životnímu prostředí?)
  - Téma „Životní prostředí a naše chování“ („Die Umwelt und unser Verhalten“)
  - Text „Verhalten wir uns umweltfreundlich?“
  - Otázky k textu, obrázky (Fragen zum Text, Bilder)

8.3.4.4 Francouzský jazyk

Návrhy témat pro konverzaci:

- Zhoršující se životní prostředí, důvod ke strachu? (La pollution de l'environnement, une menace?)
- Roční období (Les saisons)
- Co dělat pro své zdraví ? (Que faire pour votre santé ?)
- Výhody života ve městě či na venkově (Les avantages de la vie en ville ou à la campagne)
- Problémy Třetího světa, můžeme pomoci? (Les problèmes du Tiers monde; pouvons nous aider?)
- Jste proti jaderným elektrárnám? (Etes-vous contre les centrales atomiques ?)

Soubor textů

- Les mois de l'année (Měsíce v roce, NSF I)
- Voyage à Paris, La Seine (Cesta do Paříže, Seina, NSF I)
- Titres de presse (Novinové články – 200 000 osob bez pitné vody, NSF I)
- Excursion en Normandie (Exkurze do Normandie, NSF I)
- Faites-vous vacciner (Dejte se očkovat, NSF I)
- Docteur Knock (Doktor Knock, Jules Romains)
- Le climat de la France (Klima ve Francii, NSF I)
- Industrie (Průmysl, NSF I)
- Côte d'Azur (Côte d'Azur, NSF I)
- Grandes réserves (Velké rezervace, NSF II)
- Le plus vieux poisson (Nejstarší ryba, NSF II)
- Le martyre de l'Arménie (Utrpení v Arménii, NSF II)
- Les Arcs (Arcs– středisko zimních sportů, NSF II)
- Animaux (Zvířata, Aspects de la civilisation)
- L'eau est indispensable à la vie (Voda je nezbytná k životu, En français)
- L'écologie (Ekologie, En français)
- Eloge du voyage à pied (Oslava chůze pěšky, Rousseau)
- Vivre naturellement (Žít přirozeně, Aspects de la civilisation)
- La civilisation Urbane (Městská civilizace, Caillos)
- La protection de l'environnement (Ochrana životního prostředí, Aspects)
- Sauver les baleines (Zachránit velryby, Aspects)
- Le paysage (Krajina, NSF II)
- Ile Maurice (Mauritius, NSF II)
- Jean-Jacques Rousseau (NSF II)
- Découvertes technologiques (Technologické objevy)

8.3.4.5 Matematika

Tematické celky

- Rovnice a nerovnice
  - slovní úlohy s ekologickou tematikou
  - lineární optimalizace– úlohy využívající faktory ekologické
- Planimetrie
  - Obsahy a obvody rovinných obrazců – např. výpočty ploch záplavových oblastí, plochy ozónové díry na základě výsledků pozorování vědeckých pracovišť, plochy chráněných území ČR
  - Podobná zobrazení – zakreslování území do plánu v měřítku, výpočty skutečných rozměrů území

- Funkce
  - Logaritmická a exponenciální funkce, rovnice – výpočty radioaktivit vzorků a poločasů přeměny radionuklidů, likvidace radioaktivního odpadu
- Goniometrie
  - Trigonometrie – výpočty vzdáleností a velikostí úhlů v úlohách s ekologickou tematikou (např. výpočty šířky řeky, výměra oblastí lesů, luk, polí aj., délka průseků lesa, délka a sklon tunelu...)
- Stereometrie
  - Objemy těles – výpočet objemového průtoku řeky v závislosti na průřezu koryta, výpočet výšky hladiny v korytě řeky daného průřezu a jejich souvislost s možností povodní, objemy povodňových hrází, objem vody vypařené z listů rostlin...
- Analytická geometrie
  - Parabola (výpočet parametrů slunečních pecí, které mají tvar paraboly)
- Statistika
  - Statistické a grafické zpracování dat získaných vlastním výzkumem nebo dat získaných ze sdělovacích prostředků, tisku a internetu
- Integrální a diferenciální počet
  - Praktické úlohy na extrémní funkce s ekologickou tematikou
- Posloupnosti a řady
  - Úlohy z finanční matematiky
  - Úlohy z praxe zaměřené na výchovu k udržitelnému rozvoji

Náměty:

- Energetika
  - jaderná energetika – podíl jaderných elektráren na výrobě elektrické energie v ČR, popř. srovnání s ostatními evropskými zeměmi
  - tepelné elektrárny – jejich podíl na výrobě elektrické energie a podíl na znečištění ovzduší
  - podíl alternativních zdrojů elektrické energie v ČR a ostatních evropských zemích
  - studenti mohou srovnat spotřebu elektrické energie v domácnostech jednotlivých žáků
  - studenti mohou provést výzkum v místě svého bydliště (např. studenti dojíždějící z okolních vesnic, studenti z města...) Jaký druh vytápění využívají rodiny z jejich okolí. Data individuálně zpracují a provedou srovnání ve třídě, mohou také srovnat finanční náročnost jednotlivých druhů vytápění.
- Odpady
  - studenti zjistí podíl jednotlivých druhů likvidace odpadu a provedou srovnání s jinými zeměmi
  - studenti udělají výzkum ve své rodině: „Kolik PET lahví vyprodukuje do odpadu za určité časové období např. 1 týden“ a provedou společné statistické zpracování získaných údajů
  - studenti provedou průzkum v terénu náhodně oslovených občanů, zda třídí odpad a získané údaje společně zpracují
  - studenti provedou průzkum zastoupení barevných kovů v jednom stolním PC z hlediska možnosti jejich zpětné recyklace
- Pitná voda
  - studenti udělají vlastní výzkum o spotřebě pitné vody ve své rodině za stejné časové období (týden), dále mohou zjistit podíl pitné vody, kterou spotřebují pouze na splachování WC (budou sledovat počet spláchnutí WC), každý student zpracuje údaje nejdříve sám a následně bude provedeno srovnání údajů ve třídě
- Doprava v ČR

- studenti shromáždí údaje o ekonomických ukazatelích dopravy po silnici a po železnici (počty přepravených osob, ceny apod. podíl autobusové dopravy na znečištění ovzduší)
- studenti shromáždí údaje o kamionové přepravě (např. oblasti s největším zatížením) a o dopravě zboží a surovin po železnici a údaje opět statisticky i graficky zpracují
- studenti mohou řešit dopravní zatížení komunikací přímo v Olomouci vlastním výzkumem (podíl kamionové dopravy, sledovat počet vozidel na jedné z nejzatíženějších ulic v ČR – Foersterově ul. v Olomouci aj.)

8.3.4.6 Fyzika

Tematické celky

- Mechanika
  - měření rychlosti aut
  - měření délky letu popílku od komína v závislosti na rychlosti větru
  - měření rychlosti větru (anemometrem)
  - Energie
    - účinnost turbogenerátoru hydroelektrárny
  - Gravitační pole
    - význam družic pro sledování stupně znečištění
    - ovzduší, půdy a vody
  - Mechanika kapalin a plynů
    - měření objemového průtoku vody potrubím
    - dlouhodobé sledování objemového průtoku řeky
- Molekulová fyzika a termika
  - měření teploty vody (rybník) v závislosti na hloubce
  - zjišťování teploty a tlaku vzduchu na nadmořské výšce
  - účinnost zařízení
  - typy motorů – vliv na ŽP, možnosti minimalizace negat. účinků na ŽP
  - změna vnitřní energie – změna teploty prostředí a důsledky
  - význam stavové rovnice – změna jednoho parametru vede ke změně jiných parametrů a z toho vyplývající důsledky pro ŽP
  - výhřevnost paliv – druhy, pořizovací cena, dopad na ŽP
  - sdílení tepla – vytápění budov, způsoby, finanční náklady, dopad na ŽP
- Mechanické kmitání a vlnění, akustika
  - Hlasitost zvuku – vliv na ŽP, hlučnost kolem frekventovaných komunikací
  - srovnání hlučnosti kolem silnic uvnitř obce a v okolí dálnice
  - umístění továren s hlučným provozem do obydlených částí obcí
- Elektřina a magnetismus
  - význam polovodičů pro technický rozvoj – minimalizace techniky, vliv na pořizovací náklady, menší spotřeba surovin, energií, menší množství odpadu
  - význam zavádění progresivních technologií
  - využití polovodičů ve fotovoltaických člancích
  - elektromotory – výkon střídavého proudu, účinník – význam pro přenos energie ze zdroje do spotřebiče
  - turbogenerátory – technologie, význam
  - elektrárny – typy, studenti vypracují projekt, ve kterém provedou srovnávací analýzu elektráren v ČR – typy, dopad na ŽP v daném kraji, jak je tato problematika řešena z pohledu celorepublikového a v jednotlivých lokalitách na komunální či krajské úrovni

- srovnání – zpracování jaderného odpadu, odpadu a zplodin v tepelných elektrárnách, dopad budování vodních děl na krajinu
- Optika
  - využití sluneční energie
  - vliv UV záření na ŽP
  - význam ozonové vrstvy, ozónová díra
- Atomová a jaderná fyzika
  - záření – druhy a vlivy na organismy a ŽP
  - ochrana před zářením
  - význam syntézy a štěpení jader jako zdroje energie – srovnání, technologie, dopad na ŽP
  - řešení problému jaderného odpadu
  - havárie jaderných elektráren, dopad na ŽP

8.3.4.7 Biologie

Tematické celky

- Obecné vlastnosti živých soustav
  - základní znaky života
- Přehled přirozeného systému živé přírody
  - rozmanitost živých organismů
  - Nebuněční (viry,...) – původci chorob
  - Prokaryota (bakterie, sinice,...) – úloha reducentů v přírodě, vazači vzdušného dusíku, první producenti kyslíku, původci chorob, znečištění a eutrofizace vod (problematika vodních nádrží v okolí Olomouce)
  - Eukaryota
  - Stavba a struktura rostlinné buňky
    - buněčná teorie, plastidy a mitochondrie – fotosyntéza a dýchání
  - Fotosyntéza a dýchání – předpoklad života na Zemi, Slunce jako zdroj energie, energetická rovnováha, porušování, důsledky
- Systém rostlinné říše
  - biodiverzita, ochrana přírody, producenti
  - léčivé a chráněné rostliny, invazní rostliny (bolševník velkolepý, křídlatka japonská) a introdukované (borovice vejmutovka, douglaska tisolistá)
  - význam rostlinstva pro zpevnění půd (nebezpečí odlesnění, narušení vodního režimu, eroze a sesuvy půd při deštích)
- Říše: Houby (Fungi)
  - nejvýznamnější reducenti,
  - mykorhiza, příčiny narušení lesních porostů
  - lichenismus, bioindikátor čistoty ovzduší
  - kontaminace ovzduší sporami hub
  - nebezpečí aflatoxinů
  - kumulace radioaktivních látek a těžkých kovů v plodnicích kloboukatých hub
  - využití v biotechnologiích (výroba antibiotik, enzymů, vitamínů, růstových látek apod.)
  - patogenní druhy
- Ekologie rostlin a hub – celá kapitola je ekologicky zaměřená a zahrnuje:
  - Základní pojmy
  - Organismy a prostředí
  - Abiotické prostředí
  - Ekologie populace a společenstva

- Ekosystém, Biomy, Rozšíření rostlin na Zemi
- Říše: Chromista
  - význam řas v potravním řetězci a jako producentů kyslíku a biomasy
  - geologický význam rozsivek
  - problémy s přemnožením některých druhů
  - zlativky, rozsivky ve vodárenských nádržích
  - parazité kulturních rostlin (vřetenatka révová, plíseň bramborová)
- Říše: Prvoci
  - potravní řetěze
  - patogenní druhy
  - kosmopolitní organismy se širokou ekologickou valencí
- Říše: Živočichové
  - Charakteristika živočišné buňky – heterotrofie, potravní pyramida
  - Diblastika – geologický význam korálnatců
  - Triblastika – parazitické formy ploštěnců
  - vodní a půdní hlísti – významní reducenti
  - ekologické zpracování komunálních odpadů (žížala hnojní)
  - zlepšení půdní struktury – svislé chodbičky hlubinných žížal a s tím související schopnost půdy zadržovat vodu – povodně
  - biologický boj proti hmyzím škůdcům – feromonové lapače kůrovců
  - kmen: Strunatci
    - Součástí jednotlivých tříd strunatců, počínaje rybami, je Ekologie a etologie příslušné třídy.
- Živočichové a prostředí
  - biodiverzita, kriticky ohrožené druhy
  - celá kapitola je ekologicky zaměřena a zahrnuje:
    - Ekologická nika
    - Živé systémy
    - Potravní a populační ekologie
    - Rozšíření živočichů
    - Ekologie rozmnožování
    - Biologické rytmy
    - Domestikace a laboratorní chovy živočichů, divoká zvířata
- Původ a vývoj člověka
  - fylogenetický vývoj člověka v závislosti na prostředí
  - antropologické skupiny (lidské rasy)
  - soužití lidí různé barvy pleti
- Orgánové soustavy
  - Stavba a funkce lidského organismu – lidský organismus jako otevřený systém
  - Soustava kosterní a svalová – význam pohybu, doping ve sportu
  - Soustavy přeměny látkové – zdraví a nemoc
  - Soustava oběhová – onemocnění cév, infarkt–rizikové faktory, prevence
  - Soustava dýchací – vliv kouření na plicní tkáň, znečišťování ovzduší
  - Soustava trávicí – pestrá strava, dostatek vlákniny
    - poruchy příjmu potravy (anorexie a bulimie), vitamíny, volné kyslíkové radikály
  - Soustava vylučovací – ledvinové kameny – význam pitného režimu
  - Soustava kožní – parazitální onemocnění, dermatomykózy, akné, rakovina kůže (vliv UV záření)
  - Soustavy regulační

- Řízení látkové (hormonální) – stařecká forma diabetu – možnosti předcházení správnou životosprávou
- Řízení nervové – podstata vědomí
- Tělesná teplota a její udržování – alkohol a falešný pocit tepla
- Ústrojí smyslová – prevence onemocnění očí, vliv nadměrného hluku na sluchový orgán
- Soustavy rozmnožovací – pohlavní choroby, antikoncepce
- Individuální vývoj člověka – ontogeneze člověka
  - součástí je kapitola: Zdraví člověka – faktory, které mají zásadní význam pro zdraví a které zdraví poškozují (toxikománie, psychogenní faktory, znečištěné životní prostředí, otravy a úrazy, promiskuita apod.).
- Úvod do studia obecné genetiky – přenos dědičných informací a proměnlivost
  - Genetická proměnlivost – vliv prostředí na genetický základ člověka (např. prům. exhaláty, výfukové plyny, odpadní produkty atomových elektráren, znečištěné prostředí, DDT, rentgenové záření, výhodné mutace – zdroj dědičné proměnlivosti – rozšíření genofondu
  - Základy genetiky populací – ochrana genofondu, význam heterozygotnosti pro přežití ohroženého druhu
  - Genové inženýrství – problematika transgenních organismů (možnosti zvyšování výnosů, odolnost a nutriční hodnoty zemědělských plodin, zvyšování produkce hospodářských zvířat, výroba léčiv a jiných biopreparátů, pěstování mikroorganismů vhodných pro ekologické čištění vody, půdy apod.).
  - Genetika člověka
  - Genetické choroby a dispozice – teratogenní vlivy v prenatálním období, eugenia

Vybrané kapitoly z obecné biologie

- Obecné vlastnosti živých soustav
  - základní znaky života, různé úrovně organizace živých soustav
- Prokaryotické organismy
  - trofika, fyziologické zvláštnosti (fixace vzdušného dusíku, schopnost žít v extrémně nepříznivých podmínkách, patogenita)
- Energetika živých systémů
  - Slunce jako zdroj energie pro život, získávání a uvolňování energie
- Biologická evoluce
  - ekologické katastrofy v průběhu vývoje Země, vztah života k formování abiotický podmínek, vývoj ekosystémů
- Člověk a prostředí – ekologická kapitola zahrnující:
  - Vývoj vztahů člověka a prostředí
  - Růst lidské populace
  - Člověk zemědělec, výrobce, spotřebitel
- Problémy ekologické – ekologická kapitola zahrnující:
  - Problémy znečištění ovzduší
  - Znečištění vod
  - Ohrožení půdy a lesů
  - Odpady a jejich hromadění
  - Idea ozdravení planety
- Ochrana přírody

8.3.4.8 Chemie

Tematické celky

- Látkové množství
  - jednotná kvantifikace látkových přeměn
  - vzájemný vztah mezi energií a koloběhem látek
- Složení a struktura chemických látek
  - význam studia radioaktivity pro poznání struktury atomu
  - radioaktivní transformace prvků
  - radioaktivní záření poškozující buňky
  - získávání energie radioaktivním rozpadem, možná rizika
  - získávání energie jadernými fúzí, sluneční energie umožňující koloběh látek v biosféře
  - chemické vazby jako dosud nejrozšířenější zdroj energie
  - plýtvání a nevhodné vyčerpávání přírodních zdrojů
- Kvalitativní a kvantitativní stránka chemických reakcí
  - řešení příkladů kvantifikujících látky podílející se na znečišťování prostředí
- Roztoky, acidobazické děje
  - difúze a osmóza umožňující transport látek
  - pH jako limitující faktor prostředí pro různé typy organismů
  - neutralizace a její využití při odstraňování látek poškozujících životní prostředí
- Látková chemie
  - vodík, zdroj čisté energie
  - molekulární kyslík jako základní oxidant
  - ozónová vrstva ve stratosféře, ozónové díry
  - zvyšování obsahu ozónu v troposféře
  - voda jako základní podmínka života, úprava pitné vody, princip čištění odpadních vod
  - halogeny, toxicita, narušování ozónové vrstvy
  - –chalkogeny, sulfan a oxid siřičitý, jejich podíl na kyselých deštích a eutrofizaci vod
  - pentely, oxidy dusíku jako příčina kyselých dešťů a zvyšování obsahu ozónu v troposféře, dusičnany v pitné vodě, dusičnany a fosforečnany jako příčina eutrofizace vod, syntetická hnojiva a jejich podíl na znečišťování půd a vod
  - tetrely, oxid uhličitý jako zdroj organického uhlíku při fotosyntéze a jako hlavní příčina skleníkového efektu, koloběh uhlíku v biosféře
  - s-prvky, solení komunikací a jeho negativní vliv na rostliny
- Chemie d-prvků
  - bioanorganické komplexní sloučeniny jako biologicky významné látky (asimilační barviva, dýchací pigmenty, enzymy) využití v biotechnologiích
  - těžké kovy (Cu, Pb, Cd, Hg, Ag...) a jejich rozpustné sloučeniny jako velmi nebezpečné látky znečišťující prostředí
  - chemické způsoby těžby (kyanidové loužení Au, Ag)
  - slitiny jako supravodivé materiály umožňující úspory energie
- Elektrochemie
  - chemické články, alternativní zdroje energie, odborná likvidace baterií, akumulátorů
  - koroze kovových materiálů, způsoby ochrany materiálů vůči korozi
- Chemie organických sloučenin
  - alkany, součást fosilních paliv (neobnovitelné zdroje), mazadla, topné oleje, zdroje organického znečištění

- areny jako technicky významné ale zdraví ohrožující látky (benzen – poškozující krevtvorbu, toluen – návyková látka, halogenované areny – karcinogenní látky) princip obezřetnosti při manipulaci s nimi
- Organokovové sloučeniny
  - používání organofosfátů jako vysoce účinných pesticidů, nervově paralytické látky
- Sloučeniny fosforu a křemíku
  - vysokohořlavé látky (napalm) a jejich zneužití ve válečných konfliktech
- Halogenderiváty
  - freony narušující ozónovou vrstvu
  - toxické produkty nízkoteplotního spalování polymerů obsahujících halogeny
- Kyslíkaté deriváty
  - alkoholy, alkoholismus, alternativní zdroje energie
  - aldehydy, karcinogenní účinky (formaldehyd), rozpouštědla (aceton, poškozující oční rohovku)
  - konzervační činidlo.
  - estery (aditiva do potravin zlepšující chuť, vůni a vzhled potravin)
- Dusíkaté deriváty
  - kyanidy, nebezpečné látky používané při kyanidovém loužení kovů a při povrchových úpravách kovů
  - nitrorozpouštědla (krevní jedy)
  - nitrosaminy (vysoce karcinogenní látky)
- Syntetické makromolekulární látky
  - monomery a rezidua vzniklé rozkladem polymerů mohou být vysoce toxické látky
  - problémy recyklace polymerů, třídění odpadů
  - výhody a nevýhody používaných syntetických materiálů
- Chemie přírodních látek
  - lipidy, podíl na vzniku ischemické choroby
  - polysacharidy, vláknina důležitá součást prevence onemocnění střev
  - bílkoviny, enzymatické a imunitní funkce
  - nukleové kyseliny, základní jednotky genetické informace v buňce, jejich poškození a změny jsou příčinou mutací
  - alkaloidy, důležitá součást obrany krytosemenných rostlin, suplování funkce neurotransmitérů, psychotropní látky, narkomanie
  - steroidy, hormonální antikoncepce
- Organická chemie v praxi
  - léčiva, antibiotika a chemoterapeutika, aplikace a působení, zásady při jejich použití
  - pesticidy, rizika jejich používání, biopotraviny
- Základy biochemie
  - metabolismus a biosyntézy živin, správné složení potravy, poruchy příjmu potravy (bulimie, anorexie)
  - genetický kód, genové inženýrství, genové manipulace, geneticky modifikované potraviny
  - enzymy, principy správných postupů při konzervaci potravin, aby došlo k minimálním, poškození enzymů
  - hormony, feromony jejich význam a problematika použití v biologické ochraně rostlin
- Základy biotechnologií
  - biotechnologické postupy, možnost bezodpadových výrob, biologická degradace odpadů

- Exkurze: Ústav tkáňových kultur ČAV, biochemie PF UP
- Besedy: Drogová závislost, zdravý životní styl.
- Součástí výuky jsou exkurze do vodárny a ČOV. V přírodovědných třídách konají praktická cvičení demonstrující vznik a účinky látek, faktory ovlivňující průběh reakcí (pH, koncentrace látek, teploty, přítomnost katalyzátorů)

8.3.4.9 Tělesná výchova

Tělesná výchova je prostředkem ke zdravému životnímu stylu, tedy životosprávě, zdatnosti, aktivnímu odpočinku, hodnotové orientaci, pochopení trvale udržitelného rozvoje společnosti. Při sportovních hrách se rozvíjejí kladné mezilidské vztahy, v rámci gymnastiky a cvičení s hudbou rozvíjíme estetické citění, smysl pro krásu, správné držení těla apod. Tělesnou výchovu lze chápat jako prostředek dlouhodobější zdravotní prevence, který působí proti negativním jevům ve společnosti (drogová závislost, kriminalita, vandalismus). Studenti jsou seznámeni s první pomocí a hygienickými zásadami.

Environmentální aspekty lze v tomto předmětu úspěšně využívat především při jakýchkoli aktivitách v přírodě, při lyžařských, turistických, cyklistických a vodáckých kurzech (1. ročník – lyžařský kurz, 3. ročník – sportovně turistický kurz). Podporujeme tak kladný vztah k přírodě, její poznání a ochranu.

Další výběrové akce pro všechny ročníky: středoškolské sportovní soutěže, mezitřídní turnaje, rozšiřující lyžařské kurzy (Domašov, Alpy), možnosti sportování na školním dvoře (basketbal, petang apod.), docházka do hodin Zdravotní tělesná výchova.

8.3.4.10 Zeměpis

Tematické celky

- Přírodní obraz Země
  - Litosféra – endogenní a exogenní pochody a jejich důsledky na krajinu a životní prostředí (svahové procesy, erozivní činnost, antropogenní procesy)
  - Atmosféra – složení a stavba atmosféry (skleníkový efekt, ozónová díra), všeobecný oběh atmosféry (El Niño), počasí a podnebí (vliv činnosti člověka na mikroklima)
  - Hydrosféra – světový oceán (znečištění šelfových moří, světového oceánu, ropné havárie, nadměrný lov mořské fauny, význam a využití mořských řas), vodstvo na pevnině – (dezertifikace, důsledky nadměrného zavlažování, nevhodná regulace vodních toků, znečištění povrchových a podpovrchových vod)
  - Pedosféra – půdní druhy a půdní typy (znečištění půd, nevhodné hnojení, špatná orba, půdní eroze, kyselé deště, zábor zemědělské půdy)
  - Biosféra – bioklimatické pásy (dezertifikace, kácení lesů, snižování druhové diversity), vymírání druhů, nebezpečí zániku tropických lesů, vliv rekreace na mizení vegetace
  - Vznik a vývoj krajiny – typy krajin, krajina a životní prostředí a živelné katastrofy
- Člověk na Zemi
  - Obyvatelstvo – růst světové populace (populační vývoj v zemích třetího světa, demografické projekce budoucího vývoje) migrace, charakter zalidnění světa, sídla (růst sídel v rozvojových zemích, urbanizace),
  - Průmysl – těžba surovin (vliv na krajinu, rekultivace, sanace), energetika (obnovitelné a neobnovitelné zdroje), vliv průmyslu na krajinu
  - Zemědělství – nadměrná pastva, nevhodná struktura zemědělských plodin, nevhodné zavlažování, orba, půdní eroze, intenzivní zemědělství, hnojení, používání těžké mechanizace

- Doprava – vliv dopravy na životní prostředí (zábor půdy, nákladní silniční doprava, hluk, vibrace, zplodiny, ropné tankery)
- Mezinárodní obchod, cestovní ruch, mezinárodní organizace – nadměrný cestovní ruch, chráněné oblasti, formy mezinárodní pomoci problémovým oblastem, funkce OSN)
- Regionální geografie Evropy
  - Západní Evropa – městská a průmyslová krajina, restrukturalizace průmyslu (Británie, Francie), problematika energetických zdrojů, jaderný odpad (Francie)
  - Střední Evropa – úbytek ledovců v Alpských oblastech, rekultivace krajiny v nových spolkových zemích Německa, devastace Hornoslezské pánve v Polsku, nevhodná lokalizace některých průmyslových odvětví na Slovensku
  - Jižní a Jihovýchodní Evropa – aktuálně politická situace problémových oblastí, migrace, nadměrný cestovní ruch, důsledky kácení středomořských lesů v minulosti, eroze, vliv na mikroklima, znečištění Středozemního moře
  - Severní Evropa – významná evropská chráněná území, útlum jaderného programu (Švédsko), význam čistoty životního prostředí
  - Východní Evropa – extrémně narušené životní prostředí průmyslových oblastí, nedostatek finančních prostředků na obnovu krajiny
- Regionální geografie Asie
  - rozdílnost přírodních, sociálních a ekonomických podmínek jednotlivých oblastí
  - znehodnocení životního prostředí v SV části Číny
  - klady a zápory vodního díla Tři soutěsky
  - Indie – přelidnění, nezdařená protipopulační politika, zelená revoluce, jaderné zbraně
  - nejsušší oblasti světa, vysychání Aralského jezera, znehodnocení zasolováním
  - Mezopotámské nížiny
  - problematika národů a národností bez vlastního státu
- Regionální geografie Ameriky
  - ochrana přírody, kácení lesů mírného pásu Kanady, lov kožešinové zvěře
  - makroregiony USA (nadměrná spotřeba energií a produkce odpadních látek
  - kácení tropického deštného pralesa
  - růst měst, slumy
- Regionální geografie Afriky
  - nejproblémovější světadíle (Sahel, populační exploze, aids, negramotnost, dezertifikace, chudoba, problém s pitnou vodou, hlad), projekty pomoci mezinárodních organizací
- Regionální geografie Austrálie
  - mezinárodně chráněná území (Velká útesová bariéra)
- Česká republika
  - přírodní zdroje a jejich využívání
  - změny mikroklimatu v důsledku průmyslu
  - znečištění povrchových a podpovrchových vod, čistírny odpadních vod
  - půdní eroze, degradace půdního fondu
  - ekologická stabilita krajiny
  - ekosystémy ČR
  - chráněná území ČR
  - vývoj a stav ŽP
  - ochrana a tvorba ŽP
  - zákony a vyhlášky k OŽP
  - urbanizace a suburbanizace

- – vliv jednotlivých složek hospodářství na krajinu (průmysl, zemědělství, doprava, cestovní ruch, obchod)
- regionální politika a problematika místního regionu, územní plán
- SWOT analýza

8.3.4.11 Dějepis

Tematické celky

- Pravěk
  - doba kamenná
    - vliv přírodního prostředí na polidštění člověka
    - přechod od prisvojovacího hospodářství k výrobnímu (neolitická revoluce)
    - oddělení zemědělství od řemesel
  - doba bronzová železná
    - užívání kovů – znalost metalurgie – její důsledky pro člověka a přírodu
    - vznik majetkové nerovnosti
- Starověk
  - orientální despotie (Mezopotámie, Egypt, Přední východ, Persie, Indie, Čína)
    - říční despotie – budování zavlažovacího systému – vliv na vznik prvních států
    - rozvrstvení obyvatelstva – organizace státu
    - úroveň zemědělství a řemesel, vznik měst jako středisek obchodu
    - kultura orientálních despotií (způsob myšlení – mytologie)
  - Antické státy (Řecko, Řím)
    - vliv přímořského podnebí na osídlování Středomoří
    - rozvoj zemědělství, řemesel a kultury v antických státech
    - vznik nových politických systémů – demokratický a oligarchický systém
- Středověk
  - raný středověk
    - proměna evropské společnosti v období raného středověku – utváření feudálních vztahů
    - úroveň zemědělství jako základního zdroje obživy
    - podoba střední Evropy v období raného středověku – křesťanství jako sjednocující prvek tvořících se států
  - vrcholný středověk
    - změna klimatu – oteplení – agrární revoluce
    - vznik tržního hospodářství – zakládání měst
    - růst počtu obyvatelstva – kolonizace vnitřní a vnější
    - křížový výpravy – střetávání Východu a Západu – jeho důsledky
    - šíření morových epidemií
- Novověk
  - raný novověk
    - humanismus a renesance – nový pohled člověka na svět – rozvoj humanitních oborů, počátky rozvoje přírodních věd
    - zámořské objevy a jejich důsledky (kolonizace, střet s asijským a americkým kulturním prostředím, vznik světového trhu, nové plodiny, ale také nové nemoci a epidemie)
    - české země – hospodářské podnikání šlechty – zakládání rybníků a šlechtických velkostatků
  - třicetiletá válka a její doznívání
    - dopad válečného běsnění na obyvatelstvo Evropy – vylidnění – vznik velkostatků založených na nevolnické práci

- prohlubování rozdílů mezi západní Evropou a střední + východní Evropou
- věk rozumu a osvěty
  - velké století vědy – významné objevy (Isaac Newton) – vědecké společnosti
  - osvícenská filosofie – víra v rozum člověka – obdiv k přírodě – odpor proti feudálnímu rozdělení společnosti
  - osvícenský absolutismus – panovníci – reformátoři
- velké revoluce v závěru 18. století
  - průmyslová revoluce – vliv na proměnu prostředí a společnosti – těžba uhlí a železné rudy – vznik továren – století páry
  - převrstvení společnosti – početní růst dělnictva a podnikatelské vrstvy
  - agrární revoluce – nové zemědělské technologie
  - společenské revoluce (USA, Francie) – uvádění myšlenek osvícenců do praxe – vznik liberalismu, demokratismu a primitivního komunismu (Babeuf)
- Evropa po Vídeňském kongresu + Jaro národů (1848)
  - nové myšlenkové proudy – liberalismus, demokratismus, utopický socialismus, revoluční socialismus – snaha o přeměnu společnosti
  - kapitalizace společnosti – šíření průmyslové a agrární revoluce
  - romantismus – životní a umělecký styl – unik do přírody, obdiv k lidové slovesnosti, historizující slohy
- Moderní doba
  - svět v druhé polovině 19. století
    - věk oceli – rozvoj vědy a techniky – pohonná energie: elektřina
    - vědou 19. století – chemie
    - proměny společnosti – sociální darwinismus (krize z nadvýroby – boj o přežití – teorie silného a schopného jedince)
    - sociální hnutí (I. internacionála, zakládání dělnických stran a odborů, Komuna v Paříži)
    - koloniální politika evropských velmocí (Anglie, Francie aj.)
    - proměna Ameriky v druhé polovině 19. stol. – válka Jihu a Severu – období rekonstrukce Jihu – rasistické předsudky
    - realismus a naturalismus v kultuře
  - věda, kultura a společnosti na přelomu 19. a 20. století
    - rozvoj přírodních věd (Darwin, Pasteur, Koch, Rentgen, Curie–Skłodowská, Planck, Einstein)
    - výbušné a spalovací motory – první automobily a motocykly)
    - osvětlení (Edison, Křižík)
    - bezdrátové telegrafy a telefony
    - uměla barviva, syntetická vlákna, chladírenské stroje, dynamit aj.
    - kultura – realismus, naturalismus, moderní směry (impresionismus, symbolismus, dekadence, secese, expresionismus)
    - společnost – kapitalismus – centralizace a monopolizace – vznik nadnárodních průmyslových a bankovních společností
    - sociální bouře a stávky
    - boj o kolonie
  - 1. světová válka
    - celosvětový konflikt – boj o nové rozdělení světa – vliv v koloniích
    - devastující vliv na krajinu (zákopová válka, nové zbraně: tanky, otravné plyny)
    - devastující vliv na společnost (10 milionů mrtvých, 20 milionů raněných, demoralizace společnosti)
    - změny hodnot – emancipace žen

- revoluce v Rusku – boj rudých a bílých – rozklad ruské společnosti – nastolení nového společenského řádu (komunismus)
- meziválečné období
  - zlatá dvacátá léta – obnova válkou zničeného hospodářství a přechod na mírovou výrobu
  - rozsáhlá industrializace – zvyšování životní úrovně lidí – dopad na životní prostředí
  - amerikanizace života – velká města, auta, vysavače, telefony, gramofony, rozhlas aj.)
  - nová organizace výroby – běžící pás, automatizace
  - snahy o mírové uspořádání světa (Společnost národů, Panevropa apod.)
  - Velká světová hospodářská krize – rozpad snu – sociální napětí – nezaměstnanost
  - dvě protichůdné teorie řešení (Keynes, Hayek)
  - třicátá léta – totalitní režimy – ruský komunismus (Stalín, plánované hospodářství – pětiletky, znárodnování a združstevňování, budování těžkého průmyslu, Gulag)
  - fašismus – antisemitismus – zbrojení
- 2. světová válka
  - celosvětový konflikt – Německo, Itálie, Japonsko – boj o životní prostor – teorie nadřazené rasy
  - devastace společnosti – totální vyhlazovací politika vůči nižším rasám – holocaust
  - devastace prostředí (válka na souši, ve vzduchu i na moři, užití jaderné bomby)
- Evropa a svět po druhé světové válce
  - dekolonizace – země „třetího světa“ – chudoba, potravinová krize
  - bipolární svět – studená válka – soutěže ve zbrojení, dobývání vesmíru
  - rozvoj vědy a techniky – 3. průmyslová revoluce = počítačová revoluce – robotizace – manažerská revoluce
  - globalizace a její důsledky
  - proces integrace Evropy

8.3.4.12 Základy společenských věd

Tematické celky

- **Psychologie**
  - téma psychohygiena – možnost věnovat se podtématu VODA (voda jako lék)
- **Politologie**
  - téma politické ideologie – možnost věnovat se enviromentalismu jako politické ideologii; zaměřit se na ekologické programy našich politických stran
  - téma mezinárodní vztahy a mezinárodní organizace – možnost věnovat se tématu globalizace, trvale udržitelný rozvoj či pomoc zemím třetího světa, hledání nových energetických zdrojů
- **Ekonomie, sociologie a právo**
  - ekonomie – možnost věnovat se otázce tzv. ekologických daní; výhod a nevýhod budování průmyslových zón (očekávaný přínos versus ztráty na životním prostředí); vlivu různých způsobů výroby el. energie na životní prostředí (tzv. externality); vlivu různých způsobů dopravy na životní prostředí.

8.3.4.13 Výtvarná výchova

Tematické celky

- přírodě
  - Vesmír
    - Bájce o vzniku světa (kombinovaná technika)
    - „Vesmír v dlani“ (kresba, malba)
  - Voda
    - „Vodní proudy“ (reliéf)
  - Země
    - „Setkání živlů“ (malba prsty a hlinou)
    - „Mapy“ (komb. tech.)
  - Ovzduší
    - „Vitr“ (vrstvený, protrhávaný papír)
  - Živá příroda
    - Detail povrchu těla živočicha – srst, šupiny, peří (pastel)
    - „Proměna“ – inspirace povídkou F. Kafky (přezvětšená kresba hmyzu)
    - „Detail těla živočicha“ (keramická hlína)
    - „Prorůstání kořenů“ – setkávání, dotýkání, míjení, propojování (práce skupiny s keramickou hlinou)
  - Ekosystém
    - „Uroboros“ – had požírající sám sebe, věčný koloběh (grafika)
    - „Mandala“ – dávný symbol jednoty a řádu všehomíra (barevné písky na dýze)
  - Půda
    - „Vrstvy půdy“ (strukturální malba)
  - Krajina
    - „Krajina“ – krajina sestavená z přírodnin
    - „Vzpomínka na krajinu“ (domalované dekalky)
- člověku a lidské společnosti
  - „Putování tělem“ (malba)
  - Artefietická malba
  - „Stáří“ – proměna tváře (kresba)
  - „Báseň v prostoru“ – inspirace poezií (trojrozměrná kompozice z nalezených předmětů)
- Interakce člověka a životního prostředí
  - Obrazce z listí, sněhu
  - „Lampa“ (stínidlo na svíčku, keramická hlína)
  - „Vyhnání z ráje“
  - „Ariadnina nit“ – labyrint (insp. otiskem prstu)
  - Návrh kašny (keramická hlína)
  - „Podobenství“ – procházka přírodním terénem, hledání podobenství k situacím života
  - „Krajina vnitřní, krajina vnější“ (kombinovaná technika)
  - „Reklama“ (koláž)
  - „Zahradní architektura“ (návrhy řešení školního atria)

8.3.4.14 Hudební výchova

Tematické celky

- Vokální a vokálně – instrumentální činnosti
  - zpěv a práce s písněmi s texty s environmentální problematikou, rozbor textů
- Auditivní činnosti
  - poslech skladeb programní hudby s tématy environmentální problematiky
- Muzikoterapeutické činnosti
  - ztvárnění environmentální problematiky pomocí hudebních nástrojů Orffova instrumentáře
  - rozvoj schopnosti vnímat environmentální problematiku jako hudební podněty
- Hudebně – pohybové činnosti
  - ztvárnění environmentální problematiky prostřednictvím vlastních projektů, improvizací na vlastní nebo reprodukovanou hudbu
- Přenesení všech hudebněvýchovných činností do přírodního prostředí (práce s ozvěnou, další otázky akustiky,...)
- Otázka materiálů užívaných k výrobě hudebních nástrojů ve vztahu k environmentální problematice, výroba vlastních elementárních hudebních nástrojů
- Zpětné využití odpadních produktů domácností k hudebněvýchovným aktivitám (hra s PET lahvemi, hra na laděné sklo,...)

8.3.4.15 Informatika a výpočetní technika

Tematické celky

- počítač
  - rozdělení na hardware a software
  - EV = likvidace částí počítače, vliv na prostředí, možnost dalšího využití a zpracování
- internet
  - co to je, www stránky, e–mailová pošta
  - EV = vyhledat cokoliiv kolem environmentální problematiky
- word
  - práce s textovým editorem včetně obrázků, tabulek, stylů, hromadné korespondence
  - EV = na závěr zpracovat projekt o využitelnosti vody (nebo aktuálně cokoliiv jiného přizpůsobit)
- excel
  - práce s tabulkovým procesorem
  - EV = sestavit graf růstu spotřeby vody, graf šetření přírody,...
- powerpoint
  - základy prezentační technologie
  - EV = vypracovat prezentaci o Vodě – škodlivost hardwaru při rušení, snaha zlepšit kvalitu,...

8.3.4.16 Rybářský kroužek (studenti nižšího gymnázia)

Tematické celky

- základy rybářských znalostí a dovedností
- určování našich sladkovodních ryb a jiných vodních živočichů
- praktické rybaření – rybník Chomoutov
- účast na podzimních výloveh
- poznávání ekosystému rybník

8.3.5 Spolupráce s mimoškolními organizacemi při realizaci EVVO

Členství: KEV, MRKEV

- KEV Praha
- SEV Sluňákov
- Vlastivědné muzeum Olomouc
- UP Olomouc – Centrum interdisciplinárních studií, přírodovědecká fakulta
- Hnutí Duha Olomouc
- ZOO Kopeček
- CHKO Litovelské Pomoraví, CHKO Jeseníky
- Krajský úřad v Olomouci, odbor školství, mládeže a tělovýchovy
- Flora Olomouc
- OHS Olomouc

8.3.6 Zapojení pedagogických pracovníků při realizaci EVVO

- organizace olympiád a soutěží v odborných předmětech (biologická olympiáda, chemická olympiáda všech kategorií)
- absolvování seminářů, školení a přednášek s environmentální tematikou dle nabídky
- podpora separace odpadů ve škole
- úsporná opatření pro šetření energie a vody a celková ekologizace školy
- péče o zeleň ve škole i v okolí školy
- zařazování environmentálních prvků do tematických plánů
- organizace exkurzí, besed a přednášek s environmentální tematikou
- organizace lyžařských a turistických kurzů
- údržba postupně budované přírodní učebny